TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

56'ncı Birleşim
22 Şubat 2022 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**317**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**321**
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**342**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*342:346*
1.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Çorum'a yapılan yatırımlar ve taleplere ilişkin gündem dışı konuşması	342:343
2.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	343:344
3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	344:346
IV.- AÇIKLAMALAR	**346,363,367,369,371,379,380, 383,385,388,403,406,417**
1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Gülistan Doku'nun bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması	346

Sayfa

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bugün Konya'da topladığı İklim Şûrası'na ilişkin açıklaması 346
3.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ili Çayıralan ilçesi Evciler köyünün yol sorununa ilişkin açıklaması 346
4.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, çip üretimine ilişkin açıklaması 347
5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ziraat mühendislerinin atama sorununa ilişkin açıklaması 347
6.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, hasta mahpuslara ilişkin açıklaması 347
7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Afrika Kıtası'yla siyasi ve ekonomik ilişkilere ilişkin açıklaması 347:348
8.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Karayolları 10. Bölge Müdürlüğünde taşeron olarak çalışan şoförlerin maaş sorununa ilişkin açıklaması 348
9.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, zorunlu temel ürünlerdeki KDV oranının düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 348
10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, BUSKİ'de çalışan şoförlerin taşeron kapsamından çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması 348
11.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, ülkücü şehit Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmetle andığına, kadına yönelik şiddete ve yaralanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali işçilerine geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması 348:349
12.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in ulaşım sorununa ilişkin açıklaması 349
13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, nakliye sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması 349
14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kandıra'nın güzelliklerine ilişkin açıklaması 349:350
15.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, obeziteye ilişkin açıklaması 350
16.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yaralanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali işçilerine geçmiş olsun dileklerinde bulunduğuna ve santraldeki çalışmalara ilişkin açıklaması 350
17.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Akkışla'nın sorunlarına ilişkin açıklaması 350
18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli edilen uzman erbaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması 350:351
19.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, pandemiyle mücadeledeki başarısızlığa ilişkin açıklaması 351
20.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersinli kadın girişimcilere verilen teşviklere ilişkin açıklaması 351
21.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantepspor çalışanlarının mağduriyetine ilişkin açıklaması 351
22.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasına ilişkin açıklaması 352
23.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Altınözü ilçesine ilişkin açıklaması 352

Sayfa

24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca düzenlenen İklim Şûrası'na, Rusya ve Ukrayna arasındaki gerginliğe, Cumhurbaşkanının Afrika ziyaretine, toplum kesimlerini enflasyona ezdirmeyeceklerine ve Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin açıklaması 352:353

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, solunum yetmezliği olan ve evinde konsantratör cihazları kullananlar için elektrik faturalarının yapılandırılması gerektiğine, elektrik zamlarına ve sağlık çalışanlarının haklı taleplerine ilişkin açıklaması 353:354

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, millî para tekvandocularımızın ve okçularımızın başarılarına, Avrupa Birliği ülkelerindeki yabancı düşmanlığına, Vergi Haftası'na ve Gelir İdaresi Başkanlığı çalışanlarının özlük haklarına ilişkin açıklaması 354:355

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Doğu Avrupa'daki siyasi ve askerî gelişmelere, sağlıkta şiddete, yaralanan Akkuyu Nükleer Santrali işçilerine acil şifalar dilediğine ve SMA hastalarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 355:357

28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Gülistan Doku'nun ailesinin Meclisten taleplerine, Ukrayna krizine, elektrik zamlarına ve Erdoğan'ın CHP Genel Başkanına yönelttiği tehdit içerikli sözlere ilişkin açıklaması 357:358

29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İYİ Parti grup önerisinin oylama işlemine ilişkin açıklaması 363:364

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 367:368

31.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 368

32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında sehven sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin düzeltmede bulunmak istediğine ilişkin açıklaması 369

33.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 369:370

34.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 371

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 371:372

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 379

37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 379

38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 380:381

Sayfa

39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 381

40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 381

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 383:384

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 385:386

43.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 386

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 386

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gübredeki fiyat artışları nedeniyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 388

46.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Süleyman Şah Türbesi'ne ilişkin açıklaması 388

47.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 388:389

48.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarım sektöründe istihdamı artırılması gereken meslek gruplarına ilişkin açıklaması 389

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, iktidarın çalışmalarına ilişkin açıklaması 389

50.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, TÜM EMEKLİ-SEN'in taleplerine ilişkin açıklaması 389

51.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Rusya-Gürcistan sınır yolunda bekletilen nakliyecilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 390

52.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'nin ilçelerinde nüfusun hızla azaldığına ilişkin açıklaması 390

53.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması 390

54.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, insanların zaruri ihtiyaçlarına KDV istisnası getirilmesi ve çiftçilerin borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 403

55.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın 194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 406:407

56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Akdeniz Üniversitesindeki ırkçı saldırıya ilişkin açıklaması 407

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın 194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 417

Sayfa

58.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 417:418

59.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 418

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI **358,382,387**

A) TEZKERELER *358:359*

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının,Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 22-25 Şubat 2022 tarihleri arasında Bosna Hersek'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/1862) 358

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan ortak dış ve güvenlik politikası ve ortak güvenlik ve savunma politikası konulu parlamentolar arası konferansa katılmasına ilişkin tezkeresi (3/1863) 358:359

B) ÖNERGELER *382:383,387*

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, (2/1486) esas numaralı Ergenekon Davası Kapsamındaki Dava Süreçlerinin Yol Açtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/159) 382:383,387

VI.- ÖNERİLER **359,364,372,377,379,381,**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *359:363,364:367,372:376, 377:379,379:380,381:382*

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, hekimlerimizin istifalarının ve yurt dışında çalışmayı tercih etmelerinin nedenlerinin araştırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması, sağlık sistemindeki aksaklıkların tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 359:363

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, ana dilinde eğitimin önündeki engellerin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 363,364:367,372

3.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, PTT AŞ'nin altın alım satım işinin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 372:376,377

Sayfa

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ve Genel Kurulun 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi 377:379,379:380,381:382

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR **368,370,376,384**

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 368:369

2.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması 370

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 376:377

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 384:385

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER **391,403,407,418,438**

A) KANUN TEKLİFLERİ *391:402,403:406,407:417, 418:437,438:456*

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) 391:402,403:406,407:417, 418,435,438:456

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 261) 418:423,435:436,438:456

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 288) 424:428,436,438:456

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 289) 428:431,436,438:456

Sayfa

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 241) 431:435,438:456

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187) 437

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 243) 437

IX.- OYLAMALAR **438**

1.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 438:456

2.- (S. Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 438:456

3.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması 438:456

4.- (S. Sayısı: 288) A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması 438:456

5.- (S. Sayısı: 289) A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi'nin oylaması 438:456

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI **457**

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Televizyonunun yenilenmesi çalışmalarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/57747) 457:458

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Başkan Danışmanı olarak görev yapan bir kişiye ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/57748) 459:460

Sayfa

3.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, kadın sanatçıların sorunlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58060) 461:463

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğünün hizmet binası yapım işinin akıbetine ilişkin sorusu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/58072) 464:467

5.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, pandemi döneminde öğrencilere dağıtılan tablet sayısına ve internete erişimde yaşanan sorunlara,

- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Süryanicenin seçmeli ders olarak okutulması talebine,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KYK yurt başvurusu yapmasına rağmen yerleşemeyen öğrenci sayısına,

Öğrenci yurdu kapasitesinin artırılması talebine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58224), (7/58226), (7/58369), (7/58374) 468:475

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde bazı okulların ısınma problemine,

- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Bakanlık tarafından düzenlenecek bilgi yarışmasının organizasyonunun bir vakıf tarafından yapılacağı iddiasına,

- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bakanlığın periyodik yayın alımlarına ve haberleşme giderlerine,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, son 5 yılda özel öğrenci teşviki verilen öğrenci sayısına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58366), (7/58367), (7/58368), (7/58379) 476:484

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, Millî Mücadele'nin simge eserlerinden Samsun Atatürk Parkı'ndaki Onur Anıtı'na yönelik saldırıya,

İzmir Milletvekili Bedri Serter, İzmir'in sorunlarına,

Bursa Milletvekili Mustafa Esgin, Bursa'nın 2022 Türk dünyası kültür başkenti olmasına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Adana Milletvekili Ayşe Sibel Ersoy,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu,

Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilişinin 96'ncı yıl dönümüne;

Muğla Milletvekili Mürsel Alban, kadına yönelik şiddete,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, Tarsus'a yapılan devlet hastanesinin çevre düzeninin bitirilmesi ve Adana-Mersin Hızlı Tren Hattı'nın yer altına alınması gerektiğine,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Muğla'nın Dokuzçam ve Göktepe Mahalleleri arasındaki yol sorununa,

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, sigara bağımlılığına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, emeklilere verilen bayram ikramiyesine,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, Türk Medeni Kanunu'nun kabulünün yıl dönümüne ve ortak velayet hakkına,

Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya, hain terör örgütü PKK'nın 17 Şubat 2016'da Ankara Merasim Sokak'ta gerçekleştirdiği saldırının yıl dönümüne,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Cumhurbaşkanı tarafından açıklanan hayvan yemlerindeki indirimin piyasada uygulanmadığına,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Avrupa'nın göçmenlerle ilgili politikalarına,

Hatay Milletvekili Serkan Topal, elektrik faturalarına ve Hatay'ın Hassa ilçesinde yaşanan doğal afete,

Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız, seyahat acentelerinin sorunlarına ve Kuşadası esnafının kredi talebine,

Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver, Konyalı çiftçilerin sorunlarının çözümü için atılması gereken adımlara,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, üniversite giriş sınavında baraj uygulamasının kaldırılmasına,

Erzincan Milletvekili Süleyman Karaman, Hükûmet desteklerine,

İzmir Milletvekili Bedri Serter, esnafın sorunlarına ve beklentilerine,

Iğdır Milletvekili Habip Eksik, cezaevlerinin ölüm evlerine dönüştüğüne,

Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, aile sağlığı merkezi çalışanlarının sorunlarına ve taleplerine,

Uşak Milletvekili İsmail Güneş, Hükûmetin dünyadaki gıda, emtia ve enerji fiyatlarındaki artışa karşı aldığı tedbirlere,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, Gaziantep'teki vatandaşların sorunlarına,

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu, Eskişehirspor'un ve diğer Anadolu kulüplerinin desteğe ihtiyacı olduğuna,

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın 54'üncü Birleşimde TMO'yla ilgili yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Giresun Milletvekili Cemal Öztürk, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya, Giresun Milletvekili Cemal Öztürk'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mustafa Tuncer, Amasya'nın okullarından sürekli olarak karantina haberleri geldiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Medeni Kanun'un kabul edilmesinin 96'ncı yıl dönümünü kutladığına, Ankara ve İstanbul Büyükşehir Belediyelerinin topladığı bağışlara el konulduğuna, şehit ve yardım paralarına el koyan AKP iktidarını kınadıklarına, Recep Tayyip Erdoğan'ın elektrik fiyatlarına ilişkin açıklamasına ve Uluslararası İstatistik Kurumunun TÜİK'le ilgili açıklamasına,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, alçak terör örgütünün altı yıl önce Ankara'da askerî servis aracına gerçekleştirdiği saldırının yıl dönümüne, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis ve beraberindekilerin şehadetinin 29'uncu yıl dönümüne, Sıla Şentürk cinayetine, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve dün Mersin'de yerel bir gazeteye yapılan saldırıya,

Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu, Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis ve Sağlık Bakanı Lütfi Kırdar'ın vefatlarının seneidevriyesine, hain terör örgütü PKK-YPG'nin altı yıl önce Ankara Merasim Sokak'ta gerçekleştirdiği saldırının yıl dönümüne, Trabzon'un Akçaabat ile Tonya ilçelerinin ve Erzincan'ın Tercan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluş yıl dönümüne, Kosova'nın bağımsızlık ilanının yıl dönümüne, Sıla Şentürk cinayetine, ilaç zamlarına, Kığı Barajı'na, elektriğin devlet eliyle dağıtılması gerektiğine, İznik Gölü'nün kurumakta olduğuna ve Merkez Bankasının Ankara'da olması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, HDP Parti Meclisi üyesi Seçkin Kır'ın vefatına, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının esnafın indirimli tarifeden yararlanacağına ilişkin açıklamasına, AK PARTİ Genel Başkan Vekili Binali Yıldırım'ın dolardaki ritim bozukluğuna ilişkin açıklamasına, AK PARTİ Genel Başkanının faiz-enflasyon tezinin bilimsellikle ilgisi olmadığına ve Konrad-Adenauer-Stiftung Vakfının gençler hakkında yaptığı araştırmaya,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Şanlıurfa ve diğer güneydoğu illerindeki vatandaşların elektrik hususunda mağdur olduklarına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop ve beraberindeki Parlamento heyetinin Gürcistan Parlamentosu Başkanı Shalva Papuashvili'nin vaki davetine icabetle 21 Şubat 2022 tarihinde Gürcistan'a resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

İYİ Parti Grubunun, 17/2/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Samsun Milletvekili Erhan Usta tarafından, ülkemizde çalışan motorkuryelerin mesleki sorunlarının tespit edilmesi, sektör çalışanlarının hayatlarını tehlikeye atan kötü çalışma koşullarına son verilip insani çalışma şartlarının sağlanması için gerekli önlemlerin alınması, bu vatandaşlarımızın sigortalı ve güvenceli çalıştırılması için gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 17/2/2022 tarihinde, Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, tütün üreticilerinin sorunlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (16915 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler" kısmında yer alan esnaf ve sanatkârların sorunlarının incelenerek bu sorunların çözümü için izlenecek yolların belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/1250) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin, diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 17 Şubat 2022 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 76), görüşmeleri tamamlanarak,

2'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Karayolları İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesi, Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşması ve Karayolu İşaretleri ve Sinyalleri Sözleşmesine Ek Avrupa Anlaşmasına Ek Karayolu Yatay İşaretleme Protokolüne Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3178) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 273),

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 125),

Yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

4'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 194),

5'inci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 290),

6'ncı sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 291),

7'nci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 190),

8'inci sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 172),

9'uncu sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 98),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

10'uncu sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve

Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 205) yapılan açık oylamalarından sonra kabul edildi.

11'inci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 25),

12'nci sırasında yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 31),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, bundan sonraki birleşimlerde kürsüdeki hatibe selamlama için ek süre vermeyeceğine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül,

Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine;

Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir, MHP Kayseri eski İl Başkanı Zeynel Temur'un vefatına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 22 Şubat 2022 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 19.33'te birleşime son verildi.

Haydar AKAR
Başkan Vekili

İshak GAZEL
Kütahya
Kâtip Üye

Emine Sare AYDIN
İstanbul
Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ
Nevşehir
Kâtip Üye

Şeyhmus DİNÇEL
Mardin
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 99

18 Şubat 2022 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4189) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan'ın; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4190) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

3.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4191) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

4.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in; Cemevi, Kilise, Sinagog, Havra ve Benzeri Yerlere İbadethane Statüsü Kazandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4192) (Adalet; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Plan ve Bütçe; İnsan Haklarını İnceleme; Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

5.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4193) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

6.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un; Devlet Memurları Kanunu, 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4194) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, TBMM'nin periyodik yayın alımlarına ve haberleşme giderlerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58427) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2022)

2.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde yapılan PCR testlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58429) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

3.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, TÜİK Başkanının değişmesine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58430) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

4.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2022 yılındaki tasarruf açığı tutarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58431) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

5.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, asgari ücret miktarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58432) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

6.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, TMSF bünyesinde bulunan bir şirketin faaliyetlerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58433) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

7.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, İstiklal Caddesi'nde Kürtçe müzik yapanlara kolluk kuvvetlerinin müdahale ettiği iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58434) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

8.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, kamu özel iş birliği projelerine dair yayımlanan bir rapora ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58435) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2022)

9.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hasankeyf'te yaşayan vatandaşların yeni yerleşkedeki hak sahipliği şartlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58436) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

10.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzurum'da yatılı bir Kuran kursunda yaşandığı iddia edilen istismar vakalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/58437) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

11.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, İzmir Kırıklar 2 Nolu F Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58438) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

12.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58439) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

13.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Bolu F Tipi Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58440) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

14.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevindeki bazı hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58441) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

15.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Tekirdağ 2 Nolu Cezaevinde açlık grevinde bulunan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58442) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

16.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, LGBTİ bireylere yönelik gerçekleştirilen saldırılara karşı alınan önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58443) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

17.- Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, FETÖ mağdurları tarafından şikayet edilen hakim ve savcılara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58444) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2022)

18.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, cezaevlerinde bulunan tutukluların sağlıksız ve yetersiz beslendiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58445) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

19.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Diyarbakır T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58446) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Ereğli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebinin karşılanmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58447) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

21.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Van T Tipi Kapalı Cezaevindeki mahkumların sağlık sorunlarının tedavisine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58448) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

22.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevindeki hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58449) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

23.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58450) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

24.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlık bünyesinde KHK ile ihraç edilip göreve iadesi yapılan personel sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58451) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

25.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Akçadağ Cezaevinde bulunan ağır hasta bir mahkumun solunum cihazı ihtiyacına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58452) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır T Tipi Kapalı Cezaevinde bazı mahkumlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58453) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu çiftlerden birinin cezasının ertelenmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58454) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kahramanmaraş Türkoğlu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun bazı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58455) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sungurlu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58456) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

30.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kayseri Bünyan 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58457) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir cinayet zanlısına verilen cezaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58458) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muş E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58459) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Kampüs Devlet Hastanesinde yatan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58460) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58461) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay T Tipi Kapalı Cezaevinde hayatını kaybeden bir mahkuma ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58462) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Kandıra Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumların infaz koruma memurları tarafından kötü muameleye maruz kaldıkları iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58463) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hayatını kaybetmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58464) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 9 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kardeşine organ nakli yapabilmesi için izin verilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58465) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

39.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Alanya L Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58466) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

40.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan iki mahkumun çeşitli iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58467) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ve nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58468) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

42.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58469) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

43.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlık bünyesinde KHK ile ihraç edilip göreve iadesi yapılan personel sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58470) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

44.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Erzurum'da yatılı bir Kuran kursunda yaşandığı iddia edilen istismar vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58471) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

45.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Batman ilindeki işsiz sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58472) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

46.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Batman'ın Hasankeyf ilçesinde yapılan yeni yerleşim yerinde bekar olması nedeniyle iş yeri hakkı sahibi olamayan kişi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58473) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

47.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İşsizlik Sigortası Fonundan işsizlere ayrılan bütçeye ve fonda biriken tutara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58474) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

48.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlık bünyesinde KHK ile ihraç edilip göreve iadesi yapılan personel sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58475) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Büyükşehir Belediyesinden KHK ile ihraç edilen bir kişinin kıdem tazminatını alamadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58476) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

50.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, İzmir'de depremzedelere yönelik yapılan TOKİ konutlarının teslimine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58477) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

51.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta bulunan lavuar alanı için TOKİ tarafından gerçekleştirilecek projenin ihalesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58478) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

52.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta meydana gelen heyelanlara ve bu konuda alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58479) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

53.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Bingöl'de bulunan Kaynarpınar Jandarma Karakolunda deprem nedeniyle meydana gelen hasara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58480) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

54.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hasankeyf'te yaşayan vatandaşların yeni yerleşkedeki hak sahipliği şartlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58481) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

55.- Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal'ın, hazineden kiralanan tarım arazilerine ve kira artışlarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58482) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

56.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesine bağlı Bozbağlar Mahallesi kırsalından geçen petrol nakil borularında yaşanan sızıntıya ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58483) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

57.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, toprak havuz balıkçılığı işletmelerinin 2022 yılı için belirlenen numune bedellerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58484) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

58.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, sahte pasaport temin eden bir şebeke ile mücadeleye ve gri pasaport ile yurtdışına çıkıp geri dönmeyenlere ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58485) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Suriye uyruklu bir kişinin ailesinin Türkiye'ye getirilmesi talebine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58486) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyarbakır'ın Bismil ilçesindeki bazı doğalgaz sayaçlarının sökülmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58487) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, elektrik ve doğalgaz faturalarına gelen zamlara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58488) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

62.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2002-2022 yılları arasında göreve gelen TÜİK Başkanı sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58489) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

63.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, küçük sermayeli işletmelerin desteklenmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58490) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

64.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, MOBESE görüntülerinin kullanımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58491) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.01.2022)

65.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Siirt Belediyesinin borçlarına ve bazı taşınmazlarının satışa çıkarılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58492) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

66.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, LGBTİ bireylere yönelik gerçekleştirilen saldırılara karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58493) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

67.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 20 Mart 2021'de Denizli'de gözaltına alınan İran uyruklu mültecilerin ülkelerine geri gönderilme kararına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58494) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2022 yılları arasında illere göre meydana gelen zırhlı araç kazalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58495) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2022 yılları arasında illere göre haklarında idari işlem yapılan sokak müzisyenlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58496) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

70.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Bingöl'de bulunan Kaynarpınar Jandarma Karakolunda deprem nedeniyle meydana gelen hasara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58497) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2014-2022 yılları arasında illere göre yaşamını yitiren mülteci sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58498) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

72.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, uyuşturucuyla mücadele kapsamında yürütülen çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58499) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

73.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, 2017-2022 yılları arasında ülke geneli ve Gaziantep'te uyuşturucu kullanımı, alımı ve satımıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58500) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin evinin değerinden düşük şekilde bir firma tarafından satın alınmaya çalışıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58501) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

75.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van Büyükşehir Belediyesinde ihraç edilen bir kişinin iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58502) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

76.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli yürüyüş yolu projesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58503) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

77.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'in Konak ilçesindeki bazı maddi durumu yetersiz öğrencilerin okula devam edemediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58504) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

78.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanlığı Külliyesinde yapılan öğretmen atama törenine katılacak kişilerin PCR testlerinin Külliyede yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58505) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

79.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, İzmir'in Konak ilçesindeki bazı maddi durumu yetersiz öğrencilerin okula devam edemediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58506) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

80.- Ankara Milletvekili Yıldırım Kaya'nın, Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ilgili bazı iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58507) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2022)

81.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştu Tiryaki'nin, bir rektörle ilgili çeşitli iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58508) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

82.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, Erasmus hibelerinin eksik ödendiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58509) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

83.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlık bünyesinde KHK ile ihraç edilip göreve iadesi yapılan personel sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58510) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

84.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, sözleşmeli olarak çalışan PİKTES öğretmenlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58511) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

85.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yatılı bölge ortaokul sayılarındaki azalmaya ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58512) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

86.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 testi incelemeye yetkili laboratuvar merkezlerine ve test zorunluluğu şartlarında yapılan değişikliklere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58513) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

87.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Covid-19'a karşı alınan tedbirlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58514) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

88.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, antijen testlerinin üretimine ve kullanımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58515) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

89.- Siirt Milletvekili Sıdık Taş'ın, yoğun bakım ünitesinde çalışan sağlık görevlilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58516) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.02.2022)

90.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bulunan devlet hastanelerindeki anjiyo cihazı ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58517) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

91.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hasankeyf Devlet Hastanesindeki doktor ve tıbbi cihaz ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58518) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

92.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, hastanelerin normal ve yoğun bakım yatak sayılarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58519) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

93.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, son 2 yılda il dışına sevk edilen hasta sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58520) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

94.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, son 5 yılda rahim ağzı kanseri teşhisi konulan hasta sayısı ile HPV aşısı olan kişi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58521) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

95.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de bulunan aile sağlık merkezlerindeki personel açığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58522) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

96.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, son 5 yılda Türkiye genelinde ve Adana özelinde istifa edip yurtdışına giden hekim sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58523) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

97.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kan temininde yaşandığı iddia edilen sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58524) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

98.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, 2011-2022 yılları arasında çiftçilere verilen tarımsal destek miktarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58525) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

99.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, örtü altı üreticilerine indirimli odun satışı yapılması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58526) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

100.-İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, kamu özel işbirliği modeliyle yapılan havaalanı, otoyol ve köprülerde yoğun kar yağışı nedeniyle aksayan ulaşım hizmetlerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58527) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.02.2022)

101.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Honaz Tünelinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58528) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.02.2022)

102.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde yaşandığı iddia edilen internet altyapı sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58529) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

103.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta meydana gelen heyelanlara ve bu konuda alınan önlemlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58530) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

104.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesinin ana kampüsündeki mobil haberleşme hizmetlerinin kalite sorununa ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58531) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

105.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta bulunan Ilıksu mevkiinde gerçekleşen heyelana ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58532) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

106.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Narince-Gerger il yolu çalışmalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58533) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

107.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Yavuz Sultan Selim Köprüsüne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58534) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

108.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Akıncılar-Stadyum Hafif Raylı Sistem Hattı Projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58535) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

109.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Kuzey Marmara Otoyolunun kar yağışı nedeniyle ulaşıma kapanması nedeniyle oluşan zarara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58536) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

110.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Kopmuş Tünelinde oluşan göçük nedeniyle yaşanan trafik kazalarına ve Tünelin hizmete açılma tarihine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58537) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, yurtta kalan bir öğrencinin ölümü ile vakıf yurtlarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57749)

2.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, bir siyasi partinin il ve ilçe örgütü yöneticilerinin polisler tarafından rahatsız edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57750)

3.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Cumhurbaşkanının eşi için çeşitli görevleri yürütmek üzere kadro ihdas edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57751)

4.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, alkollü içkiden alınan ÖTV ve KDV oranlarının düşürülmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57752)

5.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Hrant Dink'i öldüren kişi ile fotoğraf çektiren kamu görevlilerine dair çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57753)

6.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, PTT çalışanlarının maaşlarından üyesi olmadıkları bir dernek adına kesinti yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57754)

7.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, ÇAYKUR'un zarar etme nedenlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57755)

8.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2019 yerel seçimlerinden bu yana belediyelerin uluslararası kredi taleplerinden Cumhurbaşkanı'nın onayını bekleyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57756)

9.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşamını yitiren bir kişinin cenazesiyle ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57888)

10.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta Büyükçay Barajı ve Sulaması Projesine ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57889)

11.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, kamu kurumları ve bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşlarının hesaplarında bulunan dövizleri Türk Lirasına çevirerek kur garantili yatırım hesabına yatırdıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57890)

12.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, kamu iktisadi teşebbüslerinin görev zararlarına karşı yapılan ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57891)

13.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57892)

Adalet Bakanlığı

14.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57757)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, eşlerden ikisi de cezaevinde bulunan çocuklu çiftlerden birinin cezasının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57758)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Düzce T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57759)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57760)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57761)

19.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57762)

20.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57763)

21.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, cezaevlerindeki idare ve gözlem kurullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57764)

22.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Gümüşhane E Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57765)

23.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Diyarbakır 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57766)

24.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, İzmir 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57767)

25.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Çanakkale E Tipi Kapalı Cezaevi ile Bandırma Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57768)

26.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Van M Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bir mahkumun ölümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/57769)

27.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, bir çocuğa istismarda bulunan kişinin tahliye edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57770)

28.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57771)

29.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Şırnak T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57772)

30.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57773)

31.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 7 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57774)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir mahkumun annesinin yaşadığı yere yakın bir cezaevine nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57775)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57776)

34.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde aramaların gece yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57777)

35.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Denizli T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/57778)

36.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Metris 2 Nolu R Tipi Cezaevinde bulunan ağır hasta bir hükümlünün tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57779)

37.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Silivri 3 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57780)

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dinar T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümözlü bir kişinin denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57781)

39.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Kayseri 1 Nolu T Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57782)

40.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, yediemin otoparklarında bulunan araçların satışa çıkarılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57783)

41.- Hakkari Milletvekili Sait Dede'nin, Van Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşamını yitiren bir kişinin ölüm nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57784)

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57893)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırıklar 2 Nolu F Tipi Cezaevi müdürüne yönelik hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57894)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir mahkumun uluslararası koruma ve infaz ile ilgili taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57895)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57896)

46.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tahliye edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57897)

47.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son üç yılda cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin nakil taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57898)

48.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ülke geneli ve Manisa özelinde komşu parsel ön alım davası sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57899)

49.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57900)

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu F Tipi Cezaevinde bulunan hasta bir mahkumun tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57901)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde 5 mahkumun açlık grevine girdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57902)

52.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hasta bir mahkumun infazının ertelenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57903)

53.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, çeşitli cezaevlerinde bulunan ve açlık grevi yapan mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57904)

54.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Silivri 5 Nolu Kapalı Cezaevindeki tutuklulara yönelik kötü muamele iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57905)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tekerrür ve mükerrir dosyalara özel ceza indirimi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57906)

56.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tedavi imkanları nedeniyle bir mahkumun farklı bir cezaevine sevk edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57907)

57.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da bulunan küçük sanayi sitesinin kapasite yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57908)

58.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun sağlık durumuna ve tedavi edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57909)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

59.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, tıp fakültesi öğrencisi bir gencin intiharıyla ilgili yapılan açıklamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/57786)

60.- İstanbul Milletvekili Erkan Baş'ın, İstanbul'un Pendik ilçesinde bulunan bir bakımevi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57787)

61.- İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu'nun, İstanbul'un Pendik ilçesinde bulunan bir bakımevi ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57788)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir mağazada çalışan kişinin hakları verilmeden zorla işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57789)

63.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Posta Çalışanları Sosyal Yardımlaşma ve Kanuni Hakları Koruma Derneğinin, derneğe üye olmayan kişilerin kişisel verilerine ulaştığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57790)

64.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, engelli vatandaşların yaşadıkları sorunların çözümüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/57791)

65.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, TOBB ile Ticaret ve Sanayi Odalarına bağlı kuruluşlardan emekli olanların özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57792)

66.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, GSS prim borçlarını ödeyemeyen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57793)

67.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, iş kazası geçiren bir kişiye verilen tazminata ilişkin yazılı soru önergesi (7/57794)

68.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin işyeri hekimliği sertifikasının onaylanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57795)

69.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 2018-2021 yılları arasında TYP kapsamında istihdam edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57912)

70.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57913)

71.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, iş kazalarında hayatını kaybeden kişilere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57914)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

72.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile görevinden ihraç edilen bir kişinin taşınmazına tedbir konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57796)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ülkemizde hayvan haklarının ihlal edildiği barınaklara ve barınak koşullarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57797)

74.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında iklim kriziyle ilgili hava olaylarının yol açtığı zarara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57798)

75.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'deki barajların doluluk oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57799)

76.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Datça Yat Limanı Projesinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57800)

77.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Datça Yat Limanı Projesinin çevreye etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57801)

78.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Datça Yat Limanı Projesinin ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57802)

79.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta yapımı devam eden Sahil Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/57803)

80.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ta hafriyat toprağı ve inşaat yıkıntı atıkları için düzenli depolama tesisi yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57804)

81.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Akyaka Çevre Yolu Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57805)

82.- Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Mersin'in Akdeniz ilçesindeki DSİ kanallarına OSB'lerden atık su atıldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57806)

83.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde yürütülen kentsel dönüşüm ve restorasyon projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57807)

84.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli'nin Dilovası ilçesinde bulunan ormanlık alanda yürütülen çalışmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/57915)

85.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, ipotekli tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57916)

86.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57917)

87.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, inşası devam eden Zonguldak Tapu Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57918)

88.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Gazeteciler Cemiyeti üyelerine yönelik yapılan TOKİ konutları için düzenlenen kuraya ilişkin yazılı soru önergesi (7/57919)

Dışişleri Bakanlığı

89.- Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Frankfurt'a ticaret ataşesi olarak atanan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/57808)

90.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57920)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

91.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, yürütülen enerji politikasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57809)

92.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İran'ın doğal gaz arzıyla ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57810)

93.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, doğal gaz ile üretim yapan fabrika ve santrallere uygulanacak doğal gaz kısıtlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57811)

94.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, OSB'lere yönelik uygulanacak doğal gaz kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57921)

95.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, elektrik, doğalgaz ve akaryakıta yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57922)

96.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TEİAŞ tarafından OSB'lere şifahi olarak elektrik kesintisi uygulanması talimatı verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57923)

97.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, DEDAŞ tarafından Şanlıurfa'da yapılan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57924)

98.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57925)

99.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, İran ile Türkiye arasında imzalanan doğalgaz anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57926)

100.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, sanayi bölgelerinde uygulanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57927)

101.-İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, OSB'lere yönelik yapılacak doğal kısıtlaması uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57928)

102.-Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, İran'dan gelen doğalgaz akışının kesilmesi nedeniyle ülkemizde yaşanan doğalgaz ve elektrik sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/57929)

103.-Ankara Milletvekili Nihat Yeşil'in, elektrik fiyatlarına yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/57930)

104.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, elektrik zamları nedeniyle mağdur olan esnafa ilişkin yazılı soru önergesi (7/57931)

105.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, BOTAŞ tarafından yapılan doğalgaz kesintisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57932)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

106.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, yurtta kalan bir öğrencinin ölümüne ve vakıf yurtlarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57812)

107.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, bir tıp öğrencisinin intiharına ve vakıf yurtlarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57813)

108.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57933)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

109.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, akaryakıt fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57815)

110.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2012-2022 yılları arasında kredi borçlarını ödeyemediği için haklarında yasal takip başlatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57816)

111.-Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, bireysel emeklilik sistemiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57818)

112.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, 1 Milyon İstihdam Projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57819)

113.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de kredi kartı borcu yasal takibe düşenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57934)

114.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, TÜİK'in İzmir bölge hizmet binasının yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57935)

115.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, kamu bankalarının kredi risk oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57936)

116.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57937)

117.-Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2002-2021 yılları arasında GSYİH'de yaşanan toplam büyüme oranlarında Ağrı'nın oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57938)

İçişleri Bakanlığı

118.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Şırnak'ta bir kişinin gözaltına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57820)

119.-Balıkesir Milletvekili İsmail Ok'un, 2017 yılında öldürülen bir terörist ile fotoğrafları ortaya çıkan bir milletvekiline ilişkin yazılı soru önergesi (7/57821)

120.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ın Cizre ilçesinde hayatını kaybeden bir kişinin eşyalarının ailesine teslim edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57822)

121.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'da belediyenin bir işletmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57823)

122.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile görevinden ihraç edilen bir kişinin taşınmazına tedbir konulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57824)

123.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ile çeşitli ilçe belediyelerinde 31 Mart 2019 tarihinden sonra işe alınan personelle ilgili çeşitli iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57825)

124.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son 5 yılda İzmir'den deniz yoluyla yurt dışına gitmeye çalışırken yakalanan göçmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57826)

125.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak Valilik Binasının önünde bulunan ve onarılmak üzere kaldırılan Onuncu Yıl Nutku eserinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57827)

126.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, son on yılda Türkiye'ye gelen göçmenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57828)

127.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun intiharına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57829)

128.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun intiharına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57830)

129.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, KADES yoluyla yapılan ihbar sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57831)

130.-Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Eskişehir'de görev yapan iki emniyet mensubunun intihar etmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57832)

131.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa Belediyesi tarafından Afganistan'a yapılacak yardıma ilişkin yazılı soru önergesi (7/57833)

132.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, polis intiharlarının nedenlerine ve önlemeye yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57834)

133.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'daki bazı yolların yoğun kar yağışından dolayı ulaşıma kapanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57835)

134.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, 2 yıldır kayıp olan bir şahsın aranmasına yönelik soruşturmada takipsizlik kararı alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57836)

135.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57939)

136.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 2021 yılında sınır dışı edilen mültecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57940)

137.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Emniyet Teşkilatındaki orta kademe amir ihtiyacının giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57941)

138.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Yürüyüş Yolu'nun ne zaman tamamlanacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57942)

139.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'nın Haliliye ve Viranşehir ilçelerindeki bazı mahallelerde yaşanan elektrik kesintisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57943)

140.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 20 Ocak 2022'de Ankara'nın Altındağ ilçesinde polislerin bir vatandaşa kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57944)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

141.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, yurt dışında olduğu tespit edilen tarihi eserlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57837)

142.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, pandemi sonrası turizm sektöründen ayrılan turizm çalışanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57838)

143.-Edirne Milletvekili Orhan Çakırlar'ın, Gazi Mihal Bey Hamamının restorasyon çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57839)

144.-Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Şanlıurfa'da bulunan Kızlar Sarayının durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/57945)

145.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Foça ilçesi için Bakanlığın bütçesinden yeni onarım ve restorasyon projeleri kapsamında ayrılan miktara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57946)

146.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de yer alan eski tekel binaları müze ve kültür kompleksi projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57947)

147.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de onarım ve restorasyon projelerine harcanan bütçeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/57948)

148.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Aliağa ilçesi için Bakanlığın bütçesinden yeni onarım ve restorasyon projeleri kapsamında ayrılan miktara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57949)

149.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'in Çeşme ilçesi için Bakanlığın bütçesinden yeni onarım ve restorasyon projeleri kapsamında ayrılan miktara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57950)

150.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57951)

151.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'ın Çaycuma ilçesinde 2008 yılında bulunan Kadıoğlu Mozaikleri'nin turizme kazandırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57952)

Milli Eğitim Bakanlığı

152.-Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, üniversitelerin kontenjanlarına ve doluluk oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57846)

Milli Savunma Bakanlığı

153.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin denetim süreci nedeniyle askere alınmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57850)

154.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, eski TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Başkanının Bakanlıktaki görevine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57851)

155.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2011-2021 yılları arasında intihar eden askerlere dair istatistiki verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57852)

156.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, Türkiye ile Pakistan arasında imzalanan 30 adet ATAK helikopter satışına yönelik sözleşmenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57853)

157.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57980)

Sağlık Bakanlığı

158.-İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, bir tıp öğrencisinin intiharına ve sağlıkçıların özlük haklarına yönelik düzenlemenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57854)

159.-Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Covid-19'a karşı alınan önlemlere ve hızlı antijen testinin uygulamaya konulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57855)

160.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinin yemekhanesine yönelik şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57856)

161.-İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, ülke genelinde 12 yaş altı Covid-19 vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57857)

162.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, ilaç temininde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57858)

163.-Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesine bağlı Demirtaş Mahallesi'ne yapılması planlanan sağlık yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57859)

164.-Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak'taki sağlık kuruluşlarında bilgi yönetimi sistemi hizmetinde yaşanan aksaklığa ilişkin yazılı soru önergesi (7/57860)

165.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, engellilerin ortez ve protez ürünleri için ödediği katkı payının kaldırılması önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57861)

166.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, Diyarbakır'ın Eğil ilçesine bağlı Sarıca Mahallesi'nin sağlık merkezi ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57862)

167.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 5-11 yaş arasındaki çocuklara aşı hakkı verilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57863)

168.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, ithal ilaçların temininde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57864)

169.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, DMD hastalarının kullandığı öksürme cihazlarının SGK tarafından geri ödeme kapsamına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57865)

170.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57866)

171.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, Covid-19 vakalarıyla ilgili açıklanan istatistiklerde 12 yaş altı hastaların bulunup bulunmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57981)

172.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57982)

173.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin ilindeki sağlık çalışanlarına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57983)

174.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'e onkoloji hastanesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57984)

175.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hamile olan bir kadının bazı testler için özel hastanelere yönlendirildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57985)

176.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Üniversitesi Semahat Aracı Onkoloji Hastanesinde ultrason cihazı bulunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57986)

177.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa'da bulunan sanayi sitesinde yaşanabilecek iş kazalarına yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57987)

178.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Van'ın Başkale ilçesinde sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57988)

179.-Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, tarama amaçlı testlerin ve temaslı kişiler için koronavirüs testi yaptırma zorunluluğunun kaldırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57989)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

180.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, doğal gaz ile üretim yapan elektrik santrallerine uygulanacak doğal gaz kısıtlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57868)

181.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, TEİAŞ tarafından OSB'lere şifahi olarak elektrik kesintisi uygulanması talimatı verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57990)

182.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57991)

183.-Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, Giresun'da üçüncü organize sanayi bölgesi kurulmasına yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57992)

Tarım ve Orman Bakanlığı

184.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, yangın söndürmek amacıyla kiralanan uçak ve helikopterlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57869)

185.-Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, son 10 yılda ülke genelinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57870)

186.-Giresun Milletvekili Necati Tığlı'nın, tarım sektörüne yönelik uygulanan politikalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57871)

187.-İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siirt'in Baykan ilçesine bağlı Veysel Karani beldesinde bulunan dere yatağının ıslah edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57872)

188.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'nda yaşanan patlamadan zarar gören çiftçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57873)

189.-Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş'ın, orman köylülerinin sosyal güvencelerine ve iş gücü çalışma fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57874)

190.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, yem ve saman fiyatlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/57875)

191.-Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy'un, gübre fiyatlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/57876)

192.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gebze İlçe Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde görevli bir personelin mobbing iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57877)

193.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, gübre ve tarımsal ilaçlardaki ÖTV ve KDV'nin kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57878)

194.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Atatürk Barajında bulunan ünitelerin tam kapasite çalıştırılıp çalıştırılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57993)

195.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Kahta Büyükçay Barajı ve Sulaması Projesine ayrılan ödenek miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57994)

196.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, toplam tarım alanı miktarı ile son 20 yılda tarımsal alan dışına çıkarılan tarım arazisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57995)

197.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57996)

198.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Mersin iline son 5 yılda yapılan tarımsal desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57997)

Ticaret Bakanlığı

199.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, doğal gaz ile üretim yapan elektrik santrallerine uygulanacak doğal gaz kısıtlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57879)

200.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, faaliyet izni kaldırılan bir bankanın teminatıyla alınan kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/57880)

201.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, bankalara borcu olan esnaf sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57998)

202.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ege Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü hizmet binası projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57999)

203.-Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, ambalajlı gıda ve temel tüketim ürünlerine yapılan zamlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58000)

204.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, 237 sayılı Taşıt Kanunu kapsamında Bakanlığın kullandığı araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58001)

205.-Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, elektrik zamlarının esnafa etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58002)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

206.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Atatürk Havalimanından yapılan uçuşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/57881)

207.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, PTT çalışanlarının maaşlarından üyesi olmadıkları bir dernek adına kesinti yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/57882)

208.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, kar yağışının ulaşıma olumsuz etkileri ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/57883)

209.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, 19 Ocak 2022 tarihinde Mardin'de etkili olan kar yağışının ulaşıma olumsuz etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57884)

210.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Çukurova Bölgesel Havalimanı inşaatının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57886)

211.-Mersin Milletvekili Zeki Hakan Sıdalı'nın, Mersin-Tarsus OSB otoyol bağlantı projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/57887)

212.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ödemiş-Kiraz arası demiryolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58003)

213.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki hava meydanlarının depreme karşı güçlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58004)

214.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'de yapılan Kuzey-Doğu Çevre Yolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58005)

215.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, İzmir'deki bazı yol çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/58006)

216.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Torbalı-Ödemiş-Çatal-Tire yolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58007)

217.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 1 Ocak 2022 tarihinden bu yana kar yağışı sebebiyle kapanan yollara ve buralarda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/58008)

218.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58009)

219.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58010)

220.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58011)

221.-İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/58012)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan ve 20 Milletvekilinin, çocukların suça sürüklenmesinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5497) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.01.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi ve 22 Milletvekilinin, antijen testlerinin uygulanmasının korona virüsle mücadelede sağlayacağı faydaların araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5498) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.02.2022)

3.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, suç ekonomisi kavramı kapsamında olduğu iddia edilen bazı olayların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5499) (Başkanlığa geliş tarihi: 14.02.2022)

4.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, enerji üretim ve dağıtım ile medya alanında faaliyet gösteren holdinglere ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5500) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2022)

5.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 19 Milletvekilinin, elektriğe yapılan zamların tutuklu ve hükümlüler üzerindeki etkilerinin araştırılarak elektrik ve su faturalarının cezaevi idaresi tarafından ödenmesi için yapılması gereken düzenlemelerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5501) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2022)

6.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 20 Milletvekilinin, iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu gerçekleşen ölümlerin engellenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5502) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2022)

7.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü ve 20 Milletvekilinin, Abdullah Öcalan'ın cezaevi koşullarına ilişkin bazı iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5503) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.02.2022)

8.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz ve 19 Milletvekilinin, temel tüketim ürünlerinde yaşanan enflasyonun nedenlerinin araştırılarak enflasyonun düşürülmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5504) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

9.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan ve 23 Milletvekilinin, ekonomik kriz ve hayat pahalılığının etkilerinin araştırılarak çözüm önerileri geliştirilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5505) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

10.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, suç ekonomisi kavramı kapsamında olduğu iddia edilen bazı olayların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5506) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

11.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer ve 24 Milletvekilinin, Ankara'nın dış ilçelerindeki tarım ve hayvancılığın gerilemesinin ve nüfusun azalmasının nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5507) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

12.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 19 Milletvekilinin, engelli vatandaşların sorunlarının araştırılarak engellilere ilişkin mevzuatın tam uygulanması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5508) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

13.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması ve kadına yönelik şiddetin engellenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5509) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarında çalışanların haklarına ilişkin sorunların araştırılarak yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5510) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

15.- İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke ve 22 Milletvekilinin, esnaf kuryelik modelinin çalışanların sosyal ve ekonomik hakları üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5511) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

16.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan ve 20 Milletvekilinin, uyuşturucu madde bağımlılığının önüne geçilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5512) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

17.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 Milletvekilinin, bireysel silahlanmanın toplumsal etkilerinin araştırılarak ateşli silahlara erişimin zorlaştırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5513) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

18.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 Milletvekilinin, esnafların sorunlarının araştırılarak faaliyetlerini sürdürebilmelerini sağlayacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5514) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

19.- İzmir Milletvekili Bedri Serter ve 21 Milletvekilinin, gençlerin eğitim ve istihdam başta olmak üzere sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5515) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

20.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 19 Milletvekilinin, Isparta'da yaşanan elektrik kesintilerinin nedenlerinin araştırılarak benzer olayların yaşanmaması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5516) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.02.2022)

21.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, motokuryelerin mesleki sorunlarının araştırılarak çalışma şartlarının iyileştirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5517) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

22.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, tütün üretimi ve satışında yaşanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5518) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

23.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, gıda fiyatlarındaki artışların nedenlerinin araştırılarak artışların önüne geçilmesi ve fiyat istikrarının sağlanması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5519) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

24.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy ve 19 Milletvekilinin, son yıllarda artan şüpheli kadın ölümlerinin araştırılarak etkin soruşturma ve kovuşturma yapılmasının sağlanması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5520) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

25.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu ve 20 Milletvekilinin, başta süt ürünleri olmak üzere gıda maddelerinde yapılan sahtekarlıkların önüne geçerek halk sağlığının korunması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5521) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

26.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 21 Milletvekilinin, elektrik, doğalgaz ve akaryakıt zamlarının başta esnaf ve küçük işletmeler olmak üzere vatandaşlar üzerindeki olumsuz etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5522) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

27.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, yüksek enflasyon artışlarının toplum üzerindeki olumsuz ekonomik etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5523) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

28.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, 189 sayılı Ev İşçileri İçin İnsan Onuruna Yakışır İş ILO Sözleşmesinin imzalanması ve uygulanması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5524) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

29.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 20 Milletvekilinin, hekimlerin ve sağlık emekçilerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/5525) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.02.2022)

No: 100

22 Şubat 2022 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz ve 2 Milletvekilinin; Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4195) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.02.2022)

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın; 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4196) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

3.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; Katma Değer Vergisi Kanunu Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4197) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

4.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/4198) (İçişleri; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in; 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4199) (Adalet; İçişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

6.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; 6114 Sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4200) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; 21 Şubat Gününün Anadil Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/4201) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Tebligat Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4202) (Adalet Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

9.- Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın; Ceza Muhakemesi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/4203) (Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.02.2022)

Yazılı Soru Önergesi

1.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, TBMM'de görev yapan personel ile ilgili çeşitli hususlara ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/58428) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.02.2022)

22 Şubat 2022 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Çorum'a yapılan yatırımlar ve talepler hakkında söz isteyen Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, Çorum'a yapılan yatırımlar ve taleplere ilişkin gündem dışı konuşması

EROL KAVUNCU (Çorum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Çorum ilimize yapılan yatırım ve hizmetlerle ilgili şahsım adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu, aziz milletimizi ve Çorumlu hemşehrilerimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, Türkiye'de gerek insan hakları, özgürlükler, demokratikleşme gerekse ekonomik kalkınma, siyasi ve uluslararası ilişkiler bağlamında son yirmi yılda yüz yıllık değişim ve dönüşümlere imza atmıştır; hamdolsun.

Diğer taraftan, 2018'de başlayan global ekonomik kriz zorlu Covid salgın süreciyle derinleşerek âdeta bütün dünyayı esir almıştır. Bunun sonucu olarak özellikle elektrik, doğal gaz, petrol, enerji fiyatları bugün itibarıyla dünyada 4 kat, 5 kat artmıştır. Bütün dünyayı etkisi altına alan özellikle enerji ve gıda fiyatlarındaki bu krizden vatandaşlarımızın en az etkilenmesi için Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla halkımızın lehine her gün yeni tedbirler, kararlar alınmaktadır.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin 81 ilinde olduğu gibi Çorum'umuzda da bu dönemde önemli yatırmalara imza atılmıştır. İlimiz Çorum'da, 2002-2022 yılları arasında, başta 1.702 derslikten oluşan tam donanımlı 133 yeni okul binası olmak üzere çok sayıda eğitim yatırımı yapılmıştır. Devam eden 32 okul ve diğer eğitim yatırımlarıyla birlikte ilimizde eğitim yatırımları tutarı bugünkü rakamlarla 5 milyar 674 milyon Türk lirasına ulaşmış durumdadır. İlimizde yapılan sağlık yatırımları olarak, son yirmi yılda, Erol Olçok Eğitim ve Araştırma Hastanemiz başta olmak üzere tam donanımlı 6 yeni hastane, 7 toplum sağlığı ve aile merkezi, 9 sağlıkevinin yanı sıra, daha birçok sağlık yatırımıyla bugünkü rakamlarla 4 milyar 792 milyon Türk lirası yatırım gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, yapımına başlanılan Onkoloji Tanı ve Tedavi Merkezimizin hizmete girmesiyle birlikte hem ilimiz hem de bölgemiz çok önemli, hayırlı bir hizmete de kavuşmuş olacaktır.

Ulaşımda, ilimizde, AK PARTİ öncesinde sadece 59 kilometre bölünmüş yol yapılmışken 2003 ve 2022 yılları arasında bu oranın yüzde 515 artışıyla ilimiz 361 kilometre bölünmüş yola kavuşmuştur. Yatırımları devam eden Çorum-İskilip-Çankırı, Çorum-Laçin-Osmancık, Çorum-Mecitözü-Amasya,

(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

Turhal-Zile-Alaca-Sungurlu dâhil 12 ulaşım projemiz tamamlandığında ilimizde ulaşım yatırımları 14 milyar Türk lirası, eski parayla 14 katrilyon 246 milyon Türk lirasına ulaşacaktır.

Yine Çorum ilimizde 2002 yılına kadar 13 sulama tesisiyle sadece 32 bin dekar arazi sulanabiliyorken AK PARTİ sonrası yapılan 21 baraj, sulama tesisi ve devam eden 12 adet sulama ve 4 adet baraj inşaatının tamamlanmasıyla da 11 kat artarak toplam 358 bin dekar arazide sulu tarım yapılabilecektir. Bu yatırım ve hizmetler için de 5 milyar 693 milyon Türk lirası harcama yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, yeniden büyük Türkiye, güçlü Türkiye hedeflerimize ilerlerken bu zorlu ve kutlu yarışta Çorum ilimiz 81 il arasında 13'üncü sıradaki ihracat şampiyonluğuyla yük alan bir il olarak, özellikle ve öncelikle projesi tamamlamak üzere olan Kırıkkale-Delice-Çorum-Samsun hızlı tren ve yük treni çift hatlı demir yolu projemizin hayata geçirilmesiyle birlikte Karadeniz Limanı ve bölgemiz demir yoluyla Akdeniz'e ve bütün Türkiye'ye bağlanacak, ülke ve bölge ekonomisine, özellikle ilimizin kalkınmasına büyük katkılar sağlayacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

EROL KAVUNCU (Devamla) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Diğer taraftan, Çorum ilimiz tarım, makine ve imalat sanayisindeki başarısının yanı sıra aynı zamanda sekiz bin yıllık kadim tarihî ve doğal güzellikleriyle bir turizm başkentidir. Bu vesileyle, sizleri, Anadolu'muzun orta yerinde, medeniyetlerin kesiştiği kavşak noktasında bulunan, yiğidin harman olduğu Çorum'a davet ediyoruz; bu davetimiz aynı zamanda tüm milletimizedir.

Kısıtlı zaman diliminde ancak çok az bir kısmını anlatabildiğimiz, AK PARTİ döneminde ilimiz Çorum'a kazandırılan yatırım ve hizmetlerden dolayı, başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere sayın bakanlarımıza, milletvekillerimize, teşkilatımıza ve emeği geçen herkese şükranlarımızı sunuyorum efendim.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü münasebetiyle söz isteyen Kayseri Milletvekili Çetin Arık'a aittir.

Buyurun Sayın Arık. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 21 Şubat Dünya Ana Dili Günü nedeniyle gündem dışı söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, dil, bir milleti ayakta tutan, onun varlığını ve devamlılığını sağlayan, millî şuuru besleyen, bir millete mensup olma hazzı veren en temel değerdir. Milletin varlığı dilin varlığıyla mümkündür. Dilin bu özelliğidir ki Atatürk'ün "Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türk halkına 'Türk milleti' denir. Türk milleti demek Türk dili demektir. Türk dili Türk milleti için kutsal bir hazinedir. Türk dili Türk milletinin kalbidir, zihnidir." sözlerinde ifade bulmuştur.

Sayın milletvekilleri, bir milletin dili bozulursa kültürü de sanatı da ahlakı da bozulur. Onun için, bir milleti içten yıkma yöntemine önce dilden başlanır. Onun için, dil üzerinde oynanan oyunlara karşı her zaman uyanık olmak gerekir.

Sayın milletvekilleri, Türk dili yaklaşık 8.500 yaşındadır ve dünyada en çok konuşulan 5'inci dildir. Türkçe, 1277 yılında Karamanoğlu Mehmet Bey tarafından resmî dil olarak ilan edilmiştir. Ne acıdır ki bu güzel ülke, bu iktidar döneminde, yirmi yılda pek çok alanda yedi yüz kırk beş yıl geriye gitmiştir. Türkçenin resmî dil ilan edilişinden tam yedi yüz kırk beş yıl sonra bir Millî Eğitim Bakan Yardımcısı çıkıp "Türkçe öldü." diyebilmiştir; bu ayıp da sizlere yeter. TÜRGEV, Ensar, İlim Yayma Cemiyeti referanslarıyla Bakan Yardımcılığına getirilen bu şahıs "Öğrenciler, öğretmenleriyle ancak Arapça diyalog kuracaktır. Öğrenci, teneffüslerde öğretmeniyle ancak Arapça konuşabilir, ya konuşur ya da yanında tercüman getirir." diyerek 952 okulda 675 bin öğrenciye Türkçeyi yasaklamaya kalkmıştır. Eseriyle övünen bu zat "Türkçe konuşmanın yasak olmasıyla öğrencilerim mecbur kaldıkları

için ister istemez Arapça konuşmaya başladılar, rüyalarında dahi Arapça konuşanlar oldu.” diyor. Ey Bakan Yardımcısı, insanlar rüyalarını ana dillerinde görürler. “Türkçe öldü.” diyorsun ya, Türkçe ölürse Türkiye ölür. Türkçe sen misin ki ölsün; ölen senin millî ruhun. Burası Türkiye, dumanı tüten tek Yörük çadırı kalsa da biz Türkçe konuşacağız. Bu dil sekiz bin beş yüz yıl nasıl yaşadıysa sonsuza kadar da öyle yaşayacaktır. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Bakınız, sayın milletvekilleri, Türkiye genelinde şubeleri bulunan, “Evladı Resul İlim ve İrfan” isimli derneğin kurucusu olan zat, çocuklara Türkçe isim verilmesine karşı çıkıyor, çocukların tarikatlara teslim edilmesini istiyor. Sözde şeyh, bu yoz “Kaya, Yağmur gibi Türkçe ismi olanlar cehennemden en son çıkacaklar; çocuklarınıza Türkçe isim koymayın, çocuklarınızı tarikata teslim edin, arkasını aramayın.” diyor. Burası Türkiye, burada Arap milliyetçiliği, Baasçılık yapamazsınız. Ey yerli ve millî iktidar, Türkiye’ye, Türk ismine düşman olanlara karşı ne yaptınız, ne yapıyorsunuz? Ne yaptıklarını ben söyleyeyim: Çocuklarımıza “Türk’üm, doğruyum, çalışkanım.” demeyi yasaklıyorlar. “Ne mutlu Türk’üm diyene!” demek yasak ama yobazlığın her türlüsü serbest. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, benim bir çift sözüm de “AKP Genel Başkanının evinin önünde Andımız’ı okutacağız.” diyenlere: “Türkçe öldü.” diyorlar, neredesiniz? “Türkçe öldü.” diyorlar, niçin sesiniz çıkmıyor? Bu teslimiyetinizin sebebi nedir sayın milletvekilleri? Anadolu’daki, daha da önemlisi, yeryüzündeki tüm ana diller kıymetlidir, değerlidir. Nelson Mandela “Bir adamla anladığı bir dilde konuşursanız bu onun aklına ulaşmanıza izin verir, onunla ana dilinde konuşursan bu onun kalbine kadar ulaşır.” diyor. Tevfik Esenç “Bir rüya gördüm, anlatsam da anlamazsınız.” diyor. Hiç kimsenin insanların rüyalarının çocukları ve torunları tarafından anlaşılmasını engellemeye hakkı yoktur çünkü insanlar ana dillerinde rüya görürler. Benim isyanım bu iktidarın Türkçeye olan düşmanlığına, Arap seviciliğine ama hiç kimse endişe etmesin, Türkçe hep yaşayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÇETİN ARIK (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

“Yürü bre Hızır Paşa,

Senin de çarkın kırılır.

Güvendiğin padişahın,

O da bir gün devrilir.” diyen Pir Sultan’ı;

“Belimizde kılıcımız Kirmani,

Taşı deler mızrağımın temreni,

Hakkımızda devlet etmiş fermanı,

Ferman padişahın, dağlar bizimdir.” diyen Dadaloğlu’nu yok etmeyi hiç kimse başaramamıştır çünkü Türkçe Yunus Emre’dir, Karacaoğlan’dır, Pir Sultan’dır, Dadaloğlu’dur çünkü Türkçe “Ülkesini, yüksek bağımsızlığını korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarmalıdır.” diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk’tür. Türkçe dün vardı, bugün de var, yarın da var olacaktır.

Gazi Meclisi ve aziz milleti saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Ağrı’nın sorunları hakkında söz isteyen Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir’e aittir.

Buyurun Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir’in, Ağrı’nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim Başkan.

Ağrı’da yaşanan sorunlara dair söz aldım, Genel Kurulu da saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, aslında Ağrı’nın sorunlarına ilişkin defaatle bunu kürsüde gündeme getirdik, onlarca defa önerge verdik ama maalesef kentimizde yaşanan sorunlara dair herhangi bir adım atılmadı, hatta yanlış politikalardan kaynaklı bu sorunlar gittikçe derinleşiyor yani kentin yaşam alanına dair nereye yüzünüzü çevirseniz çok ciddi sorunlarla karşılaşıyorsunuz. Eğitimden sağlığa, belediye

hizmetlerine, iş yaşamına, nereye yüzünüzü çevirseniz ciddi bir kriz ve kaos yaşanıyor Ağrı'da. Yani özellikle son yirmi yılda birçok yetersizliğe rağmen kent kendine yetiyordu ama son yirmi yılda uygulanan politikalar kentteki bütün yaşam alanını krize çevirmiş durumda. Bakın, biz, tarım ve hayvancılıkta aslında kendimize yeten bir kenttik ama AKP'nin uyguladığı politikasızlıktan kaynaklı şu an kentimizde tarım yapılamıyor, çiftçiler borç batağında, insanlar "Bu sene acaba tarlamı ekeyim mi, ekmeyeyim mi?" diye düşünmek zorunda çünkü mazot fiyatları almış başını gidiyor.

Yine, kentimizin sanayisi olarak tarif ettiğimiz Hayvan Borsası durma noktasına geldi. Oysa, Hayvan Borsası sadece Ağrı'nın değil, birçok ilin de gelip gittiği, hayvanların alınıp satıldığı bir canlı merkezdi ama şu an gidin bakın insanlar düşünüyor; ne hayvan alabiliyor ne hayvan satabiliyor çünkü yem fiyatları, yayla yasakları, yine sizin bu yanlış politikalarınız gerçekten ekonomiyi bitme noktasına getirdi kentimizde.

Yine, değerli arkadaşlar, kentimizde derin bir yoksulluk yaşanıyor, gerçekten insanlar açlık sınırında. Bırakın asgari ücreti, bu asgari ücret bizim için artık lüks bir kavram. Ağrı'da 500 TL'nin bile girmediği binlerce hane var ama Ağrılılara elektrik faturası geliyor 1.000 TL, 1.500 TL. Bunu protesto etmek için Doğubeyazıt halkı sokağa indi, itirazını, demokratik hakkını kullandı; haklı bir biçimde buna isyan etti.

Yine, doğal gaz fiyatlarına bakın, arkadaşlar, bu kadar derin yoksulluğun yaşandığı bir kentte en iyi ihtimal 700-800 TL para geliyor. "Neden bu kadar?" diyeceksiniz çünkü bakın, insanlar, bu soğuk hava koşullarına, havanın bu kadar soğuk olmasına rağmen kombisini zaten yakmıyor; günde üç saat, dört saat yakıyor. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar hep hasta. Yani zaten hastane sorunu da ayrı bir kriz, orada bir hastaneden de söz etmek mümkün değil ama işte bu kadar derin sorunlarla boğuşuyor kentimiz.

Kentin sokakları köstebek yuvasına dönmüş, çöp yığınları almış başını gidiyor. 21'inci yüzyılda, insanlar Ağrı'da kar suyunu içiyor, su olmadığı için karı eritiyor, su olarak kullanıyor. Gençler bu tabloya itiraz ediyor, bu tablonun değişmesini talep ediyor. Bunun için ne yapıyor gençler? Kenti terk ediyor. Sadece bu yıl binlerce genç aslında bir bilinmeze yol aldı, yurt dışına gitmek zorunda kaldı; ailesini, sevdiklerini terk etmek zorunda kaldı. Neden? İnsanca bir yaşam için. Çünkü burada insanca muameleyi görmüyor gençlerimiz; elbette ki keyfî bir şekilde, kentlerini, yurtlarını terk etmiyorlar.

Bakın, gerçek bu iken biz ne izliyoruz televizyonlarda? AKP'li siyasetçiler, Belediye Başkanı bize hayalî bir Ağrı'dan söz ediyor, bizim bilmediğimiz bir gerçeklikten söz ediyor; halka yalan söylüyor, manipüle ediyor. Bakın, geçen gün Belediye Başkanınız bir televizyon programına çıkmış, orada diyor ki: "Ağrı'da 5 bine yakın iş gücüne ihtiyacımız var ama bu gençleri HDP bırakmıyor ki çalışsın." Ya, gerçekten, pes, pes vallahi; bu kadar yalan, insanların gözünün içine baka baka… Bir kentin gerçekliği karşısında bu kadar yalanı nasıl rahat söylüyorsunuz, açıkçası biz artık utanır duruma geldik sizin yerinize.

Değerli arkadaşlar, bakın, gidin Ağrı'ya, İŞKUR binasının önünde siz göreceksiniz gençlerin nasıl kuyrukta olduğunu; o eksi 25 derecede gençler İŞKUR'un önünde geçici de olsa, kısa bir süreliğine de olsa bir iş bulabilme umuduyla o kuyruklarda bekliyor ama gençler iş bulamıyor; HDP engellediği için değil, sizin torpil anlayışınızdan kaynaklı olarak gençler iş bulamıyor. Bakın, bırakın HDP'li gençleri, AKP'li gençler de iş bulamıyor çünkü sizin yandaşlarınızdan, sizin akrabalarınızdan, sizin aşiretinizden Ağrı'ya, Ağrılılara, HDP'lilere, AKP'li gençlere bile sıra gelmiyor ki. Bakın, topluma öncülük edecek, doğruluğu, dürüstlüğü öğretecek imamlar için bile torpil istiyorsunuz, torpille imam atıyorsunuz. Bu anlayışta AKP'ye gerçekten ne derler artık bilemiyorum; bu size mi kaldı yoksa sizin politikalarınız mı artık bunu onaylar noktaya getirdi insan şaşırıyor açıkçası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Taşdemir.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, kentte kurumlar işlemez duruma gelmiş. Neden? Yine bu ayrımcılık, bu kayırmacılık siyasetiniz yüzünden. Her kuruma sizin siyasetçilerinizden birileri "İllaki benim yandaşım o kurumda yer alacak. Bana yakın olan yer alacak." diyerek kentteki bürokrasiyi, kentteki kurumları yazboz tahtasına çevirdiniz. Kent orada hizmet alamıyor, insanlar muhatapsız kalıyor bu kurumlar karşısında. Açıkçası, artık Ağrı'da yaşanan

sorunlara, biriken sorunlara karşı Ağrı'nın AKP'den, AKP'li siyasetçilerden, AKP'nin politikalarından bir umudu yok. Kentimizin hafızası güçlüdür, bu yaşanan sorunlara karşı onurluca yaşam talebi var ve bu yaşam talebinin hesabını da sandıkta AKP'lilerden, AKP politikasından soracaktır, bunu da en yakın zamanda göreceğiz.

Yine, değerli arkadaşlar, kentte en çok duyduğumuz söz şu: "Biz artık bizim sorunumuzu çözmelerini istemiyoruz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Devamla) – "Yeter ki televizyonlara çıkıp Ağrı hakkında, Ağrı'yla ilgili yalan söylemesinler; gölge etmesinler, biz başka bir şey istemiyoruz." diyorlar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Çepni…

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Gülistan Doku'nun bulunması gerektiğine ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Gülistan Doku yedi yüz seksen gündür kayıp, yedi yüz seksen gündür ailesi, kadınlar ve demokratik kamuoyu "Gülistan Doku nerede?" diye soruyorlar. Dersim'de kameralar önünde kaybolan Doku'nun bulunması bir yana, deliller karartılmaya, şüpheliler korunmaya çalışılıyor. Annesi, babası ve ablası Aygül Doku bugün grubumuzu ziyaret ettiler, aile tüm Meclisten seslerinin duyulmasını talep ediyor. Meclis sorumluluk almalı, Gülistan Doku bulunmalıdır ve tekrar soruyoruz: Gülistan Doku nerede?

BAŞKAN – Sayın Altaca Kayışoğlu…

2.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bugün Konya'da topladığı İklim Şûrası'na ilişkin açıklaması

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) - Çevre Bakanlığı bugün Konya'da İklim Şûrası'nı topladı. Sayın Çevre Bakanı, küresel ısınmayı 1,5 derecede tutmamız gerektiğini, 2 derece ısınırsa dünyanın yok olacağını belirten açıklamalar yaptı; ilk İklim Şûrası'nı toplamakla övündü. Bu toplantıda planlar hazırlanacak, yine, kâğıt üstünde dönüşümden, vizyondan, hedeflerden bahsedilecek ama eyleme gelince Gemlik Körfezi'nde "MKS" adlı bir firmaya derin deniz deşarjı için onay verecek; deniz ısınacak, müsilaj olacak, iklim bozulacak.

Yine, Kütahya Örencik Eğrigöz Dağı'nda çıkarılacak altın nedeniyle Susurluk Havzası, Ulubat Gölü ve Kocasu'yla Marmara Denizi kirlenecek. Sayın Bakana buradan soruyorum: Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu?

BAŞKAN –Sayın Keven…

3.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Yozgat ili Çayıralan ilçesi Evciler köyünün yol sorununa ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu fotoğraf Yozgat Çayıralan ilçemize bağlı Evciler köyüne ait. Aslında burası bir kasabaydı, maalesef, belediyelikten düşürüldü ve şu an yolları, işte gördüğünüz gibi, her taraf çamur deryası. İnsanlar komşudan komşuya zor gidiyorlar, şu kış günü çamur olmayan yolları yok maalesef. Neden biliyor musunuz? Evciler köyümüz Alevi Bektaşi köyü olduğu için ayrımcılığa maruz kalıyor. En küçük köye dahi kilitli parke dağıtılırken, sathi kaplama yapılırken Evciler köyü çamur içinde kaldı. Bu hangi vicdana sığar söyler misiniz? Soruyorum sizlere: Bu insanlar vergiyi vermiyorlar mı, bu insanlardan vergi almıyor musunuz, bu insanlar devlete karşı sorumluluklarını yerine getirmiyorlar mı? Yozgat'ta hangi Alevi köyüne giderseniz gidin kesin bir sorunu vardır. Çok mu zor bu köyleri çamurdan kurtarmak? Bu ayrımcılığı artık bırakın, toplumu ayrıştırmaktan, buradan size oy çıkmaz. En kısa zamanda Çayıralan Özel İdaresi ve Kaymakamlığını göreve, sorumluluğa davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

4.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, çip üretimine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akıllı telefonlardan otomotive, sağlık, iletişim, endüstriyel otomasyonlardan dijital altyapılara kadar dijital dünyanın temel taşı olan yarı iletken çipler, Covid-19 döneminde yaşanan üretim sıkıntısıyla tüm dünyanın gündemine oturmuştur. Dünyada çip üretebilen ve tüm dünyaya pazarlayan sınırlı sayıda ülke mevcuttur. Çip üretimi, pahalı ve teknik altyapı gerektiren üretim tesisleriyle mümkün olabilmektedir. Ülkemizin gelecek dijital dünyasında söz sahibi olabilmesi ve çip üretiminde ileri noktaya gelebilmesi için dost ve müttefik ülkelerle beraber üretmesi gerekmektedir. Bunun teknik altyapısının düzenlenen yasal düzenlemelerle yapılması gerekmektedir. Zira çip üretimi için 50-60 milyar dolar civarında yatırım yapılması gerekmektedir. AB yeni çip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut...

5.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ziraat mühendislerinin atama sorununa ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, Türkiye'de ziraat fakülteleri her yıl yaklaşık 5 bin mezun vermekte, 50 bini aşkın işsiz ziraat mühendisi bulunmaktadır. Hepimiz biliyoruz ki Tarım Bakanlığı, liyakatsiz yönetim kurumu, personel açığını kapatmak için çaba göstermiyor, adım atmıyor, göstermelik ve çok az sayıda alımlarla günü geçiştirmeye çalışıyorlar. Tarım Bakanlığında sadece binlerce ziraat mühendisi açığı var; gıda, su ürünleri, veteriner hekim, balıkçılık teknolojisi mühendisi, orman mühendisi, tekniker ve teknisyen eksiği de çok fazla. Bu işin eğitimini alan gençlerimizi işsizlik batağına saplamanın mantığı yoktur. Bakanlık atama yapmalı, istihdam artırıcı projelerle destek vermeli, bu soruna acil çözüm getirmelidir. Ülkemize yük değil, kazanç olmak isteyen gençlerimiz sizden haber bekliyor. Tarıma, çiftçimize ve ülkemize hizmet için bekleyen gençlerimizin sesini duyun, geçmiş dönemde verilen atama sözünü tutun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz.

6.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, hasta mahpuslara ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sekvan Becerikli, bedeninin yarısı felçli, ihtiyaçlarını tek başına karşılayamıyor; Fatma Tokmak, kalp hastası ve günlük iğne yapıyor; Sıddık Gürel, 70 yaş üstü ve çeşitli hastalıkları bulunuyor; Mevlüde Baştaş, 61 yaşında, yüzde 90 engelli; İdris Başaran, epilepsi, çölyak, kalp, kronik mide ve bağırsak hastası; Dicle Bozan, bağırsakları dışarıda ve bir bacağı protezli. Sadece son beş yılın kayıtlarına göre, 89 ağır hasta tutsak, hastalıkları nedeniyle yaşamını yitirdi. Kamuoyu vicdanını yaralayan bu sorunun çözümü için cezaevlerinde tutulan ağır hasta mahpusların tahliye edilip kalıcı tedavilerinin sağlanması hukuki, vicdani ve ahlaki olandır. Hapishane koşullarında tedavileri yapılamayan hasta mahpusların infazları acilen durdurulmalıdır. Bu zulme ve intikamcı yaklaşıma derhâl son verilsin. Hasta mahpuslara özgürlük!

Teşekkürler Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Özkan…

7.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Afrika Kıtası'yla siyasi ve ekonomik ilişkilere ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Afrikalılarla siyasi ve ekonomik ilişkileri hızla geliştirmek için büyük gayret sarf ediyoruz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde diplomatik ve insani temasların yanı sıra, ticaret, yatırımlar, kültürel çalışmalar, güvenlik ve askerî iş birliği ile kalkınma projeleri gibi birçok alanda önemli mesafeler katettik. Afrika Kıtası'yla toplam ticareti, 2003 yılında 5,4 milyar dolar seviyesinden 2021 sonu itibarıyla 34,5 milyar dolara yükselttik. Sahra Altı Afrika ülkeleriyle 2003 yılında 1,3 milyar dolar olan ticaret hacmi, 2021'de 11,7 milyar doları buldu. Afrika Kıtası'nın barış ve istikrarına, ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkı sağlayacak çalışmalarımızı Afrikalı dostlarımızla

birlikte yürüterek geleceği birlikte inşa edeceğimize inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaya…

8.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Karayolları 10. Bölge Müdürlüğünde taşeron olarak çalışan şoförlerin maaş sorununa ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Karayolları 10. Bölge Müdürlüğünde taşeron olarak çalışan yaklaşık 160 şoför kardeşimize 2022 Ocak ve Şubat ayı maaşları ödenmemiştir. Sadece de Trabzon'da değil, birçok bölgede aynı sıkıntının yaşandığını biliyoruz. Taşeron şirkete gidiyorlar "Karayolları bize ödesin, biz de size ödeyeceğiz." diyorlar. Karayollarına gidiyorlar "Hazineden para gelmedi, ödenek yok." diyorlar. Kirasını, faturalarını, taksitlerini zamanında ödeyemeyen, biriken borçlarını kredi kartıyla kapatmaya çalışan perişan hâldeki işçi kardeşlerimiz çare arıyor. Ayrıca, bu sorun yeni değil, yıllardır böyle.

Buradan Ulaştırma Bakanlığı ve Karayolları yetkililerine sesleniyorum: Bu insanlarımıza bu sıkıntıyı yaşatmaya ne hakkınız var? İşçi kardeşlerimizin hak ettikleri maaşlarını bir an önce ödeyin, bundan sonra maaşlarında gecikme yaşanmaması için gerekli tedbirleri alın, en önemlisi de bu kardeşlerimize kadro vererek kamudaki taşeron adaletsizliğine artık bir son verin.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya…

9.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, zorunlu temel ürünlerdeki KDV oranının düşürülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bebek bezi, yetişkin hasta bezi, yatak koruyucu, hijyenik ped ve ıslak havlu gibi zorunlu temel ürünlere lüks tüketim ürünleri gibi yüksek KDV oranlarının uygulanması yanlış bir vergi politikası olup bu uygulamanın bir an önce değişmesi gerekmektedir. Bu sebeple, bebeklerin ve hastaların temel ihtiyacı olan bu ürünlerdeki KDV oranlarının yüzde 18'den yüzde 1'e düşürülmesi gereklilik arz etmektedir. Özellikle geçinmekte zorlanan engelli yurttaşlarımızın aileleri ve çocuklu aileler için önemli bir destek olacaktır. Hasta alt bezi ile bebek bezinin lüks olmadığı gibi zorunlu bir ihtiyaç olduğunu kimse inkâr edemez ancak görünen o ki Sayın Cumhurbaşkanı evli çiftlerden 4-5 çocuk isterken bebek bezinin ne kadar pahalı olduğunun hatta bebek bezinden alınan yüzde 18 KDV'nin bile farkında değil galiba. Bu gidişle aylık 800 TL'ye ulaşan bir bebek bezi masrafı nedeniyle vatandaşımız bebeğini eski usullerde olduğu gibi taşa toprağa yatıracak gibi görünüyor. İşte ülkenin geldiği hâl diyorum, yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aydın…

10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, BUSKİ'de çalışan şoförlerin taşeron kapsamından çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kamuda taşeron işçilerin sorunu maalesef hâlâ devam etmekte. Bizim defalarca dile getirmemizden sonra iktidar bu konuya kısmen çözüm üretti ancak Bursa'da Büyükşehir Belediyesine bağlı BUSKİ'deki şoförler bir türlü taşerondan alınıp şirkete geçemediler. Bütün Büyükşehrin şirketleri; BİNTED, BURULAŞ, Tarım AŞ geçmesine rağmen buradaki arkadaşların 22 Ocakta sözleşme süresi doldu ve bir aydır sonlarının ne olacağını merak ederek bir gelecek kaygısı yaşamaktadırlar.

Buradan sesleniyoruz: Daha önce de işçi sözleşmelerinde aynı süreç yaşandı ve Büyükşehirde çalışan bir çok aile mağdur oldu. BUSKİ'de çalışan şoförlerin bir an önce Büyükşehir şirketlerine alınarak taşeron kapsamından çıkarılmasını, eğer bu olmazsa da konuyu sonuna kadar takip edip işçilerimizin yanında olacağımı ifade ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz…

11.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, ülkücü şehit Fırat Yılmaz Çakıroğlu'nu rahmetle andığına, kadına yönelik şiddete ve yaralanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali işçilerine geçmiş olsun dileklerini ilettiğine ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

20 Şubat 2015'te PKK'lı teröristler tarafından Ege Üniversitesinde öğretim hayatını devam ettirirken kahpece şehit edilen ülkücü şehidimiz Fırat Yılmaz Çakıroğlu kardeşimizi ve bütün şehitlerimizi rahmetle, özlemle anıyor; manevi huzurlarında saygıyla eğiliyorum.

Mersin'imizin Toroslar ilçesinde erkek arkadaşı tarafından canice katledilen işitme ve konuşma engelli Edanur Esendere kardeşimizi ve 16 yaşında nişanlısı tarafından hunharca öldürülen Sıla Şentürk'ü rahmetle anıyor, ailelerinin acısını yürekten paylaşıyorum. Kadına yönelik fiiller işleyen canilerin gün yüzü görmemesini, insanlıktan nasibini almamış bu yaratıkların en ağır şekilde cezalandırılmasını beklemekteyiz.

Mersin'imizin Silifke ilçesinde Akkuyu Nükleer Güç Santrali işçilerini taşıyan aracın devrilmesi sonucu yaralanan 40 işçimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın İlhan…

12.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in ulaşım sorununa ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Diğer birçok projede olduğu gibi, Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesi'ne de zaman ve maliyet açısından daha çok kârlılık sağlanacağı hâlde bağlantı yolu verilmeyerek Kırşehir anlamsız bir şekilde kapsam dışı bırakılmıştır. Ulaşımın toplumsal, sosyal ve ekonomik boyutlarının topyekûn olarak insan yaşamında çok önemli bir yer tuttuğu düşünüldüğünde Kırşehir'in kara, hava ve demir yolu ulaşımıyla ilgili ne yazık ki özellikle AKP iktidarında sürekli cezalandırıldığına tanık olmaktayız. Bu sebeple, Kırşehir de ulaşım ve lojistiğe bağlı sanayi ve endüstriyel tarımda ne yazık ki gelişememiştir. Yüzyıllar öncesinde bile Ahilik gibi ticaret ve toplum hayatı arasında kurumsal olarak bir bağ oluşturan, tarihsel bir yapıya sahip, onun beşiği olan Kırşehir, Ankara ile Kayseri arasına sıkışmış, kaderine terk edilecek sahipsiz bir şehir değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur…

13.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, nakliye sektörünün sorunlarına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Nakliye sektörü durma noktasına geldi. Motorine son bir yılda yüzde 123 zam yapıldı. Üç ayda lastik fiyatları yüzde 150 arttı. Nakliyeci ancak kredi çekerek lastik alabiliyor. Garantili otoyol, köprüler, tünel ücretleri de ortada. Bu zamlara, bu hayat pahalılığına tırcılar, kamyoncular nasıl dayansın? Çoluğun çocuğun rızkı zamlara gidecekse kontağını nasıl çevirsin? Tüm bunlar yetmezmiş gibi, şehir giriş-çıkışlarındaki kantarlar da nakliyeciye ceza yazdırıyormuş. Allah'tan korkun. "Esnafa kredi verdik." diye övünen iktidara soruyorum: Şoförler cemiyetinden esnaf siciline kadar 15 yere para ödenmezse o kredi alınamıyor. Böyle vicdansızlık olur mu? Böyle düzen mi olur? Olmaz elbet. İlk seçimde millet bu düzeni sona erdirecek.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Çakır…

14.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, Kandıra'nın güzelliklerine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Kocaeli'nin güzelliklerini anlatırken Kandıra'ya özel bir yer ayrılmalıdır. Zira bu güzelliği tarif ederken 50 bin nüfuslu ilçenin yaz sezonunda yaklaşık 1 milyon kişiyi ağırladığı gerçeğini ifade edersek ne demek istediğimiz daha iyi anlaşılacaktır. Sahil bandı, akarsu, göl, deniz, mesire alanı, ada, mağara, kayalıklar gibi, hem merak uyandıran hem de bir cazibe merkezi olarak insanları kendine çeken yanıyla efsunlu bir ilçe.

Başta fındık olmak üzere nefis tarım ürünleri yanında, hindi ve manda yoğurdu özel lezzetlerdir. Gönlü geniş insanıyla özellikle İstanbul'un stresini atmak isteyenlere bir durak kadar yakın. Yeşil ile mavinin kucaklaşmasının somut bir örneği. Birbirinden güzel sahilleri, tertemiz deniziyle mükemmel bir coğrafyadan bahsediyorsak kelimelerle ne kadar anlatabiliriz?

"Kandıra sizi çağırıyor." derken dikkat edilmesi gereken en önemli husus bağışıklık yapabileceği endişesidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz…

15.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, obeziteye ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çağımızın vebası olarak nitelendirdiğimiz obezite son yıllarda giderek yaygınlaşıyor. Obezite; tansiyon, kalp ve akciğer hastalıkları, şeker, böbrek, safra kesesi, romatizma ve damar hastalıkları gibi birçok probleme neden oluyor. Bunların yanı sıra, psikolojik olarak da olumsuz etkiler bırakıyor. Küresel salgın sebebiyle zamanımızın çoğunu hareketsiz geçirmemiz de obeziteye başka bir davetiye çıkarıyor. Bu vesileyle insanlarımızı obeziteye karşı mücadele etmeye ve farkındalık yaratmaya davet ediyorum.

Daha önce belirttiğim gibi, her vatandaşımızın bir aile hekimi olduğu gibi bir de spor ve diyet uzmanı olmalıdır diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo! Helal olsun!

BAŞKAN – Sayın Taşkın…

16.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, yaralanan Akkuyu Nükleer Güç Santrali işçilerine geçmiş olsun dileklerinde bulunduğuna ve santraldeki çalışmalara ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Mersin'in Gülnar ilçesinde Akkuyu Nükleer Güç Santralinde çalışan işçileri taşıyan otobüsün yoldan çıkarak şarampole devrilmesi sonucu yaralanan işçi kardeşlerimize geçmiş olsun dileklerinde bulunuyorum. Bu vesileyle, Mersin'de inşa edilen Türkiye'nin ilk nükleer santrali Akkuyu Nükleerde çalışmalar yoğun bir şekilde devam ediyor. Akkuyu Nükleer Güç Santrali tamamlandığında toplam elektrik ihtiyacımızın yüzde 10'unu tek başına karşılayacaktır. Burada çalışan, emek sarf eden tüm işçi ve mühendis kardeşlerimize teşekkür ediyorum.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde, AK PARTİ olarak enerji ihtiyacımızı millî enerji ve maden politikamız rehberliğinde yerli ve millî imkânlarla karşılamaya gayret ediyoruz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arık…

17.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri Akkışla'nın sorunlarına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Akkışla, iktidar partisinin unuttuğu, gözden çıkardığı, yok saydığı; gilaburusu, yoğurdu ve mert insanlarıyla ünlü, küçük, şirin bir ilçemiz. Nüfusunun çoğunluğu tarım ve hayvancılıkla uğraşır. Yem fiyatlarının artması, elektrik fiyatlarındaki yükselme nedeniyle hayvancılığı da tükenme noktasına geldi. Zaten ilkbahar, koyunculuk yapanlar için çile ayıdır. AKP, her seçim döneminde Akkışlalı hemşehrilerimize bol kepçeden seçim vaadi verir ama seçim bitince verilen sözlerin hepsini unutur. Akkışlalı hemşehrilerimize devlet hastanesi sözü verildi, "Hayırlı olsun." denildi, tarih açıklandı, Akkışla'nın her yerine boy boy hastane fotoğrafları asıldı, televizyon programları yapıldı ama gelinen noktada "Nüfus azaldı, kalan nüfus da zaten yaşlı, hastane sizin neyinize?" deniliyor. Devlet hastanesini bekleyen Akkışla, elindeki adliyeden de oldu; iyi mi?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Şevkin…

18.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, emekli edilen uzman erbaşların mağduriyetine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

2016 yılı öncesinde 45 yaş sınırı nedeniyle zorunlu olarak devlet memurluğuna geçirilen ve emekli edilen uzman erbaşların mağduriyeti hâlen giderilmedi. TSK'den ilişiği kesilen ve resen emekli edilen 2.900 uzman erbaşın kademe derecelerinde sorun yaşandı, farklı emekli maaşlarıyla mağdur edildiler.

Daha sonra çıkarılan 6000 sayılı Kanun'dan 1.200 personel yararlanırken 1.700'ü için bir düzenleme yapılmadı. SGK kurumuna durumlarını bildiren uzman erbaşlara "ret" yazısı geldi. Ayrıca, TSK'de aynı statüde görev yapan bazı rütbeliler 3600 ek göstergeden faydalanırken sadece uzman çavuşların gösterge dışı tutulması ve birçok personelle aynı işi yapmalarına rağmen aşırı ücret farkı büyük haksızlıktır. Bu haksızlığı bir an önce giderin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu…

19.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, pandemiyle mücadeledeki başarısızlığa ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

İki yıldır hayat tarzımızı değiştiren pandemiyle yaşamaya devam ediyoruz. İlk başladığı günden beri alınması gereken tedbirleri ısrarla söyledik. Onlar, başarı hikâyeleri anlattılar ve bugünlere geldik. Günlük vaka sayıları 100 bine, vefat edenlerin sayıları 300'e dayanmış, rekor üstüne rekor kırılmaktadır ama Sağlık Bakanı "Endişe etmeyiniz, müsterih olunuz." diyor. Tedavi için günde 16 hapı hastalara içirdikten sonra hiçbir işe yaramadığını kabul edenler "Hastalık normale döndü." diyor, hikâye anlatmaya devam ediyorlar. Maske dağıtmayı beceremediler, yoğun bakımda bocaladılar, aşı konusunda çuvalladılar, vefat edenlerin sayısını gizlediler. Sağlık çalışanları perişan, doktorlar kaçıyor, onlar hâlâ konuşuyor. Yeter artık! Kimse başarı hikâyesi dinlemek istemiyor. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz…

20.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersinli kadın girişimcilere verilen teşviklere ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Mersin ilimiz olarak özellikle kadın istihdamı ve kadınların üretime katılımları açısından oldukça verimli topraklara ve potansiyele sahibiz. Girişimci ruhuna sahip, hayalleri olan, fikirleri bulunan, cesaret ve yetenekleriyle ön plana çıkan Mersinli kadınlarımız birer birer başarı hikâyelerini hayata geçiriyor. Devletimiz kadın girişimciliğini teşvik etmek için kadınlarımıza pozitif ayrımcılık içeren mikro krediler ve hibeler veriyor. Mersin'imizde de kadın girişimcilerimize yönelik teşviklerin sınırları aştığı görülmektedir ki bu da bizi ziyadesiyle memnun ediyor.

Ruhundaki ışığı, zihin sandıklarındaki mücevheri ortaya çıkarmak için engel tanımayan bütün kadınlarımızı kutluyorum. Kadınlarımızın ruhundaki enerjiyi ve heyecanı üretime dönüştürmek için destek olan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere tüm kişi ve kurumlara teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaplan…

21.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Gaziantepspor çalışanlarının mağduriyetine ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep'in köklü spor kulüplerinden biri olan Gaziantepspor Futbol Kulübü Derneği geçirmiş olduğu kötü bir sürecin ardından 2019-2020 sezonunda borç batağına saplanmış ve kapısına kilit vurularak kapatılmıştır. Kapatılma sonucunda, yıllardır kulübe hizmet etmiş 42 emekçi çalışan mağduriyet yaşamıştır; kulüp çalışanları birikmiş alacaklarını ve kıdem tazminatlarını alamamıştır. Hukuki süreç sonuçlanmış, mahkeme kararıyla ödeme emri çıkarılmıştır ancak icra yoluyla satılan taşınmazların gelirlerinin önceliği vergi ve SGK borçlarına gitmiş, kulübün emektarları eli boş bir şekilde kalakalmıştır.

Kulüp çalışanlarının mağduriyetlerinin bir an önce giderilebilmesi için tüm yetkilileri göreve davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz…

22.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, uyuşturucu kullanımının yaygınlaşmasına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekonominin iyi yönetilmemesinden kaynaklanan ekonomik kriz sonucu elektriğe, doğal gaza, akaryakıta, gübreye, ilaca, temel gıda maddelerine, iğneden ipliğe yapılan zamlarla, çiftçi, köylü, esnaf, memur, emekli ve gençlerimiz geleceğe dair umutlarını yitirip, toplumda gerginlik her geçen gün tırmanırken uyuşturucu kullanımının yaygınlaşması gibi bir felaketle daha karşı karşıyayız.

Yoksulluğun aşırı arttığı ortamların, gençlerimizi uyuşturucu batağına sürüklediğini seçim bölgem Gaziantep'te ziyaret ettiğim muhtarlardan da duymak üzüntü vericidir. Bu konu, siyasetin üstünde bir konu olup aynı zamanda ülke güvenliği sorunudur. Emniyetin gerçekleştirdiği uyuşturucu operasyonları, asayişi temin etmek açısından oldukça önemlidir ama tek başına yeterli olmamaktadır.

Toplumda, uyuşturucuya karşı bir bilinç yaratmanın yanında eğitim sisteminde değerlerimizin öğretilmesi ve refahın artırılması çok önemlidir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı…

23.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Altınözü ilçesine ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu hafta sonu, Altınözü ilçemize bağlı Kozkalesi, Akdarı, Yunushanı ve Seferli Mahallelerimizde vatandaşlarımızla bir araya geldik.

Altınözü ilçesi, ziyaretçilerinin keşfetmesini bekleyen çok sayıda tarihî mirasa ev sahipliği yapmakta. Binlerce yıllık tarih ve kültür birikimine sahip ilçemiz, doğal güzellikleri, kültürel dokusu ve tarihî değerleriyle turizm konusunda son derece iddialı. Özellikle, Yunushanı Mahallesi'ndeki Roma dönemine ait olan kaya mezarları ile Kozkalesi Mahallesi'ndeki Kürşat Kalesi'nin restorasyonu için Turizm Bakanlığından ek bir bütçeye ihtiyaç duyulmaktadır. Yunushanı ve Kozkalesi Mahallelerimizdeki bu tarihî mirasların ilçemizin tanıtımına ve ekonomisine son derece büyük katkısı olacağını düşünmekteyiz.

Altınözü, lezzetli yemekleri ve misafirperver insanlarıyla sizi çağırıyor.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

24.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca düzenlenen İklim Şûrası'na, Rusya ve Ukrayna arasındaki gerginliğe, Cumhurbaşkanının Afrika ziyaretine, toplum kesimlerini enflasyona ezdirmeyeceklerine ve Çanakkale Köprüsü'ne ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; baharın müjdecisi cemrelerden ilki düştü, bereket getirsin inşallah diyorum. Toprağın hayat bulması, doğanın yeniden yeşermesiyle birlikte yaşadığımız pandemi sürecinin de sona ermesini ve umutlarımızın da tazelenmesini Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor, aziz milletimize hayırlı bir yıl diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca düzenlenen İklim Şûra'sı Konya'da başladı, 25 Şubata kadar devam edecek. Dünya çok kritik bir eşikte, Türkiye olarak iklim değişikliğinin önüne geçmek ve etkilerini ortadan kaldırmak adına âdeta seferberlik ilan etmiş durumdayız. O sebeple "yeşil dönüşüm" anlayışıyla organize edilen bu Şûra'yı gerçekten çok önemli buluyoruz. Türkiye'nin "yeşil kalkınma" ve "sıfır atık" çalışmalarına büyük katkı sağlayacağına inandığımız bu Şûra'nın nice güzelliklere, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandemi kaynaklı krizlerin ardından Rusya ve Ukrayna arasında yaşananlar sebebiyle de küresel bir gerginlikle karşı karşıyayız. Bu süreçte Türkiye olarak, diplomasinin hâkim olması, gerginliğin ortadan kalkması adına büyük bir gayret içerisinde olduğumuza bütün dünya şahittir. En kötü barış, savaştan daha iyidir. Bu sebeple savaşın, can kayıplarının ve yeni

göçlerin önüne geçmek adına tüm ülkeleri itidalli davranmaya davet ediyoruz. Türkiye bu gerginliğin ortadan kalması adına her zaman ara buluculuğa ev sahipliği yapmaya, sorumluluk üstlenmeye hazır olduğunu Sayın Cumhurbaşkanımızın dilinden bütün muhataplarına ve dünyaya ilan etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malumunuz olduğu üzere Sayın Cumhurbaşkanımız bir dizi ikili görüşme için Afrika'da bulunmaktadırlar. Burada karşılıklı yatırımlar, anlaşmalar ve dış ticaret anlaşmalarıyla gerçekten önemli, stratejik bir çaba ortaya konmaktadır. İnşallah, Türkiye ve Afrika Kıtası'yla ilgili karşılıklı güven ve iş birliği içerisinde atılan adımlarla Afrika'yla olan bağlarımızı çok daha güçlendirmeye ve ileri götürmeye kararlıyız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yirmi yıldır AK PARTİ hükûmetleri döneminde gerçekten hiçbir zaman toplum kesimlerini enflasyona ezdirmedik, ezdirmeyeceğiz. Bu konuda mutlaka toplumun bütün kesimlerinin alım gücünü artırmaya devam edeceğiz ve inşallah, nice güzellikleri hep beraber yaşayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu vesileyle bir büyük eseri daha aziz milletimizin hizmetine sunmanın bahtiyarlığı içerisindeyiz. İnşallah, Çanakkale Zaferi'mizin yıl dönümü olan 18 Martta Çanakkale Köprümüzü milletimizin hizmetine sunacağız, şimdiden hayırlı olsun diyoruz.

Hayırlı bir yasama haftası diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

25.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, solunum yetmezliği olan ve evinde konsantratör cihazları kullananlar için elektrik faturalarının yapılandırılması gerektiğine, elektrik zamlarına ve sağlık çalışanlarının haklı taleplerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce meclisi saygılarımla selamlıyor, başarılı bir çalışma haftası diliyorum.

Bir hususa Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatini çekmek arzusundayım. Evde uzun süreli oksijen makineleri kullanmakta olan hastalarımızın yaşadıkları önemli bir mağduriyet var. Kronik solunum yetmezliği olan binlerce KOAH hastası, kalp yetmezliği, astım ve akciğer kanseri hastaları oksijen tedavisi için, elektrikle çalışan "konsantratör" adlı bir cihaz kullanmaktadırlar. Bu hastalar, yaşamları için gerekli olan, elektrikle çalışan solunum cihazlarını günde en az on beş saat çalıştırmak mecburiyetinde. Bu zamanı dikkate alırsak, 1 hastanın 1 cihazının aylık tüketimi 210 kilovatı aşmaktadır. Üstelik bazı hastalar 2 cihaz birden kullanmak durumunda kalıyorlar; bu durumda da fatura katlanarak artıyor. Solunum yetmezliği olan ve evinde konsantratör cihazları kullananlar için elektrik faturaları yapılandırılmalı, yaşama tutunmak için nefes almaya çalışan hastalar mağdur edilmemelidir.

Ayrıca, 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren, mesken aboneleri için elektriğe konutlarda 150 kilovatın altında kalan tüketim için yüzde 52, üzerindeki tüketim içinse yüzde 127 zam yapılmıştır. Elektrik faturalarına gelen yüzde 127'lik zam geçim sıkıntısı çeken milletimizin belini bükmüş, enflasyon altında ezilen vatandaşımızın tencere kaynatmasını zor hâle getirmiş ve bunun üstüne bir de vatandaşlarımız evlerinde karanlıkta oturmak zorunda kalmıştır. Konutlardaki 150 kilovat sınırı, gelen tepkiler üzerine 210 kilovata çıkarılmış ama bu da yeterli olmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Özellikle pandemi sürecinde esnaf büyük bir borç yüküyle karşı karşıya kalmıştır. Bir de bunların üzerine zamlarla birlikte gelen elektrik faturasıyla esnaflarımız kepenk kapatma noktasına getirilmiştir. 2021 Ocak ayından itibaren bugüne kadar yapılan elektrik zammına baktığımızda ise zam oranı yüzde 162'ye çıkmıştır. İşçiye, memura, emekliye yüzde

25 ile yüzde 30 arasında yapılan zamlar, son bir yıl içerisinde elektriğe yapılan yüzde 162 zammın oldukça altında kalmıştır.

Elektrik temel bir insani ihtiyaçtır, elektrik dağıtımı ise millî bir politika olup devlet eliyle yapılmalıdır. Hükûmeti artık sarayın çevresinde biriktirdiği müteahhitlere değil, milletimize hizmet etmeye davet ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Başkanım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; müsaade ederseniz bir hususa daha işaret edeceğim. 1 Aralık 2021 Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen teklifle uzman doktor, pratisyen hekim ve diş hekimlerinin maaşlarında 2.500 ile 5.000 lira arasında bir iyileştirme yapılmasının planlanmasının ardından sağlık teşkilatlarındaki çalışanlar arasında yapılan bu ayrımcılığa tepkiler yükselince geri çekilen ve bugüne kadar da neticelenmeyen iyileştirme çalışması vardır; bu unutulmamalıdır. Sağlık sektörü bir bütündür ve sağlık çalışanlarına kendi içlerinde ayrımcılık yaşatılmamalıdır. Aralık ayında uzman ve pratisyen hekimlere yapılması planlanan iyileştirme ve zamların hemşireler, sağlık memurları, ambulans ve acil bakım teknikerleri, acil tıp teknisyenleri, veteriner hekimler, fizyoterapistler, radyoterapistler, ortopedi ve tıbbi laboratuvar teknikerleri gibi çeşitli sağlık çalışanlarına da yapılması artık bir zaruret olarak karşımızda durmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum.

Sağlık sektörüne bir bütün olarak bakmak lazım. Bununla birlikte, görevi başında vefat eden sağlık çalışanlarımızın ailelerine ölüm aylığı bağlanabilmesi, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddette cezaların artırılması, 3600 ek göstergenin verilmesi gibi sağlık çalışanlarının haklı talepleri de bir an önce yapılacak çalışmayla karşılanmalıdır. Bu beklentilerinin karşılıksız kalmaması icap etmektedir. Hükûmeti sorumluluğu yerine getirmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz Sayın Akçay.

26.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, millî para tekvandocularımızın ve okçularımızın başarılarına, Avrupa Birliği ülkelerindeki yabancı düşmanlığına, Vergi Haftası'na ve Gelir İdaresi Başkanlığı çalışanlarının özlük haklarına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Millî para tekvandocularımız 19 Şubat 2022'de Arnavutluk'un Durres kentinde düzenlenen Dünya Tekvando Başkanlık Kupası'nda 6 altın, 1 gümüş, 2 bronz olmak üzere toplam 9 madalya kazanmışlardır. Millî sporcularımız 20-21 Şubat 2022'deki müsabakalarda da 3 altın, 4 bronz madalya kazanmıştır. 22 Şubat 2022'de millî okçularımız Öznur Cüre, Sevgi Yorulmaz, Dubai'de devam eden Para Okçuluk Dünya Şampiyonası'nda Makaralı Yay Kadın Çiftler kategorisinde sıralama atışları sonunda 1.344 puanla dünya rekoru kırmıştır. Ülkemizi gururlandıran bütün millî sporcularımızı, teknik ve yönetim ekibini tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Sayın Başkan, 19 Şubat 2020'de Almanya'nın Hanau kentinde gerçekleştirilen ırkçı saldırıda 4'ü Türk vatandaşı olmak üzere 9 kişi hayatını kaybetmişti. Vefatlarının 2'nci yıl dönümünde menfur saldırıda hayatını kaybedenleri bir kez daha rahmetle anıyorum. Almanya'da yaşayan vatandaşlarımıza yönelik sistematik saldırıların ilki 22 Kasım 1982'de gerçekleştirilmiş, 2000 yılından itibaren Neonazi terör örgütlerinin faaliyetleriyle saldırılar hız kazanmıştır.

Son yıllarda yaşanan göç hareketliliğiyle, Almanya, Fransa ve Yunanistan başta olmak üzere, Avrupa Birliği ülkelerinde göçmen karşıtlığı ve yabancı düşmanlığı tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Bazı Avrupa Birliği ülkelerinin ve sivil toplum kuruluşlarının Avrupa'da meydana gelen göçmen karşıtlığı ve yabancı düşmanlığına çanak tutmaları vahim bir tablodur. Yunanistan'ın göçmenlere yönelik insanlık

dışı sistematik saldırıları için herhangi bir uluslararası hukuk mekanizması maalesef henüz devreye konulmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Avrupa Birliği ülkeleri yabancı düşmanlığıyla ilgili olarak gereken önlemleri almak durumundadır.

Sayın Başkan, bu yıl 21-27 Şubat tarihleri Vergi Haftası olarak kutlanmaktadır. Vergi, devlet olmanın en temel unsurlarındandır. Devlet, vergilendirme yetkisiyle hukuki ve fiilî egemenliğini kullanmaktadır. Vergi, aynı zamanda bir vatandaşlık görevidir ve devlet-vatandaş ilişkilerinin uyumlu, düzenli, saydam ve gönüllü olması bakımından da büyük önem arz etmektedir. Verginin toplumun tüm kesimlerince benimsenmesi, vergi bilincinin geliştirilerek gönüllü ödeme alışkanlığının artırılması, vergi adaletinin sağlanması, dolaylı vergilerden doğrudan vergilere geçilmesi de her geçen gün daha da önemli hâle gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye salgınla mücadelede ekonomi ve maliye politikalarıyla eş güdümlü vergi politikalarını uygulamaya koymuştur. Gıda sektörü başta olmak üzere, fahiş fiyat artışlarından kaynaklanan olumsuz etkileri azaltmak maksadıyla belirli hizmet sektörlerine yönelik KDV indirimleri enflasyonu azaltıcı rol oynamıştır ve oynayacaktır. Eşel Mobil Sistemi uygulaması, tütün mamullerinde uygulanan ÖTV nispi vergi oranının yüzde 67'den yüzde 63'e indirilmesi, motorlu araçlarda ÖTV matrah eşiklerinin güncellenmesi salgınla ve enflasyonla mücadelede de bir etkiye sahiptir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Gelir İdaresi Başkanlığında gelir uzmanı, müdür, vergi dairesi müdürü, avukat, memur olmak üzere taşra ve merkez teşkilatlarında toplam 38.468 personel çalışmaktadır; diğer taraftan, 8 binden fazla vergi müfettişi de görev yapmaktadır. Ayrıca, 122 bin -serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavir olmak üzere- serbest meslek sahibi bulunmaktadır. Vergi Haftası vasıtasıyla Gelir İdaresi Başkanlığında görev yapan memur, şef, gelir uzmanı, müdür yardımcısı ve müdürlerin özlük haklarının "eşit işe eşit ücret" kapsamında yeniden değerlendirilmesi gerektiğini bir kez daha vurgulamak istiyorum. Bu vesileyle vergi mükelleflerinin, Maliye Bakanlığı ve Gelir İdaresi çalışanlarının, serbest muhasebeci ve mali müşavirlerin Vergi Haftası'nı tebrik ediyorum.

Teşekkür ederim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurunuz Sayın Danış Beştaş.

27.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Doğu Avrupa'daki siyasi ve askerî gelişmelere, sağlıkta şiddete, yaralanan Akkuyu Nükleer Santrali işçilerine acil şifalar dilediğine ve SMA hastalarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, Ukrayna meselesi dünyanın gündeminde. Doğu Avrupa'daki siyasi ve askerî gelişmelerden çok büyük bir kaygı duyuyoruz. Ukrayna ve diğer Doğu Avrupa ülkeleri, NATO ve Rusya arasındaki iktidar mücadelesinin ve askerî yayılmacı politikanın zemini olmamalıdır. Doğu Avrupa halkları bu çatışmalı durumdan en fazla zarar görecek kesimi oluşturuyor. Çalınan savaş tamtamlarına karşı her türlü barışçıl siyaset ve diplomatik çabayı desteklediğimizi paylaşmak istiyorum. Hem NATO hem de Rusya, gerilimi düşürmek için pozisyonlarını tekrar gözden geçirmelidir. Başta bölgedeki sivil halk olmak üzere milyonlarca insanın hayatını tehlikeye sokacak bu tırmanış, küresel bir felaketin kapısını da aralayabilir. Tüm tarafları müzakere ve diplomasiyle meseleleri çözecek bir tutum geliştirmeye çağırıyoruz. Ayrıca, Putin'in, Rusya'nın asker göndermesi meseleyi daha da ağırlaştıracaktır. Son

yansıyan bilgilere göre askerler de gönderildi. Her türlü askerî müdahaleye karşı olduğumuzu da paylaşmak istiyorum.

Sayın Başkan, bu durumda Ukrayna gerilimindeki her denklem, Türkiye'yi jeopolitik ve ekonomik olarak doğrudan etkileyecek durumda. Ukrayna'da yaşananlarla ilgili karar süreçleri sadece sarayın insafına bırakılmayacak kadar tüm Türkiye halkını yakından ilgilendirmektedir. Türkiye halkının yüzde 90'nını temsil eden bir Parlamentodayız şu anda. Hem Dışişleri Bakanının Meclise gelip bilgilendirme yapması ve tüm grupların mevcut durumu analiz etmesi hem de karar alma sürecinde önerilerini sunması gerektiğini düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu kapsamda Parlamentomuzun, Bakanın bilgilendirmesi ve grupların görüşlerini açıklaması şeklinde çalışmasını ivedilikle öneriyoruz.

Sağlıkta şiddet, diğer bir başlık. Evet, hiçbir şekilde bitmiyor. Şırnak'taki bir doktora uygulanan şiddeti -tüm Türkiye'de yayınlandı- duymuşsunuzdur ve TTB dün açıklama yaptı. Savcı olduğunu belirten bir hasta yakını Şırnak'ta bir hekimin hastasına uyguladığı tedaviyi beğenmediğini belirterek şiddet uygulamıştır. Şiddetin faili, bizzat sağlıkta şiddet davalarına bakması muhtemel bir yargı mensubu. Bir savcının bir hekime şiddet uyguladığı bir coğrafyada sağlık emekçilerini şiddetten koruyamayacağımız çok açık. Bu olayı ve tüm bu bilgiyi yargının ve tabii ki kamuoyunun bilgisine sunuyorum ama şu bilgiyi de unutmayalım…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Daha önce, halı saha maçında kendileri oynasın diye öğretmenleri gözaltına aldıran savcıyı da unutmadık ve bu şekilde, aslında yasayı uygulaması gereken… Burada tüm grupların birlikte çıkardığı Sağlıkta Şiddet Yasası zaten eksik, bunun uygulanmamasını da asla kabul edilebilir bulmadığımızı ifade etmek istiyorum.

Diğer bir konu, Akkuyu Nükleer Santrali'nde işçi servisleri yine kaza yaptı. Kötü çalışma, barınma ve beslenme koşullarının artarak devam ettiği santral inşaatında, Sipahili Kampı'nda işçileri taşıyan 2 servisin kaza yapması sonucu onlarca işçi yaralandı ve Akkuyu Santrali zarar vermekten başka hiçbir işe yaramıyor hakikaten. Yaralananlara acil şifalar diliyorum. İşçilerin yaşam koşullarının çok ağır olduğunu, birçok iş cinayeti yaşandığını da biliyorum; umarım, bu konuda sözlerimiz duyulur ve gerekli önlemler alınır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bu SMA meselesi çok önemli bir gündem ve eminim, bütün milletvekillerine de aileler ulaşıyordur. İlaç giderlerine ilişkin bir tebliğ yayınlandı Resmî Gazete'de ve öyle bir yayınlandı ki sanki "Artık bu kampanyalara ihtiyaç olmayacak, SGK bunların giderlerini karşılayacak." diye büyük bir yanıltma yapıldı. Oysa sadece kullanılan ilacın, önceden de kullanılan bir ilacın kullanılma yöntemi değiştirildi. Bu ilacın adını da şimdi paylaşacağım: "Zolgensma" adlı ilacın uygulanma şartları değiştirildi ve aileler sıklıkla bizi arıyorlar, "Bu konuda kampanyalarımız aksadı." diyorlar çünkü kamuoyuna yanlış bir bilgilendirme yapıldığını söylüyorlar. Zolgensma'yla ilgili herhangi bir gelişme yok, tedavi onunla yapılabiliyor ve 1, 2, 3 tip SMA hastalarının Nusinersen almaya devam edebilmeleriyle ilgili kriterler kaldırılmış oldu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kararda ayrıca mekanik solunum desteği ihtiyacı olmayan hastalarda tedaviye başlanacağı belirtildi. Yani SMA hastalığı tedavisi için bir kısım kriterler sağlandı ama asla bu bir çözüm değil. Özgecan isminde bir çocuğumuzun ailesi bana ulaştı; yüzlerce bebeğin, birçok bebeğin yakını ulaşıyor. 2,5 trilyonluk bir ilaca ulaşmak ve çocuklarını yaşatmak için kampanya yapan ailelere kulaklarımızı tıkamayalım ve tabii ki Sağlık Bakanlığının da bir an önce bu konuda yeni bir adım atması ve bu ilaç bedellerini karşılaması gerektiğini söylemek istiyorum. SMA hastası

çocukların ölümünü hep birlikte bu aşamada dayanışmayla engelleyebiliriz ama asıl talebimiz, tabii ki Sağlık Bakanlığının karşılaması yönünde.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edecek misiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, etmeyeceğim.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Engin Altay.

Buyurunuz Sayın Başkan.

28.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Gülistan Doku'nun ailesinin Meclisten taleplerine, Ukrayna krizine, elektrik zamlarına ve Erdoğan'ın CHP Genel Başkanına yönelttiği tehdit içerikli sözlere ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan. Zatıalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

Sayın Başkan, bugün, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir acılı anne babanın feryadını sanıyorum bütün gruplar işitti, bu anne baba bütün grupları ziyaret etti. Kızları, evlatları Gülistan Doku iki yıldır, 5 Ocak 2020'den beri kayıp. Kayıp olayının yaşandığı andan itibaren bu konunun üzerine eksik ve yanlış gidildiğine dair ciddi iddiaları var. Meclisten talepleri var. Türkiye Büyük Millet Meclisi çare müessesesidir ve bu talebe, bu feryada, bu çığlığa seyirci kalamaz. Yürütme organına Türkiye Büyük Millet Meclisinden sesleniyorum: Gülistan Doku'nun akıbetinin ne olduğunun, nerede olduğunun ortaya çıkarılması konusunda azami gayreti göstermeye çağırıyorum. Bu acılı anne babanın feryadına hem Meclisimizin hem aziz vatandaşlarımızın ve yürütme organının dikkatini çekiyorum.

Sayın Başkan, Türkiye'nin kuzeyinde, Karadeniz'in karşı sularında sıkıntılı bir durum yaşanmaktadır ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın doğusundaki ayrılıkçı Donetsk ve Lugansk bölgelerinin bağımsızlığını tanıdığını belirterek bir açıklama yapmıştır. Ukrayna'nın bağımsızlığını, egemenliğini ve toprak bütünlüğünü hiçe sayan ve uluslararası hukukun açık bir ihlali olan bu kararı asla kabul etmiyor ve kınıyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi "Yurtta barış, dünyada barış." diskuruyla hareket eden, bu anlayışa sahip bir partidir. Uluslararası ilişkilerde emrivakilere ve uluslararası hukuku ihlal eden her türlü gelişmeye karşı çıkan, Birleşmiş Milletler Şartı'nda ifadesini bulan devletlerin toprak bütünlüğü ve sınırların dokunulmazlığı ilkelerine saygı gösteren bir anlayışa sahibiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Karadeniz'in güvenliğini önemsiyoruz, Ukrayna krizinin Türkiye'ye çok olumsuz etkilerinin olmaması, olası etkilerin bertaraf edilmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisini ve yürütme organını şimdiden yapıcı ve samimi bir şekilde uyarmayı da bir görev addediyoruz Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öte yandan, Sayın Cumhurbaşkanı Afrika'dan müjde peşinde, yüzde 127'lik elektrik zamlarıyla ilgili yeni adımlar olacağını ve 1 Martta başlayacağını söylüyor. Yüzde 127'lik zammı bir gecede yaptılar ama iki aydır indirim yapmayı beceremiyorlar. "İndirim yapacağız." diyorlar ama iki aydır nasıl bir indirim yapılacağını merak ediyoruz. Şimdi, esnafa yüzde 25 indirimden söz ediliyor, yüzde 127'nin 25'ini indirirsen geriye 102 kalır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Esnaf bunu nasıl ödeyecek, Hükûmetten buna bir çare, buna bir çözüm yok. Tekrar altını çiziyorum, aziz milletimizin dikkatini çekiyorum. Bir gecede yüzde 127 zam yapanların iki aydır bunu nasıl indireceklerini düşünmelerini ve böyle beceriksiz bir tablo ortaya koymalarını da milletimizin takdirine bırakıyorum.

Sayın Başkan, Beyefendi "Milletin sesine kulak veriyoruz." diyor, milletin sesine kulak veriyorsa millet şöyle diyor: "Göstermelik indirim değil, zamları geri al." İktidar, bir gecede yapılan bu yüzde

127'lik zammı ve diğer zamları -akaryakıt, doğal gaz- derhâl geri çekmek durumundadır eğer milletin sesine kulak veriyorsa.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Erdoğan, muhalefeti kriminalize ederek, terörize ederek, ötekileştirerek, kutuplaştırarak ve tehdit dili kullanarak ekonomideki ayıplarını, ekonomideki kusurlarını örtemez.

Bir tehditte de bulunmuş Beyefendi. Tam şöyle diyor Sayın Genel Başkanımıza: "Ankara'dan İstanbul'a bir daha kolay kolay yürüyemezsin." Sayın Erdoğan'a önce şunu söyleyeyim: Bu tehdit dili ona yaramadı, bundan bir an önce vazgeçmesini tavsiye ederim ama Sayın Kemal Kılıçdaroğlu gereğinde, gerekli görüldüğünde, değil Ankara'dan İstanbul'a, Edirne'den Kars'a kadar yürür, yürüyecektir, Erdoğan'ın bunu engellemesi de mümkün olmayacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının iki tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 22-25 Şubat 2022 tarihleri arasında Bosna Hersek'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesine ilişkin tezkeresi (3/1862)

18/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Heyetinin 22-25 Şubat 2022 tarihleri arasında Bosna Hersek'e resmî bir ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

Anılan ziyarete Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Heyetinin katılım sağlaması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan ortak dış ve güvenlik politikası ve ortak güvenlik ve savunma politikası konulu parlamentolar arası konferansa katılmasına ilişkin tezkeresi (3/1863)

18/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonunun Avrupa Birliği Konseyi Fransa Dönem Başkanlığı tarafından 24-25 Şubat 2022 tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te düzenlenecek olan "Ortak Dış ve Güvenlik Politikası ve Ortak Güvenlik ve Savunma Politikası" konulu parlamentolar arası konferansa katılması öngörülmektedir.

Anılan ziyarete, Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu Heyetinin katılım sağlaması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, hekimlerimizin istifalarının ve yurt dışında çalışmayı tercih etmelerinin nedenlerinin araştırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması, sağlık sistemindeki aksaklıkların tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu; 22/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından hekimlerimizin istifalarının ve yurt dışında çalışmayı tercih etmelerinin nedenlerinin araştırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması, sağlık sistemindeki aksaklıkların tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/2/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Mehmet Metanet Çulhaoğlu.

Buyurunuz Sayın Çulhaoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET METANET ÇULHAOĞLU (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubumuzun hekimlerimizin istifalarının ve yurt dışında çalışmayı tercih etmelerinin nedenlerinin araştırılması ve bu konuda gerekli tedbirlerin alınması, sağlık sistemindeki aksaklıkların tespit edilmesi ve çözüme kavuşturulması, sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önlenmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verdiği Meclis araştırması önergemiz üzerine söz aldım; heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ iktidarı sağlık alanında yaşanan sorunları çözeceğine dağ gibi biriktirdi, pandemi sürecinde de doktorlarımızı koruyamadı. Türk Tabipleri Birliği verilerine göre, pandeminin başlangıcından 20 Ekim 2021 tarihine kadar 7.428 sağlık çalışanı

enfekte oldu, 216 sağlık çalışanımız, 146 hekim meslektaşımız vefat etti. Hayatını kaybeden tüm meslektaşlarıma ve sağlık çalışanlarımıza buradan bir kez daha Allah'tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Bugün maalesef doktorlarımız ağır iş yükü altında kötü çalışma koşullarına mecbur edilmektedir. Covid-19 salgınıyla doktorlarımızın üzerindeki yük daha da artmıştır. Doktorlarımız canlarını ortaya koyarak salgınla mücadele ederken, bir yandan da sağlık çalışanlarına yönelik şiddete maruz kalmaktadır. 2021 yılında sağlık çalışanlarına yönelik saldırılar bir önceki yıla göre yüzde 62 artış göstermiş, ne yazık ki 316 sağlık çalışanımız şiddete maruz kalmıştır.

Bakın, değerli arkadaşlarım, hekim emeğini değersizleştirirseniz, emeğinin karşılığını vermezseniz, ağır çalışma koşulları ve karşılaştıkları şiddet olaylarını çözmezseniz doktorlarımızın yurt dışına gitmesine de engel olamazsınız. 2012 yılında 59 doktorumuz yurt dışına çıkarken özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet etme sisteminin yürürlüğe girdiği 2018 yılından itibaren bu sayılar katlanarak artmıştır. 2018 yılında 877 tabip istifa etmişken bu sayı 2021 yılında 2.514'e yükselmiştir. 2021 yılında istifa eden tabip sayısı üç yıl önceki sayılarla karşılaştırıldığında artışın yüzde 186 olduğu görülmektedir. Son iki yılda istifa eden hekim sayısı 9 bini aşmıştır. Aynı şekilde, Türk Dişhekimleri Birliği verilerine göre 2021 yılında istifa eden diş hekimi sayısı 2019 yılına göre 2 kat artmıştır. Hekim istifalarıyla sağlık sisteminde ciddi aksaklıklar yaşanmaktadır. Merkezi Hekim Randevu Sistemi'nde bazı branşlarda hekim bulunamamakta ve randevu alınamamaktadır. Kamu hastanelerinde ameliyatların aksadığı da iddia edilmektedir. Yaşanılan aksaklıklar vatandaşlarımızın hayatlarına mal olabilecek derecede önemli sorunlardır, bu sebeple ivedilikle çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle her yıl yurt dışına giden beyin göçünü tersine çevirerek ülkemizde görev yapmalarını sağlamak için acil çalışmalar yapılması gerekmektedir. 5 Ocak 2022 tarihli grup toplantımızda Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi bu hususta açıklama yaparak pandemi döneminde Covid-19 sebebiyle vefat eden sağlık çalışanlarımızın şehit sayılmasını, sağlık çalışanlarına uygulanan şiddet için gerekli önlemlerin alınmasını, ek ödemelerin verilmesini, sağlık çalışanlarına saatlik nöbet ücreti olarak ödenen 16 lira gibi komik ödemenin acilen artırılmasını, adaletsiz döner sermaye sistemi yerine emekliliğe yansıyan adil maaşlar verilmesini, taşeron ve sözleşmeli hizmete son verilerek, sağlık hizmetlerinde farklı istihdam modelleri kaldırılarak sağlık çalışanlarımızın güvenceli ve kadrolu olacak şekilde tek çatı altında toplanması gerektiğini söylemiştir. Eğer doktorlarımıza ve tüm sağlık çalışanlarımıza hak ettikleri itibarı, güveni ve şartları AK PARTİ iktidarı sağlayamazsa bizler iktidar olduğumuzda tek tek yapacak, sağlık çalışanlarımızın hak ettikleri koşullara kavuşmalarını sağlayacağız.

İYİ Parti iktidarında hastalar müşteri, sağlık çalışanlarımız köle olmayacaklar diyor, araştırma önergemize desteklerinizi bekliyor, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurunuz Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ekonomik krizin en görünür, can yakıcı bir biçimde yansıdığı alanlardan biri de sağlık alanıdır. Bakın, aylarca sağlık emekçileri sağlık alanında yaşanan sorunları Bakanlıkla görüşebilmek ve bu sorunlara çözüm bulabilmek için çeşitli eylem ve etkinlikler düzenlediler. Ancak, ne yazık ki görüşme talepleri kabul görmediği gibi, sağlık emekçileri hakkında gözaltı işlemi de dâhil olmak üzere birçok baskı ve uygulamalarla karşı karşıya bırakıldılar.

Bakın, son güncel verilere göre, Türkiye'deki çalışma koşullarından, ezici iş yükünden, mesailerinin getirisinin azalmasından, son dönemde mesleklerine yönelik ciddi bir saygı kaybından, özlük ve emeklilik haklarında yaşadıkları kayıplardan ve sağlıkta şiddetin artmasından dolayı yurt dışına gitmek zorunda kalan hekimlerin başvurularında yoğun bir artış gözlemlenmektedir. Bunun sebebi de elbette AKP'nin 2000'li yılların başında uygulamaya koyduğu bir Dünya Bankası projesi olan Sağlıkta Dönüşüm Programı'dır. Basına yansıyan verilere göre, 2012 yılında 59 hekim yurt dışında hekimlik yapabilmek için başvururken, bu sayı 2013 yılında 90'a, 2014'te 118'e, 2015 yılında ise

150'ye yükseldi. Son kertede 3 bini aşkın hekim başka ülkelerde çalışmak için Türkiye'den ayrılmak zorunda kaldı.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; son zamanlarda, başta sosyal medya olmak üzere çeşitli platformlara baktığımızda birçok hekimin yurt dışına gidebilmenin yollarını aradığını görüyoruz. Hekimler başta Almanya olmak üzere Avrupa'nın çeşitli ülkelerine gidebilmenin yollarını arıyorlar, şu an 8 bin hekim de yurt dışına gidebilmek için arayıştadır. Kötüleşen ekonomi ve yüksek enflasyon yüzünden maaşları asgari ücret seviyesine düşen doktorlar tükenme noktasına gelmişlerdir. Bu durum, artan sayıda yeni mezun ve uzman doktoru yurt dışında daha iyi fırsatlar aramaya itmektedir.

Sayın milletvekilleri, Türk Tabipleri Birliği Başkanı Doktor Şebnem Korur Fincancı, son on yılda toplam 4.891 genç doktorun Türkiye'den yurt dışına gittiğini, geçen yılın ilk dokuz ayında gidecekleri ülkelere vermek üzere iyi hâl belgesi alan doktor sayısının 967 olduğunu açıklamıştır. Sağlık Bakanı ise sağlıkla ilgili sorunları sağlık emekçilerinin, hekimlerin temsilcileriyle konuşmaktan sürekli kaçmakta, sağlık emekçilerinin karşısına polis bariyerlerini yerleştirmektedir. Sağlıkla ilgili sorunlar yalnızca "tweet" atarak, sayılarla oynanarak çözülmez. Artık halkların karnı avcı hikâyelerine doymuş bulunmaktadır. Bir kez daha uyarıyoruz, bugün sağlık sistemindeki bu kötü gidiş nedeniyle kaybettiğimiz her canın sorumlusu bu iktidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Vekilim.

SAİT DEDE (Devamla) – Bu kaygı verici gidişatı durdurmak için sağlık emekçilerinin sesine kulak verilmesi, özlük haklarındaki beklentilerinin bir an önce karşılanması, çalışma koşullarının düzeltilmesi, sağlıkta şiddeti bitirecek uygulamaların bir an önce yürürlüğe konulması gerekmektedir. HDP olarak her şart ve mercide, her koşulda sağlık emekçilerinin haklı mücadelesinin yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Nazır Cihangir İslam.

Buyurunuz Sayın İslam. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAZIR CİHANGİR İSLAM (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım, İYİ Partinin grup önerisi hakkında Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, son iki yılda 9 bin hekim görevlerinden istifa etti ama daha önemli bir hadise, yurt dışı için Türk Tabipleri Birliğinden belge alan hekimler… Bu rakam yılda ortalama 50 kadardı yani 50 hekimimiz yurt dışına gidiyordu, 2021 yılında bu rakam 1.800'e çıktı yani 36 kat bir artış gösterdi.

Değerli arkadaşlarım, sağlık çalışanlarının yaklaşık üçte 2'si meslek hayatında en az bir kez şiddete maruz kalıyor. 2021 yılı için bu rakam 316'dır yani 316 sağlık çalışanımız darbedilmiştir, artışsa bir önceki yıla göre yüzde 62'dir.

Değerli arkadaşlar, belki de bu olaylardan daha acı olan, bu olayların faillerinin üçte 1'i hakkında hiç işlem yapılmaması, yaklaşık üçte 1'inin sadece göstermelik bir şekilde gözaltına alınıp salınması, kalan üçte 1'inin de caydırıcı olmayan cezalarla iyi hâlden bu durumdan kurtulmasıdır yani para cezaları gibi. Bir ülke düşünün ki "tweet" atmak, sağlık çalışanını darbetmekten daha riskli bir hâldedir.

Değerli arkadaşlarım, Merkezî Hekim Randevu Sistemi'ni getirdiniz ama birçok uzmanlık alanında randevu yok. Hasta muayenesini aşağı yukarı beş dakikaya indirdiniz. Aslında bu, sizin, SSK hastanelerini kapatmanızın ve bu sisteme geçmenizin en önemli gerekçelerinden bir tanesiydi. Fakat ne oluyor? Bu kadar kısa bir zamanda hasta bakılınca çok büyük ve fahiş hatalar yapılabiliyor ve hekimler tazminatla baş başa kalabiliyor. Bizi Suriye şartlarında çalıştırıp Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri hukukuyla -ceza hukukuyla, tazminat hukukuyla- bize muamele ediyorsunuz; en önemli sorunlardan bir tanesi bu. Büyük ve önemli ameliyatlar artık kamuda yapılmıyor, para karşılığı özel hastanelerde yapılıyor. Bakınız, Hollanda'da 2012 yılında hekimler 6 bin ila 10 bin euro alırken Türkiye'de 4 bin euro kadar alıyordu; bugün ise 500 ila 600 euroya hekim çalıştırıyorsunuz. Değerli

arkadaşlarım, bu, yüzde 7 bir düşüş değil, yedide 1'ine bir düşüştür 500-600 euroya hekim istihdam etmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Yine, hekimler ve sağlık personelinin işlerine yabancılaştığını, işte bu politikalar sonunda yabancılaştığını, araştırma ruhunun hemen hemen yok olduğunu görüyoruz ve sağlık çalışanlarının yüzde 84'ünün sürekli olarak endişe içinde, korku içinde ve âdeta tetikte çalıştıklarını müşahede ediyoruz. İşte bu yüzden gurbette çalışmayı tercih ediyorlar.

Çözüm basittir değerli arkadaşlarım, bakın, daha önce şu dendi: "Bu doktorlar yerdeki bayrağı kaldırmak için para ister." Bir kişi daha çıktı, dedi ki: "Bu doktorlar iğne yaparsa hastalar felç olur." Ben bunların, bu saçmalıkların analizine girmeyeceğim ama burada düşmanca bakış, halkı hekimlere karşı kışkırtmak ve şiddet dilinin sansürsüz ifadesini görüyoruz; işte öncelikle bu dile son verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NAZIR CİHANGİR İSLAM (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sağlık çalışanlarını korumuyorsanız niyetiniz tartışılır, koruyamıyorsanız basiretiniz tartışılır; bunların ikisi de kötü ve problemlidir.

Önergeyi kabul ediyoruz.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Mustafa Esgin.

Buyurunuz Sayın Esgin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ESGİN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlayarak sözlerime başlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti tarihi boyunca elbette sağlık alanında önemli adımlar atılmıştır. Bununla birlikte, 2000'li yılların başında sağlık, Türkiye'nin en önemli sorunları arasındaydı. O günleri hatırlıyorum, vatandaşlarımızın öncelikli 3 sorunundan biri sağlık sorunuydu; sağlıkta memnuniyet son derece düşüktü, özellikle hastanelerde verilen ikinci basamak hizmetlerde önemli sorunlar yaşanmaktaydı, bunun en yoğun yaşandığı hastanelerin başında da SSK hastaneleri gelmekteydi. O günlere ait yapmış olduğumuz değerlendirmelerden rahatsızlık duyduğunuzu biliyorum ama o tarihlerde Türkiye'nin gerçekleri bunlardı.

Değerli arkadaşlar, ilk günden bu yana AK PARTİ iktidarlarının en önemli gündem maddelerinden biri sağlık olmuştur. "Sağlıkta Dönüşüm" adını verdiğimiz bir dizi önemli düzenlemeyi hayata geçirdik. Öncelikle birinci basamak sağlık hizmetlerini yeniden ele aldık ve aile hekimliği sistemine geçtik. İkinci basamak sağlık hizmetlerini tek çatı altında toplayarak sağlıkta eş güdümü sağladık. Sosyal güvenlik reformuyla sağlığın hizmet sunumu ile finansmanını birbirinden ayırdık. Aslında SSK'nin temel problemi de buydu; bunu düzenlemek, ortadan kaldırmak bize nasip oldu. Genel sağlık sigortasıyla toplumun tamamını sosyal güvenlik şemsiyesi altına aldık. Etkili, verimli, kolay erişilebilir, mali açıdan sürdürülebilir, çağdaş bir sistemi ortaya koyduk.

Değerli arkadaşlar, bütün bunların sonunda sağlık göstergelerinde önemli iyileşmeler oldu. Anne-bebek ölüm hızlarında 5 kat azalmalar söz konusu oldu. Hastanelerimizi modernize ettik, şehir hastanelerini kurduk, sağlık çalışanı sayısını 300 binlerden 1 milyon 200 binlerin üzerine çıkardık, sağlıkta insan kaynağımızı ülke genelinde adil ve dengeli bir şekilde dağıttık, bütün bunların sonunda sağlıkta memnuniyet oranımızı önemli oranda artırdık, vatandaşımızı ve ülke kaynaklarını finansal açıdan koruduk, sağlıkta erişim oranını kat kat artırdık yani sağlıkta önemli bir başarı hikâyesini ortaya koyduk; bunu milletimiz yakından görüyor.

Değerli arkadaşlar, bütün bunlarla birlikte tüm dünyada önemli bir küresel salgını yaşamaya devam ediyoruz. Sağlık sistemimiz ve sağlık çalışanlarımız iki yıldır önemli bir mücadele ortaya koyuyor. Hepimiz çok bunaldık; hekimlerimiz, sağlık çalışanlarımız hepimizden fazla bunaldı. Bu noktada, hekim maaşları, döner sermaye dağılımı ve emekliliklerine yansıyacak maaşla ilgili bazı sorunlarımız olduğunu biliyoruz. Maaş, ek ödeme, özlük hakları ve emekliliklerini kapsayacak şekilde yapmakta olduğumuz düzenlenmeye tüm partilerin katılımıyla örnek bir destek ortaya konuldu. Hekimlerimizin

yanı sıra diğer sağlık çalışanlarımızla ilgili bir çalışmayı sürdürdüğümüzü ve en kısa zamanda olumlu bir gelişmeyi ortaya koyacağımızı burada belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ESGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

Evet, kutsal saydığımız bu hizmeti yaparken amacı insanlara hizmet olan fedakâr sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet, sadece sağlıkçılara yönelik olarak değil, bütün insanlar için hiçbir vicdanın kabul edemeyeceği ve sonuna kadar mücadele edilmesi gereken bir sorundur. Bunun için, evet, sadece yasalarla sağlıkçılarımızı korumamız mümkün değil, toplum olarak şiddete karşı bir tutum geliştirmek zorundayız. En son 17 Nisan 2020 tarihinde önemli bir düzenlemeyi yine hayata geçirmiştik. Evet, bu yasaları uygulayan adalet mensuplarımızın konuya hassas yaklaşmalarını arzu ediyoruz, basınımızın rating kaygısıyla şiddet haberlerini ekrana yansıtırken daha hassas hareket etmesini umut ediyoruz, meslek örgütümüzün siyasallaşmak yerine sağlığı ve hekimleri önceleyen bir yaklaşım içinde bulunmasını diliyoruz.

Sözlerime son verirken Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz fazlayız Başkanım.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkanım, geçti.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkan, biz fazlayız, biz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, ana dilinde eğitimin önündeki engellerin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

22 Şubat 2022 tarihinde Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından verilen 17012 grup numaralı ana dilinde eğitimin önündeki engellerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/2/2022 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, İYİ Parti grup önerisinin oylama işlemine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz önce İYİ Parti grup önerisinin işari yöntemle yapılan oylamasında kabul oylarının zannımızca ret oylarından fazla olduğu kanaati hem bizim grubumuz hem İYİ Parti Grubunda hasıl oldu ancak siz reddedildiğini açıkladınız; bu konuyu bir açıklığa kavuştursak iyi olur aslında.

BAŞKAN – Kalkmış elleri saydık efendim, daha dikkatli olacağız.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki efendim, sağ olun Başkanım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, ana dilinde eğitimin önündeki engellerin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, Birleşmiş Milletler, dünyada birçok yerde ana dillerin yok olmasıyla karşı karşıya olduğumuz için UNESCO tarafından 21 Şubat Ana Dili Günü olarak ilan edildi. Peki, ne oluyor? Niçin ana diller yok oluyor? Ya birileri asimilasyona uğrattığı için ya birileri inkâr ettiği için ya da yok gördüğü için. Peki, dünya, zenginlik, bu zenginliği var edenler ne yapıyor? Dillerini yaşatmak için ellerinden gelen olanağı sağlıyorlar.

Birleşmiş Milletler bu günü ilan ederken ne diyor taraf ülkelere? Diyor ki: "Sizin -sadece bu günü kutlamak için değil- bugün inkâr edilen, gasbedilen, yerleri işgal edilen, ana dillerinin gelişimi için olanak tanınmayan yerlerde eğitim alanında, kültür alanında her türlü kolaylığı sağlamanız lazım." Peki, yapılıyor mu? Yapılıyor. Peki, yapılmayan yerler var mı? Var. Yapılmayan yerlerde ne oluyor? İşte, kutuplaşma, ayrımcılık, nefret ve kin. Bir de ne var? Göstermelik -hani o tırnak içinde "sözde" çok kullanılıyor ya- sözde yapılanlar var. Ben şimdi bu kürsüde Kürtçe konuştuğumda stenograflar (x) diye yazacak. Desem ki "…"(x) bu "Ana Dili Günü kutlu olsun." desem (x) diye geçecek.

Bir taraftan tercihli dil serbest ama ana dille eğitimle ilgili, özellikle Kürtçeyle ilgili talepler "nefret" "terör" "ihanet" diye tanımlanıyor ama ne oluyor? Cumhurbaşkanı daha on gün önce bir açıklama yaptı, ne dedi? "Terör, insanların sadece canına, malına, özgürlüğüne kastetmekle olmaz, milletlerin varlığının ve devamlılığının teminatı olan dilini, edebiyatını, kültürünü bozmak da bir çeşit terördür." Ve devam etti, dedi ki: "Bütün hak dinlerde ana dilini kullanmak, eğitimini vermek haktır." Peki, Türkiye'de nasıl? Siz ana dille ilgili ikircikli politikalar oynarsanız, kayyumlar, kaymakamlar, valiler oturdukları gibi Kürtçeye yönelik baskılar geliştirirler. Aslında ne yapılması lazım? Biz barışı getirmek istiyorsak, Birleşmiş Milletler de bunu söylüyor, ana dillerin kullanılması lazım, desteklenmesi lazım, geliştirilmesi lazım ama Türkiye'de böyle bir yaklaşım yok, tam tersine Anayasa buna engel olmakta. Bakın, size bir örnek vereyim: Plan ve Bütçe Komisyonunda biz Halkların Demokratik Partisi olarak çok dilli eğitimin verilmesi için Millî Eğitim Bakanlığının bütçesinin 10 milyon lira artırılmasını talep ettik, reddedildi. Ne için? Çok dilliliğe karşı çıkıldığı için. Ana dille ilgili her söylem aslında bir yaraya, bir travmaya dönüşüyor.

Hepimizin bildiği bir olay var. 11 Şubatta bir anneyi kaybettik, burada onu saygıyla analım, İpek ana. İpek ana Kamber Ateş'in annesiydi, Sivas'ta yaşayan bir anne, tek kelime Türkçe bilmiyordu, oğluyla görüşmeye gidemiyordu. Kızıyla beraber görüşmeye gittiğinde oğlunun gözlerinin içine baktı; durdu, durdu tek dediği şuydu: "Kamber Ateş, nasılsın?" Biraz geçti: "Kamber Ateş, nasılsın?" 3 kez tekrarladı. Ve Kürtçeyle ilgili ilk konuştuğunuzda ne denildi? "Anneler ağlamasın." Ama şimdi siz "Anneler ağlamasın." değil... Anneler konuşamıyor ve tek verdiğiniz örnek: "Cezaevinde Kürtçe serbest." Ama cezaevinde Kürtçe radyo dinlemek yasak, cezaevine Kürtçe yayın sokmak yasak. Ape Musa ıslık çaldığı için yasaktı, Leyla Güven ve arkadaşları orada Kürtçe halay çektikleri için hücre

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

cezasına çarptırılıyor. Bu, işte, ikircikliidir. Bu, işte, Kültür Bakanlığının izniyle daha önce oynanmış oyunun, Fatih Belediyesince yasaklanan oyunun, "Beru" Yüzsüz oyununun bir yansımasıdır. Dilde ikiyüzlülük olmaz; desteklemek lazım, geliştirmek lazım.

Biz, sadece Kürtçeyle ilgili değil, bütün dillerle ilgili, yok olacak dillerle ilgili ne diyoruz? Gelin, araştıralım; gelin, hangi yasaklar var, hangi engeller var, kaldıralım. Ülkede barışı istiyorsak en başta Kürtçeyle ilgili düzenlemeyi yapalım. Çünkü şunu söylüyoruz: Kürtçeye gösterilen saygı Kürt'e gösterilen saygıdır. Bu konuda adım atarsak bütün dillerle ilgili adım atmış oluruz ama bunu görmezsek, inkâr edersek, görmezlikten gelirsek hiçbir ilerleme sağlayamayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) - İnişli çıkışlı olmaz, en başta, burada adım atmamız lazım çünkü biz şunu söylüyoruz: Ana dilli eğitimler, ana dille ilgili yapılan düzenlemeler ülkelere demokrasiyi getirmiştir, ülkelere barışı getirmiştir; ülkelerde kutuplaşmayı, ayrımcılığı, nefreti önlemiştir. Herkes ana dilinde eğitim hakkına sahip olmalıdır. Bütün diller dünya varlığının zenginliğidir. Dünya varlığının zenginliğini Türkiye'de bir mezarlığa, çöle dönüştürmeye kimsenin hakkı yoktur. Bunun mücadelesini sürdüreceğiz ve bu mücadeleyi de onurlu bir şekilde sürdüreceğiz. Bugüne kadar da bütün dillerle ilgili ve Kürtçe'yle ilgili yapılan çalışmaları biz desteklediğimiz gibi bunun araştırılıp Türkiye'deki bütün engellerin kaldırılmasını istiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin Tanrıkulu.

Buyurunuz Sayın Tanrıkulu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yani Türkçe ortak ve resmî dilimiz ama sonuçta bu kadim topraklarda Türkçenin dışında yurttaşlarımızın konuştuğu birçok ana dili var ve bu ana diliyle ilgili sorunlar da Adalet ve Kalkınma Partisinin icat ettiği sorunlar değil ama Adalet ve Kalkınma Partisinin çözmediği, devam ettirdiği sorunlar, böyle bilinmesi lazım. Ana dili yasaklanamaz, ana dili horlanamaz, ana dili aşağılanamaz; aksine, yurttaşlarımızın ana dilini geliştirmeleri ve ana dili ortamlarında yaşamlarını yürütmeleri için, hizmet almaları için, ana dilinde eğitimini almaları için devletin, kamunun hizmet sunması lazım ama böyle mi? Tabii ki değil değerli arkadaşlar.

Şimdi, biraz önce konuşuldu, birçok örnek verebilirim, birçok örnek. Yani siz biraz sonra çıkacaksınız "Ana diliyle ilgili olarak biz şunları, şunları yaptık." diyeceksiniz, ben çok yakın örnekler verebilirim, kendimden örnekler verebilirim. 12 Eylül darbesinden sonra 2932 sayılı Yasa çıkarıldı, özel çıkarıldı. Yasanın nasıl çıkarıldığını Kenan Evren, darbeci Kenan Evren açıklıyor: "1983'te bir köyü ziyaret ediyoruz." Köyde 9 yaşındaki bir çocuğu görüyor ve Türkçe konuşmadığını görüyor, sadece Kürtçe konuşuyor. "Ankara'ya döndükten sonra böyle bir yasa çıkarma gereğini duyduk ve çok aşırıya kaçtık." diyor. Ama o yasa tam on iki yıl ayakta kaldı, on iki yıl ve Kürtçeyle ilgili herhangi bir özel ortamda bile konuşmak mümkün değildi. Ben sıkıyönetim mahkemesinde avukatlık yaptım. Mehdi Zana bu yasaya tepki için mahkemede kendisini Kürtçe tanıtmak istedi. Mahkeme başkanı duruşma zaptında "Sesler çıkarıyor." dedi, dilini yazmamak için "Sesler çıkarıyor." dedi ve kendisi dayakla salondan atıldı; sene 1987. Şimdi aynı şey bu Mecliste de yapılıyor, Kürtçenin adı geçmiyor, "x" "x" "x" geçiyor. Aradan geçen bunca zaman var, bu Mecliste de bu yapılıyor aynı zamanda, dilin adı yazılmıyor.

Değerli arkadaşlar, yine söyleyeyim, kendimizden örnek verelim. Diyarbakır Barosu Başkanlığı yaptım, aynı dönemde beraber çalıştığımız Grup Başkan Vekili var, Halkların Demokratik Partisinden Meral Danış Beştaş; beraber yargılandık. Neden yargılandık biliyor musunuz? Aynen bu yasaya muhalefetten. Sizin iktidarınız döneminde, sizin Adalet Bakanınız izin verdi. Bir ajanda ya; avukatlara dağıttığımız ajandada günleri, haftaları ve ayları Kürtçe yazdık, Türkçe'nin yanında. Bundan dolayı hakkımızda soruşturma açıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) - Adalet Bakanı izin verdi, ağır ceza mahkemesinde yargılandık, bundan dolayı yargılandık.

Daha dün, bakın, daha dün, İstanbul'da bir duruşma izledim, DİAYDER davası, din alimlerinin davası, birçok milletvekili de izledi; Kürt mele ve seydalar. Arkadaşlar, bakın, sizin iktidarınızda Kürtçe suç dili olarak görülmeye devam ediyor, suç dili. İddianamede ne var? Bakın, okuyacağım. Sayın Başkanım, çok özür dilerim ama... Bakın ne var? Kürtçe bilen arkadaşlarımız var bu sıralarda: "..."(x) Heja "..."(x) Armanç "..."(x) Taybet "..."(x) Bunlar, iddianamede yazılmış. Ne deniliyor biliyor musunuz bu iddianamede?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (Devamla) – Deniliyor ki: "Bunlar Kürtçede gündelik hayatta kullanılan kelimeler değil. Bu mele ve seydalar, hutbelerinde bu kelimeleri kullanarak örgüt propagandası yapıyorlar." Ya, vicdanınız kurusun gerçekten ya!

Ben size söyleyeceğim. Heja bu sıralarda milletvekilliği yapmış, bakanlık yapmış Şerafettin Elçi'nin oğlunun adıdır. Kaç yaşında biliyor musunuz? 60 küsur yaşında. Armanç kimin adıdır biliyor musunuz? Yusuf Ekinci'nin oğlunun adıdır. Kaç yaşında biliyor musunuz? Yusuf Ekinci faili meçhul, öldürülen avukat; 50 yaşındadır. Taybet kimdir biliyor musunuz? Silopi'de cenazesi yerde kalan anamızın adıdır. Bakın, sizin savcılarınız bu kelimelere "suç dili" diyor ve bunları "suç" diye, bu şekilde iddianameye yazıyor. Neyi savunuyorsunuz, neyi? Neyi savunuyorsunuz? Şimdi çıkacaksınız, diyeceksiniz ki: "Biz Kürtçeyle ilgili bunları yaptık." Bu iddianameyi yazan savcıdan hesap soracak mısınız, sormayacak mısınız? (CHP ve HDP sıralarından alkışlar) Bu yurttaşların ana diline saygı göstermeyen o savcıdan hesap soracak mısınız, sormayacak mısınız? Çıkın, bunu söyleyin; önümüzü ilikleyelim.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Orhan Erdem.

Buyurunuz Sayın Erdem. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – TRT Şeş, başka bir şey yok. TRT Şeş…

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Halkların Demokratik Partisinin önergesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Ana dil konusu, Kürtçenin özgürce konuşulması ve eğitimdeki sorunlarına yönelik verilen bir önerge var. Tabii, bu önergeyi veren arkadaşlar 2002'ye kadarki Türkiye'nin durumunu hatırlamıyorlar veya hatırlamak istemiyorlar.

Malum 2002'de bu milletin teveccühüyle iktidara gelen AK PARTİ bugüne kadar askerî vesayetle yürütülen, Kürt politikasına, Kürt bölgelerindeki sıkıntılara ve doğu illerimizdeki probleme ilk el atan ve doğduklarında normal hayatı bilmeyen çocuklara OHAL'i kaldırarak normal bir dünyayı gösteren… Arkasından -Engin Bey burada, biz o dönem ikimiz de İnsan Haklarını İnceleme Komisyonundaydık- ilk defa Kürtçe kursları o dönemde açtık ve gittik Diyarbakır'da bu kursları gezdik. Bugün 12 kurs var, 6'sı öğrenci olmadığından kapanmış ama o gün açtık. O günün valisi de Efkan Ala'ydı. Biz bu serbestliği çıkardığımızda Vali Bey aynen şunu söyledi: "Gündemde tuttukları bu konuya siz yasal imkânı getirdiğinizde kimse takip etmedi. Valilik olarak ben bir görevli verdim ve kursun açılabilme imkânını hazırladım. Siz de bugün geldiniz." Bu işlere hep politik bakıldı.

Yine, AK PARTİ döneminde Kürtçe kurslardan sonra -biraz önce laf atıyorlar ama bunlar hep bir devrim- TRT Şeş'in açılması, yayın yasağının bu şekilde değişmesi ve daha sonra başta Artuklu Üniversitemizde, sonra da diğer 3 üniversitemizde Kürt enstitülerinin açılması -şu anda 3 ilde Kürtçe

(x) Bu bölümlerde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

edebiyat fakülteleri var- millî eğitimde getirdiğimiz yasayla 5'inci, 6'ncı, 7'nci, 8'inci sınıflarda Kürtçenin Zazaca ve Kurmanci olarak seçmeli derslere alınması; bunların hepsi AK PARTİ döneminde...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – CHP karşı çıkıyordu...

ORHAN ERDEM (Devamla) – Evet.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Öğretmen, öğretmen atamıyorsunuz.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Yine, yargıda, yargılamada dil olarak sıkıntıların çözülmesi... Bugün siyasi propaganda yasağını kaldıran AK PARTİ'dir. Bütün bunların yanında, Kürtçe isim konulamıyordu bu ülkede, 2003'te bunun yasağını kaldıran AK PARTİ'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ORHAN ERDEM (Devamla) – Yine, şehirlerin isimleri değişmişti, bunun üstündeki engelleri kaldıran AK PARTİ'dir. Kısacası, Kürtlerin partisi AK PARTİ'dir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu milletin, kardeşliğin partisi AK PARTİ'dir. Onun için 15 seçimde yüzde 50'yi, 51'leri, 52'leri görmüş; son döneminde ittifakıyla birlikte milletin teveccühünü alan AK PARTİ'dir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya "Dersim" diyoruz, zıplıyorsunuz oradan hâlâ!

ORHAN ERDEM (Devamla) – Sorun varsa yine çözecek AK PARTİ'dir. Milletin umudu AK PARTİ'dedir.

Hepinize saygılar sunuyor, hürmetlerimi iletiyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatibi dinledim. Galiba devrim yapılmış ama bizim haberimiz yok, bu devrimi nerede yaptılar, hakikaten bilmiyoruz; bu ülkede yaşıyoruz.

Yaşım 2002'den önceyi hatırlıyor Sayın Vekilim. Ben, 2002'den önceki dönemi de yaşadım, 2002'den sonraki dönemi de yaşadım ve o aradaki farkı da tezadı da Kürt diline, Kürtlere yönelik uygulamaları da çok iyi biliyorum. Yani demin Sezgin Bey'in söylediği, sadece baronun kitapçığında Kürtçe yazdığı için yargılandım, İnsan Hakları Derneğinin davetiyesinde "w" yazdığı için yargılandım. Bugün cezaevine gittiğimde insanlar diyorlar ki: "Kürtçe mektup yazamıyorum. Ben Kürtçe konuşamıyorum. Kürtçe kitap yasak." Yani şunu söylüyorum: Bir devrim falan yok, göstermelik…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – …işte, "Kürtlerin partisi AK PARTİ'dir(!)" AK PARTİ Kürtlerin partisi olamaz. En son olacak parti bu koşullarda siz olabilirsiniz. Siz, Ahmed-i Hani'den Celadet Ali Bedirhan'a kadar kütüphane kaldırmış, tabela kaldırmış bir partisiniz. Siz, kayyumlarınızla şehir girişlerindeki Hoş geldiniz "…"(x) cümlelerini kaldıran, kayyumlarınıza talimat veren bir partisiniz. Siz, Taksim'de Kürtçe müzik yaptı diye gençleri gözaltına aldıran, biz protesto ettikten sonra -vekil gidip orada- "Vallahi, burada Kürtçe söylemek serbest." diyen bir partisiniz; bunları saymakla bitiremem. Ama tabii ki bizim mücadelemiz sizin de kabul etmenizdir, bütün partilerin bu dili kabul etmesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani biz bunun aksine bir şeyi savunmuyoruz, burada olumlu konuşmanızdan rahatsızlık duyduğumdan değil, gerçekleri bilelim ki buna çözüm üretelim derdindeyiz. Yani biz hâlâ burada ana dilimizde konuşma yapamıyoruz. Daha düne kadar burada Kürtçe üç cümle söyledim diye kıyametler koptu; şimdi yine kurarım, yine birileri zıplar yerinden. Bu dile de bu kimliğe de tahammül yok, düşmanlık yüz yıldan beridir devam ediyor; AKP buna tüy dikiyor şu anda.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Erdem…

ORHAN ERDEM (Konya) – Yerimden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Erdem.

31.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

"Kürtçe kitap yok." diyor, Millî Eğitimin müfredatında bu dediğim sınıfların hepsine yönelik yazılmış, devletin Kürtçe kitapları var. Ben fakülteler açıldığını söylüyorum, enstitüler açıldığını söylüyorum; bunu bu kadar yanıltmak ve…

ERKAN AKÇAY (Manisa) – PKK yayını istiyorlar.

ORHAN ERDEM (Konya) – Biz diyoruz ki: "AK PARTİ Kürtlerin partisidir; kardeşliğin, Türkiye'nin partisidir." Gerçekten de öyledir.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Tabelaları niye sildiniz? Kitap bastınız, tabela sildiniz.

ORHAN ERDEM (Konya) – Bu yapılan bütün gelişmelerle, doğudaki insanlara askerî vesayet altında zulmedilmesine son veren AK PARTİ'dir ve o zaman da sadece AK PARTİ ve CHP vardır Mecliste. Onların olmadığı bir dönemde bunlar… Çünkü HADEP, bugün bu işleri siyasallaştırarak yaptığı için çözümden çok çözümsüzlük getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – "HDP" demek istedi galiba.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Kaç öğretmen atadınız, onu da söyler misiniz? 3, sadece 3.

BAŞKAN – Buyurun.

ORHAN ERDEM (Konya) – HDP'nin bu tutumuyla -Mecliste de görüyoruz- çözüm değil gerginlik yaratılıyor. Bizim derdimiz PKK'dır, kendilerinin bir türlü diyemediği "terör örgütü"yle mücadeledir. Kürtlerin bütün hakları…

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bravo, bravo(!)

ORHAN ERDEM (Konya) – Ben Konyalı bir Kürt'üm, bu Mecliste birçok arkadaş birbirini tanımaz, kökenlerini bilmez.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ezbenlenmiş klişeye geldiniz.

ORHAN ERDEM (Konya) – Kürt, Türk, hepimiz biriz ve bunun kardeşliğinin bu ülkenin geleceği için mayasını atmaya çalışıyoruz, terörün de sonuna kadar karşısında durup bir terörist kalmayana kadar gideceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş…

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, aslında sataştı, takdir sizin. Siyasallaştırarak…

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, değerli halkımız, değerli Kürtler; "…"(x)

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Değerli milletvekilleri, bu meseleyi siyasallaştıran biz değil, iktidar partisidir. Siz seçmeli ders koydunuz, biz "ana dilde eğitim" diyoruz. Seçmeli derslere girecek öğretmen atamıyorsunuz. Siz "TRT Şeş" diyorsunuz, TRT Şeş'te gece gündüz Türklük propagandası yapılıyor, Kürtçe Türklük propagandası yapılıyor. Siz daha Kürt halkı "Kürt" demeden "Ben Kürt'üm." dediniz, "doğudaki insanlar" dediniz. Doğudaki insanlar dediğiniz, Kürtlerin yaşadığı bölgelerdir, kürdistan coğrafyasıdır; daha bunu söylerken imtina ediyorsunuz. Ya, Dario Fo'nun oyununu yasaklayan bir iktidarın başındasınız yani biz Kürtçenin yasaklandığını size ispatlamak zorunda değiliz, biz bunu yaşıyoruz. Doğrudur, iktidar partisi AK PARTİ, Kürtleri AKP'lileştirmek istedi, Kürtleri tamamen kendi kimliklerinden sıyırarak AKP'lileştirmek istedi. Bunu başaramadığı için bir savaş politikasının altına imza attı ve bugüne kadar yürüyor.

"Ayrımcılık yok." diyorsanız gelin hangi ili istiyorsanız oraya gidelim, ayrımcılığın nasıl olduğunu tane tane size gösterelim.

"Kürtçe kitap" dediğimizde size açık soruyorum: Bugün cezaevlerine Kürtçe kitap giremiyor, Xwebun dergisini yasaklıyorsunuz. Diyanet İşleri Başkanı Kürtçe ezanı (x) yasaklıyor ya, Kürtçe fetva verilemiyor yani; Arapça ve Türkçe veriliyor, Kürtçe verilemiyor. Daha düşmanlığın nesini söyleyeyim yani? (HDP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Başkanım…

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

Sayın milletvekilleri…

Sayın Beştaş, "Kürtçe ezan" dediniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ha, "fetva" demek istedim.

BAŞKAN – Onu bir düzeltir misiniz, "vaaz" demek istediniz herhâlde.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Vaaz" demek istedim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında sehven sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin düzeltmede bulunmak istediğine ilişkin açıklaması (xx)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – "Kürtçe hutbe ve vaaz" demek istedim; yanlış ifade ettim, sehven oldu.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, 60'a göre…

BAŞKAN – Yerinizden efendim, yerinizden.

Buyurunuz Sayın İpekyüz.

33.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, şimdi, bizi dinlediklerinde iktidar tarafından sürekli bu konuda yapılan adımlar söyleniyor. Aslında, bizim de sormamız lazım: 27'nci Dönem boyunca, "Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi" denilen sistem boyunca yayınladıkları kaç tane Kürtçe kitap var?

Bakın, hep Diyanetten söz ediyoruz, az önce de söylendi, 18 Şubatta "mele" diye -melelerle ilgili düzenleme yapılmıştı- onların verdikleri vaazlar, onların taziyelerde okudukları dualar veya hadisler Kürtçe olduğu için haklarında tahkikat yapıldı. Mele Ekrem şu anda cezaevinde. Mele Ekrem İstanbul'da herkesin takdir ettiği…

Peki, Diyanet 6 dilde yayın yapıyor, niçin Kürtçe yok? İşine gelince yapar, işine gelmeyince yapmaz. Cumhurbaşkanlığı kendi yayınlarında… İletişim Başkanlığının 6 dilde yayını var, bir tane

(x) Bu ifadeye ilişkin düzeltme bu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 369'uncu sayfasında yer almaktadır.
(xx) Bu düzeltmeye ilişkin ifade bu Birleşim Tutanak Dergisi'nin 369'uncu sayfasında yer almaktadır.

Kürtçe var mı? Bir tane broşür yok. Kültür Bakanlığının bir tane var mı? Yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın İpekyüz.

ORHAN ERDEM (Konya) – Başkanım, cevap hakkı…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle giderse bitmez.

BAŞKAN – Size ilaveten süre verdim, tekrara düşmeyelim efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Vermediniz, hayır, verilmedi efendim.

BAŞKAN – Ben birleştirdim Sayın Erdem'inkini. İki dakika süre verdim efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel Sayın Meral Beştaş kürsüye sataşmadan çıktı.

BAŞKAN – Buyurunuz, yerinizden efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sataşmadan dolayı yeni bir söz istiyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sataşmadan alsın; evet, evet.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Erdem.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ne söyledi Sayın Akbaşoğlu, ne söyledi de sataştı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Açık yani…

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hayır, ne söyledi yani ne söyledi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Neler söylediğini gördük burada yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yok, sataştım, sataşmadım demiyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Açık ve net… Açık ve net… Başkan, büyük sataşma(!)

BAŞKAN – Yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim Sayın Erdem.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Konya Milletvekili Orhan Erdem'in, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ORHAN ERDEM (Konya) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Sataşma gibi bir derdim yok. Konuşmalarımızdan çıkan lafları değiştiriyorlar.

Biz doğu illeri dediğimizde, bugün biliyoruz ki en çok Kürt nüfus İstanbul'da, bunların farklı anlaşılmasına gerek yok. Burası üniter bir devlet. Göçler olmuş, bir kısmı Konya'ya gelmiş, Kırşehir'e gelmiş, Yozgat'a gelmiş, İstanbul'a… Biz burada Kürtlerin eğitimiyle ilgili verilen bir önergenin görüşmelerini yapıyoruz. Yöre insanları var, Batman'dan, Adıyaman'dan, Hakkâri'den, Van'dan arkadaşlar burada. Herkes, doğuda bilhassa, Kürt partisi olarak çıkarak, insanların ne kadar zulüm yaptığını, Kürt'ü Kürt'e, Kürt'ü Türk'e böldürdüğünü biliyor. Biz şunu diyoruz: Bu işi yapacaksak önce deyin ki: "PKK terör örgütüdür." (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Dâhiyane bir buluş(!)

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bunu dediğinizde çok önemli yol alırsınız; bunu dediğinizde varsa eksikler, bunları gideririz.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Biz demeyince Kürtlerin Kürtçe hakkı yok, değil mi? Kürtlerin Kürtçe konuşabilmesi koşula bağlı; ayıp ayıp!

ORHAN ERDEM (Devamla) – Bu bakımdan, bu kardeş ülkeyi Türkiye'ye dönük bir kötü işlemde… Sözde Ermeni soykırımı olur, sizin taraf bunu kabul eder; Azerbaycan Karabağ'daki savaşa Türkiye bildiri yayınlar, sizin taraftan "ret" gelir. Türkiye'nin her türlü olumlu ve dünyada ses getirecek eyleminde Türkiye'nin içindeki bir parti bu milletin vicdanlarına rahatsızlık verecek adımlar atar; biz buna üzülüyoruz.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sizi rahatsız etmek onurdur, onur; sizin politikalarınıza karşı çıkmak şereftir.

ORHAN ERDEM (Devamla) – İnşallah, bu tutumunuzu değiştirirsiniz, daha güzel bir iklimde siyaset yaparız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Konya Milletvekili Orhan Erdem'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani hakikaten "terörö" lafını ne zaman kullanacaklar diye merakla bekliyordum. Biz, Türkiye'de yaşayan on milyonlarca Kürt'ün haklarını savunurken, dilini savunurken yine getirdiler, "terörö"ye bağladılar çünkü bir cevapları yok; verebilecekleri bir argüman, bir temel yok; işte Adalet ve Kalkınma Partisinin siyaseti tam da burası gibi.

Şimdi, aynen Sayın Akbaşoğlu'nun -şey yapmak istemem ama- matematik hesabı gibi oldu. Ben diyorum ki: Ana dilde eğitim istiyoruz, bu dilin önündeki engeller nelerdir, bunları bir tartışalım; yasal olarak, fiilî olarak bu nedir diye araştıralım diyorum, gelmiş, "terörö" edebiyatı yapıyor. Bu, onların verebileceği bir cevap olmadığını gösteriyor.

Şimdi, soruyorum: Turistlere Kürtçe rehberlik veriliyor mu? KADES uygulamasında neden Kürtçe yok? Kadınlar…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Somut soruyorum, turistlere neden Kürtçe rehberlik verilmiyor? Uçağa ben binince neden Kürtçe anons yapılmıyor? Benim yaşam hakkım yok mu? Diyarbakır'dan, Mardin'den, Hakkâri'den kalkan uçakta İngilizce anons yapılıyor ama Kürtçe anons yok. Kürt kadını şiddete uğramıyor mu, şiddete maruz kalmıyor mu? KADES uygulamasında Kürtçe uygulama yok. Kamu hizmetlerinin ana dilinde verilmesi için defalarca kanun teklifi ve önerge verdik; hepsini reddettiler. Gördüğünüz gibi verebilecekleri bir cevap yok, bunu anlıyorum tabii, bari desinler ki: "Vallahi biz kimliğimizi inkâr ederek AK PARTİ'de kalabiliyoruz." Biz de bunu anlayalım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu, sataşma var efendim.

Buyurun, kürsüye buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Buradan, yerimden cevap vereceğim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Bence bir sataşma yok.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hesap makinesi var mı?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Hesabı bir düzeltin.

BAŞKAN – Peki, buyurun yerinizden efendim.

35.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Biraz evvel gerçekten Sayın Orhan Erdem Bey gerekli bütün her şeyi ifade etti. Bizi de zikrederek bu olaya müdahil olmamız noktasındaki çağrıya biz de uyduk, bu davet çerçevesinde kanaatimi ifade etmek istiyorum.

Sonuç itibarıyla Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, bir üniter devlettir, 786 bin kilometrekaresiyle 85 milyon insanıyla kardeştir, birdir, beraberdir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ve sonuç itibarıyla asla ve kata hiçbir etnik kökeni reddeden bir yaklaşım içerisinde değildir. Sonuçta, bütün vatandaşlarımız doğusuyla batısıyla, kuzeyiyle güneyiyle, 81 vilayetinde yaşayanıyla bizim kardeşimizdir, birbirimizin kardeşiyiz; tek bir yüreğiz, tek bir bileğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bizi birbirimizden ayırmak isteyenlere de asla geçit vermedik, vermeyiz.

Sonuçta, hep zikrediliyor, bir hukuki hususu hatırlatmak istiyorum. Meclis İçtüzüğü açık, sonuç itibarıyla, resmî dil Türkçedir, güzel Türkçemizle hep beraber anlaşarak konuşuyoruz, birbirimizi

anlıyoruz. Bir arkadaş çıkıp İngilizce, Fransızca, Almanca burada konuşursa, Arapça konuşursa, hangi dilden konuşursa konuşsun o konuda da oraya bir "x" konuluyor ve tutanağın altına farklı bir dille konuşulduğuna ilişkin not düşülüyor. Dolayısıyla bunu, bu genel uygulamayı "Sadece Kürtçeye yapılıyor." diye kamuoyuna açıklamak açıkça bu konuyu istismar etmek, doğru bilgi vermemek demektir. Bunu da kamuoyunun takdirine sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayrıca, ifade etmek isterim ki biz 85 milyon insanımızla, Türkü'yle Kürt'üyle, Alevi'siyle Sünni'siyle biriz, beraberiz ve kardeşiz. Bu kardeşliği bozmaya çalışan, PKK terör örgütü başta olmak üzere, emperyalist ve siyonistlerin maşalığına soyunan DAEŞ'inden PKK'sına, DHKP-C'sinden PYD/YPG'sine kadar bütün terör örgütlerinin kafasını ezeceğimizi de buradan ilan ediyorum.

Hürmetlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir ve arkadaşları tarafından, ana dilinde eğitimin önündeki engellerin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir efendim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, PTT AŞ'nin altın alım satım işinin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, PTT AŞ'nin altın alım satım işinin araştırılması amacıyla, 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3210 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/2/2022 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzyılmaz.

Buyurunuz Sayın Yavuzyılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ, ileri teknoloji hamlelerine devam ediyor, şimdi de altını buharlaştırmayı

başardılar. Nasıl mı? Bu elimde gördüğünüz rapor, PTT'nin Teftiş Kurulu raporu. Ne diyor? PTT'deki kayıp altın vurgununu anlatıyor.

Değerli milletvekilleri, PTT'nin kaynağından altın alım satım işi için özel bir şirkete aktardığı 2 milyon doların buharlaştırıldığını tespit ettik, paralar ve altınlar kayıp. Bu vurgun nasıl yapıldı? Teftiş Kurulu tane tane anlatıyor. 2018 yılında dönemin PTT Genel Müdürü ve Genel Müdür Yardımcısı usulsüz olarak kaynağından altın alım satım işi için özel bir şirketle üç yıllık kâr ortaklığı protokolü imzalıyor, şirketin yönetimine PTT'den de bir daire başkanı giriyor süreci takip etsin diye. Protokol imzalandıktan sonra hemen ertesi gün -aslında otuz gün süre olmasına rağmen- hiç teminat alınmadan, riskler ortadan kaldırılmadan şirkete 2 milyon dolar aktarılıyor. Şirketin Ziraat Katılım Bankası ortak hesabındaki para, aynı bankada hesapları bulunan bir kısım şirket yöneticileri tarafından amacı dışında kendi cari işlemlerinde kullanılıyor. Kim söylüyor bunları? Teftiş Kurulu raporu söylüyor. Paranın yani aktarılan 2 milyon doların 1,5 milyon dolarlık kısmı şirket kasasına nakit çekiliyor, sonraki banka hesap hareketlerinde paranın izine bir daha rastlanmıyor. Kim söylüyor bunu? Teftiş Kurulu raporu söylüyor. 500 bin dolarlık kısmının ise Dubai'den altın alımı için teminat verildiği söyleniyor ancak bu altın alımının da izine rastlanmıyor. Bu süreçler içinde PTT'ye aktarılan herhangi bir kâr payı da yok. Şirket teknik iflas açıklıyor ve PTT'ye de "Sadece kâra ortak olman yetmez, zarara da ortaksın kardeşim." diyor ve neticede, kamu kaynağı olan 2 milyon dolar buharlaşıp gidiyor. Evet, durum bu kadar vahim. Bunu söyleyen Teftiş Kurulu paranın tahsil edilmesini istiyor ancak ne mümkün? Sadece bununla mı bitiyor PTT'deki bu para buharlaştırma, altın buharlaştırma işlemleri? Bakın, burada yine hukuk müşavirliğinin bir belgesi var, bu da PTT'nin iştiraki olan Anadolum AŞ'ye ait -yani, filo araç kiralayan şirketi- bakın ne diyor: "Filo araçlarına alınmış araç takip sistemlerine harcanan tutarlar ve alım sürecini soruşturduk, neticesinde şirketin uğradığı KDV hariç zarar 4 milyon 301 bin 160 lira." ve bu süreçlerin içinde yer alan yetkililerin isimlerini yazmış, diyor ki: "Bu PTT'nin AK PARTİ'li bürokratları üzerlerine düşen bağlılık, özen, güven, kontrol ve dürüstlük yükümlülüklerine aykırı hareket etmiştir."

Ve bunca yolsuzluğun, usulsüzlüğün olduğu PTT'nin yönetimine de çok garip bir şekilde, 26 Nisan 2021 tarihinde, hiç de uzmanlık alanıyla ilgili olmayan kimi atadınız? Kimi atamış olabilirsiniz, PTT'yle en ilgisi olmayan hangi yetkili olabilir? Emniyet Genel Müdürünü atadınız ve bunca dolandırıcılığın olduğu, yapıldığı PTT'de maalesef, hiç hak etmediği hâlde, Emniyet Genel Müdürünü de muhatap olur duruma getirdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Bir an önce bu yanlıştan dönmeniz gerekiyor.

Benim ve birçok Cumhuriyet Halk Partili milletvekilinin yaptığı suç duyuruları var. Bakın, görevi kötüye kullanma, ihaleye fesat karıştırma, ihalenin edimine fesat karıştırma, nitelikli dolandırıcılık; bu suçlamalarla Emniyet teşkilatının en tepesinde yer alan kişiyi muhatap hâle getirmemeniz gerekiyor. Bu yanlıştan dönün diyorum.

Ve şu sözlerle konuşmamı tamamlamak istiyorum: Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati vatandaşın yastık altındaki altınlarına göz dikeceğine, önce, PTT'deki AK PARTİ'li bürokratların buharlaştırdığı altınlara baksın diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; "Organize İşler" diye bir film vardı, orada meşhur bir diyalog var -hatırlayacaksınız- arabayı müşteriye satmaya kalkan Superman ile Yılmaz Erdoğan yani Asım arasında, diyor ki: "Anlaştık biz parada." "Araba nerede?" "Müşteride." "Para nerede?" "Yarın verecek." Şimdi, ne araba var ne para var ortada yani açık bir dolandırıcılık var. Biz de PTT'ye soralım: Ya, para nerede? "Altın alınacak." E, altın nerede? Altın da yok. Eğer bu araştırma komisyonu kurulup bu en açık detayına kadar incelenmezse, Meclis bu meselenin üstüne gitmezse bizim açımızdan bu işin organize bir çete faaliyeti olduğu kanıtlanmış

olacak çünkü bir defa, PTT'nin görev tanımı içerisinde olmayan bir altın ticareti, ne olduğu bilinmeyen ve ihale mantığının, ihale kurallarının tamamen dışında cereyan eden bir iş birliği biçimi, derhâl ödenen 2 milyon dolar gibi ciddi bir kamu kaynağı; bunun sonucunda da ortada ne altının olması ne paranın olması. Ya, böyle şeyleri çok gördük de tabii, insanın biraz kanına dokunuyor. Yani bu memlekette yoksulluk bu kadar boyutlanmış, almış başını gidiyorken, domatesin kilosu 20 liraya çıkmışken, memleketin, kamunun kaynağını, 2 milyon lirasını ne idiği belirsiz birilerine vermek, bunun peşine düşmemek -Ziraat Bankasının daha önce Demirörenle kurduğu ilişki gibi- bunlar çok ahlaksızca şeyler gerçekten. Kim yapıyorsa ona diyorum, sorumlusu kimse ona söylüyorum: Bu, ahlaksızlık.

Yıllarca mütevazı bir biçimde bu sisteme karşı mücadele eden bir sosyalistim, kapitalizmden nefret ettim hâlâ da nefret ediyorum. Ya, sayenizde, kapitalizmin kendi kuralları içerisinde işleyen biçimini bile arar olduk, biliyor musunuz? Ahbap çavuş ilişkileri, kayırmacılık, akraba ilişkileri, patrimonyalizm almış başını gidiyor. Yani bir sistemin olağan hâl ve biçiminde, rekabete dayalı… Hani anlatılır ya; işte Adam Smith'in kitaplarından bu zamana kadar herkes yazdı çizdi bunları, hepsinin palavra olduğuna adımın Rıdvan olduğu kadar eminim de ama o bile bir kuraldı biliyor musunuz yani o bile bir kuraldı, şimdi kuralsızlığın dibine vurulmuş durumda. Bu sebeple, bunun bir iktidar meselesi olduğunun bilincindeyim, soruşturulmayacağının da bilincindeyim. Nasıl Demirören Ziraat Bankasından 750 milyon doları cebine atıp gittiyse bunun da böyle olacağından adım kadar eminim çünkü bu konuda bir umudumuz kalmamış durumda ama biz bunun yine de kamuoyuna mal olmasından ve bunun anlatılmasından yanayız. O nedenle, önergeyi destekliyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

Konuya girmeden önce bir hususu dile getirmek istiyorum. Bu kürsüden konuşmak veya Başkanlığa önerge vermek üzere bana iletilen konuların doğruluğunu araştırmadan hiçbir zaman hareket etmedim ama aradığım bazı yetkililer devlet memuru olduğunu unutup AKP ilçe başkanı gibi davranmaktadır. Bugün, böyle bir durumla karşılaştım. Seçim bölgemdeki Üsküdar İlçe Millî Eğitim Müdürünü aradım, sekreteri görüşmesi olduğunu söyledi. Bir süre bekledikten sonra cep telefonundan aradığımda küstahça cevap verdi. Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı saygılı olması gerektiğini hatırlatınca da Genel Müdürü beklediğini, onun daha önemli olduğunu söyledi. Sert konuşması üzerine davranışını Genel Kurulda dile getireceğimi söyleyince daha da küstahlaşarak "Ne yaparsan yap." dedi.

AHMET KAYA (Trabzon) – Yazıklar olsun!

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Şimdi, buradan Millî Eğitim Bakanına sesleniyorum: Millî Eğitim Müdürüne devlet memuru olduğunun hatırlatılmasını, devlet geleneğinde böyle bir davranışın olamayacağı konusunda ikaz edilmesini bekliyor ve konuya geçmek istiyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

Önergeye konu edilen, PTT'de yapılan çok sayıda hatalı işlemlerden biridir, 2018'de özel bir şirket vasıtasıyla 2 milyon doların hiç edilmesi meselesidir. PTT ana sözleşmesinde hüküm olmamasına rağmen, Sermaye Piyasası Kanunu ve Bankacılık Kanunu hükümlerine de uygun olmadığı hâlde, sermayesi yetersiz özel bir şirketle altın konusunda yurt dışından tedariki ve yurt içinde, yurt dışında piyasalarda satılması anlaşması yapılmıştır. Bu, makul bir işlem değildir. Bu işlem yapılırken konusunda uzmanlaşmış başka hiçbir firmayla iletişim kurulmamış, ihale yapılmamış, gizlilik içinde sözleşme imzalanmıştır; burada, iyi niyet görmek mümkün değildir. Sözleşme imzalandığı gün, hem de otuz gün süre olmasına rağmen, hiçbir teminat alınmadan 2 milyon doların şirkete aktarılması da normal bir davranış değildir. Bu paranın aynı gün cari hesaplara aktarıldığı, hiçbir zaman altın ticareti yapılmadığı, PTT'ye herhangi bir kâr payı da ödenmediği rapordan anlaşılmaktadır. Netice itibarıyla, 2 milyon doların akıbetinin tespit edilemediği, âdeta buharlaştığı raporda yer almaktadır. Yıllardan beridir, ülkemizin başta yap-işlet-devret ve kamu-özel iş birliğine ait garantili yatırımlar ile limanlardan

fabrikalara kadar satışlar olmak üzere soyulduğu, vurgunun boyutlarının çok büyük olduğu raporda yer alan 2 milyon doların bunların yanında gerçekten küçük kaldığı kamuoyu tarafından bilinmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) - Ne yazık ki iktidarın bu konudaki duyarsızlığı da bilinmektedir.

Değerli milletvekilleri, yaşanmakta olan ekonomik krizin bu ölçüde derin olmasının sebeplerinden biri, hiç şüphe yok ki yapılan büyük soygundur. Bu çarpık yönetim anlayışının hiçbir şekilde kötü gidişatı durduramayacağı, tek çarenin, yaklaşmakta olan seçimle partili Cumhurbaşkanlığı sisteminden kurtulmak ve güçlendirilmiş parlamenter sisteme geçmek olduğu anlaşılmıştır; bu çözüm, artık Türk milleti tarafından da desteklenmektedir. Küçük olsa da bu yolsuzluğun araştırılarak gerçeğin ortaya çıkarılması, seçimden sonra, yapılan bütün yolsuzlukların hesabının sorulacağı anlamına geldiği için önergeye destek vereceğimizi bildirir, Genel Kurula saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Ahmet Arslan.

Buyurunuz Sayın Bakan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ARSLAN (Kars) - Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; ben de hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Verilen önergeyle ilgili bir iki tespiti yapıp ondan sonra dilimin döndüğünce cevaplar vermek isterim.

Değerli arkadaşlar, sene 2003, PTT sadece postacılık hizmeti yapıyor ve bilişim sektörünün gelişmesiyle birlikte bu sektördeki ciro gittikçe düşüyor. Dolayısıyla PTT, yeni bir hizmet anlayışıyla sadece posta değil, lojistik ve kargo hizmeti de yapabilmek adına anonim şirket hâline geliyor. Anonim şirket hâline geldiğiniz zaman, Turkcell gibi olursunuz, Yurtiçi Kargo gibi olursunuz, Aras Kargo gibi olursunuz, Türk Hava Yolları gibi olursunuz; her ne kadar sermayenizin tamamı devlete ait de olsa anonim şirket olarak ticaretinizi yaparsınız. İşte böyle olduğu için, PTT, 2018 yılında Türk Ticaret Kanunu'na bağlı olarak bir sözleşme yapmış, bu sözleşme çerçevesinde de dünyadaki birçok posta kurumunun yaptığı gibi özel sektörle iş birliği yapıp altınla ilgili fonlama yapıp ithalatı, ihracatı, satışı, takibi ve lojistiği konusunda iş birliği yapmış. Bu iş birliğinde 2 milyon dolar para aktararak bu işlemleri yapıp günün sonunda, üç yılın sonunda da bu paranın iadesi ve gelişen marka değeri lojistikle birlikte de bu işi daha çok yapabilir hâle gelmek adına bir yola çıkmışlar. "Para kayboldu." deniliyor ama 2019 yılının sonunda benzer bir ifade olunca gidip hesaplar inceleniyor. Bu hesaplarda bu paranın olduğu tespitli ve müfettiş raporunda da var.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hangi müfettiş raporunda?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hani, nerede rapor? Nerede rapor? Rapor nerede?

AHMET ARSLAN (Devamla) – Ancak daha sonra altın ithalatıyla ilgili bir karar değişikliğine gidip rejim değişikliğine gidilince firma işlem yapamaz veya daha az işlem yapabilir hâle geliyor. Böyle olunca da PTT "2 milyon doları iade et." diye başvuruyor ancak ticaret yapıyorsunuz, iki tarafsınız, iki tarafın da hak ve menfaatleri var, hak ve menfaatler çatışınca da tahkime gidiyor. Dolayısıyla işlem tahkimin sonucuna göre tekâmül edecektir. O yüzden, kaybolan, yok olan, efendim, iç edilen herhangi bir şeyin olmadığını özellikle vurgulamak istiyorum. Yine "Niye böyle bir firmayla?" deniliyor. İstanbul'daki Kuyumcukenti herkes bilir, birçok kuyumcunun orada iş yaptığını ve onların bir birliğinin olduğunu bilir. O birlik içerisinde yer alan birçok kuyumcunun oluşturduğu bir firmayla bu tip bir ticari ilişkiye girilmiştir ve firma altın ticareti yapmış, yapmaya da devam etmiştir; bundan hiç şüpheniz olmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tüyü bitmemiş yetimin hakkı yenmiştir.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Usulsüz işlem, Sermaye Piyasası Kanunu madde 35…

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bakan.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Sadece iki şeyi söyleyeceğim. Efendim, herkes her şeyi söyleyebilir, herkes iftira da atabilir, dolandırıcı da diyebilir, şunu da diyebilir, bunu da diyebilir ancak bir şeye özellikle dikkatinizi çekmek isterim: Değerli arkadaşlar, bu konu nasıl ortaya çıkmış? Herhangi bir muhalefet mi ortaya çıkarmış? Hayır. Bu konu, bu tip bir polemik konusu olup tahkime gidince Devlet Denetleme Kurulu devreye girmiş, Sayıştay devreye girmiş, Genel Müdürlüğün Teftiş Kurulu devreye girmiş, Bakanlığın teftişi devreye girmiş; günün sonunda bu raporlar KİT Komisyonuna geliyor, Meclis adına da zaten KİT Komisyonu gereğini yapacaktır.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Çünkü doğru.

AHMET ARSLAN (Devamla) – Hiç şüpheniz olmasın ki "Burada bir yanlışlık var mıdır, yok mudur?"u ortaya çıkaran zaten Bakanlığın ilgili birimleridir. Bu anlamda, varsa yapılması gereken bir şey yapılacaktır; bundan hiç ama hiç şüpheniz olmasın deyip saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani kabul ediyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – KİT Komisyonunda da oylayıp aklıyorsunuz ya! KİT Komisyonunda çoğunlukla aklıyorsunuz, hiçbir şeyi sorgulayamıyoruz ki! KİT Komisyonunda ne görüşeceğiz, ne konuşacağız?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın hatip kendisinden önce konuşan konuşmacımızın söylediklerini bağlamından koparmıştır ve -dolandırıcılık, rüşvet, zimmet- öyle bir ifade kullandı ki arkadaşımızın bütün PTT camiasını dolandırıcılıkla suçladığı algısına yol açtı; söz talep ediyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.(CHP sıralarından alkışlar)

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Kars Milletvekili Ahmet Arslan'ın CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, hamaset yaparak bu kaybolan 2 milyon doların akıbetini gizlemeye çalışmak maalesef çok acı bir tablo ortaya koyuyor. Bakın, ben, belgeden okuyorum, bakalım yapılan bu işlem, bu usulsüz atılan imzalar kanuna uygun mu değil mi?

Bakın, 1/10/2021 tarihindeki -yani 1 Ekim 2021- üç ay, dört ay önceki Teftiş Kurulu raporu ne diyor, hemen okuyalım. Diyor ki: "İşbirliği adı altında yapılan fonlamanın, fonlama yapılan şirketin borsada kaydı olmasına karşın, halka açık olmaması, sermayenin paylara bölünmemiş olması ve bir ortaklığı bulunmadığından, fonlamanın bir işbirliği ve belirli bir kâr karşılığında belirli süreli borç verme fonu özelliği taşıması nedenleriyle, yapılan fonlamanın Sermaye Piyasası Kanunu'nun 35'inci maddesi hükümlerine uygun olmadığı gibi -şimdi, bu kanun dışı değil mi; kesin, bunu ispatladık- kredi verme yönüyle PTT AŞ'nin bankacılık yapma yetkisinin bulunmadığı dikkate alınırsa açılan kredi, verilen borç işleminin Bankacılık Kanunu'nun hükümlerine de uygun olmadığı tespit edilmiştir." Neyi gizliyorsunuz, neyi saklıyorsunuz? Teftiş Kurulu bunu tespit etmiş, konu savcılıkta, suç duyurusunda bulunulmuş; neyi savunuyorsunuz? Siz bu kadar iddialı savunursanız, kürsüye çıkıp yargı konusu olan bir konuya bu şekilde etki etmeye çalışırsanız o zaman size de bazı sorular sorarlar. Ne siz muhatap olun ne yanlışı yapanın arkasında durun diyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET ARSLAN (Kars) – Başkanım, yerimden, tutanaklara geçsin diye bir ifadede bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Arslan.

AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Özellikle kayıtlara geçmesi adına istirhamım o ki bunu zaten ortaya çıkaran, böyle bir şey var mıdır yok mudur, bununla ilgili teftiş isteyen, bununla ilgili savunma isteyen, bununla ilgili yargılama

izni veren zaten Bakanlıktır. Hiç şüpheniz olmasın ki varsa bir yanlışlık Bakanlık da, ilgili kurumlar da bunun gereğini yapacaktır, bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın; zaten aksi olursa yargıya müdahale, teftişe müdahale olur.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, PTT AŞ'nin altın alım satım işinin araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Şubat 2022 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler…

Sayın milletvekilleri, Divan üyeleri arasında bir anlaşmazlık söz konusu.

Elektronik cihazla oylama yapacağız.

İki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Öneri kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ve Genel Kurulun 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi

22/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/2/2022 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Çankırı

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan 261, 288, 289, 241, 187, 243, 25, 55, 31, 178, 169, 119, 290 ve 47 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin bu kısmın sırasıyla 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 25 ve 26'ncı sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi;

Genel Kurulun 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi ve bu birleşimlerde saat 24.00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi…

Buyurun Sayın Bahşi. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ grup önerisi üzerine söz aldım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Antalya Türkiye'nin en önemli tarım bölgesidir ve tarımda çeşitlilik bakımından eşsiz bir şehirdir. Antalya'daki tarım hareketi Türkiye'deki enflasyonu direkt etkileyebilecek

büyüklüktedir. Bu kadar önemli bir sektörün sorunları hep tartışıldığı hâlde neden kalıcı bir çözüme kavuşturulmadığını bir türlü anlayamıyoruz. Çiftçilerimiz gerçekten çok zor durumda, seslerini bir türlü duyuramıyorlar. Biz de çiftçilerimizin sesi olmak için bu kürsüden seçim bölgem olan Antalyalı üreticilerimizden gelen şikâyet ve istekleri aktarmak istiyorum: Antalya'da yaşanan fırtına, hortum ve soğuktan zarar gören çiftçiler perişan durumdadır. Bu konuda defalarca kanun teklifi verdik ama hiçbiri gündeme alınmadı. Fırtına ve hortumdan birçok çiftçimizin serası zarar görmüştür. Zarar gören seraların normal şartlar altında yirmi dört saat gibi bir sürede tekrar naylonlarının örtülmesi gerekir. Yoksa fidesi 9 lira olan domates ve biberi bu fiyata alıp tekrar dikecek çiftçi maalesef, kalmamıştır. Ayrıca yeni sera kurmaya kalksa naylonun ve demirin fiyatları almış başını gitmiştir. Sera demiri, naylon girdileri fiyatı altı ayda 3 kat artmıştır. Bin metrekare projeli bir sera fiyatı 140 bin lirayı bulmuş durumdadır. Bundan sonra sera yapacak çiftçi bulmak zordur. Acilen sera yapan çiftçiye faizsiz kredi verilmeli ve demir, naylon, plastik girdilerine destek olunmalıdır.

Bu yıl portakal, limon, greyfurt dalında kaldı. Çiftçiler bahçelerine gübre atamaz hâle geldiler çünkü geçen yıl örneğin; 4.500 lira olan gübre bu yıl 18 bin liraya çıktı. Aynı şekilde buğday eken çiftçi de ekinine gübre veremiyor. Ekine gübre verilse dönümünden 600 kilo, verilemediği takdirde 150 kilo buğday alıyor. Bu gidişle buğday üretimi neredeyse yok olacak durumda. Çiftçilerimiz tarımda vahşi sulama tekniğini bıraktı ve olması gereken modern sulamaya; damlama ve fıskiye sulama sistemine geçti fakat modern sulama elektrikle yapılıyor. Cumhurbaşkanı konuşuyor, açıklama üstüne açıklama yapıyor ama tarımsal sulamada kullanılan elektrikten hiç bahsetmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Her çiftçi sulamada kullandığı elektrik ücretiyle kazancının yarısını elektrik şirketlerine veriyor. Bu yüzden, acilen tarımsal sulamada kullanılan elektrik kilovatsaatlerinin ücreti düşürülmelidir. Yine, tedarik zincirindeki kamyoncu esnafımızın kullandığı mazot, vergisiz, maliyetine verilmeli ve otoyol, köprü geçiş ücretleri makul seviyelere çekilmelidir. Tarladan 2 liraya çıkarılan salatalık, ikinci komisyoncunun ve bir tüccarın elinden geçtikten sonra markete 16-18 liraya, market de kendi kârını ve vergisini koyduktan sonra 25-30 liraya satılmaktadır. Bundan dolayı, bir an önce hal yasası çıkmalı ve meyve sebze fiyatlarındaki fırsatçılığın önüne geçilmelidir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de çiftçi sayısı son on yılda yüzde 48 azalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) – Tarımsal girdilerin yüksekliği ve ürünün para etmemesi sebebiyle çiftçi üretimden çekilmektedir. Tarım alanları da yine AK PARTİ döneminde yüzde 12 azalmıştır. Bir taraftan ülke nüfusumuz artarken diğer taraftan ekilebilir tarım alanlarının daralmasıyla gıda temininde alarm noktasına gelinmiştir. Tarıma ve tarım politikalarına bakışın mutlaka değişmesi gerekir. Bu vesileyle Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Danış Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; size çok büyük bir sorunu, cezaevleriyle ilgili bir sorunu üç dört dakikada anlatacağım: Tutuklanan mahpusların uzak cezaevlerine gönderilmesi; kendi memleketlerinden, tutuklandıkları ilden binlerce kilometre ötedeki hapishanelerde tutulmaları.

Elimde bir mektup var -biliyorsunuz- Kandıra Cezaevinden maalesef cenazesi çıkan Garibe Gezer'in ağabeyinin. Mektubun hepsini okumaya zamanım yok ama özeti şu: "4 çocuğum var, üç buçuk yıldır hücredeyim, üyelikten ceza aldığım için beni hücreye kapattılar -kesinlikle CİK'e aykırı- çocuklarım beni görmek için okulu bırakmak istiyor." diyor çünkü Elâzığ Cezaevinde ve 350 kilometreyi bile gidemeyecek durumdalar ve diyor ki: "Bu soruna bir çözüm bulun ve tabii ki, Garibe Gezer'in cinayetini ya da intiharını, ölüm sebebini ortaya çıkarın."

Başka bir başvuru var, bunların hepsi son bir saatte geldi. Dersim eski İl Eş Başkanımız Songül Erden Şahin Elâzığ Cezaevinde şu anda, altı yıl üç ay ceza almış; 2,5 yaşında bir kızı var ve ailesi aradı

“Kayseri’ye götürülecek, lütfen bir çözüm bulun.” dedi. Bu ikisini örnek olarak veriyorum. Türkiye’nin her yerindeki cezaevlerine bölgeden, Kürt illerinden tutuklu gönderilir, hükümlü gönderilir. Örnek mi: Bekir Kaya, Van Büyükşehir Belediye Başkanı, altı yılı aşkın bir süredir Silivri Cezaevinde. Figen Yüksekdağ Kandıra Cezaevinde. Gültan Kışanak, evi Diyarbakır’da, Kandıra Cezaevinde. Sebahat Tuncel’in ailesi Malatya’da kendisi Kandıra’da. Ben Siirt’in Vekiliyim, tutuklu yakınlarını ziyaret ettiğimde birisi “Oğlum -ya da kızım- Rize Kalkandere’de.” diyor, birisi “Eşim -bilmem- Bolu F Tipinde.” diyor, birisi “Tekirdağ” diyor. Yani ailelerin kendi yakınlarını görmemeleri için mi bu uygulama? Bu ceza içinde bir ceza uygulamasıdır. Şimdi siz her yere cezaevi inşa ediyorsunuz, Adalet Bakanı her gün müjdeler veriyor “Şuraya cezaevi yapacağız, şuraya cezaevi yapacağız.” Peki, insanlar tutuklandıkları ikametgâhlarında neden tutulmuyorlar? Bugün Selahattin Demirtaş neden Edirne’de? Her hafta eşi ve 2 kızı neden bir uçağa binip bir de arabayla bir gününü yola veriyor? Bu ayrıca bir eziyettir, bu kötü muameledir, bu işkencedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ha, diyeceksiniz ki yasada var mı? Yasayı didik didik ettim; Ceza İnfaz Kanunu’nu, ceza usulünü, hapishanelerle ilgili yönetmelikleri, böyle bir hüküm yok. Bu tamamen keyfî bir uygulama. Kötülük ya! Saf kötülüksünüz gerçekten. Yani bir insanı ailesi görmesin diye neden Siirt’ten Rize’ye gönderirsiniz, Diyarbakır’dan neden Edirne’ye gönderirsiniz, Van’dan neden Silivri’ye gönderirsiniz, Mardin’den neden Kandıra’ya gönderirsiniz? Size listeleri getirsek bunun tamamen bir işkence yöntemi olduğunu ve ailelerin… Ben geçen hafta bir aileyi ziyaret ettim, anne yatakta “On yıldır oğlumu göremedim. Sadece bir kere göreyim ölmeye razıyım.” diyor. Ya, bu konuda Adalet ve Kalkınma Partisine açık çağrı yapıyorum: Bu safi kötülük ve işkence değilse bu uygulamadan vazgeçin diyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biraz evvel kürsüden konuşan hatip, Sayın Grup Başkan Vekili dedi ki -hakikaten hiçbir şekilde kabul edilemeyecek şekilde- “Saf, safi kötülüksünüz.” Bunu reddettiğimizi ancak kendisiyle ilgili bir değerlendirme yapmış olabileceğini ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

37.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben Sayın Grup Başkan Vekilini bunun kötülük dışında bir izahı varsa yapmaya davet ediyorum. Bana yasa göstersin, yönetmelik göstersin, Anayasa hükmü göstersin, herhangi bir yasal dayanak göstersin ben kabul edeyim. Bir insanı tutuklandıktan sonra 1.500 kilometre ötede bir cezaevine göndermenin adı nedir? En yalın hâliyle kötülük dedim. Yani “kötülük”ü de kabul etmiyorsanız onu bilemiyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmındaki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ve Genel Kurulun 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi.

Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ grup önerisi bugünden itibaren Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun çalışma programını düzenliyor, bu çerçevede birtakım tekliflerin görüşülmesini öne alıyor. Baktım, daha çok uluslararası anlaşmaların öne alınması söz konusu. Buradan hem AK PARTİ Grubuna hem de Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan'a bir soru sormak istiyorum. Yani Cumhurbaşkanı Sayın Erdoğan'ın yapmış olduğu açıklamalar, iktidarın yapmış olduğu, açıklamış olduğu programlar, projeler acaba AK PARTİ Grubunun gündeminde yok mu? Baktım, Sayın Cumhurbaşkanı 19 Ocak 2022 tarihinde "Muhtarların maaşlarını asgari ücret seviyesine çıkaracağız." açıklamasını yapmış. Tarih 19 Ocak. Şubat bitiyor arkadaşlar, marta gireceğiz, AK PARTİ grup önerisinde ben muhtarların maaşlarının arttırılmasıyla ilgili bir kanun teklifinin gündeme alındığını görmüyorum.

Geçen hafta Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun muhtarlık kanun teklifi buraya İç Tüzük'ün 37'nci maddesi vasıtasıyla getirildi. Muhtarlık kurumunu -köy ve mahalle muhtarlıkları dâhil- yeni baştan düzenleyen, doksan sekiz yıllık 442 sayılı Köy Kanunu'nun yerine gelmek üzere buraya getirildi. Burada muhtar maaşları da vardı, muhtar maaşlarının orada gösterge rakamı 22000'e çıkarılmak suretiyle 5.179 liraya çıkarılması öngörülüyordu. İktidar partisinin oylarıyla bu teklif reddedildi. Bu defa Grup Başkan Vekillerimiz, madem o teklifi reddettiniz, hiç değilse Cumhurbaşkanının vermiş olduğu sözün gereğini yerine getirmek üzere bir kanun teklifi verdiler. Muhtarlık maaşları asgari ücretten az olamaz. 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası'nda değişiklik öngörülüyor.

Sevgili arkadaşlar, değerli milletvekilleri; bakın, ilgili yasa, bu, 2108 sayılı Yasa der ki: "14750 gösterge rakamı memur maaş katsayısıyla çarpılmak suretiyle muhtar maaşı hesaplanır." Ocak ayında muhtarların maaş hesabına yatan rakam 3.446 lira. E, Sayın Cumhurbaşkanı ne demişti? 4.253 liraya yükselteceğiz. Nerede bu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şubat geliyor, şubat bitiyor.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Tam 50 bin muhtar bu düzenlemeyi bekliyor.

Mesele sadece maaş meselesi değil, muhtarlık kurumuna itibar kazandırmamız lazım arkadaşlar. Muhtarlık kurumu ne kadar itibarlı olursa, ne kadar güçlü olursa demokrasimiz de o kadar güçlü olur; demokrasi muhtarlıklardan başlıyor.

Bir şey söylemek istiyorum. Değerli milletvekilleri, geçen sene mayıs ayında Sayın Erdoğan reform programı açıkladı, tam 157 eylem planı var orada; saydım, 87 tanesinin gereğini yerine getirmemişsiniz. Bir tanesi, bunlardan bir tanesi neydi biliyor musunuz? Artık hiçbir kamu görevlisi birden fazla ek görev yapamayacak, birden fazla ballı maaşı alamayacak yani bir ballı maaşı yine alacak da diğerlerini alamayacak; onu getirmiyorsunuz, "O ballı maaşlara devam." diyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Ama muhtardan asgari ücreti esirgiyorsunuz.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Biraz evvel sayın hatibin sorduğu soruya cevaben ifade etmek isterim ki gündemimize hâkimiz ve kesinlikle Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından, AK PARTİ tarafından ifade edilen bütün hususların bu konuda takipçisi olduğumuzu ve bunu Meclise getirdiğimizi ve getireceğimizi ifade etmek isterim.

Aynı zamanda, Yargı Reformu Strateji Belgesi ve İnsan Hakları Eylem Planı çerçevesinde de biliyorsunuz 5 tane yargı paketini yasalaştırdık ve devamında çalışmaları milletvekili arkadaşlarımız yürütüyorlar. Her bir paketi de Meclisin gündemine getireceğimizden bilgilendirmek isterim.

Ayrıca, muhtarlık kurumunu hakikaten çok saygın bir kurum olarak görüyor ve o noktada gerekli değeri, önemi her zaman verdiğimiz gibi, vermeye devam ediyoruz. O konuda en ufak bir sıkıntının olmadığını ve olmayacağını ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de 60'ıncı maddeye göre bir söz talep edebilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

39.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Akbaşoğlu'na açıklaması için teşekkür ediyorum ancak benim biraz önce kürsüde yapmış olduğum eleştirinin ve sormuş olduğum soruların cevabını kendisinden alabilmiş değilim. Sayın Erdoğan 19 Ocakta "Muhtar maaşlarını asgari ücret seviyesine çıkaracağız, gönlüm buna razı değil." dedi; asgari ücretten daha az maaş almalarına razı değil.

Sayın Akbaşoğlu, ben size soruyorum: Ne zaman getireceksiniz? Önümüzdeki hafta mı, yarın mı, öbür gün mü? Lütfen, daha net bir cevap verirseniz memnun olurum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Gelmez ayın son çarşambası!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, cevabı sonra da verebilirsiniz efendim.

Buyurunuz efendim.

40.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Şunu ifade ettim: Gündemimize hâkim olduğumuzu, bütün sözlerimizi de yerine getirdiğimizi ve getireceğimizi.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 3600, EYT, hangi söz yerine geldi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun da tanığının muhtarlarımız başta olmak üzere, bütün kamuoyu olduğunu da ifade ediyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Ne zaman, ne zaman? Tarih ver Akbaşoğlu, tarih!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu kadar açık ve net ifade ettiğimi tekrarlamak durumunda kaldım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmındaki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ve Genel Kurulun 1, 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24 29, 30 ve 31 Mart 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, (2/1486) esas numaralı Ergenekon Davası Kapsamındaki Dava Süreçlerinin Yol Açtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/159)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1486) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesi gereğince doğrudan gündeme alınmasını arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır konuşacaktır.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Başarır. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ergenekon Davası Kapsamındaki Dava Süreçlerinin Yol Açtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Sözlerime başlarken başta Ali Tatar, Kuddusi Okkır, Kaşif Kozinoğlu ve bu karanlık süreçte yaşamına son veren, yaşamını yitiren birçok kahraman, aydın, asker, siyasetçiyi rahmetle, saygıyla anıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Arkadaşlar, Ümraniye'de 2007'de başlayan bir oyun 12 Eylül 2010 referandumundan sonra zirveye ulaştı çünkü o referandumda yargıyı FETÖ'ye teslim etmiştiniz. O referandum bir FETÖ projesiydi çünkü onun bir amacı vardı; bu ülkedeki kahraman subayları, siyasetçileri, aydınları, milletvekillerini, üniversite hocalarını mağdur etmek istiyorlardı, tutuklamak istiyorlardı, tasfiye etmek istiyorlardı ve maalesef ki plan önce medyada başladı, önce medya linç etti, sonra siyaset kurumu, en son da yargı devreye girdi. Bakın, biz, o dönem Cumhuriyet Halk Partisi Grubu ve Genel Başkanımız "Bu bir kumpas." dedik, "Bu bir kirli oyun." dedik, Silivri'de bir mücadele verdik ama siz bize "darbeci" dediniz ama kim darbeciymiş, kim vatansevermiş tarih gösterdi. (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, arkadaşlar, Fetullah Gülen çetesiyle birlikte dönemin Başbakanı, dönemin bakanları, dönemin kirli yazarları bir oyun ortaya koydu ve tertemiz insanları mağdur ettiler. Avukatlar Silivri'deki karanlık mahkemelerde savunmalarını yapamadılar.

Ben neye üzülüyorum biliyor musunuz? Zekeriya Öz'e makam arabasını verenler, ordunun kalbi kozmik odayı FETÖ'ye teslim edenler ya da "Devletin bağırsağı temizleniyor." diyenler bugün hâlâ görevde ve yüzleri kızarmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Merak ediyorum; o tertemiz, yürekli subay Ali Tatar'ın hesabını verebilecek misiniz? Ömrünü öğrencilere, bilime, insanlığa vermiş Türkan Saylan'ın hesabını verebilecek misiniz? Bu ülkenin Genelkurmay Başkanını "terörist" sıfatıyla yargıladınız. Değerli arkadaşlar, kimdi gizli tanık? Bir terör örgütü yöneticisi. Şurada aramızda olan Tuncay Özkan -idam cezasını savunuyorsunuz ya- idam cezası olsaydı asılmıştı, asılmıştı, birçok asker, birçok sanatçı, birçok siyasetçi idam edilmişti. Evet, İlker Başbuğ'un hesabını veremezsiniz. Ne dediniz? "Ergenekon'un kasası Kuddusi Okkır." Cebinden 5 lira çıkmadı, Silivri Belediyesi cenazesini kaldırdı. Peki, neden bunu yaptınız, niçin bunu yaptınız? Çünkü FETÖ bunu istiyordu, bir Amerikan projesiydi; ordunun güçlü olması, ordunun vatansever olması birilerini rahatsız ediyordu. Buna ortak olduğunuz için üzülüyorum ben. Bakın, düşmanın silahla, topla, tüfekle, tankla yapamadığını orduya FETÖ'yle yaptınız. Orada ölen insanların kanları var ellerinizde ama ne yaptınız? "FETÖ kirli." dediniz, "FETÖ kirlenmiş." dediniz, çekildiniz. Sonra o kirli ellerinizi

FETÖ sabunuyla yıkadınız. Olmaz arkadaşlar, olmaz. Bakın, gelinen süreçte -devlet hata yapabilir ama mağdurların hakkını teslim eder- bir özür dilemediniz; görülen tazminat davaları yıllar yıllar geçmiş hâlâ Yargıtayda, insanlar daha tutuklu kaldığı günlerin tazminatlarını alamadılar ve maalesef ki bu durumdan yüzü kızarmayan bir iktidar var.

Değerli arkadaşlar, hiç kimse o karanlık dönemi unutmamalı. Tam bu sözleri söylerken değerli bir arkadaşınızı görüyorum, Sayın Ramazan Can'ı görüyorum. Ne demişti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – "O zaman FETÖ'cülük bir trenddi." demişti, "O zaman FETÖ'cü olanlar bir yere geliyordu." demişti, daha yakın bir zamanda demişti. Oysa biz cumhuriyette de 1960'ta da 1980'de de bugün de FETÖ ve onun gibileri bir trend olarak değil bir hain olarak gördük. (CHP sıralarından alkışlar) Siz onlara maalesef ki bu güzel devleti teslim ettiniz; bu yargıyı, istihbaratı, orduyu teslim ettiniz.

Bakın, Bilgin Balanlı'yı tutukladınız, yerine kim geldi; Akın Öztürk geldi; bu Meclisi bombalayan adam şu anda cezaevinde. İlker Başbuğ'u tutukladınız, Hava Kuvvetlerinde asker bırakmadınız ve onlar ne yaptı? Boğaziçi'ni kesti, insanları öldürdü, Meclisi bombaladı. Sorumlusunuz, gereğini yapmak zorundasınız, özür dilemek zorundasınız. O insanlara bir özür borcunuz var çünkü onların kanları ellerinizde. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın doğrudan gündeme alınma önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz evvel ortaya konan iddiaların tümünü reddettiğimizi kayıtlara geçiriyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – İddia değil, gerçek.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gerçek, gerçek!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Kitabın ortasından konuştu Ali Mahir Başarır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – "Yargıyı FETÖ'ye teslim ettiniz." denildi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yalan mı? Yalan mı?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Yargıyı FETÖ'ye teslim edenler 12 Eylül 2010 tarihinde referandumda kabul edilen Anayasa'da yer alan HSYK'nin yapısının iptali için… (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hadi oradan!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz teslim ettiniz, siz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – …Anayasa Mahkemesine başvuran Cumhuriyet Halk Partisinin başvurusu neticesinde o dizayn iptal edildi, maalesef… (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz teslim ettiniz, siz.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – "Mezarda olanlara bile oy kullandıracağız." diyen adamın yanına gittiniz. Yazık!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – …HSYK'nin FETÖ tarafından ele geçirilmesinin önü böyle açıldı. Bu açık ve net, sarih bir hukuki düzenlemedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – CHP'nin Anayasa Mahkemesine… (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortaktınız!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – 17-25 Aralık neydi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – CHP'nin Anayasa Mahkemesine… (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Hadi oradan!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Milletten özür dileyen kim?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – HSYK'nin yapısını düzenleyen kanunla ilgili iptal davası açılması sonucunda FETÖ, HSYK'ye hâkim olmuştur.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Aferin be!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunun da müsebbibi açık ve seçik hatibin partisidir dolayısıyla anlattıkları kendisine ancak söylenmesi gereken hususlardır.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan, bu kadar olur yalan!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu hususu kamuoyunun ve Meclisin bilgisine sunuyor yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bu da enflasyon hesabına benzedi, enflasyon hesabına!

AYDIN ÖZER (Antalya) – Ne istedi de vermediniz, ne istedi de?

VELİ AĞBABA (Malatya) – Enflasyon hesabına döndü, enflasyon hesabına!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hatibimizin konuşmalarını bağlamından çıkararak, Anayasa Mahkemesine yapılan bir başvuruyu da dayanak göstererek FETÖ terör örgütüyle hatibimizi ve konuşmasını ilişkilendirdi; sataşmadan söz istiyoruz efendim.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalan bu kadar olur mu Sayın Başkan?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Matematiği bilmezse olur!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Yalanın da bir ölçüsü olur!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başarır.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – E, maalesef bazı yalanları yakalayacak doğru, dünyada icat edilmedi. AK PARTİ'nin yalanları da onlardan bir tanesi.

Şimdi, Sayın Başkan, bakın, ben birçok iddia ortaya koydum. Siz, Sayın Başbakanın Zekeriya Öz'e zırhlı aracını vermesini açıklayabilir misiniz? Siz, İlker Başbuğ'un yargılandığı davadaki durumu açıklayabilir misiniz? Biz 2010 referandumuna köy köy, mahalle mahalle gezip karşı çıkarken, Amerika'daki alçak "Mezardan çıkın, oy kullanın." derken neredeydiniz? (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortaklardı, ortak!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Amerika'daki alçak "Herkes oy kullanacak." derken, okyanus ötesinden dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'la mitingler yaparken neredeydiniz?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Türkçe Olimpiyatları…

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Niye Anayasa Mahkemesine başvurmayacağız? Biz sizin çıkardığınız her abuk subuk yasayla ilgili başvuruyoruz, suçlusu biz mi olduk?

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Biraz da FETÖ'nün CHP yapılanmasını anlat ya! Ne olduğunu da anlat, oraya gelmeyecek misin?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – FETÖ'nün ortağı kimdi?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi, siz sorularımıza cevap verin.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Deniz Baykal'a ne yaptığınızı anlat!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Eğer sen Ali Tatar'ın intiharını yüreğine sığdırabiliyorsan bir sözüm yok.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Kaset ne oldu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Kuddusi Okkır'ın cebinden 5 lira çıkmadan, bu düzmece iddianameyle kanserden cezaevinde ölümünü yüreğine sığdırabiliyorsan hiçbir sözüm yok. Ama bunun hesabını verin, çıkın, özür dileyin. Ali Tatar'ın evladından, ağabeyinden, Ali Tatar'ın eşinden özür dileyin. Kuddusi Okkır'ın ailesinden özür dileyin. Gidin, İlker Başbuğ'dan bir değil, bin kez özür dileyin. Tuncay Özkan'dan özür dileyin; bugün idam cezası olsaydı -bir kez daha söylüyorum- adamı asacaktınız, asacaktınız siz.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Deniz Baykal'dan da özür dileyin! Kurduğunuz kara kumpas…

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Evet, Sayın Deniz Baykal da ne dedi? "Sen bunun savcısıysan ben bunun avukatıyım." dedi, haksız mı çıktı? (CHP sıralarından alkışlar)

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Onu harcadınız ama onu niye demiyorsun?

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – CHP'nin içindeki FETÖ yapılanmasına bak!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Oylayalım mı efendim?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Neyi savunuyorsunuz? Bırakın ya!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Savcı Recep Tayyip Erdoğan, hâkim Fetullah Gülen! Bunlar ortak, ortak!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – FETÖ'yü savunma!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, bir açıklama yapacağım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bari FETÖ'yü savunmayın!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bağırsaklarınız temizleniyor, bağırsaklarınız!

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, benim söylediğim hususa hiç temas edilmeden iş geçiştirildi. (CHP sıralarından gürültüler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ettim, ettim!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Ortaktınız, ortak! Yakında onunla da helalleşirsiniz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Olayın özü şudur: 12 Eylül 2010'daki referandumdaki Anayasa değişikliğinde HSYK'nin yapısı bütün hâkimler ve savcılarla ilgili doğru bir temsiliyete dair bir çerçeve çizilmişti. (CHP sıralarından alkışlar) Bununla beraber, buna dair hâkim ve savcıların oy kullanma usulünün iptaliyle ilgili Anayasa Mahkemesi kararı sonucunda maalesef HSYK'nin yapısı FETÖ'ye teslim edildi.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz Türkçe Olimpiyatları'nda gözyaşı dökerken biz Silivri duvarlarını yıkıyorduk Beyefendi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu kanuni düzenlemenin kendi mehabetini bozan ve CHP'nin başvurusu sonucunda ortaya çıkan bir hadisedir.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – 3.400 hâkim, savcı neredeydi? Siz atamadınız mı? Yazık!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Siz maklubeye kaşık sallarken biz Silivri'deydik. Maklubeciler, maklubeciler!

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – "Milletimden af diliyorum." diyen kimdi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ergenekon davasıyla ilgili şunu ifade etmek isterim: Partimizin bütün davalarla ilgili tutum ve davranışı şudur…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Adalet mülkün temelidir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Fransa'dan akrabaların gelmiş. Kapının önüne çık.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Maklubeciler!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Haklı ve haksız birbirinden ayrılmalıdır, suçlu ve suçsuz birbirinden ayrılmalıdır. Bir davada kim suçluysa ona kanuni müeyyide uygulanmalı, kim suçsuzsa o da ayrıştırılmalıdır. Dolayısıyla, Sayın Cumhurbaşkanımızın o zaman söylediği de bundan başka bir şey değildir ve olamaz. Sonuç itibarıyla AK PARTİ olarak da bağımsız ve tarafsız yargının…

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hangi yargı? Nerede bağımsız, tarafsız yargı, nerede?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – …yaklaşımlarına bakış açımızın da bu olduğunu ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan…

BAŞKAN – Sayın Altay…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Efendim, 60'a göre pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – İnşallah efendim. Buyurunuz.

43.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Peki, sizi üzmeyeceğim Başkanım.

BAŞKAN – Estağfurullah. Hayır efendim, biz üzülmeyiz, sadece istifade ederiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 12 Eylül 2010 Anayasa değişikliğinde HSYK seçimlerinde taşra teşkilatında oy kullanma usulüyle ilgili Anayasa Mahkemesine gitmek FETÖ'nün yolunu açmış. Buna gülsem mi ağlasam mı bilemedim. Çünkü seçime katılacak FETÖ'cülerin yargıya yerleştirilen, büyük oranda da AK PARTİ döneminde yerleştirilen hâkim, savcı sayısı zaten oylama şekli her ne olursa olsun HSYK seçimlerini kazanacak sayısal çoğunluktaydı ki 15 Temmuz'dan sonra 3 binin üzerinde hâkim ve savcıyı FETÖ'cü olmaktan dolayı arkadaşlar camiadan çekti aldı, görevlerine son verdiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 3.500 FETÖ'cü hâkim, savcıyı oraya yerleştirenlerin pişkin pişkin "Siz Anayasa Mahkemesine gitmeseydiniz böyle olmazdı." iddiasına gülüp geçeriz sadece.

Bir şeyi daha merak ediyoruz. Bildiğim kadarıyla Şamil Tayyar hâlâ AK PARTİ'nin üyesidir, MKYK'dedir. Şamil Tayyar'ın bir iddiası var, "AK PARTİ'de FETÖ borsası var." diye, bu borsadan kimlerin nemalandığını da çok merak ediyoruz.

Ergenekon, Balyoz sürecini bir hukuk süreci olarak nitelemesinden dolayı da, bir hukuki süreç olarak, bağımsız yargı süreci olarak nitelemesinden dolayı da Sayın Akbaşoğlu'na söyleyecek söz bulamıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben kısa kestim, uzatırsak çok uzatırız.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir dakika…

BAŞKAN – Buyurun.

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade edeyim: Biraz evvel isimler zikrettiler "Ergenekon savcıları" diye, hiçbirisi AK PARTİ döneminde hâkim ve savcılık mesleğine girmemiştir, ondan önce mesleğe girenlerdir. Sonuç itibarıyla, o 3.500 hâkimin çoğu AK PARTİ'den önce sisteme giren FETÖ'cü kişilerdir. Dolayısıyla bu konudaki suçlamaların temelsiz olduğunu da kamuoyunun bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER (Devam)

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, (2/1486) esas numaralı Ergenekon Davası Kapsamındaki Dava Süreçlerinin Yol Açtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/159) (Devam)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmemiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.02

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Necati TIĞLI (Giresun)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 60'a göre söz talebim var.

BAŞKAN - Sayın Gürer, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, gübredeki fiyat artışları nedeniyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz yıl gübreye gelen fiyat artışları nedeniyle çiftçiler ciddi bir mağduriyet yaşadılar. Bakanın verdiği yanıta göre gübreye bir yılda yüzde 342 zam gelmiş. Tarım Kredi Kooperatifleri yüzde 30'luk bir indirim yaptı. Bazı çiftçilerimiz Tarım Kredi Kooperatiflerine başvurup sipariş vermişlerdi. Şu anda geçmiş fiyattan o siparişler işlem gördüğü için çiftçiler mağduriyet yaşıyor. Bir an önce Tarım Kredi Kooperatiflerinin almış olduğu siparişleri mevcut yüzde 30'luk indirim üzerine çekmesi gerekiyor çünkü çiftçi hâlihazırda mağdur, bir de bu yüzden sıkıntı yaşamasın. Yetkililere sesleniyorum: Tarım Kredi Kooperatiflerinden sipariş verip ürününü almayan çiftçiye mevcut fiyat üzerinden fiyatlandırma yapılsın ve mağduriyetleri giderilsin. Çünkü çoğu çiftçimiz bu yıl gübre atamadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu…

46.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Süleyman Şah Türbesi'ne ilişkin açıklaması

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Süleyman Şah, Osmanlı Devleti'nin kurucusu, Osman Bey'in dedesidir. İlk Süleyman Şah Türbesi, sınırlarımızın 100 kilometre güneyinde Caber Kalesi'ndeyken 1975 yılında sınırımızın 30 kilometre uzağına taşınmıştır. Türbemiz, bundan tam yedi yıl önceyse DEAŞ tehdidiyle sınırımızın 300 metre yakınına getirilmiştir. Lozan Anlaşması'yla uluslararası güvenceye sahip, sınırlarımız dışındaki yegâne vatan toprağı korunamamış, maalesef tehdide boyun eğilmiştir. Toprağını koruyamayan ülkenin saygınlığı olmaz, şehitlerimizin kemikleri sızlıyor. İYİ Parti iktidarında türbemiz yerine taşınacak, Türkiye'nin saygınlığına sahip çıkılacaktır.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül…

47.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ekonominin kötü yönetilmesi esnafı, emekliyi, çalışanı, işçiyi yoksullaştırdığı gibi çiftçileri de üretimden uzaklaştırmıştır. Mazota, yeme, gübreye, zirai ilaçlara ve tarımsal sulamada kullanılan elektriğe yapılan fahiş zamlar çiftçiyi borç batağına sokmuştur. Tarımsal amaçlı üretim yapan hayvancılık işletmelerini mazot, yem gibi girdi maliyetlerinin artması zaten zor duruma sokmuşken elektrik ücretlerinin de fahiş şekilde zamlanması, ticarethane kategorisinde değerlendirilen ve en yüksek birim fiyattan elektrik faturası ödeyen bu yerleri kapanma noktasına getirmiştir. Tarımsal amaçlı

üretim yapan büyük hayvancılık işletmelerinin talebi, elektrik aboneliğinde tarımsal olarak bir kategori açılması ya da daha uygun birim fiyatından ödeme yapılması için düzenleme getirilmesidir. Tarımsal sulama için elektrik kullanan ama fahiş faturalarıyla boğuşan çiftçinin çığlığı duyulmalıdır, elektriğe yapılan zamlar geri alınmalıdır.

Geliyor gelmekte olan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aycan…

48.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, tarım sektöründe istihdamı artırılması gereken meslek gruplarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, insanın dengeli ve yeterli beslenmeye ihtiyacı hayati bir konudur. Beslenme, insanın sağlık düzeyini etkileyen temel faktörlerdendir. Bu nedenle, artan nüfusla birlikte gıda üretimini, tarımsal üretimi artırmalıyız. Tarımsal üretimi artırmak için kaynakları doğru kullanmalı ve bilimsel yaklaşımlardan yararlanmalıyız; bilimsel danışmanlık, değerlendirme, denetim de tarımsal üretim için önemli konulardır. Bu nedenlerle tarım sektöründe hem kamuda hem de özel sektörde ziraat mühendisi, gıda mühendisi, su ürünleri mühendisi ve veteriner hekim istihdamını artırmalıyız. 150 bin ziraat mühendisi atama beklemektedir. Kamuda yapılacak atama; zirai analiz ve değerlendirme, özellikle toprak analizi, uygun ürün belirlenmesi ve doğru zirai ilaç kullanımı açısından önemli fayda sağlayacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil…

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, iktidarın çalışmalarına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Sayın Başkanım, ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz. 2021 yılında denizlerimizi 11 bin metreküp müsilajdan temizledik, Marmara Denizi'mizi özel çevre koruma bölgesi ilan ettik ve 22 maddelik eylem planı hazırladık. Denizlerimizden 38.300 ton çöp topladık, ayrıca, denizlerimizin kirlilik ve kalite durumunu 423 istasyonda takibe başladık.

Doğa harikalarımızdan Salda Gölü'nde korunan alan miktarını 7 kat artırdık, ayrıca Salda Gölü'nün UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınması için çalışmalara başladık.

43 millet bahçesini tamamlayarak halkımızın hizmetine sunduk, yapımı süren 293 bahçemizi de hızla tamamlayacağız.

2021 yılında, basit usulde vergilendirilen 835 bin esnafın kazancı vergiden muaf tutuldu. Tarımsal destekleme ödemelerinde gelir vergisi kaldırıldı. Vatandaşlarımızın küresel enerji krizinden en az şekilde etkilenmesini temin için gereken her adımı attık. Doğal gaz…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu…

50.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, TÜM EMEKLİ-SEN'in taleplerine ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, TÜM EMEKLİ-SEN bugün bizleri ziyaret etti ve şu talepleri dile getirdiler: "Yaşanan ekonomik krizin yükü bugün emeklilerin üzerindedir. TÜİK'in açıkladığı yüzde 36 enflasyonun bile altında yapılan maaş zamları emeklileri daha da yoksulluk içerisine itmiştir. Temel ihtiyaç maddelerine dövizdeki yükseliş gerekçe gösterilerek yapılan fahiş zamlar döviz düşmüş olmasına rağmen geri alınmamış, aksine her gün yeni zamlar yapılmaktadır. Hükûmet ise kendi yaptığı zamları görmezden gelerek esnafa zamları indirmesini söylemektedir, oysa doğal gaz, elektrik, benzin, mazot, LPG, tekel ve temel tüketim maddelerine yapılan zamların sebebi bu ihtiyaç maddelerinden alınan yüksek oranlı vergiler ve özelleştirmelerdir. Siyasi iktidarın emeklilerin taleplerini dikkate alarak temel ihtiyaç maddelerine yapılan zamları geri almasını, en düşük emekli aylıklarının da 5.200 lira olmasını istiyor ve bekliyoruz." diyor Tüm Emekliler Sendikası.

BAŞKAN – Sayın Örs…

51.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Rusya-Gürcistan sınır yolunda bekletilen nakliyecilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye'nin ihracatını Orta Asya Türk Cumhuriyetlerine ve Rusya'ya taşıyan nakliyecilerimiz ülkemize dönme sıkıntısı yaşıyor. Ülkemize dönüş güzergâhındaki Rusya-Gürcistan sınır yolunda Türk plakalı araçlar on beş gündür çok zor şartlarda bekletiliyor. Rus yetkililerin Ermeni, Gürcü, Rus nakliyecilere geçişte öncelik verdiği, Türk plakalı araçları beklettiği yönünde çok sayıda şikâyet tarafıma iletilmiştir. Nakliyeci kardeşlerimizin bu mağduriyetinin bir an önce giderilmesi için ülkemizin yetkili makamları devreye girmeli, Rus makamları nezdinde gerekli girişimleri yapmalı ve bu mağduriyetler ivedi olarak giderilmelidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi aziz milletimizin sıkıntılarını giderme, derdine çare olma yeridir diyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Ataş…

52.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, Kayseri'nin ilçelerinde nüfusun hızla azaldığına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kayseri nüfusu 2021 yılında 12.900 kişi artarak 1 milyon 434 bin olmuştur ancak Özvatan, Felâhiye, Pınarbaşı, Akkışla, Sarıoğlan, Bünyan, Yeşilhisar, Tomarza, Sarız ve Yahyalı ilçelerimizde nüfus hızla azalmaya devam etmektedir. Eğitim ve sağlık hizmetleri dahi karşılanamayan bu ilçelerimiz günden güne boşalmaktadır. Tarımsal üretimin öneminin daha da arttığı, ekonomik krizin derinleştiği, işsizliğin sürekli yükseldiği bu dönemde kırsaldan göçün önüne geçmek son derece önemlidir. İktidar, kırsal ilçelerimizde tarım ve hayvancılığa daha çok destek vermeli, yeni istihdam alanları oluşturmalı, işsizlik kaygısını gidermelidir. Eğitim ve sağlık hizmetlerinde öğretmen ve mezun, uzman doktor açığı kapatılmalıdır.

İlçelerimiz tamamen boşalmadan gerek merkezî bütçeden gerekse belediyeler aracılığıyla göçü önleyecek tedbirler bir an önce alınmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erel…

53.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Çiftçimiz çok zor durumda; gübre fiyatları, mazot fiyatları, elektrik fiyatları üst üste bindi, çiftçinin beli büküldü. Çiftçimiz "Canımızdan bezdik, kimse sesimizi duymuyor." diye feryat ediyor. Tarım Kredi Kooperatifleri gübre fiyatlarında yüzde 30 indirime gitti fakat bu kesinlikle yeterli değildir. Açıklamaya göre üre gübrenin tonu 9.200 liraya çekilmiş, bu müjde diye veriliyor fakat hiç kimse geçtiğimiz yıl üre gübrenin fiyatının 2 bin lira olduğundan bahsetmiyor. Çiftçimiz diyor ki: "Bize ölümü gösterip sıtmaya razı etmeye çalışıyorlar. Bu zamlar bizi yaktı; bu şartlar altında toprağımızı ekemeyiz, mazot atamayız, elektrik kullanamayız. İlk seçimde de bizi yakanları biz yakacağız."

Çiftçimizin feryadına duyarsız kalmayalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 194 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu Adına Denizli Milletvekili Sayın Yasin Öztürk. Buyurunuz Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükûmeti arasında yapılan anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunmasına ilişkin kanun teklifi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ'sinin sürekli hâle getirdiği bir alışkanlık var, Meclisi oyalama; sayelerinde Meclis nasıl oyalanır onun da tecrübesini yaşatıyorlar bizlere, sağ olsunlar. Ülke yangın yerine dönünce, tansiyon yükselince, vatandaş sesini yükseltmeye başlayınca AK PARTİ'si sanki bunlar başka ülkenin sorunlarıymış gibi kulaklarını, gözlerini ülkeye kapatır, Mecliste hiç kalmamış gibi ya alakasız bir kanun teklifi Genel Kurulun gündemine getirilir ya da yıllardır komisyonda bekleyen uluslararası anlaşmalar sandıktan gün yüzüne çıkarılır, yeni bir şey yapılıyormuş gibi milletvekillerinin önüne sunulur. Bir diğer taktik de Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile bazı Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde değişiklik yapılan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri Genel Kurulda onaylatılır, tasdik makamı çalıştırılır. Şimdi, anlaşılan, ellerinde tekrar tekrar değiştirilmesi gereken Cumhurbaşkanlığı kararnamesi kalmamış ki geçmişte yapılan uluslararası anlaşmada değişiklik yapılmasına dair anlaşmalar önümüze getiriliyor. İşte, şimdi de Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükûmetiyle 2016'da imzalanan iki ülke arasında yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin yapılan anlaşma ve anlaşma notalarındaki değişikliği bu ahvalde görüşüyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanı için Fildişi Sahilleri çok önemli çünkü Sayın Erdoğan Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen Cumhurbaşkanları seviyesinde bu ülkeye giden ilk Cumhurbaşkanı. Daha öncesine kadar ilk kademede böyle bir ziyaret gerçekleşmemiş. Vardır bir bildiği diyeceğiz ama pandemi öncesine kadar Cumhurbaşkanlığı filosu "Hazır uçak havadayken oraya da uğrayalım, buraya da uğrayalım." diye Afrika'da gezmedik ülke bırakmamıştı. Fildişi Sahili ziyareti de Gana, Nijerya ve Gine'ye yapılan beş günlük program kapsamında gerçekleşmişti; daha öncesinde de Doğu Afrika ziyaretleri.

Dikkatinizi bir noktaya çekmek istiyorum, iki ülke arasında anlaşma 2016'da imzalanmış ama anlaşmanın uygun görülmesine ilişkin kanun teklifi 2019'da Meclis Başkanlığına sunulmuş. Yine, 2019'da kanun teklifi Dışişleri Komisyonunda görüşülmüş ve bugüne kadar bekletilmiş. Türkiye'nin yatırımcısı kendi ülkesinde bile yatırım yapamaz hâle gelmişken Fildişi Sahili Hükûmetiyle imzalanan ama bugüne kadar bekletilen anlaşma neden şimdi Genel Kurulun gündemine getirilmiş? Çünkü 2019 yılında 60 iş insanımız bu ülkeye giderek yatırımlar hakkında bilgi almış, olur da yatırım yaparlarsa sorunla karşılaşmasınlar diye anlaşmanın onaylanması için 2022 yılı beklenmiş. Çok merak ediyorum, 2019 yılında bu ülkeye giden 60 iş insanımızın 2022 yılı Türkiyesinde bile yatırım yapabilecek hâli kaldı mı? Geçtiğimiz yılın son aylarına damga vuran dolarizasyon krizini bir tarafa bırakalım, daha geçen haftalarda yaşanan elektrik ve doğal gaz kesintilerinden kaynaklanan kriz nedeniyle fabrikalarımız çalışamaz hâle geldi, ihracatçı verdiği sözü tutamadı. Bu işadamları "Artık Türkiye'de yatırım yapacak imkân kalmadı, bari Fildişi Sahili'nde yatırım yapalım." diye iktidara baskı uyguladılarsa bilemem ama niyet başka; niyet, ülke gündeminden uzaklaşma.

(x) 194 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Bu arada Fildişi Sahili Hükûmetiyle imzalanan tek anlaşma da bu değil. Ticaret anlaşması, ekonomik ve teknik iş birliği anlaşması, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması, askerî alanda eğitim, teknik ve bilimsel iş birliği gibi anlaşmalarımız da var. Muhtemelen ileriki dönemlerde iktidar sıkışınca, iş kalmayınca, bunlarda da değişiklik içeren bir kanun teklifini önümüze getirir; alıştık artık.

Değerli milletvekilleri, tabii ki Meclis uluslararası anlaşmaları onaylamak zorunda ama zamanlama çok önemli. Şu an dünyanın gündemi, Rusya ve Ukrayna arasında süren gerilim. Silahların patlamasına ramak kalmışken derdimiz Fildişi Sahili'ndeki yatırımlar mı olmalı, Meclis iki haftadır benzer ülkelerle yıllar önce yapılan anlaşmaları mı onaylamalı? Tek bir kıvılcımın Türkiye'yi derinden etkileyeceği belli olan bu krizde diplomatik kanallarımızın devrede olduğundan endişemiz yok ama böyle bir dönemde Afrika gezisine çıkan Sayın Cumhurbaşkanına sözümüz var: Ülkenin içinde ekonomik savaş, sınırında tehlike var. Suriye meselesinden hiçbir ülke bizim kadar etkilenmedi. Ekonomimize yansıyan bir tarafa, bir de asıl sosyolojik boyutu var ki bu sorun Türkiye'yi yıllarca etkileyecek. Rusya-Ukrayna krizinden en çok etkilenecek ülkelerin başında da yine Türkiye geliyor. Rusya'nın elinde Türkiye'ye karşı kullanabileceği o kadar çok yaptırım gücü var; ticaret, turizm, enerji yaptırımları ve en önemlisi askerî yaptırımlar.

Rusya yıllardır Esad'ın arkasında ve rejime bağlı güçler Rusya'nın desteğiyle bölgede yeniden konuşlanıyor. Suriye, Rusya'nın Ukrayna hamlesine ilk desteği vererek bağlılığını gösterdi. Rusya'nın geçmiş hedefleri doğrultusunda Suriye üzerinden Türkiye üzerinde bir cephe açmayacağının garantisi yok. Türk devletinin diplomasi geleneğinde "dostum" diye dış politik anlayış olamaz. Esad'a "dostum" dediniz, sonuç ortada; Putin'e de "dostum" demiştiniz, ülke adına diliyorum sonuç Suriye'yle yaşananlara benzemez. Meclisin bu dönemde yapması gereken, uluslararası anlaşmaları görüşmek yerine, bilgi sahibi olması, bu ülkenin geleceği için muhalefetin de görüşlerine başvurmasıdır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ'sinin uyguladığı yanlış politikaların sonucunu hem içeride hem dışarıda yaşamaya başladık. Türkiye, uluslararası kamuoyunda demokrasisi gerileyen, ekonomisi krize sürüklenen ve dış politikada zikzaklar çizen bir ülke görüntüsü sergiliyor. Dış dünyada yalnızlaşan Türkiye, geçmiş dönemlerde liderler seviyesinde gerçekleştirdiği görüşmelerde muhatap bulamaz duruma geldi.

Dış politikada Rusya kadar en kritik konu başlıklarımızdan biri de Amerika'yla ilişkiler. Amerika'yla ilişkilerimiz tarihin en kötü dönemlerinden birini geçiriyor ve Biden'ın iş başına gelmesinin ardından ilişki düşük bir profilde ilerlemeye başladı. Geçtiğimiz yıl ocak ayında başkanlık görevini üstlenen Biden, Erdoğan'la ilk telefon görüşmesini ancak üç ay sonra Ermeni soykırımını tanıyacağını bildirmek üzere gerçekleştirdi. Dış politika önceliklerinden birinin demokratik ülkelerin ittifakı olarak belirleyen Biden, aralık ayı başında düzenlediği Demokrasi Zirvesi'ne Erdoğan'ı davet etmedi. Dünya üzerindeki müdahalelerine bakınca, Amerika gibi bir ülkenin Türkiye'yi demokrasiyle idare edilen ülkeler liginden dışlamasını eleştirebiliriz. Elin ağzına laf vermemek gerekiyor ama ülke gerçeklerimiz de ortada. İktidarın antidemokratik uygulamaları nedeniyle cezaevlerimizin doluluk oranı her geçen gün artıyor. Bu uygulamalara son vermek için birilerinin ülkemize sopa göstermesine gerek yok ama iktidar, her geçen gün, eleştiri yapmak ve görüşünü açıklamak suretiyle fikir beyan edenlere, gazetecilere Silivri yolunu göstermekteki istikrarlı tavrına devam ediyor. Kaldı ki bu uyarı sadece Amerika'yla sınırlı da değil. Türkiye, ihracatının önemli bir bölümünü Avrupa Birliği ülkeleriyle yapıyor. Ülke olarak hedefimiz de Avrupa ülkelerinden daha fazla yatırım çekmek ve ticareti daha iyi noktalara taşımak ancak Avrupa Birliği de Türkiye'ye, imza attığı hukuki süreçlere, sözleşmelere uygun davranması gerektiğini sıkça hatırlatıyor.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, ülkelerin dış ilişkilerinde mutlak dostluk veya mutlak düşmanlık yoktur, sadece ülke menfaatleri söz konusudur. Ancak bu ilişkilerde keskin U dönüşleri de güvenilirlik ve ilişkilerin devamlılığı açısından bir test niteliğindedir. Türkiye, uzun bir süredir Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri ve İsrail'le ilişkilerinde sorun yaşıyor. 2021 yılından itibaren bu ülkelerle bir normalleşme sürecine girildi, İsrail'le bir kademeli yakınlaşma öngörülürken Birleşik Arap Emirlikleri'yle kademeler atlanarak görünür bir yakınlaşma sağlandı. İktidarın yeni arayışlara girmesinin sebebini ülke çıkarlarına, güvenlik ve bölgedeki istikrar arayışlarına bağlamayı çok isterdik

ama neden belli; hazinede para kalmadı. Araplar Türkiye'ye gelince yatırım konusunda 10 mutabakat yaptık, ziyaretlerine gidince sayıyı 13'e çıkardık. Demedi mi Araplar: "Türkiye'de yatırım yapmak için en iyi dönem." Bu biten ekonomi, iktidarın bitişine de sebep olacak ama şunu da ülke olarak ne yazık ki çok gördük: AK PARTİ'si, seçmen desteği ne zaman azalsa dış politikadaki gerilimi tırmandıracak bir argümana her zaman sığınmıştır; Suriye'yle yaşanan macera ne yazık ki bu politikanın ürünüdür, İsrail'e parmak sallama bu politikanın ürünüdür. Yine, ne yazık ki iktidarın iç politikadaki seçmenlerini konsolide etmek için dış politikadaki gerilimi tırmandırması da ihtimal dâhilindedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye dünyada millî gelirine oranla en fazla insani yardım yapan ülkedir. Bu yardımlar TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, Yunus Emre Enstitüsü ve Maarif Vakfı aracılığıyla yapılmaktadır. 2002 yılında ülkemizin kalkınma yardımları 85 milyon dolar iken, bu rakam 2017 yılında 8 milyar 120 milyon dolara yükselmiştir. Rakamın bu kadar yükselmesinde kurum bütçelerinin örtülü ödenekle desteklenmesinin büyük payı var. Tabii ki dünyada en fazla insani yardım yapan bir ülke olmamız ülkemiz adına gurur veren bir gelişmedir, ancak yardımsever olmanın da belirli şartları vardır. Öncelikle kendi ülkenizde yardıma muhtaç kimse kalmadıysa, güçlü bir ekonomiye sahipseniz, istihdam sorununu çözmüşseniz tabii ki diğer ülkelerin de yardımına koşabilirsiniz ama ülkemiz açısından işler değişik.

Öncelikle TİKA'dan başlayalım. TİKA 1992 yılında kuruluyor. Kuruluş felsefesinin temelinde doğrudan Türk dünyası ve akraba topluluklarının kalkınması, sosyal ve kültürel alanlarda desteklenmesi ve Türkçenin yaygınlaştırılması yatıyor. Tabii, hedef bu olunca kurumun yönetim yapısı da buna göre şekilleniyor. 2002'ye kadar kurumun yönetiminde büyükelçiler görev yaparken AK PARTİ'si iktidarının göreve gelmesiyle birlikte ülkedeki bütün kurumlardaki liyakat-sadakat sistemi TİKA'da da işlemeye başlıyor. 2003 yılından beri yönetimde kimler yok ki! Başbakanın kimya mühendisi olan özel kalem müdürü, özel kalem müdürünün antropolog olan özel kalem müdürü, özel kalem müdürü yardımcısı… Yönetim böyle şekillenince daire başkanlıkları ve temsilcilikler de liyakat-sadakat çemberinde şekilleniyor. Üst düzey bir kuruluşun tepe noktasındaki bir ismin sağlıkçı yeğeni, TÜGVA konferansçıları, eski milletvekilleri, milletvekili adayları, belediye başkan adayları, bildiği tek yabancı dil Osmanlıca olan rabia işareti fenomeni; ne ararsanız var.

İşin ilginç bir yanı daha var; TİKA elemanlarının birçoğu hakkında internet kaynaklarından bilgi silinmiş durumda ama bilinen gerçeklerden biri, TİKA'da görevlendirilen birçok kadın personelin Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'yle irtibatlı olması. Öncelikle söyleyelim: TİKA hem Sayıştay denetimine tabi değil hem de İhale Kanunu hükümlerinden muaf bir kuruluş yani neredeyse denetimsiz satın alma hakkına sahip. 2017 yılında ülke kaynaklarından 8 milyar 120 milyon dolarlık bir yardım bütçesi ayrılınca, tabii bu hizmetler de merak uyandırıyor. TİKA'nın dikkat çeken hizmetlerinin bazılarına bakalım: Şili'deki Filistin asıllıların kurduğu futbol kulübüne yardımda bulunmuş, antrenmanlarını da daha iyi yapabilmesi için 2 çim saha inşa etmiş; Gine'de meyve ve sebze üretiminin ve çeşitliliğinin artırılması amacıyla üç yıllık bir program başlatılmış, 100 hektarlık arazi iş makineleriyle temizlenmiş, traktör hibe edilmiş ve sulama sistemi kurulmuş; ramazan ayında "Erenler Sofrası" kapsamında 82 ülkede 1 milyon kişiye gıda ve hijyen paketi dağıtılmış, sıcak yemek dağıtılmış; 15 Afrika ülkesinin meteoroloji uzmanlarına havacılık ve uydu meteorolojisi dersi verilmiş; Venezuela'da nüfus hareketlerinden etkilenen 12 kadına kendi işlerini kurmak için tekstil ekipmanı, Kolombiya'da pazar yerlerinde faaliyetlerini sürdüren 46 aileye et, balık, tavuk ürünü satsınlar diye tezgâh temin etmiş; hatıra ormanlarına fidan dikmiş; dikiş, nakış ve savaş muhabirliği eğitimi vermiştir.

TİKA 1992 yılında neden kurulmuştur? Afrika ya da Güney Amerika'daki geri kalmış ülkelere dikiş, nakış eğitimi versin, çim saha yapsın, balık tezgâhı dağıtsın diye değil elbette; yıllarca Rus egemenliğinde yaşamış soydaşlarımızla kültür ve dil birliğimizi yeniden kurmak ve geliştirmek amacıyla. Ne yazık ki AK PARTİ'si iktidarında hedeften adım adım uzaklaşıldı; Türk coğrafyası, devletin kurumsal güvencesinden çıkarak önce kriminal hâle gelmiş cemaate, sonra atama yapılırken liyakati sadakatle ölçülen ehliyetsiz kişilerin yönetimine terk edilmiştir.

Yine aynı geleneksel atama ve misyona sahip bir başka kuruluş, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı. Başkanlık 2010 yılında kurulmuştur. Kültür Bakanlığı bünyesinde görev

yapan bu kuruluşun görevi de yurt dışındaki vatandaşlarımız, kardeş topluluklarımız ile Türkiye'de öğrenim gören uluslararası burslu öğrencilere yönelik çalışmaları koordine etmektir ama ne yazık ki bu kuruluşumuz da asli görevinden uzaklaşarak arpalığa dönüşmüş bir kuruluş hâline gelmiştir. Kurumun adındaki "Akraba Topluluklar Başkanlığı" yanlış anlaşılmış, ne kadar eş dost, akraba varsa yönetime dâhil edilmiştir. Başkan, Kabinede yer alan bir bakanın kuzen kadrosundan Akraba Topluluklarına atanırken başkan yardımcılıklarına İlim Yayma Cemiyeti üyeliği de "yeter şart" olarak kabul edilmiştir.

Bu kapsamda, yurt dışında hizmet veren, hizmetinin karşılığını da bütçeden fazlasıyla alan bir kuruluş daha var: Maarif Vakfı. Bu Vakıf, Millî Eğitim Bakanlığı dışında yurt dışında doğrudan eğitim kurumu açma yetkisine sahip tek kuruluşumuz. Vakıf ne tesadüf ki 17 Haziran 2016'da, malum darbe girişiminden sadece bir ay önce kuruluyor ve o tarihe kadar kriminal cemaatin yayılmasına göz yumulan ülkelerde yapılan temizliğin ardından eğitim faaliyeti görevini yerine getiriyor. İcraat mantığı doğru mu? Doğru. Ama bu amaca hizmet eden ve resmî hâle getirilen bir kuruluş, yine, siyasi hırs, misyon ve atama kurallarına göre hareket ediyorsa icraat da eleştirilir, amaç da eleştirilir, vakıf da eleştirilir. Vakfın bütçesi 2017'de 163 milyon lira iken bugün 1 milyar 389 milyon liralık bir rakama ulaşmış durumda ki gerektiğinde Sayın Cumhurbaşkanı tek bir imzayla bütçede aktarma yapabiliyor ve bu bütçe, AK PARTİ'si mülakatından geçmiş, yurt dışında dolarla çalışan personel yanında iktidarın çifter maaşlı bürokratlarını da besliyor. Başta yeni Millî Eğitim Bakanımız olmak üzere, eski-yeni bakan yardımcıları da Vakfın mütevelli heyetinin üst sıralarında isimlerde bulunuyorlar.

Vaziyet bu olmasına rağmen, iktidar partisine mensup milletvekilleri bizi eleştireceklerdir: "Yurt dışında faaliyet göstermemize karşı mı çıkıyorsunuz?" Bugüne kadar, ne usulüne uygun olarak gelmiş, halkın yararına olan kanun tekliflerine sırf muhalefet olsun diye muhalefet ettim ne de vatandaş aleyhine yaptığınız icraatı eleştirmekten kaçındım. Bu ülke hepimizin ülkesi, bu bütçe milletimizin bütçesi. Bu milletin hak ettiği her kuruş göstermelik "yardım" diye dağıtılıyorsa yardımınızı da sorgularım, sizi de sorgularım. Ne diyelim, az kaldı; bugünler de "geççek, geççek." Dayan milletim, dayan; az kaldı, ilk seçimde "gitçek, gitçek."

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına, Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatımoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatımoğulları Oruç. (HDP sıralarından alkışlar)

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AKP iktidara geldiğinde -hepinizin hatırlayacağı üzere- "sıfır sorun" politikasını hayata geçirmek üzere ciddi adımlar da atmıştı ama çok kısa bir zaman zarfında "sıfır sorun" "sıfır barış"a dönüştü ne yazık ki ve şimdi, bütün komşularıyla; doğusuyla, batısıyla, kuzeyiyle, güneyiyle, herkesle kavgalı olan AKP normalleşmeden bahsediyor. İlişkileri anormal hâle getiren kim? AKP iktidarı. "Normalleşme" diyen kim? Yine AKP iktidarı. Suç senden, suçlu senden; onun için, çare senden olamaz. Zamların sorumlusu kendileri değilmiş gibi… Hep böyle denemeler yaptılar ya bu yöntemle, bir yansıtma; sanki her şeyin sorumlusu muhalefetmiş gibi, başkalarıymış gibi, bu ülkeyi başkaları yönetiyormuş gibi davrandılar ya hep, hatta bu ülkedeki yaşanan ağır ekonomik krizi de bunun üzerinden yansıtmaya çalışıyorlar ya başkalarına, aynı şeyi dış siyasette de yapıyorlar. Yalan dolan yöntemi dış siyasette de "normalleşme" kılıfıyla karşımıza çıkarılıyor.

Şimdi, şunu belirtmemiz lazım ki: Bu normalleşmenin altında ne sıfır sorun politikası yani bölgesel bir barışı sağlamak var ne sahici bir kardeşlik var -Afrika'daki kardeşlerine "Kardeşleşme politikası götürüyoruz." diyerek- ne de yaptıkları ticari anlaşmalarla Türkiye'deki yoksullukla mücadele etme var; yine AKP iktidarını kurtarma girişimi var. Havuz medya günlerdir Birleşik Arap Emirlikleri'yle yapılan görüşmeleri ve 13 sözleşmeyi yazıp çiziyor. Burada, normalleşme sadece Birleşik Arap Emirlikleri'yle değil; İsrail, Suudi Arabistan, Mısır ve Libya'yla kapılar aralanmaya çalışılıyor. Peki, bunun nedeni ne? Ülkede artan bir açlık, yoksulluk ve derinleşen bir ekonomik kriz var. Bu yoksulluğun, bu hayat pahalılığının sembolü, ödenemeyen elektrik faturaları oldu. Döviz, TL karşısında büyük bir değer kazandı, TL değer kaybetti. Bu da Körfez ülkeleri başta olmak üzere, dış sermayenin iştahını ciddi bir biçimde kabartmış durumdadır. Körfez ülkeleriyle de kurulan ilişki ülkeye geçici bir şekilde sıcak para akışını sağlamak içindir. Bunlar, yoksulun yoksulluğunu gidermek için değil; sadece, AKP'nin seçim

sathına girilmiş olan bir süreçte sıcak para akıtarak piyasayı kendi meşrebince rahatlatmak için yapılan girişimleridir diye belirtmek isteriz.

Evet, bu normalleşmeden karşımıza bazı farklı anormal ilişkiler ortaya çıkıyor. Nedir bunlar? Mesela, ABD, Türkiye'nin Birleşik Arap Emirlikleri ve İsrail'le normalleşmesini çok iyi buluyor çünkü İran'a karşı bir güç oluşuyor. Bu sefer İran'la ve İran'ın yanında duran ülkelerle ilişkiler anormalleşecek ve derken, gelecek baharda Birleşik Arap Emirlikleri'yle de düşmanlaşılacak. Bütün bunların altını neden özellikle çiziyoruz? Tutarsız, ciddiyetsiz, ben merkezci bir siyasetin ürünüdür ondan; böyle bir dış siyaset yürütülemez. Ben buradan sormak istiyorum: Türkiye'deki milyonlarca Kürt'le ilişkileri normalleştirmeyi düşünüyor musunuz? Suriye'yle ilişkileri normalleştirmeyi düşünüyor musunuz? Suriye'deki Kürtlerle ilişkileri normalleştirmeyi düşünüyor musunuz? Tabii ki hayır.

Evet, değerli halkımız, ekranı başında bizi izleyen değerli halklarımız; dünden beri en fazla konuşulan gündemlerden biri Ukrayna krizi. Ve Putin, ulusa sesleniş konuşmasında Rusya'nın, özellikle Donetsk ve Luhansk'ı tanıdığını ifade etmiş oldu. Uzun zamandır devam eden Ukrayna krizinin önemli evrelerinden biri yaşanıyor şu anda ve bize âdeta şunu söyletiyor: Savaş kapıda mı? Evet, bu kriz salt bir Ukrayna krizi değildir; bu kriz Libya ve Suriye'de yaşanan emperyalist güçlerin savaşıdır ve dünya savaşının bölgesel ölçekte zuhur eden biçimidir. Libya ve Suriye'de yaşadığımız örneğin benzerini şimdi Ukrayna'da yaşıyoruz, yaşayacağız. Ne yazık ki Ukrayna, NATO güçleri ile Rusya-Çin merkezli güçlerin çatışma alanı olmuştur. Çin liderliğinde devam eden (Kuşak-Yol) Modern İpek Yolu Projesi, bu sürecin önemli belirleyeni oldu, olacak; önümüzdeki süreçte en çok konuşulacak konulardan biri bu olacaktır.

4 Şubat 2022'de Çin ve Rusya arasında yeni bir dünya düzeni manası taşıyan bir bildiri imza altına alındı ve bu bildirideki özellikle birkaç başlığın altını çizmek istiyorum. Büyük Avrasya Ortaklığı mahiyetinde Rusya-Çin ittifakı, Çin-Rusya-Hindistan ortaklığı hedefi var bu bildiride; NATO'nun genişlemesine itiraz var, ABD'nin füze planına itiraz var ve yaptırımlara karşı önlem alma var, aynı zamanda turuncu darbelere karşı iş birliği var. İşte, bütün bunlarla -yakın bir zamanda- Çin ve Rusya bir ortak bildiride bu konuyla ilgili takınılacak tavırları belirlemiş durumda. Ukrayna'daki gelişmeler konusunda Rusya bu bildiriyle aynı zamanda Çin'i de yanına almış durumdadır.

Peki, Türkiye açısından süreç nasıl işleyecek? Bu süreçte en çok etkilenebilecek ülkelerden biri Türkiye'dir. AKP iktidarının önünde çok zor sorular var. Neden "AKP iktidarı" diyoruz? Çünkü bu ülkenin dış politikasını yirmi senedir belirleyen AKP iktidarıdır. Bugün, Türkiye'yi bu zor sorularla karşı karşıya bırakan AKP'nin izlemiş olduğu yalan, yanlış, dolan ve sarkaç niteliğindeki dış siyasetinin şu an sonuçlarını yaşıyoruz. HDP olarak bizler bu konuda çok uyardık, muhalefet de uyardı. "NATO'nun talebiyle Montrö Sözleşmesi delinecek mi?" diye şu an AKP'ye soruyoruz. Dışişleri, dün, Putin'in Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne halel getirdiğine dair bir açıklama yapmış oldu. Bunun elbette Türkiye açısından bazı sonuçları olacaktır. Nedir bu sonuçlar? Suriye, Libya, Doğu Akdeniz ve Karadeniz havzasında siyasal iklimi belirleyecek olan yepyeni bir sürece girdiğimizin özellikle altını çizmek isterim. Aynı zamanda, Türkiye'de turizm ve tarım sektörünün de önümüzdeki süreçte Rusya'yla yaşanan ilişkilerden ağır bir şekilde etkileneceğinin özellikle altını çiziyorum. Daha önceki konuşmamda ifade ettim, buğday cenneti olan Türkiye'de buğday üretiminin önüne geçen bu iktidar bizi buğday konusunda Rusya'ya ağır bir şekilde bağımlı hâle getirmiştir; ekmeksiz kalabiliriz.

Evet, bu sürecin barış, diyalog ve diplomasi yoluyla çözülmesi Batı'nın ve Doğu'nun lehinedir yani bütün dünyanın lehinedir. Hangi güç olursa olsun -ister NATO, ister Büyük Avrasya Ortaklığı- askerî yayılmacılığı bir an önce durdurmak zorundadır çünkü dünya bir felakete sürükleniyor. Yeni teknolojilerle bezenmiş nükleer silahların gelişmesi savaşları geleneksel konvansiyonel savaşların ötesine taşır, çok daha tehlikelidir. Bu nedenle Rusya ve NATO ülkeleri Ukrayna'nın sınırına silah yığmaktan acil olarak vazgeçmelidir. Bağımsızlık yanlısı bölgelerde yaşayan halkların görüşü sorulmalıdır. Bunun için hem Birleşmiş Milletler hem AGİT'in gözetiminde, baskılara maruz kalmadan bir referandum gerçekleştirilmelidir. Bunun için de uluslararası düzeyde sorumluluk üstlenmelidir bahsettiğimiz kurumlar. Minsk Protokolü hatırlanmalı ve bütün taraflar buna uygun davranabilmelidir. Bakın, 18-20 Şubatta Münih Güvenlik Konferansı toplandı ve oradan bir çözüm çıkmadı; hatta Rusya bu

konferansa katılmadı bile, böylece de bir tavır sergilemiş oldu. O nedenle şunun altını özellikle çizmek isterim ki: Birleşmiş Milletler bu süreçle ilgili çok acil toplanmalı ve gerilimin nasıl düşürülebileceğine dair acil bir şekilde önlemler almalıdır. Sivil barış gücü heyeti Donbass'ta fiilen bulunarak bir savaşın olmasının önüne geçmelidir, bunu engellemelidir.

Evet, değerli halklarımız, Cahit Berkay'ın şarkı sözlerini burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Cahit Berkay diyor ki: "Dostlar, sizlere bir çift sözüm var/Sevmek, paylaşmak varken/Bu kavga, bu talan neden?/Asık suratlı, eli silahlı/Böyle bir dünya/Olmasın reva çocuklarımıza/Bu dünya bizim, yok etmeyelim, birbirimize zehretmeyelim"

Evet, sevgili çocuklar, size sözümüz olsun ki bu dünyayı sermayenin adaletsizliğine, yaşamları silahların namlularına asla terk etmeyeceğiz; adaletli, eşit, özgür; barış, kardeşlik dolu bir dünyada mutlulukla oyun oynayacaksınız; bunun sözünü hep beraber veriyoruz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma" ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Ahmet Kamil Erozan.

Buyurunuz Sayın Erozan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben 1'inci maddeye gelmeden evvel iki hususun altını çizmek isterim. Bir tanesi: Oturumun başında Bosna Hersek'e gidecek bir heyete ilişkin bir oylama yapıldı. Şu gündem üzerinden söylüyorum, burada "Bosna Hersek" yazıyor ama arasında tiresi yok. Niye tiresi yok keyfiyeti üzerinde duruyorum. O tire bir imla kuralı değildir, o tire siyasi bir tiredir. O siyasi tireyi koymazsanız Bosna Hersek'in bütünlüğünü sorgulatır hâle gelirsiniz. Ben bunu -Komisyondaki arkadaşlarım bilirler- birkaç defa gündeme getirdim ve üzülerek görüyorum ki hâlâ Bosna Hersek "Bosna" ve "Hersek" olarak, iki kelime olarak geliyor. Bunu inşallah bir daha görmem.

İkincisi: "Cumhurbaşkanımız nerede?" diye birkaç gündür aranıyoruz biliyorsunuz, Ukrayna'da bir şeyler oluyor ya. Sonunda Afrika'da olduğunun izini bulduk, dönmek üzere olduğunu da anlıyoruz ve bu Afrika ziyaretinin böyle karışık bir ortamda yapılıyor olmasını da iktidar bir anlamda Afrika'ya yönelik politikalarımızın veya önceliklerimizin altını çizmek üzere yaptı diye anlıyoruz.

Şimdi, biraz evvel gündeme gelen bu Fildişi'yle ilgili anlaşma da herhâlde Afrika'yla ilişkilerimizin önemli bir unsuru olarak bizim huzurumuza geldi ama ben şu soruyu sormak istiyorum: Bu anlaşma Komisyondan 27 Şubat 2020'de geçti, iki sene evvel yani 300 metrelik mesafeyi epey zaman alarak geldi, kaplumbağa hızıyla geldi. Ben bunu, bu Afrika öncelikli dış politikamız açısından büyük bir çelişki olarak görüyorum.

Buradan asıl meseleye geçeyim, Ukrayna'ya. Tabii, bütün ülkeler açısından olduğu gibi, bizim de herhâlde dış politikamızın önceliği bölgemizdeki ülkelerle bir barış, istikrar ve iş birliği coğrafyası yaratmak olmalıdır. Biz, bunun için çalışacağız zamanı geldiğinde -iktidar- ama bunu yaparken şunu da hep akılda tutmamız gerekir: Etrafımızda hep dostlar, ortaklar, kardeşler yok, rakipler de var. Dolayısıyla bu coğrafyada bir başarı elde etmek istiyorsak dış politikada, karşıdaki rakiplerimizin veya hatta hasımlarımızın arayışlarının ne olduğunu, önceliklerinin ne olduğunu, ne arayışla ne iş yapmaya çalıştıklarını görmek gerektiği kadar kendi yeteneklerimizin de doğru değerlendirilmesi gerekir. Bizim gözlemimiz; iktidar burada maalesef büyük bir özürlü durumunda. "Özürlü" derken

şunu söylemek istiyorum: Zaten iktidarın dış politikası ideolojik tercihler temelinde geliştiği gibi, bir de Sayın Cumhurbaşkanının dünya lideri olarak tanımlanmasından kaynaklanan sebeplerle bir büyüklük kompleksi içinde biz bu politikayı yürütüyoruz. Maalesef bu sebepten dolayı ayrıca kurumsallıktan da uzaklaştık yani mevcut ucube sistemde dış politikanın Beştepe'deki birtakım dehalara emanet edildiğinin de farkındayız. Bu ister istemez dış politikanın aynı zamanda aş ve iş olması gerekirken bunlardan uzak bir şekilde… Biz herhâlde bir dert yumağı devralacağımız kanaatine varmaya başladık.

Ukrayna deyince tabii Donbass'a geçmeden Kırım'dan başlayarak geçmem lazım. Yani Kırım meselesi sadece bir ilhak meselesi değildir İYİ Parti açısından. Geçmişi asırların derinliklerine giden, ortak sosyokültürel değerlerle pekişen, kardeşlik temelinde gelişen bir ilişki manzumesidir bizim için Kırım. Oradaki kardeşlerimizin millî kimliklerini korumaları, toplumsal ve kültürel geleneklerini yaşamaları ve de sürdürmelerini gözetmek ve korunmasına destek olmak şimdi olduğu gibi gelecekte de bizim önceliğimiz olacaktır.

Ukrayna krizine gelecek olursam… Bu sorunu da iktidar maalesef gerçekçi ve sağlıklı bir şekilde değerlendiremedi; elmalarla armutları karıştırdı, zaman zaman bir NATO üyesi olduğumuzu unuttu, iki arada bir derede kaldı ve sonunda da Sayın Cumhurbaşkanı -biraz evvel ifade ettiğim gibi- Afrika'da, sağ salim döner inşallah. Ama bu Ukrayna meselesi üzerinden bugüne kadar iktidarın sergilediği tavrı bir yandan belki bir denge arayışı olarak görmek mümkündür çünkü bir yanda Rusya, öbür tarafta Ukrayna; bu kolay bir iş değildir ama bizim gördüğümüz, iktidarın arayışları dengeyi geçti, cambazlığa dönüştü. Dolayısıyla içine düştüğümüz bu açmazdan nasıl çıkacağız? Herhâlde, inşallah, az bir zararla çıkarız diye umuyoruz.

Tabii, benim için en büyük üzüntü kaynağı hem Ukrayna'nın başına gelen hem Zelenski'nin başına gelendir yani adam bir müddettir haykırıyor Batı'ya: "Savaş çığırtkanlığını bırakın." diyor, "Durun artık." diyor, "Yaptırım uygulayacaksınız şimdi uygulayın, işgale uğradıktan sonra değil." diyor, "Büyükelçiliklerinizi kapatıp gitmeyin." diyor; diyor, diyor, bunların hepsini dedi, dinleyen olmadı ama olan oldu dün akşam. Şimdi bu olan olduktan sonra bizim önümüzde bir yeni bölgesel sorun var yani geçmişte "donmuş krizler" dediklerimize bir yenisi eklenmeye aday şu anda. Niye? Çünkü bu Donbass bölgesindeki hem Donetsk hem Lugansk Halk Cumhuriyetleri denilen birimler bize istesek de istemesek de bir anlamda Gürcistan'da olup bitenleri veya Kırım'da olan bitenleri hatırlatıyor. Ve dikkatinizi çekmek isterim, Rusya orada da durmadı yani "işgal" kelimesini onlar kendilerine göre adapte ettiler, bir "barış gücü" adı altında bu işlevi yerine getirdiklerini söylüyorlar. Ama üzüntü veren kısmı şu: Uluslararası toplumun sürecin ve krizin bu noktaya gelmesinde önemli kusurları olduğu kanısındayız biz. Bunu NATO açısından söylemek mümkün, Avrupa Birliği açısından da söylemek mümkün; Birleşmiş Milletlere hiç girmiyorum yani bu konu Birleşmiş Milletlere gitse ne olacağı belli, Rusya'nın veto hakkı olduğu için bu vetoya çarpar ve geri döner.

Şimdi, önümüzdeki dönemdeki sorunlara bakarsak tabii ki birtakım yaptırımlar geleceği anlaşılıyor. Ama bu yaptırımların Rusya açısından iki sene evveline nazaran… Ki arada Rusya'nın ekonomisinde önemli artılar var, artı petrol, gaz fiyatlarının artmasından kaynaklanan artılar var, adamların döviz rezervleri artmış vaziyette, Avrupa'nın doğal gazının yüzde 46'sı Rusya'dan geliyor. Dolayısıyla, Rusya'nın bu yaptırımlar karşısında eli biraz güçlü geçmişe nazaran. Ama şunun altını biz İYİ Parti olarak çizmek istiyoruz: Biz Rusya Federasyonu'nun Ukrayna'nın Donetsk ve Lugansk bölgelerinde ihdas olunan ve ülkenin toprak bütünlüğünü tehdit eden siyasi oluşumları tanıma kararını bölgesel barış ve istikrarı haleldar eden bir adım olarak görmekteyiz. Soğuk savaşın zihinlerimizde hâlen de canlı olan karelerini anımsatan bu gelişmelerin yakın coğrafyamıza ve özellikle ülkemize olabilecek yansımalarından da kaygı duymaktayız. Niye bunu söylüyorum? Bu krizin kontrol edilememesi, daha da tırmanması hâlinde ne olacağını ben sıralayayım size. Doların bugün dahi 13.86'ya kadar geldiğini fark etmişsinizdir, daha da yukarı gitme riski var. Altın fiyatlarının daha yukarı gitme riski var. 98 dolara gelmiş olan petrol fiyatının yukarı gitme riski var, ona bağlı olarak doğal gaz fiyatlarının yukarı gitme riski var. Emtia fiyatlarının yukarı gitme riski var. Zaten kırılgan ekonomimiz üzerinde bunların yansımaları var. Turistlerin gelip gelmeyeceği sorusu var. Meyve ve sebze satıp satamayacağımız sorusu var. Buğday kıtlığına düşüp düşemeyeceğimiz sorusu var. Burada bir konuya daha değineyim;

bu meyve sebze elde kalacak diyorum ya, bunun belki iç piyasaya bir faydası olur, fiyatlar düşer. İktidar bundan da medet umuyorsa bilmiyorum ama şu var ortada: Biliyorsunuz "Arap Baharı" "Arap Baharı" diye konuşulur, maalesef, biz, şimdi, şu anda bir Donbas kışıyla karşı karşıyayız ve bu Donbas kışının ayazından en çok zarar görebilecek olan ülke Türkiye'dir. İktidar, inşallah, hassasiyetle bu konuyu takip eder.

Bölgemizin çatışmalara değil huzur ve iş birliğine en çok ihtiyaç duyduğu bir ortamda Rusya Federasyonu'nun almış olduğu son kararlar bölge ülkeleriyle olan ilişkilerimizi ancak olumsuz yönde etkileme riskini taşımaktadır. Ümidimiz, bu sorunun kalıcı olmaması ve aklıselimin yeniden duruma hâkim olmasıdır.

Sürem sınırlı kaldı, ben izin verirseniz bu İsrail meselesine döneyim; iki konum daha vardı ama onları pas geçiyorum. Böyle, İsrail Cumhurbaşkanının ülkemizi ziyaret ediyor olmasından bir memnuniyet duyulduğunu anlıyorum. Biz de duyuyoruz, ilişkilerimizin normalleşmesini biz de isteriz ama bunun bedeli olarak sizden ne isteyeceklerinin farkında mısınız? Yani bu adam eli boş dönmez buradan, buraya geldiğinde sizden isteyeceği ilk ve en önemli husus "Hamas'ın buradaki ofisini kapatacaksınız." olacaktır, "Hamas'ın faaliyetlerini önleyeceksiniz." olacaktır. Hazır mısınız? Adam bunları isteyecek sizden. Aynı Mısır'ın yaptığı gibi. Mısır da size ne dedi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Mısır ne istedi sizden? "İstanbul'daki Müslüman Kardeşler'in faaliyetlerini durdurun." dedi. Durdurdunuz veya sınırlandırdınız. Şimdi aynı sorunu başka şekilde İsrail ve Hamas üzerinden yaşayacaksınız. Bunun da tedbirini almış olduğunuzu varsayıyorum.

Birleşik Arap Emirlikleri'yle bitireyim. "13 tane anlaşma" diye övünüyor iktidar. Bunlardan bir tanesinin ismi "anlaşma" ise bana haber verin. Hiçbirinin ismi anlaşma değil, ya mutabakat muhtırası ya mutabakat zaptı ya niyet mektubu ya şu ya bu ve bunun ucunda da hiç para yok, sıfır. Dolayısıyla iktidar yine bir algı operasyonu peşinde ve her şeyi yoluna koyduğu kanısında. Kaldı ki geçmişte Birleşik Arap Emirlikleri'ne hangi ithamları yönelttiğinizi de herkes hatırlasın. Sayın Cumhurbaşkanımız… "Sayın Cumhurbaşkanımız" dedim, "Sayın Başbakanımız" demem lazım ileriye yönelik olarak. Sayın Genel Başkanımız şöyle bir cümle sarf etti bu Birleşik Arap Emirlikleri konusunda: "Allah kimseyi söylediklerinin aksini yapar duruma düşürmesin." dedi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tamer Osmanağaoğlu. Buyurunuz Sayın Osmanağaoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA TAMER OSMANAĞAOĞLU (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, 194 ve 261 sıra sayılı Kanun Teklifleri üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Türk milletini ve Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Küreselleşmeyle birlikte ortaya çıkan ve siyasetin hâkim biçimi olma konusunda bir hayli mesafe kateden küresel siyaset anlayışı, şüphesiz uluslararası ilişkilerin de belirleyici unsurları arasına girmiştir. Sadece ulusal çıkarların gözetildiği bir siyaset anlayışıyla Afrika başta olmak üzere yeni dünyanın birçok noktasında varlığını hissettiren küresel siyasetin etkin aktörlerinin sömürgeci anlayışından en çok etkilenen kıta ise hiç şüphe yok ki Afrika Kıtası olmuştur.

Tarihî ve kültürel bağlarımız asırlar öncesine dayanan, ekonomik ve siyasi ilişkilerimiz sağlam temeller üzerine bina edilen birçok ülkenin bulunduğu Afrika Kıtası ile Türkiye arasında ilişkilerin güçlendirilmesi hiç şüphe yok ki gerekliliğin ötesinde tarihî bir sorumluluk olarak da karşımıza çıkmaktadır.

21'inci yüzyılın ikinci yarısından itibaren uluslararası sistem içerisinde daha etkin rol oynamaya başlayan Afrika ile ülkemiz arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesindeki tarihî sorumluluğumuzu ortaya çıkaran "gönül coğrafyası" kavramımızın bir gereği olduğu da muhakkaktır.

Hâlihazırda devletimizin Türk milletinin tecrübelerini de ortaya koyan toplumsal, siyasi, kültürel birikimlerle, sahip olduğu imkân ve kaynakları, Afrika ülkelerinin boğuştuğu sorunları çözmek

için kullanması, karşılıklı fayda temelinde şekillenen Türkiye-Afrika ilişkilerine büyük merhale katettirmiştir. İkili ilişkilerle başlayan münasebetler zamanla bölgesel bir hâl almış, kıtasal ve küresel boyutlarıyla da güçlü bir ilişki ağının örülmesi için çalışmaların devam ettiği bilinmektedir. Tarihsel temeli oldukça sağlam olan Afrika'yla ilişkilerde en büyük referansımız hiç şüphe yok ki aziz ecdadın bölgeye vurduğu Türk mührüdür. Tarihleri boyunca kapılarını açtıkları her millet tarafından sömürülen, insani olarak hor görülen, her türlü psikolojik harekât ve savaş taktiklerinin uygulama sahası hâline getirilen, uluslararası hırsların mücadele arenası olan bu yaşlı kıtanın bizi kucaklaması, yaşlı kıtada Türk'ün her zaman beklenen olması da bu yüzdendir. Diğer ülkelerin aksine, kıtaya ayak basan Türk devletleri her zaman adaletiyle nam salmış, yükselttiği refah düzeyiyle takdir edilmiş, sağladığı güvenle de imzasını hiç silinmemek üzere gönüllere nakşetmiştir. Zaman zaman bu imzanın üstü konjonktürel çalışmalar, gelişmeler sebebiyle tozlanmış olsa da son yıllarda bu tozun ortadan kaldırıldığını görmek elbette sevindiricidir.

Kıymetli büyükelçiliklerimizin samimiyet ve muhabbetle çalışmalarının yanında TİKA, AFAD, Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfı, Diyanet Vakfı, Anadolu Ajansı, Türk Hava Yolları gibi kurumlarımızın bölgedeki varlıkları da bağların kuvvetlendirilmesinde büyük katkılar sunmaktadır. Hele hele, uluslararası sistemin yeni denge arayışları içerisinde olduğu bir dönemde, jeopolitik önemi daha da artan ve kollarını açmış bir şekilde bizleri bekleyen Afrika ülkelerinin çağrısına cevap vermenin millî bir görev olduğu inkâr edilemeyecektir. Geçmişte emperyalist iştahların mağduru olan Afrika'nın bugün çok daha büyük bir tehdit altında olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır. Geçmişte emperyalist, ırkçı, sömürgeci bazı devletlerin psikolojik harekâtlarına, propagandalarına ve katliamlarına maruz bırakılan bu ülkeler bugün ise devlet dışı birçok aktörün de bu minvalde girişimlerine muhatap kalabilmektedir. Bu sebeple, Afrika Kıtası'yla güçlendirilen ilişkilerin önemi sadece siyasi değil aynı zamanda da insani bir görev olarak karşımıza çıkmaktadır. Şüphesiz, tesis edilecek sağlam ilişkiler, kaybolan uluslararası düzenin tesis edilmesine de katkı sunacaktır. Salt güçle kendi çıkarları doğrultusunda dayatmalarda bulunanlara karşı Türkiye'nin kurduğu ilişkilerde ahlaki veri olarak kullanması dünya kamuoyunun gözünden ve dikkatinden kaçmamaktadır.

Kurulan ve kurulacak olan siyasi ilişkilerin yanı sıra, oluşturulacak ticaret köprülerinin hacminin genişletilmesi de büyük önem arz etmektedir. Şüphesiz, son yıllarda Afrika Kıtası'yla gerçekleştirilen toplam ticaretin 10 milyar doların üzerinde seyretmesi, Türk müteahhitlik firmalarının üstlendiği proje hacminin 71,1 milyar dolar düzeylerinde seyretmesi çok önemli bir başarıdır; elbette yeterli değildir. Salgın etkisinin yavaş yavaş ortadan kalktığı da göz önünde bulundurulursa kıtayla olan ticari ilişkilerimizin çok daha iyi yerlere taşınacağından hiç şüphemiz bulunmamaktadır. Son yıllarda izlenen kararlı ve Ankara merkezli dış politika sayesinde, Afrika'yla aramızda bir engel gibi görünen Akdeniz'in, Afrika'yla aramızdaki kopmaz hukukun bir nişanesi hâline geldiği görmezden gelinemeyecektir. Özellikle, Afrika Kıtası'nın Akdeniz'e, oradan da tüm dünyaya açılan kapısı olan Libya'da sağlanan istikrarın başkahramanı olan ülkemizin, Kuzey Afrika'da da aynı tecrübelerini paylaşmak için hazır olduğu bilinmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; eğer bugün hâlâ bir Afrika ülkesine gidildiğinde duvarda ecdadın simgesi tuğralar asılı duruyorsa, bugün hâlen bir Afrika ülkesine gidildiğinde yabancı devlet ricali Türkiye'nin inşa ettiği mimari yapıların altında karşılanıyorsa Türk'e olan muhabbet bitmemiş, Türk'e olan hasret eksilmemiş demektir. Mevlâna'nın dediği gibi "Aradığın seni arayandır." Gönül coğrafyamızda yaşayan dost ve kardeş ülkelerle aradığımız muhabbet şüphesiz onların da beklediği muhabbettir.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygı ve muhabbetlerimle selamlıyor, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" ile "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi"nin hayırlı olmasını diliyorum. Bu kanun teklifinin Afrika, Akdeniz ve İslam âleminin önemli bir üyesi olarak gördüğümüz, hâlihazırda 160 Türk firmasının faaliyet gösterdiği,

tarihin seyrini değiştiren, stratejilerimizin merkezi olan Fas'la ilişkilerimizi güçlendirmesini de ayrıca umut ediyorum.

Tekrar selam, saygı ve muhabbetlerimi iletiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan. Buyurunuz Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bu Meclis ne için var? Yurttaşlarımız bizi ne için seçti? Dertlerine derman olalım diye, öyle değil mi? Peki, Meclisin gündemi ne olmalı arkadaşlar? Vatandaşın derdi olmalı yani Meclisin gündemi halkın gündemi olmalı.

Şimdi, çarşıya pazara çıkıyorsunuz arkadaşlar, gerçi AKP'liler çıkamıyor ama biz çıkıyoruz; halkın gündemi ne arkadaşlar? Halk "Geçinemiyorum." diyor, "Mutfakta tenceremi kaynatamıyorum." diyor, "Faturalarımı ödeyemiyorum." diyor, "Açım, açıktayım." diyor, Mecliste ne konuşacağız arkadaşlar şimdi? Fildişi Sahili'yle yapılan bir ekonomik anlaşmayı konuşacağız. Halkın gündemi ne, Meclisin gündemi ne! Şuraya bakıyorum, sahneye, 280 AKP vekilinden yalnızca 4'ü burada. Neymiş? Saraydan ferman gelmedi, ne yapacağız? Fildişi Sahili'yle yapılan bir anlaşmayı görüşeceğiz.

Değerli arkadaşlar, ben bu durumdan dolayı utanç duyuyorum, tüm milletvekilleri de utanç duymalı. Bakın, çarşıda, pazarda yangın varsa, mutfakta yangın varsa, halkın gündemi Meclisin gündemi de olabilmelidir.

Bakın, arkadaşlar, ben evimin alışverişini kendi yapan bir insanım. Halk pazarına gidiyorum, 20 liranın altında sebze yok, 10 liranın altında meyve yok. Mahalle marketine gittiğimde 5 litrelik yağın 120 lira, 150 lira olduğunu görüyorum. Yurttaşlarımız bunları alamıyorlar, tencerelerinde kaynatamıyorlar. Biz ne yapmalıyız? Sosyal bir devletiz değil mi? Bu noktada kamu devreye geçmeli. Peki iktidar ne yapıyor bu durumda arkadaşlar? Bakın, bu fotoğraftaki durumu yapıyor. Ne yapıyor iktidar? Marketlere zabıta gönderiyor "Fiyatları yükseltmeyin." diyor, halka yanlış hedef gösteriyor.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ne yapsın, göndermesin mi marketlere? Denetlemesin mi yani, onu mu istiyorsunuz?

GARO PAYLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, çiftçi ekemezse yani yeterli hıyar olmazsa hıyarın fiyatı nasıl düşer arkadaşlar? Çiftçi ekemezse, yeterli kabak yoksa, patlıcan yoksa bunun fiyatı nasıl düşer? Gübre fiyatları yüzde 300 artmışsa, siz markete gidip "Ya, bu fiyatı düşür." derseniz marketçi de şunu söyler: "Arkadaş, benim maliyetlerim arttı, ben bundan dolayı zam yapıyorum." Ya, polisiye tedbirlerle fiyatların düştüğü dünyanın neresinde görülmüş arkadaşlar? Mal yeterliliği varsa, yeterli kabak varsa, patlıcan varsa fiyatı düşer; arz-talep meselesi. Ama üretim yoksa, çiftçi üretimden kopmuşsa, üretemiyorsa, tarlasına gübre atamıyorsa, yem alamıyorsa hayvanına yeterli üretim olmaz. İşte, bu noktada iktidar yine yanlış hedef gösteriyor. Üç yıl önce soğan üreticisine "terörist" demişti, öyle değil mi? Soğan depoları basılmıştı. Ne oldu? Fiyatlar düştü mü? Düşmedi. Sonra halcileri hedef gösterdi, halcilere "terörist" dedi hatta, öyle değil mi? "Aracılar fiyatı yükseltiyor." dedi. Ne oldu, hallere baskın yaptınız, fiyatlar düştü mü? Düşmedi. Geçtiğimiz yıl zincir marketleri hedef gösterdiniz, cezalar yazdınız, fiyatlar düştü mü? Düşmedi arkadaşlar. Şimdi yeniden marketlere zabıta gönderiyor, efendim, marketleri hedef gösteriyor. Millet hedefin kim olduğunu çok iyi biliyor değerli arkadaşlar. Sizin yanlış ekonomi politikalarınız yüzünden şu anda yurttaşlarımız açlıkla, sefaletle karşı karşıya.

Şimdi, bu noktada ne yapmalı bir Meclis? Halkın alım gücünü korumalı, öyle değil mi? Gerek çiftçinin üretim yapabilmesi için şartları korumalı gerekse enflasyon canavarının altında inim inim inleyen vatandaşın alım gücünü korumalı.

Bak, biz bir yasa teklifi verdik, asgari ücretin üç ayda bir belirlenmesi için yasa teklifi verdik. Ey AKP Grubu, ey MHP Grubu; neden bunu gündeme almıyoruz, neden bunu gündeme almıyoruz?

Bak, asgari ücreti 4.250 lira yaptınız. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez –ilk kez, bakın, iddiayla söylüyorum- asgari ücret daha işçinin cebine girmeden açlık sınırının altına düştü, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez oldu. Geçtiğimiz yıl asgari ücret 2.825 lira yapıldığında 7'nci aya kadar

açlık sınırının altına düşmemişti, yedi ay dayanmıştı ama artık bunların "maşallah" dediği kırk gün dayanmıyor. Kırk gün önce "müjde" diye belirttiğiniz 4.250 lira asgari ücret daha işçinin cebine girmeden açlık sınırının altına düştü arkadaşlar. İşte, bu açıdan Meclisin gündemi asgari ücretin 3 ayda bir belirlenmesi olmalı değerli arkadaşlar.

Başka ne olmalı Meclisin gündemi? Meclisin gündemi Fildişi Sahili'yle ilgili anlaşma mı olmalı? Fas Krallığı'yla ilgili anlaşma mı olmalı? Ne olmalı arkadaşlar? Emeklilikte yaşa takılanlar olmalı. Niye bekletiyorsunuz emeklilikte yaşa takılanları? Bak, yıllardır umut veriyorsunuz "Getirdik, getireceğiz." diye. Seçim ağzına bırakıyorsunuz değil mi EYT'lileri? Gelin, şimdi görüşelim, emeklilikte yaşa takılanları emekli edelim. Yapamıyorsunuz, neden? Çünkü tercihlerinizden vazgeçmiyorsunuz. Yandaşlarınıza para aktarmaya devam ettiğiniz sürece, 5'li çeteye para aktarmaya devam ettiğiniz sürece emeklilikte yaşa takılanları emekli edemiyorsunuz. Bak, öğretmenler atama bekliyor. Meclisin gündemi ne olmalı? Atanamayan, atanmayan öğretmenler olmalı değil mi? Gelin, "200 bin öğretmeni derhâl, her yıl da 100 bin öğretmen atayalım." diyoruz. Bak, "600-700 bin öğretmen atama bekliyor, derhâl bunları atayalım, kanuni düzenleme yapalım." diyoruz. "Yapamayız." diyorsunuz. Neden? Aşırı güvenlikçi savaş politikalarından vazgeçmediğiniz için. Bütçeden 250-300 milyar lira savaş politikalarına gidiyor. Gelin, "Barışçıl politikalara dönelim. Emeklilikte yaşa takılanları emekli edelim. Atanamayan öğretmenleri atayalım, bunun yasal görüşmelerini de yapalım." diyoruz. Siz ne diyorsunuz? "Saraydan ferman gelmedi." Sayın Cumhurbaşkanı Afrika'da ve oraya ekonomik programı anlatmaya gitti; e, "Ferman gelmedi, biz bir şey görüşemeyiz." diyorsunuz yani Meclisin iradesi yok diyorsunuz değerli arkadaşlar.

Bakın, 3600 ek gösterge bekliyor. Ya, bir yıl önce söz verdiniz, ta seçim zamanı sözü vermiştiniz, bir yıl önce de "Çalışıyoruz." dediniz; neden Meclisin gündemine gelmiyor 3600 ek gösterge? Bak, bütün siyasi partilerin önergesi var, yasa tekliflerimiz var; hadi gündeme alalım, var mısınız? Yoksunuz. Neden gündeme alamıyoruz ey AK PARTİ, neden? Çünkü saraydan ferman gelmedi. Bir sebebi daha var, tercihlerinizi değiştirmiyorsunuz; hâlâ lüks arabalarla geziyorsunuz saraylarda, binlerce lüks araba saltanatından vazgeçmediniz, saraylarda yaşıyorsunuz, yandaşlarınıza üçer, beşer maaş veriyorsunuz. Bunları değiştirmediğiniz için 3600 ek gösterge yasası bu Mecliste görüşülemiyor.

"En düşük emekli maaşını 2.500 lira yaptık." dediniz değil mi? Emekliler de kısmen sevindi, 1.500 liradan 2.500 lira yaptınız. Ya, kaşıkla verdiğinizi kepçeyle daha bir ayda geri aldınız. 2.500 lira nedir bugün arkadaşlar ya? Eridi, gitti. Bir emekli faturalarını ödemeye kalksa 1.500 lira tutuyor, 1.500-2000 lira kira vermeye çalışıyor. E, taş mı yiyecek bu emekliler arkadaşlar? Bunu düşünmeyecek mi bu Meclis? En düşük emekli maaşını en azından asgari ücret seviyesine yükseltmek için yasa teklifi verdik biz, hadi buyurun görüşelim; niye Fildişi Sahili'ni görüşüyoruz? Neden Fas Krallığı'yla yapılan anlaşmayı görüşüyor bu Meclis arkadaşlar? Halk aç, aç; uyanın değerli vekiller. Bak, AKP'liler halkın karşısına çıkamıyor, "Çarşıda, pazarda yok." diyor yurttaşlarımız. Niye? Gitmeye yüzünüz yok. Bak, yurttaşlarımıza elektrik faturaları gönderiyorsunuz. Yurttaşlarımız diyor ki: "Ben faturaları ödeyemiyorum." Ve ne diyor biliyor musunuz ey AKP'liler? "En büyük faturayı biz sandıkta AKP'ye keseceğiz." diyorlar.

Değerli arkadaşlar, bak, yasa teklifi verdik, "Tüm yurttaşlarımıza ihtiyaç sınırına kadar elektriği, doğal gazı, suyu, interneti ücretsiz verelim." dedik. Neden bu Meclisin gündemi bu olmuyor arkadaşlar? Bak, 100 milyar liraya çözebiliyoruz bunu. Tüm yurttaşlarımızı faturalardan kurtarabiliriz ama yok, siz "Yandaşlara para aktarmaktan vazgeçemiyoruz." diyorsunuz değerli arkadaşlar. Bak, Kredi ve Yurtlar Kurumuna 6 milyon gencimiz borçlu, hayata borçlu başlıyorlar. Yasa teklifi verdik, "Gelin, Kredi ve Yurtlar Kurumunun borçlarını silelim." dedik, yok "Kaynak yok." diyorsunuz. Ya arkadaşlar, kaynak var. Bu ülke dünyanın en zengin ülkelerinden birisi olabilir ama ortada bir yolsuzluk çarkı varsa orada kaynak olmaz, hırsız evin içindeyse orada kaynak olmaz. Gelin, Kredi ve Yurtlar Kurumuna borçlu gençlerimizin borçlarını silelim. Bunu yapabiliriz, bunu gündemimize alabiliriz.

Değerli arkadaşlar, Sayın Nebati kırk gün önce Türkiye ekonomi modelini açıkladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bunların “maşallah” dediği kırk gün yaşamıyor. Sayın Nebati de “Gözlerimdeki ışıklara bakın.” demişti, gözlerinin feri söndü. Aynı zamanda 84 milyon yurttaşımızın da gözünün feri söndü Sayın Nebati’yle birlikte. AKP zaten büyük bir zulüm düzeni kurmuştu, yurttaşlarımız ekonomik olarak sıkıntılar yaşıyordu ama “Türkiye ekonomi modeli” denen ucube sistem Türkiye’yi daha da batırdı.

Değerli arkadaşlar, üç yılda 3 bakan eskittiniz tek adam rejimiyle. 4 Merkez Bankası Başkanı gitti, 5 TÜİK Başkanı gitti. Bak, ekonomi dikiş tutmuyor. Bu açıdan behemehâl bu modelden vazgeçmeliyiz ve saraydaki zalim düzene karşı Meclisin mutlaka irade almasını sağlamamız lazım değerli arkadaşlar.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.32

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.05

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 56'ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Sayın Aygun…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, insanların zaruri ihtiyaçlarına KDV istisnası getirilmesi ve çiftçilerin borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Cumhurbaşkanı Erdoğan "3 çocuk yapın, nüfus planlaması yapın." diyor ama çocuk doğumunu teşvik edecek politika uygulamıyor. Kedi, köpek mamasından yüzde 18, bebek mamasından yüzde 18, çocuk bezinden, hasta bezinden yüzde 18 KDV alınması haksızlıktır çünkü pırlantaya KDV istisnası uygulanmaktadır. Haziran 2020'den bu yana bezlere, çocuk mamalarına astronomik zamlar uygulanmıştır, zam oranı yüzde 200'lere yakındır. Mamalara, çocuk bezlerine marketler kilit takar duruma geldiler. Kuş yemine KDV hiç uygulanmazken kedi, köpek mamasına uygulanması ayrı bir haksızlıktır. İnsanların zaruri ihtiyaçlarına KDV istisnası getirin. Meclise getirmiş olduğumuz ve onaydan geçen kanun teklifimiz şu anda Plan Bütçede bekliyor, Genel Kurula indirin, kanunlaştıralım. Ayrıca gıda güvenliğinin teminatı olan çiftçilerimize de Tarım Kredi ve Ziraat Bankası borçlarını yapılandıralım, faizlerini silelim, ana parayı 5 eşit taksite bölerek gıda güvenliğimizi sağlayalım.

Teşekkür ederim Başkanım.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi 1'inci madde üzerinde söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ahmet Ünal Çeviköz'e aittir.

İstanbul Milletvekili Sayın Çeviköz, buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AHMET ÜNAL ÇEVİKÖZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan uluslararası anlaşmaların uygun bulunması konusunda yapılan görüşmelerde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; sözlerime gündemin sıcak konusu olan Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in dün gece yapmış olduğu açıklamalarla başlamak istiyorum, zira bu gelişme hepimizi ilgilendiriyor. Gerginliğin sıcak bir çatışmaya evrilmesi Karadeniz havzasında hiç istenmeyen bir durumun ortaya çıkmasına ve bir savaş ortamının belirmesine yol açabilir. Bu da elbette en çok ülkemizi, Türkiye'yi etkileyecektir.

Değerli milletvekilleri, uluslararası hukuk uluslararası ilişkilerin sürdürülmesinde dikkatle uyulması gereken bir kavramdır. Sorunlar ne kadar karmaşık olursa olsun çözümü için daima

uluslararası hukuk çerçevesinde davranılarak hareket edilmesi gerekir. Mevcut uluslararası hukuk kavramları, uygulanagelen kurallar, mevcut uluslararası örgütler yetersiz olabilir ancak bunun tek taraflı ve dayatmacı davranışlara bir gerekçe, bir mazeret olarak kullanılması bu eksikliği gidermez. Şunu kabul etmemiz gerekir: Evet, Birleşmiş Milletler günümüzde birçok uluslararası sorunun çözümünde yetersiz kalmaktadır. Bunun düzeltilmesi için Birleşmiş Milletlerin daha etkin bir kuruluş hâline getirilmesi maksadıyla çalışılmalıdır, reformu için gayret sarf edilmelidir. Bu çabalara elbette Türkiye'nin de katılması ve elinden gelen katkıyı yapması gerekir ancak bugünün şartları yetersiz ve sorunların çözümünde mevcut kurum ve kuruluşlar yetersiz kalıyor diye Birleşmiş Milletleri devre dışı bırakmak, tek taraflı davranışlarla çözüm aramak veya bu tür davranışları savunmak kabul edilemez, edilmemelidir. Kimi zaman bu tür tek taraflı davranış ve müdahaleler insan haklarını korumak iddiasıyla da yapılabilmektedir ancak tek taraflı davranışların aslında insan haklarının temel güvencesi olan uluslararası hukuku ihlal ettiğini de görmezden gelemeyiz. Bu tür davranışlar, uluslararası hukuku daha da zayıflatır. Bu nedenle, Cumhuriyet Halk Partisi olarak dış politikada uluslararası hukuk ilkelerinden yana tavır alınmasını bizler temel bir davranış kodu olarak kabul ederiz.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, Ukrayna'nın doğusundaki ayrılıkçı Donetsk ve Lugansk bölgelerinin bağımsızlıklarını tanıma kararını imzaladı, Rusya ordusu da Donbass'a Türkiye saatiyle bu sabah 00.45'te girmeye başladı. Putin, tanıma kararının ardından Rusya ordusuna Doğu Ukrayna'daki ayrılıkçı bölgelerde barışı koruma görevi de verdi.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi olarak, Ukrayna'nın bağımsızlığını, egemenliğini, toprak bütünlüğünü hiçe sayan, başta Minsk Anlaşmalarının ve uluslararası hukukun açık bir ihlali olan, Birleşmiş Milletler şartında ifadesini bulan "devletlerin toprak bütünlüğüne saygı" ve "sınırların zor kullanılarak değişmezliği" ilkelerini açıklıkla ihlal anlamına gelen bu eylemi asla kabul etmediğimizi ve kınadığımızı açıkladık; benzer bir durum Kırım'da da mevcuttur, onu da biliyoruz ve Kırım'ın ilhakını da aynı şekilde tanımıyoruz. Dün geceki bu gelişme, Ukrayna ve çevresinde yükselen gerilimin diplomatik yollardan ve diyalogla çözülmesi için gösterilen çabalara ve girişimlere ciddi biçimde zarar vermiştir. Bizler savaşın ne kadar zarar verdiğini bilen ve savaş meydanlarındaki tecrübelerinden en güçlü barış mesajlarını çıkarmayı bilen bir lider olan Atatürk'ün partisi olarak uluslararası ilişkilerde emrivakilere ve uluslararası hukuku ihlal eden her türlü gelişmeye karşıyız. Söz konusu tanıma kararı Karadeniz güvenliğini ciddi biçimde tehlikeye sokmuştur. Bu kararın yaratabileceği sakıncaların önlenmesi için ilgili tarafların ivedilikle yapıcı ve barışı önceleyen bir diyalog içine girmelerini gerekli görüyoruz. Bu nedenle, gerilimin bir savaşa doğru evrilmemesi için farklı düzeyde yürütülen diplomatik temasları desteklediğimizi bir kez daha vurgulamak isterim.

Değerli milletvekilleri, Karadeniz'in öneminin bir kere daha arttığı bu süreçte, kimi çevreler tarafından Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin sağladığı statünün tartışılmaya açılmak istenmesindeki tehlike de artık iyice gün yüzüne çıkmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerini oluşturan en önemli belgelerden biri Lozan Anlaşması ise, diğeri de Montrö Boğazlar Sözleşmesi'dir. Türkiye Cumhuriyeti'nin bekasıyla ilgili olan bu 2 anlaşma âdeta Türkiye Cumhuriyeti'nin tapu belgeleri gibi addedilen uluslararası hukuk araçlarıdır. Ne mutlu ve ne gurur verici bir durumdur ki bu anlaşmalar zamanında imzalanmış ve ülkemizin uluslararası hukuka dayalı şekilde çıkarları gözetilmiş, garanti ve güvence altına alınmıştır. Bugün, Montrö Sözleşmesi olmasa bağımsızlık ve egemenliğimize yönelecek olan tehditleri düşünebiliyor musunuz? İşte bu nedenle, uluslararası hukuku, onun araçları olan belgeleri, anlaşmaları ve uluslararası hukuku oluşturan diğer temel dayanakları savunmaya devam edeceğimizi bu vesileyle tekrar vurguluyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün gündemimizde 5 anlaşma var. Bunlara da kısaca değinmek isterim.

Bunlardan bir tanesi, biliyorsunuz, 194 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma. Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 13'üncü maddesinde, notayla yapılan değişiklik uyarınca, uyuşmazlıklara ilişkin bildirimlerin ve diğer belgelerin, Cumhurbaşkanlığı Hukuk Mevzuat Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, Beştepe, Ankara, Türkiye adresine teslim edilmesi

isteniyor. Türkiye'nin imzaladığı uluslararası anlaşmalarla ilgili irtibat noktasının Dışişleri Bakanlığı olmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz. Bu konuda, Filistin Devleti Hükûmetiyle imzalanan benzer nitelikli bir anlaşmada da tutumumuzu bir muhalefet şerhiyle ortaya koymuştuk. Bu gerekçeyle, biz bu anlaşmada da bu teklife muhalifiz.

Ülkemizin ve bütün dünyanın çoklu küresel sorunlarla karşılaştığı bir süreçte, iktidarın, Dışişleri Bakanlığı yerine Beştepe'yi ikame etme çabaları kabul edilemez. Mikro örneklerde dahi görmüş olduğumuz üzere, izlenen bu tavır aslında iktidarın dış politikayı, uluslar ve devletler arası bir konu olarak görmediğini, âdeta hükûmetler arası bir dış ilişkiler manzumesi olarak anladığını göstermektedir. Yine, bu iktidar, Cumhurbaşkanı Başkanlığında Beştepe'de Avrupa Birliği büyükelçileriyle iki senedir yapılan toplantılara Adalet ve Kalkınma Partisi Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısını da çağırmaktadır. Bu toplantılar partinin toplantısı mıdır, devletin toplantısı mıdır? İşte, uyguladığınız sistem dünyada eşi emsali görülmemiş bir yönetim sistemi olursa, devlet ile iktidar partisi arasında bir fark kalmazsa olacağı budur; bunu, özellikle bu vesileyle bir kez daha hatırlatmak istiyorum. Zira, iktidar değiştiğinde uygulamaya sokacağımız güçlendirilmiş parlamenter sistemle birlikte bu acayiplikler de düzelecek ve devletin işleyişi normale dönecektir.

Diğer anlaşmalara baktığımda, Fas Krallığı'yla yapılan Serbest Ticaret Anlaşması… Herhangi bir çekincemiz bulunmuyor, anlaşmanın ekonomik olarak zor günlerden geçen ülkemize bir nebze de olsun ekonomik bakımdan katkı sunmasını arzu ediyoruz. 2 tane A400M uçağının durumuyla ilgili anlaşma var; biri, iş birliği içinde geliştirilmesi, üretim evresi ve başlangıç desteğine ilişkin; diğeri de onu tamamlayıcı nitelikte, yine üretim evresi ve başlangıç desteğine ilişkin 2 anlaşma. Bu 2 anlaşma önemli, şu açıdan önemli: Bizim herhangi bir çekincemiz yok ama hazır bu A400M uçağından bahsedilirken şunu da vurgulamak isterim: A400M uçağı büyük bir nakliye uçağıdır, Türkiye bu uçağın yapımında katkıda bulunan, parça üreten böylelikle sanayisini geliştiren, savunma sanayisi alanında da teknolojik birikim sağlayarak kapasitesini artıran bir ülke hâline gelmiştir. Gönül isterdi ki benzer bir fırsatı F-35 uçaklarının üretiminde de yakalamışken elimizden kaçırmasaydık ve bugün dünyanın en güçlü savaş uçaklarından biri olarak addedilen F-35'in üretimine katkı sağlayarak 900'ün üzerinde parçasını üreterek edindiğimiz deneyim ve birikimi savunma sanayimizin daha da ileri gitmesinde önemli bir girdi olarak kullanmayı sürdürebilseydik ama bildiğiniz gibi başka bir 400 sayısı üzerinden, Rusya'dan alınan S-400'ler yüzünden böyle bir imkânı kaybettik. İşte, bu durum da uluslararası ilişkilerin sadece tek boyutlu bir bakış açısıyla yürütülemeyeceğini, çok disiplinli, çok taraflı, enine boyuna düşünerek ve ince eleyip sık dokuyarak karar almadıkça kârdan çok zararla biten sonuçlarla da karşılaşılabileceğini bir kez daha hazin bir şekilde göstermiştir.

Değerli milletvekilleri, son olarak, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükûmeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Kara Yolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi de gündemimizde var. Bu anlaşma üzerinde de bir çekincemiz yoktur. Onunla ilgili de olumlu tutumumuzu burada bu vesileyle belirtmek isterim.

Çok teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Trabzon Milletvekili Sayın Ahmet Kaya konuşacak.

Buyurunuz Sayın Kaya. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'ye en büyük döviz girdisi sağlayan sektörlerden biri de nakliyecilik sektörüdür. Türkiye'nin ihracatını yapan, Türkiye'nin ihracatını Rusya'ya ve Türki Cumhuriyetlerine yapan nakliyecilerimiz şu anda çok ciddi bir sıkıntı içindeler. Artan yakıt maliyetlerinin yanında şu anda Rusya'nın Vladikavkaz ve Nalçik bölgesinde yüzlerce Türk tırı ve Türk şoförü mahsur kalmış durumdalar. Bu sorun bir günlük, iki günlük bir sorun değil; bu sorun yaklaşık on üç, on dört gündür süregelen bir sorun. Şoför arkadaşlarımız orada çok ilkel şartlarda, çok büyük bir sıkıntı içinde hayat mücadelesi veriyorlar. Bulundukları "açık cezaevi" olarak konumlandırdıkları o yerde ne tuvaletleri var, ne lokantaları var, ne de yiyecekleri, içecekleri var; hiçbir şeyleri yok. Orada büyük bir sıkıntı içinde kendilerine uzanacak bir yardım eli bekliyorlar. Bu arkadaşlarımız bizlere ulaştılar ama sanıyorum iktidar partisine ulaşamadılar. Buradan özellikle Sayın Grup Başkan Vekili Akbaşoğlu'ndan bu konuya

ivedi olarak el atmasını rica ediyorum. Moskova Büyükelçimiz marifetiyle bu konunun ele alınmasını ve bir çözüm üretilmesini rica ediyorum. O insanlar günlerdir orada, çok ilkel şartlarda, bu soğukta büyük sıkıntı içinde yaşam mücadelesi veriyorlar. Gerçekten içmeye dahi suları yok. Beni aradılar, sosyal medyada da videoları var, birçok video paylaştılar, oradan yardım feryatlarını herkes duydu ama sanıyorum size o ses ulaşmadı. Rica ediyorum bu soruna hep birlikte el atalım ve o şoförlerimizi oradaki o mağduriyetten, o sıkıntıdan kurtaralım. Çünkü kendileri şu an onlara uzanacak bir yardım elini bekliyorlar, bunu ifade ediyorlar; bundan kendilerini yoksun bırakmayalım.

Bakın, oradan Ermenistan plakalı tırlar, Gürcistan plakalı tırlar, Rus plakalı tırlar rahatlıkla geçebilirken Türk tırları ıssız bir alanda, hiçbir imkânın olmadığı bir alanda depolanıyor ve günlerce bekletiliyor. Gerçekten büyük bir mağduriyetleri var. Bu konuda lütfen siz de gerekli girişimleri yapın ve bu sıkıntıyı hep birlikte çözelim istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, günlerdir Türkiye'deki enerji sıkıntısını konuşuyoruz, artan elektrik faturalarını konuşuyoruz, artış gerekçelerini konuşuyoruz, yaşanan mağduriyetleri konuşuyoruz. Bu konuyla ilgili birçok şeyi konuştuk ama bir şeyi konuşmadık: Biz ne yapacağız? Yirmi yıldır bu ülkenin başında bir iktidar var, biz enerjide böyle bir sıkıntı yaşıyorsak ne yapacağımızı da konuşmamız lazım. Bütün dünya ülkeleri artan enerji maliyetleri ve enerji sıkıntısına karşı birtakım politikalar geliştirdi, geliştiriyor, ağırlıklı olarak yenilenebilir enerji kaynaklarına yöneliyorlar ama ülke olarak biz hiçbir alternatif üretmiş değiliz. Bu meseleyi bir akıl süzgecinden geçirmemiz gerektiğini ve enerji politikalarımızı yeniden ele almamız gerektiğini düşünüyorum. Akıl demişken bu ülkenin kurtarıcısı ve kurucusu Büyük Önder'imiz Mustafa Kemal Atatürk "Benim manevi mirasım akıl ve bilimdir." demişti. Bilim ne diyor? Eğer siz ülke olarak enerjide dışa bağımlıysanız -ki öyle, yüzde 69 nispetinde enerjide dışa bağımlı bir ülkeyiz- kendi imkânlarınızla çözüm üretin diyor.

Şimdi, bu ülkenin sınırsız güneş olanakları var, rakamlara baktım. Bu ülke, yılın yüz on dört günü kesintisiz güneş alıyor ve yüksek verimlilikte bir güneşimiz var, günlük yedi buçuk saat. Neden güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelmiyoruz mesela? "Yenilenebilir enerji kaynakları" dediğimiz deniz dalgasına neden yönelmiyoruz? Ya da rüzgâr konusunda… Elbette yapılan yatırımlar var, o alanda yapılan faaliyetler var fakat önünde çok büyük engeller var arkadaşlar, bu yatırımları kolaylaştırmamız lazım. "Dışa bağımlıyız." diyoruz, enerjiyi petrolden üretiyoruz, enerjiyi doğal gazdan üretiyoruz, enerjiyi kömürden üretiyoruz, hepsinde dışa bağımlıyız. Evet, dışa bağımlıyız ama bu ülke, kendi yağıyla kavrulabilecek tedbirleri, yöntemleri artık tartışmalı ve hayata geçirmeli.

Geçen, bir organize sanayi bölgesi ziyareti yaptım, bu yenilenebilir enerji kaynaklarına ulaşma konusunda prosedürlerin çok ağır olduğundan bahsettiler. Bunu neden kolaylaştırmıyoruz? Mutlaka bu konuda adım atmamız lazım. Biz hep bahane üreterek bu soruna çözüm bulamayız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım…

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın milletvekilimizin talebi üzerine Dışişleri Bakanlığına meseleyi ilettiğimizi…

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın 194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Biraz evvel değerli vekilimizin ifade ettiği hususla ilgili hemen Dışişleri Bakan Yardımcımızla irtibata geçmek suretiyle bu konuyu intikal ettirdiğimizi ve daha sonra da Meclisi bilgilendireceğimizi ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

56.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Akdeniz Üniversitesindeki ırkçı saldırıya ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Önemli bir gelişme için söz aldım.

Antalya Milletvekilimiz Kemal Bülbül aradı. Akdeniz Üniversitesi kampüsünde kafede oturan öğrencilere ırkçı bir saldırı gerçekleşmiş. Hatice Tonğ, Feyzi Akan ve Botan Artuç yaralılar ve şu anda Tıp Fakültesi Hastanesinde tedavi altına alınmışlar, vekilimiz de yanlarında. En son görüştüğümde aldığım bilgi, hayati bir tehlike, çok şükür ki yok ve saldıran ırkçı grup şunu söylemiş: "Sizin gibileri buralarda barındırmayacağız, ekmeğimizi yiyorsunuz." Yaralanan 3 öğrenci de Kürt öğrenciler. Açıkçası, bu tip olaylar olduğunda biz her zaman burada, özellikle iktidar partisine bunlara mahal verilmemesini, gerekli önlemlerin alınmasını ve bu saldırı ortamına, linç ortamına sebebiyet veren açıklamalardan, kutuplaştırıcı söylemlerden vazgeçilmesini özellikle ifade ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Saldıranlar şu ana kadar gözaltına alınmadılar ve üniversite kampüsü içinde saldırmışlar, bir an önce yetkilileri göreve davet ediyoruz. Yani bu ırkçı saldırıların bu ülkede Kürt-Türk ayrımı üzerinden yapılması açıkçası "Kürt düşmanlığı" derken neyi kastettiğimizi bir kez daha ortaya koyuyor. Öğrencilere öncelikle geçmiş olsun diyorum ve acil şifalar diliyorum. Yetkilileri acilen göreve davet ediyor, saldırganların derhâl gözaltına alınmasını talep ediyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) (Devam)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 – (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; konuşmama cezaevlerinde yaşanan insanlık onurunu rencide eden ve hukuk dışı uygulamalarla başlamak istiyorum.

Türkiye cezaevlerinde artarak devam eden işkence ve kötü muamele uygulamalarının yanı sıra, son zamanlarda yaşanan intihar ve kuşkulu ölüm olaylarıyla beraber cezaevleri şiddetin, baskının, tacizin, kötü muamelelerin, çocuk istismarlarının ve cinayetlerin sembolü hâline gelmiştir.

Cezaevlerinin başta yaşam hakkı ihlalleri olmak üzere her türlü insanlık dışı ve onur kırıcı muamelelerin uygulandığı birer işkence mekânı hâline gelmesinde en büyük pay tabii ki AKP iktidarınındır. Mecliste verilen araştırma önergelerine, soru önergelerine, baroların ve sivil toplum örgütlerinin raporlarına rağmen, cezaevlerindeki bu insanlık dışı durum değişmemiştir. Bu da bize yaşanan ölümlerin, sürgünlerin, işkencelerin, tecrit ve izolasyonların "disiplin cezası" adı altında mahpuslara açıkça işkence edilmesinin bir program dâhilinde olduğunu düşündürmektedir; eğer öyle olmasaydı cezaevlerinde yaşanan kötü muamele, işkence ve yaşam hakkı ihlallerine yönelik iddialara karşı etkin adli ve idari soruşturmalar başlatılmış olurdu.

Ailelere yaşatılan eziyet de cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin diğer bir boyutudur. Mahpusların ailelerinden kilometrelerce uzak hapishanelerde tutulması hem kendilerine hem de ailelerine yönelik bir dizi hak ihlalini beraberinde getirmektedir. Aile ve yakınlarının mahpusları ziyaret etmek için çoğu zaman binlerce kilometre yol gitmek zorunda olması, onları ziyaretlerini asgariye indirmek zorunda bırakmaktadır. Mahpusların sevk talepleri reddedildiği gibi birçok sevk başvurusu işleme dahi alınmıyor.

Yine, doluluk kapasitesinin çok üstünde olan cezaevlerinde hasta mahpus sayısı artmış ve hasta mahpusların sağlık durumu ağırlaşmıştır. Bakın, daha geçtiğimiz hafta 84 yaşındaki Nusret Muğla Manisa T Tipi Cezaevinde ve 82 yaşındaki Yusuf Bekmezci İzmir 1 Nolu F Tipinde hayatlarını kaybettiler.

Cezaevlerini ölüm evlerine çevirdiniz, artık insanları sadece orada ölüme terk etmekle kalmıyorsunuz aynı zamanda, yaşamlarını ellerinden almak için el birliğiyle çalışıyor, hayatlarına kastediyorsunuz. Bakın, Milletvekilimiz Sayın Aysel Tuğluk'a yapılan tam da bu oldu, burada da organize kötülüğü görüyoruz; tüm kurumlar el birliği içinde. Adli Tıp Kurumu, tıp bilimine aykırı olarak, Sayın Tuğluk için hazırladığı raporda demans hastalığını inkâr etti.

Değerli milletvekilleri, uluslararası standartlar, sözleşmeler ve protokoller gereği sağlık hizmeti sunumunun toplumun her kesimine olduğu gibi, özgürlüğü kısıtlanmış bireylere de eşit bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Kronik, ağır, terminal dönem hasta mahpuslar için erken tanı, tedavi süreçlerinin sürekliliği düzenli olarak izlenme yönünden gerekli sağlık tedbiri ve olanakları bir an önce sağlanmalıdır. Mahpusların tedavileri düzenli bir şekilde uygun koşullarda yapılmalı, tedavisi yapılmayan hasta mahpusların hekime ve sağlık birimlerine ulaşmada hızlı ve etkin bir şekilde hareket edeceği kurumsal mekanizmalar oluşturulmalıdır.

Kontrolsüz, şeffaflıktan uzak, denetimden tamamen izole edilen cezaevinde gerçekleşen her ölümün faili devlettir. Bakın, ne diyordu eski Adalet Bakanınız: "Cezaevlerindeki tüm vatandaşlarımız devletimize emanettir, cezaevlerimiz Meclisimiz dâhil olmak üzere uluslararası kurumlara açıktır, her türlü şeffaf denetime açıktır." O zaman soruyoruz size: Bangin Muhammed, Garibe Gezer, Abdülrezzak Şuyur, Halil Güneş, Salih Toğrul, İlyas Demir, Vedat Erkmen, Ramazan Turan ve daha nice can sizin denetim ve gözetiminiz altında nasıl öldü, ölmesine göz yumuldu ya da öldürüldü?

Mahpusların yaşam hakkını her şartta, koşulda sağlamak zorundasınız. Sizin tabirinizle, emanete özen göstermiyor ve onun yaşam hakkını koruyamıyorsanız onun özgürlüğünü de kısıtlayamaz, onu cezaevinde de alıkoyamazsınız. Şimdi, Türkiye'de, cezaevlerinde yakını bulunan herkes endişeli. Öyle bir kötülük hâliyle karşı karşıyayız ki eskiden "Ancak tabutla cezaevinden çıkar." uygulamanıza artık bir yenisi daha eklendi. Cezaevlerinde yaşamını yitiren mahpuslara artık tabut bile vermiyorsunuz. Bunun en son örneğini Van Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda gördük, insanlara bu acıyı da yaşattınız. 70 yaşındaki Ramazan Turan, 21/1/2022 tarihinde, tek kişilik karantina hücresinde şüpheli bir şekilde yaşamını yitirdi. Yirmi iki gün boyunca kaldığı hücrede geçirdiği kalp krizi sonucu yaşamını yitirdiği söylendi. Van Adli Tıp Kurumundaki otopsi işlemleri avukatları olmadan yapıldı, aile cenazeyi Hakkâri'ye götürebilmek için Van Büyükşehir Belediyesi yani kayyum belediyesinden talep ettiği cenaze aracı ve tabut bile verilmedi. Bunun üzerine aile kendi imkânlarıyla marangozda tabut yaptırmak zorunda kaldı. Tabii, bununla da kalınmadı, cenaze konvoyu Hakkâri'ye ulaşıncaya kadar birçok noktada durdurularak konvoyda bulunan herkese eziyet edildi. Hakkâri'ye ulaşan Turan'ın cenazesi bu kez Hakkâri Devlet Hastanesinde yıkatılmak istendi, buna da izin verilmemesi üzerine aile yaşadıkları eve cenazeyi getirerek yıkatmak zorunda kaldı. Bununla da yetinilmedi tabii. Cenaze yıkama işlemi sırasında mahalle imamı da dinî vecibelerin yerine getirilmesi için çağrılmasına rağmen, Diyanet İşleri Hakkâri İl Müdürlüğünden talimat almadığını kaydederek cenazeye gitmedi. Bir cinnet hâlindesiniz. Neyin intikamını alıyorsunuz Ramazan Turan'dan? 70 yaşında; tabut vermediniz, cenaze aracı vermediniz, yol boyunca yakınlarına eziyet ettiniz, imam cenazeye gitmedi, hastanede yıkanmasına dahi izin verilmedi. Sonra da "Neyin düşmanlığı?" diyorsunuz. Kürt düşmanlığının açık örneği budur.

AKP iktidarı hayatın her alanında yurttaşlara eziyet etmeyi amaç edinmiş durumda. Cezaevindekiler, sokaktakiler, köydekiler, kenttekiler AKP'nin ayrı ayrı insanlık dışı uygulamalarına maruz kalmaktadırlar. Son zamanlarda, özellikle seçim bölgemde, elektrik dağıtım şirketlerinin jandarma eşliğinde enerji kaybının önüne geçmek bahanesiyle yaptıkları baskınları eminim sizler de basından görmüşsünüzdür. Hakkâri'de ordu, sermaye el ele, hukuku çiğneyerek, bir dizi baskınlar yaparak halk arasında korku ve dehşet yaymaya devam ediyorlar. Bakın, Vangölü Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi personeli ve jandarma, Yüksekova'ya bağlı Dilekli -Kampa şukeyan- köyüne ve Ovaiçi -Basan- köyüne sayaç kontrolü adı altında baskın yapıyorlar. Sabahın erken saatlerinde önce köyler ablukaya alınıyor, sonra Hollywood filmlerine taş çıkaran operasyonlar, "drone" destekli hem de. Operasyonun amacı ne? Sözde elektrik sayaçlarını kontrol. Tabii, bu manzarayla karşılaşan yurttaşlar bu baskının sebebini öğrenmeye çalıştıklarında da gözaltına alınıyorlar. Bu korkunç, bu, yurttaşı düşman gören uygulamaların çok acı bir sonucunu 2019 yılında yaşadık. Geçen hafta "drone"larla baskın yaptığınız Dilekli köyünde yaşamıştık bunu. 5 Aralık 2019 sabah 05.30'da yine böyle bir operasyon gerçekleştirilmiş, kar maskeli güvenlik güçlerini birden karşısında gören 45 yaşındaki anne Fahriye Gürbüz kalp krizi geçirerek olay yerinde yaşamını yitirmişti. Kar maskeli şahısları görünce belki çocukları için endişelendi, belki de vurulacağını sandı. Böyle düşünmesi de hayatın olağan akışına hiç aykırı değildi. Yıllardır Kürt halkına reva görülen katliamlardan, faili meçhullerden, köy boşaltmalarından, yakıp yıkmalardan o anne de kendi payına düşeni ne yazık ki almıştı ve o korku onu aramızdan aldı.

Winston Churchill'in demokrasiyle ilgili güzel bir cümlesi vardı, belki hepiniz biliyorsunuz; ne diyordu Churchill? "Demokrasi, sabah kapınız çalındığında gelenin sütçü olduğuna emin olmaktır."

Sayın milletvekilleri, Türkiye'de yaşanan güncel ve tarihsel sorunların tamamının kaynağında Kürt sorunundan kaynaklı bir demokrasi sorunu yatmaktadır. Çözümsüzlüğe bırakılmak istenen ve bu çözümsüzlükten nemalanan, beslenen derin bir yapıyla karşı karşıyayız. Aslında, çözümünün çok basit olduğu bir sorun yıllardır tekçi, inkârcı yaklaşımlar ve savaş politikalarıyla derinleştirilmekte. Az önce dediğim gibi, yapısal ve güncel sorunların temelinde de Kürt sorunu yatmaktadır. Neden? Çünkü bu yaşadığımız antidemokratik sistemin kodlarında Kürt'ü inkâr, Kürt'ü imha mevcuttur. Öyle olmasaydı şirketler köylere "drone"larla, kar maskeleriyle, orduyla beraber baskın yapabilir miydi? Bu düşmanca tutumu, bu akıl almaz hezeyanı kimler, nasıl açıklayabilir?

Sayın Başkan, şimdi, bazıları çıkıp "Kaçak elektrik baskını." diyecek. Diyelim ki kaçak tespiti yapılıyor, bunun yol ve yöntemi bu mudur? İstanbul'un veya Sakarya'nın bir köyünü de ablukaya alıp bir sabah ansızın kar maskeli, elinde ağır silahlar olan özel kuvvetlerle ve panzerlerle basabilir misiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SAİT DEDE (Devamla) – Enerjinin temel bir hak ve ihtiyaç olduğu bir yüzyılda, bu yapılan, insanlık dışı bir uygulama değil de nedir?

Kayıp kaçak konusuna gelecek olursak, bakın, holdinglere bölge bölge bir enerji tekeli yaratıldı. Bunların kimler olduğu herkesçe malumdur. Isparta'da halka reva görülen uygulamaları da gördük. Şirketlerin hâlen eski hatlar üzerinden dağıtım yapması, tek bir iyileştirme yapmaması ve altyapı eksiliğinden koca bir kentte yüz binlerce insan karanlıkta kaldı. Diğer taraftan bu tekelci şirketlerin dağıtımından kaynaklı hak kayıplarının dahi yurttaşlara "kayıp kaçak" adı altında yüklendiğini görüyoruz yani tek bir kalem dahi zarar etmiyor dağıtım şirketleri. Hatların bakımının yapılmamasından, kullanılan iletkenin cinsinden dolayı yaşanan enerji kayıplarını da ya halkın cebinden ya devletten sübvanse ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAİT DEDE (Devamla) – Kimse enerji şirketleriyle bir olup halkları hırsızlıkla suçlayamaz. Kimlerin hırsız olduğunu, kimlerin nasıl çalıp çırptığını herkes görüyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yaklaşık üç haftadır Türkiye'nin en önemli meselelerini maalesef biz Parlamentoda konuşmuyoruz. Yani bugün elektrik faturasından tutun gıda maddelerine yapılan zamlar, KDV'nin yüzde 8'den 1'e düşmesi, piyasada ne oluyor ne bitiyor aslında Parlamentonun bu geçtiğimiz günlerde bir an önce buna çözüm bulması lazım gelirken maalesef işte komisyonlardan gelen, yaklaşık üç dört senedir Parlamentoya inmeyen anlaşmaları burada teker teker görüşmeye çalışıyoruz. Tabii bunlar önemlidir ama Türkiye'nin gerçekleri bundan daha önemlidir, bundan daha acil sorunlarımız var, bu acil sorunları çözmeden bunların bir anlamı yok, bir karşılığı da yok. Her seferinde biz şu an Cumhurbaşkanının gözünün içine bakıyoruz; işte, elektrikte kullanılan kilovatsaati 210'dan 250'ye mi çıkarır, faturalarda ne oranda indirim yapar; yapar mı, yapmaz mı? Mesela, özellikle inşaat sektörü: Biz yılbaşından hemen sonra fiyat farkı kararnamesini çıkarmıştık ve hangi rakamın ne olacağına dair hiçbir uygulama yok. Bu sektörde uygulamayla ilgili hâlâ ciddi beklentiler var; eğer bu beklentiler karşılık bulmazsa -belki dikkate almayacaksınız ama- eğer doğru düzgün bir kararname çıkmazsa bugün, istihdamın yaklaşık yüzde 6'sını, 7'sini sağlayan bu sektörün tamamı iflasın eşiğinde. E, piyasalarda zaten elektrik, doğal gaz, su faturaları kiralardan daha önemli hâle geldi, bunlardan daha yüksek rakamlara tekabül ediyor. Peki, bütün bunların konuşulması lazım gelen Parlamentoda -başta iktidar olmak üzere- üç haftadır biz neyi konuşuyoruz? İşte, Fildişi Sahili'yle, Gine'yle, Papua Yeni Gine'yle arada yapılan anlaşmalar muhakkak görüşülmeli, önemlidir; zaten Parlamentonun da ittifakla geçirdiği kanun teklifleridir ama bundan daha önemlisi, bugün içinde bulunduğumuz şartlara bir an önce çözüm bulunması.

Aynı şekilde, bugün, uluslararası ilişkilere baktığımız zaman -tabii, Sayın Cumhurbaşkanımız Afrika'ya gitsin, hiçbir itirazımız yok, dünyanın her yerine gitsin; dünya bugün, küçük bir köy statüsünde ama- bugün özellikle Karadeniz'de olan olayları görüyoruz, Türkiye bunun neresinde, ne kadar aktör? Yani bugün -basından takip ediyoruz- Fransa Cumhurbaşkanı Macron, Almanya Cumhurbaşkanı şu görüşmede, bu görüşmede, ona müdahale ediyor… Hâlbuki bu olaylar, bütün bu ülkelerin dışında, her yönüyle -başta enerji arz güvenliği, gıda güvenliği olmak üzere- Türkiye'yi derinden etkileyen meseleler ama bizim neyin ne olduğu konusunda hâlâ bir fikrimiz maalesef yok çünkü bizim dış politikamızda dün kötü dediklerimiz bugün iyi, bugün iyi dediklerimiz yarın kötü; hâlbuki devlette süreklilik esastır. O gün Birleşik Arap Emirlikleri'ne "FETÖ'nün finansörü." derken o gün Cumhurbaşkanını izliyoruz, kardeşim bilmem kim… Hakikaten, bir milletvekili olarak, bu hitapların bizi derinden üzdüğünü burada ifade etmek istiyorum. Yine aynı şekilde, Mısır'la ilgili aynı meseleleri gördük. Dolayısıyla değerli arkadaşlar, uluslararası arenada ülkenin bir saygınlığı vardır, bir kimliği vardır; ya "dost" deyin ya "düşman" deyin, bir karar verin de en azından bu ülkedeki 84 milyon da sizin dış politikanız konusunda, olmayan dış politikanız konusunda bir karara varsın.

Tabii, bunların yanı sıra özellikle bizim dış ticaretimizle ilgili dünyanın yaklaşık 150 ülkesinde iş adamlarımız bir şeyler yapmaya çalışıyorlar. Doğal olarak bu ülkede de devletini yanında görmek istiyor; ticaret ataşesini, büyükelçisini, o ülkeyle ilgili neler olup neler bittiğini bilfiil yerinde izlemek istiyor. Bizim bugün özellikle ihracatımıza baktığınız zaman, toplam ihracatımızın dünya ticaretindeki karşılığı yaklaşık yüzde 1, teknolojik ürünler açısından baktığınız zaman da ihracatımızın yaklaşık yüzde 3,6'sı teknolojik ürünler, geri kalanı bildiğiniz gibi. Hâlbuki bugün sadece Almanya'nın teknolojik ürün ihracat rakamı yaklaşık 200 milyar dolar civarında. Bunun yanı sıra, doğal olarak pazarlara şöyle bir baktığımız zaman, özellikle aralık ayı rakamlarına göre en fazla ihracatı Almanya'ya yapmışız, onun arkasından ABD, Birleşik Krallık, İtalya, Irak yani bu 5 ülkeye ihracatımızın yaklaşık yüzde 40'ını yapıyoruz. Dolayısıyla Türkiye'nin gerek bu bölgelerle gerekse diğer bölgelerle ilgili ciddi adımlar atması gerekiyor.

Tabii, ihracat derken ihracatı destekleyen kurum ve kuruluşlara da şöyle bir bakmak lazım; bunların başında ne geliyor? EXIMBANK geliyor. Peki, EXIMBANK'a baktığımız zaman, bizim ihracatçı kuruluş sayımız yaklaşık 94 bin, 13 bin civarındaki EXIMBANK'la çalışıyor, gerisinin EXIMBANK'la irtibatı bile yok yani EXIMBANK'ın da bu kredileri oluştururken istediklerini ben şöyle bir sayarsam… Bakın, EXIMBANK ihracatçıyı desteklemek için hangi belgeleri istiyor?

Kredi başvuru evrakı, genel muvafakatname, kredi talep formu, transfer talimatı, muvafakatname, niyet mektubu, teminat mektubu, kefalet mektubu. Şimdi, Anadolu'nun herhangi bir yerindeki bir ihracatçının zaten banka nezdinde bu itibarı olsa yani teminat alacak gücü olsa, kredi alacak gücü olsa EXIMBANK'a neden gitsin? Dolayısıyla, EXIMBANK'ın bu ülkeler bazında oluşturduğu kredileri de alan firmalara şöyle baktığınız zaman daha çok bilinen firmaların dışında herhangi bir şey yok yani Türkiye'nin müteahhitlik hizmetleri de yurt dışında yaptığı faaliyetler de Türkiye'dekinin üç aşağı beş yukarı benzeri. Sanki koskoca Türkiye Cumhuriyeti bu mahşerin 5 atlısına hizmet etmek için kurulmuş gibi yani bugün "Azerbaycan'da işler açılıyor." diyoruz, "Afrika'da işler açılıyor." diyoruz, "Asya'da işler açılıyor." diyoruz; sanki Sayın Cumhurbaşkanımızın bu 5 firmadan başka Türkiye'de sektör yokmuş gibi sürekli onları ön planda tutması doğal olarak ülkenin diğer güçlerini de rahatsız etmekte. Dolayısıyla, asıl olan, dış ticaret ataşeliklerimiz dâhil bunların güçlendirilmesi lazım. Dış ticaret ataşeliklerimizde görev yapan arkadaşlarımızın dil konusunda bir sorununun olmaması lazım. Aynı şekilde, o ülkenin ticaret hukuku nedir, nasıldır, bu işler nasıl olur, o ülkenin hukuki şartları nedir, bunlarla ilgili donanımlı bilgiye sahip olması lazım. Aynı şekilde, o ülkenin muhasebe düzeni nedir, vergi düzeni nedir, bununla ilgili de bilgi, birikim ve donanıma sahip olması lazım. Sadece ve sadece aldığı ücretlerin yüksek olması dolayısıyla veyahut da yandaşların, bir makam ve mevki sahibi olmak üzere yurt dışı elçiliklerde görevlendirdiğiniz insanların bu ülkenin ticaretine önemli bir katkısının olmayacağını buradan ifade edebiliriz.

Yine, bunun yanı sıra, tabii yurt dışında iş yapan firmalarımız da var, müteahhitlerimiz de var veya ticaret yapan arkadaşlarımız da var. Zaman zaman bu ülkelerle ilgili alacakları oluyor, bu alacakların tahsilatı konusunda da çok ciddi sıkıntılar yaşanıyor. Yine, devletimizin bu konuyla ilgili muhakkak bir adım atması lazım. Neticede onlar bu ülke için bir şeyler yapmaya çalışıyor, bu ülke için üretmeye çalışıyor, bu ülke için bulunduğu coğrafyada faaliyetlerini yürütüyor, doğal olarak devletini de yanında görmek istiyor.

Zaman zaman bu kürsüden müteaddit defalarda söylemişimdir: Bugün, özellikle ihracat şampiyonu olan ülkelerin önemli bir kısmını şöyle incelediğiniz zaman, ticaret ataşeliklerinin -çalışan eleman sayısının kesinlikle- neredeyse büyükelçiliklerde çalışan eleman sayısı kadar eleman istihdam ettiklerini de biz görüyoruz. Yani hiçbir şey tesadüf değildir, hepsi bir çalışmanın ürünüdür. Buradaki arkadaşlarımızın da bu ülkede görev yapan arkadaşlarımızın da iş adamlarının randevuları dâhil, iş programları dâhil, mevzuatları dâhil her türlü kılavuzluğu yapma mecburiyetleri var. Bunu buradan biz bir kez daha hatırlatıyoruz. Yani özellikle Afrika olsun Asya olsun -bugün Asya'da da ciddi faaliyetler var ama- maalesef oralardaki arkadaşlarımız bu destekleri ciddi oranda alamadıklarını ifade ediyorlar. Tabii, özellikle teknolojik ürünleri biz daha çok ihraç edelim diyoruz ama bugün maalesef bizde bu rakam 3,8'den 3,6'a düşmüş. Bizim patent sayımızı, buluş sayımızı uluslararası arenayla şöyle bir mukayese ettiğiniz zaman çok gerilerde olduğunu görüyoruz. Bugünkü ekonomik şartlarda nasıl desteklersiniz bilemem ama -TUBİTAK da dâhil- özellikle bu tür teknolojik ürünlerin üretilmesine yönelik faaliyetleri devletin net olarak desteklemesi lazım. Bu üreticilerimiz devleti net olarak yanında görmek istiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Tabii, ülkenin uluslararası riski de doğal olarak özel sektörün de piyasada kredi bulması açısından ciddi sorunlar yaşamasına sebep oluyor. Bugün dünyada en yüksek enflasyonu yaşayan 8 ülkeden biriyiz. Yine, uluslararası arenada, finans çevresinde en yüksek faiz oranlarıyla borçlanan ülkelerden biriyiz. Bu rakamlarla bugün, bu ülkede bir şeyler yapmak oldukça zor. Yine, bugün, işte "Kredi faizlerini 14'e indirdik." diyorsunuz, serbest piyasadaki faizler 24, 25. Yani özel bankalardaki yüzde 24, yüzde 25 faizlerle bugün bu ülkede yatırım yapmak, ihracat yapmak gerçekten çok zor. Bu şartlarda hizmet eden bütün arkadaşlarımızı, üreticilerimizi ben şahsen buradan takdir ediyorum, tebrik ediyorum. Ülkeye bütün bu zorluklara rağmen istihdam sağlıyorlar, vergilerini ödüyorlar, hepsine buradan ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) - Bitiriyorum Başkanım.

Tabii, doğal olarak bu tür anlaşmalar ortak anlaşmalar; bunu da desteklediğimizi buradan ifade ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına, Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurunuz Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sizlere basit ama cevap vermekte zorlanacağınız bir soruyla başlamak istiyorum. Türkiye, Avrupa Birliği tam üyelik hedefine bağlı mıdır? Çünkü en son 2016'da imzalanan mutabakata göre 6 maddenin daha uyum kapsamında düzeltilmesi ve gerekenlerin yapılması gerekiyordu -ve Sayın Cumhurbaşkanı çelişik açıklamalarda bulunuyor- ama sizden bir ilerleme göremiyoruz. Zorlanıyorsunuz çünkü orada zor maddeler var. Mesela "terör" ve "terörist" tanımını yapmanızı bekliyor Avrupa Birliği; oysa siz bu tanımı açık bir biçimde yaparsanız ülkenin yarısını, canınız istediğinde "terörist" deyip yaftalama hakkından mahrum kalacaksınız, yapamıyorsunuz. Aynı şekilde "Siyasi etik yasası çıkarın." diyor Avrupa Birliği; çıkaramıyorsunuz, çıkaramazsınız ama şunu bilin: Millet sizi gönderecek, biz geldiğimizde ilk çıkaracağımız kanun siyasi etik yasası olacak. (CHP sıralarından alkışlar) Öyle, tek bir yüzükle başlayıp sonunda, böyle, dünyaları var edecek kadar zenginleşme olamayacak ve şu anda kazandığınız haram paranın hepsinin de hesabını teker teker vereceksiniz.

Değerli arkadaşlar, yine, Avrupa Birliği "Kişisel Verileri Koruma Kurulunu bağımsızlaştırın." diyor. Niye? Çünkü kişisel verilerin korunması son derece değerli. Bakın, daha geçenlerde Kahramanmaraş Milletvekilimiz Ali Öztunç ortaya çıkardı, Kahramanmaraş Belediyesi çalışanların mezheplerini ve cinsel yaşamlarını merak ediyormuş. Peki, bu Belediye Başkanına ne yapılıyor? Bir şey yapılamıyor. Niye? Çünkü Kurul size bağlı, bunları değiştiremediğiniz için de Avrupa Birliği yolunda yürüyemiyorsunuz.

Peki, değerli arkadaşlar, sadece bu mu? Bakın, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde 126 ülkeden 109'uncuyuz. Bu utanılacak bir sıralamadır. Gerçi siz hukukun üstünlüğü meselesini bir entelektüel mesele, bizim aramızdaki bir tartışma gibi görüyorsunuz ama aslına bakarsanız hukukun üstünlüğü demek iş demektir, aş demektir ve ülkenin esenliği demektir ve bağımsız, şahsiyetli dış politika demektir.

Sayın Akbaşoğlu, benimle ilgilenmediğinizin farkındayım, matematikle de ilginizin iyi olmadığını fark ettik ama 126 ülke içerisinde 109'uncu olmamızın hesabını gelip burada vermenizi bekliyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, Osman Kavala dün yine serbest bırakılmadı, tam bin beş yüz yetmiş beş gündür hapiste, bin beş yüz yetmiş beş gündür demir parmaklıklar arasında. Niye? Selahattin Demirtaş niye tutuklu? Bakın, her iki dava birbirine çok benziyor. Tam tahliye olacağı sırada yeni bir suç uyduruyorsunuz. Osman Kavala'ya önce "Gezi davası" dediniz, beraat etti; bu sefer "15 Temmuz darbe girişiminde bulundu." dediniz, tam beraat etti, tahliye olacağı sırada yeni bir iddianame yetiştirdiniz ve "Sen casussun." dediniz ve bu sayede dört yıla yakın bir süredir hapiste tutuyorsunuz, buna da "Bağımsız yargı." diyorsunuz. Oysa Cumhurbaşkanı kendisi ifade etmişti: "Daha dün tahliye etmeye kalktılar, biz engelledik." demişti. Türkiye böyle bir ülke ve Cumhurbaşkanı şu bilinsin istiyor: O istemeden kimse tahliye olamaz, onun istemediği herkes de hapse her an girebilir, asla bir hukuki güvenlik söz konusu değildir. Ve bunun üzerinden değerli arkadaşlar, Türkiye maalesef savruluyor. Bakın, buna değer mi? Yani Sayın Cumhurbaşkanının bu 2 kişiye ve onların temsil ettiklerine kişisel husumeti, kişisel kini var diye Türkiye bu bedelleri ödemek zorunda mı? Bakın, eğer Osman Kavala davası da istemediğimiz şekilde gelişirse Türkiye Avrupa Konseyinden dışlanmak üzere, bunu görüyor musunuz? Ve muhtemelen Abdulhamit Gül bu tehlikeyi gördüğü için Adalet Bakanlığından azledilmiştir. Baktığınız zaman Bakanlar Komitesi, Büyük Dairenin kararına uyup "Evet, Türkiye Cumhuriyeti, maalesef, 18'inci madde uyarınca tutukluluğu bir siyasi enstrüman olarak kullanıyor, muhataplarını susturmak, sindirmek için kullanıyor, sözleşmeyi kötüye kullanıyor." derse Türkiye bir Orta Doğu ülkesi olma

tehlikesiyle karşı karşıya ve biz bundan çok kaygılıyız. Bakın, şimdi çıkacaksınız buraya, diyeceksiniz ki: "Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi de neymiş, bizim mahkemelerimizden üstün mü?" Ama şunu bilin: Sayın Cumhurbaşkanı da daha önce 3 defa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvurdu. Birinde on ay mahkûmiyet aldığında başvurdu, birinde adli sicil kaydı silinmediğinde başvurdu, diğerinde de milletvekili olamayınca Yüksek Seçim Kurulu kararına karşı çıkmak için "Hakkım ihlal edildi." diye başvurdu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT EMİR (Devamla) – Ve şunu da fark edin: Siz gittiğinizde biz iktidar olduğumuzda, siz de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kapısına gideceksiniz ve "Haklarım ihlal edildi." diyeceksiniz. Bugün her gün çiğnediğiniz Anayasa, bugün asla takmadığınız Türkiye'deki hukuk sistemi, bugün Türkiye'deki evrensel hukuk değerleri, ciddiye almadığınız evrensel hukuk ilkeleri yarın size de gerekecek ve bu kantar size de lazım olacak. Bu yoldan dönün ve Türkiye eğer şahsiyetli bir dış politika sürdürecekse, savrulmayacaksa, bütün iddialarından teker teker geri adım atmayacaksa ancak güçlü olarak bunu yapabilir -bunun birinci yolu da- hukukun üstünlüğünün olduğu, demokratik ve hukuka saygılı bir devlet olarak bunu başarabilir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkanım, iddiaların tümünü reddettiğimizi kayıtlara geçiriyorum, teşekkür ediyorum.

MURAT EMİR (Ankara) – Ayrıntılı reddedin.

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Fahrettin Yokuş.

Buyurunuz Sayın Yokuş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma üzerinde söz almış bulunuyorum.

Uluslararası anlaşmalar ülkemiz ve diğer katılımcı ülkeler açısından son derece önemlidir. Ülkemizin dış ülkelere açılması, yabancı yatırımların ülkemize getirilmesi ekonomik açıdan oldukça faydalıdır. Bu nedenle, uluslararası anlaşmaları olumlu bulmaktayız ve destekliyoruz.

Değerli milletvekilleri, hepimizin bildiği gibi, burada sağlık çalışanlarıyla ilgili bir düzenleme yapmaya gayret ettik. AK PARTİ Hükûmeti olarak önce doktorlarımızla ilgili alelacele bir düzenleme getirdiniz, sonra "Bunda yanlışlık oldu. Ertesi gün tekrar toplanalım, sağlık çalışanlarını da içine dâhil edelim." dediniz ama maalesef sözünüzü tutmadınız her zaman olduğu gibi. Böylece keyfekeder devlet yönetim anlayışınızın tezahürünü burada bir kez daha gördük, Türk milleti bir kez daha şahit oldu. Aradan geçen iki aylık sürede ne doktorlar ne sağlık çalışanları için yeni bir düzenleme getirmediniz. Sağlık çalışanları ülkenin dört bir yanında "Mesleğimizi yapamıyoruz." "Nefes alamıyoruz." "Geçinemiyoruz." diye feryat ediyor "Saldırılara uğruyoruz, can güvenliğimiz yok." diyorlar ama bu feryatları duymuyorsunuz, 1 milyonu aşkın sağlık çalışanını yok sayıyorsunuz. Aradan geçen onca zaman sonra tekrar soruyorum: Sağlık çalışanlarının haklı taleplerini ne zaman bu çatı altına getireceksiniz, hastanelerde doktor kalmadığı zaman mı getireceksiniz?

Değerli milletvekilleri, hekimlerimiz ülke dışına göç ediyor. İktidarınızın vurdumduymazlığı sayesinde yaklaşık iki yılda kamudan 8 bini aşkın doktor istifa etti, emekli oldu, ayrıldı gitti.

Hekimlerimiz neden istifa ediyor? Çünkü kendilerine ülkemizde bir gelecek göremiyorlar. Eğer bu ülkede hekimler bile kendileri için bir gelecek göremiyorlarsa bunun utancı AK PARTİ iktidarına yeter de artar bile.

Hekimleri ve sağlık çalışanlarını istifa ve emekliliğe sürükleyen nedenler arasında neler var diye baktığınız zaman, iş yükü, yetersiz ücret, sağlıkta şiddet, liyakatsizlik ve hekimlik yapma şartlarının sağlanamaması…

81 ilde 6.178 hekimle yapılan bir ankette doktorlarımızın yüzde 45'i "Gelirim yetmiyor, geçinemiyorum." diyor; yüzde 76'sı "Pandemi ek ödeme ücretlerini alamıyoruz pandemi sürecinde." diyor; yüzde 90'ı performansa dayalı ek ödeme sisteminin adaletsiz uygulandığını söylüyor; yüzde 92'si sağlıkta şiddetle ilgili yasal düzenlemenin etkili olmadığını söylüyor; yüzde 84'ü daha önce hasta veya hasta yakını tarafından sözel ve fiziksel şiddete uğradığını söylüyor; yüzde 68'i ise çalışma şartlarının yoğunluğu nedeniyle hastalarıyla yeterli ve uygun şekilde ilgilenemediğini söylüyor; yüzde 72'si çalışma ortamının pandemi koşullarına uygun olmadığını söylüyor. Yani bütün bunları AK PARTİ'liler duymuyor, görmüyor, âdeta sağır ve görmeze yatıyor.

Ülkemizde hekimler ne yazık ki kendilerini yalnız ve sahipsiz hissediyorlar, gerçekten de öyle. Bu yüzden de her geçen gün istifalar artarak devam ediyor. Neden hâlâ hekimlerimizi göçe zorlayan şartları iyileştirmiyorsunuz diye bir kere daha soruyorum, belki mahcubiyetinizden bir dahaki hafta bunu getirirsiniz diye ümit ediyorum ama çok zor.

Değerli milletvekilleri, BAĞ-KUR ve SSK emeklisi binlerce doktor ve diş hekimi asgari ücret seviyesinde emekli maaşı almaktadır. Bu adaletsizlik binlerce emekli doktor ve diş hekimini mağdur etmektedir. BAĞ-KUR ve SSK emeklisi doktorların maaş eşitsizliğini gidermek için düzenleme yapılması elzemdir. Kısacası, hekimler hangi sosyal güvenlik statüsünde emekli olursa olsun -yani SGK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı- insanca yaşam şartlarına yükseltilen emekli aylıklarını hak ediyorlar siz vermeseniz de. Toplumun sağlığının sağlık emekçilerinin sağlığıyla mümkün olduğunu artık size tekrar tekrar buradan söylüyoruz.

Sağlık çalışanları ne istiyor? Diyorlar ki: Tüm sağlık emekçilerine insanca yaşamaya imkân veren, emekliliğe yansıyan, yoksulluk sınırı üzerinde temel ücretin verilmesi. Eğitim durumu, hizmet yılı, mesleki risk gibi faktörler ile ücret skalasının belirlenmesi. Ek göstergelerin kademeli olarak yükseltilmesi. Sağlıktaki personel sayısının kadrolu, güvenceli istihdamla OECD ortalaması oranında artırılması. Sağlığa bütçeden daha fazla pay ayrılması. Emeklilere verilecek olan ilave ödeme hangi kurumdan veya hangi sosyal güvenlik kurumuna bağlı olarak emekli olduğuna bakılmadan, tümüne eşitlik ve adalet ölçüsünde, insanca yaşamaya yetecek emekli maaşı bağlanması. Covid-19 başta olmak üzere, meslek kaynaklı hastalıklara karşı bütüncül bir meslek hastalıkları yasası çıkarılması. Etkili ve caydırıcı yeni bir sağlıkta şiddeti önleme yasası çıkarılmalı, güvenli iş yerleri oluşturulmalı. Kanunlara göre, sağlık alanında görev yaptıkları hâlde sağlık çalışanı olarak görmezden gelinen veteriner hekimler de tüm sağlık çalışanlarına yapılacak yasal düzenleme ve maaş iyileştirmelerinden faydalanmalıdır. Veteriner hekimler neden bu ülkede hekim olarak görülmez, gerçekten anlamakta güçlük çekiyoruz.

Koruyucu sağlık hizmetlerinin öncelendiği birinci basamak sağlık hizmetlerinin oluşturulması, aile hekimliği ceza yönetmeliğinin iptal edilmesi talep ediliyor. Asistan hekimler başta olmak üzere, uzun süreli ve angarya çalışmanın kaldırılması, nöbet ertesi izinlerin ekonomik kayba neden olmadan kullandırılması, sağlık hizmetlerinde "katkı" "katılım payı" "reçete ücreti" gibi adlarda alınan ücretlerin iptal edilmesi, liyakatsiz atamalar, soruşturmalar, mobbing, güvenlik soruşturmaları, KHK'lerle dayatılan antidemokratik uygulamaların derhâl bitirilmesi talep ediliyor. Özel sağlık kuruluşlarında ciro baskısına, taşeronlaştırmaya, güvencesiz çalışmaya son verilmesini istiyorlar. Sağlık hizmetlerinin planlanmasında ve sunulmasında sağlıktaki emek ve meslek örgütlerinin karar alma mekanizmalarında yer almasının sağlanmasını talep ediyorlar. Aslında çok şey istemiyorlar amma bunlar insanca yaşamak için talepler.

Sağlık çalışanları bir bütündür. Doktorundan hemşiresine, hasta bakıcısından hizmetlisine kadar tüm sağlık çalışanlarının insanca yaşayacak bir ücrete kavuşturulması şarttır. Yıllarca övündüğünüz sağlık hizmetleri maalesef bugün çökme noktasına gelmiştir. Sağlık çalışanlarına şaşı bakışınızın

bedelini bugün sadece sağlık çalışanları ödemiyor, halkımız yani 85 milyon da ödüyor. Artık hastanelerimizde yeterince doktor ve çalışan olmadığı için vatandaşlarımız zamanında randevu alamamaktadır, randevu tarihleri altı aydan iki yıla kadar uzamaktadır. Acilen sağlık çalışanlarıyla ilgili bir düzenleme yapılmalıdır diyorum.

Değerli milletvekilleri, malumunuz milyonlarca dar ve sabit gelirli vatandaşımız 2022 yılında mutsuz ve umutsuz bir şekilde yaşamaya mahkûm edildi. Siyasi iktidarın yanlış ekonomik ve sosyal politikaları sonucu enflasyon yüzde 50'leri aştı, işsizlik rekor kırdı, hayat pahalılığı ise dayanılmaz boyutlara ulaştı. 2022 yılı Ocak ayında siyasi iktidarın elektriğe, doğal gaza, akaryakıta, kömüre yaptığı fahiş zamlar halkımızı perişan etmiştir. Başta emeklilerimiz olmak üzere, memurlarımız, asgari ücretli çalışanlarımız, küçük esnafımız, çiftçilerimiz feryat figan ediyor ancak feryadı figanı duyan bir iktidar yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, hepiniz biliyorsunuz, memur ve memur emeklilerine ocak ayında yüzde 7,5 zam yapıldı, ocak ayı enflasyonu 11,1 çıktı. Memur ve memur emeklisi 6 milyon insan şu anda enflasyon altında eziliyor, altı ay bu maaşla böyle gidecek, altı ay enflasyonda ezilecek.

Yine, BAĞ-KUR ve SSK emeklileri hiç zam alamadılar çünkü onlar enflasyon farkı aldılar, sadece 1.500 lira maaşı olanlar 2.500'e çıktı, onlar da perişan. Buradan diyorum ki gelin, eşelmobil sistemine geçelim, memurlarımıza, emeklilerimize her ay bir önceki ayın enflasyon oranı kadar artış yapalım, zaten şu anda alacaklılar, hiç olmazsa, kısmen de olsa enflasyon altında ezilmelerini önleyelim diyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurunuz Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, kıymetli vekiller; benim bir hipotezim var. Bu on dakikalık konuşmanın sonunda bu hipotezi bir teorem hâline getireceğim, ispatlayacağım yani şu anki iddiam kesinleşmiş olacak. O hipotezim de şu: Erdoğan sebep, enflasyon sonuçtur. Şimdi, diyor ki: "Gıdada fahiş fiyat uygulayanların canını yakacağız." Peki, Sayın Erdoğan, bu fahiş fiyatın sebebi sensen ne olacak? Bizim sana ne söylememizi ya da ne yapmamız istersin? Bir bakalım, yani bu yıllar içerisinde neler yapılmış, fiyatlar nasıl düşürülmeye çalışılmış, buna bir bakalım. Bir defa tabii, şurada ironik bir taraf var. Bir de Bakan çıkıp da işte "Biz, Avrupa'da tarımsal gayrisafi millî hasılada 1'inciyiz kardeşim." dediğinde biz şunu tam anlayamıyoruz: Ya, madem öyleyse, madem biz 1'inciysek; bu patlıcanın tanesi niye 6 lira, domatesin tanesini niye 5 liradan alıyoruz, tarımsal üretimde enflasyon niye bu kadar yüksek?

(Uğultular)

RIDVAN TURAN (Devamla) – Bu karşılıklı diyalog çok insicam bozucu bir şey Sayın Başkanım.

On yılda neler yaptılar, bunlara bir bakalım. Bir defa, ne oldu? Fiyatlarını düşürmek için ithalat kapıları sonuna kadar açıldı. Herkes bilir ki ithalatı artırırsanız, fiyatları düşürmezsiniz, üretimi düşürürsünüz; üretimin düşmesiyle beraber kronik fiyatlar yüksek kalır, bunun sonucunda da günün sonunda fiyatları düşürmüş olmazsınız. Fiyatlar böylece zaten düşmedi. Sonra "Hal yasasıyla fiyat düşecek." denildi, birtakım girişimler oldu, 2012'de yürürlüğe giren bir hal yasası vardı, o zaman Hayati Yazıcı Ticaret Bakanıydı ve "Hal yasasıyla sebzede meyvede fiyatı yüzde 25 düşüreceğiz kardeşim." dedi, olmadı. Sonra, Albayrak 2019'da "Yeni hal yasasıyla bu komisyonculuğu ortadan kaldıracağız, bu komisyoncuları da perişan edeceğiz, fiyatlar düşecek." dedi, fiyatlar düşmedi. Sonra ne mi oldu? Gıda Komitesi ve Fiyat İstikrar Komitesi kuruldu. Bunlar hafiye gibi bu işleri takip ettiler, toplantılar yaptılar, izleme komiteleri kuruldu, falan falan, bunların yapıları değişti. Sonuçta ne oldu biliyor musunuz? Fiyatlar düşmedi. Ama acar iktidarımız fiyatları düşürme mücadelesinden geri adım atmadı. Ne mi yaptı? Bir erken uyarı sistemi kurdu, bu erken uyarı sistemi gıda fiyatlarını düşürmek için sürekli ithalatın önünü açacak adımlar attı; yine fiyatlar düşmedi. Ardından, tanzim satışlar kuruldu, biliyorsunuz, bir yerel seçim öncesinde, düşük fiyatlı, uygun fiyata sebze meyve satmak için insanlar

yüzlerce metre kuyruğa girdi, seçim bitti, AKP seçimi kaybetti, tanzim satışlar sona erdi ve fiyatlar düşmedi. Sonra dediler ki "Ya, bu terörist patatesçiler ve soğancılar var ya, biz bunların depolarını basar, onları da piyasaya sürersek fiyatlar düşecek." Bunu yaptılar, bu kesimleri terörist ilan ettiler. Ne oldu? Fiyatlar düşmedi. Sonra Rekabet Kurumu devreye girdi, zincir marketlere -ne bileyim işte- piliç eti üreten 19 firmaya, et sanayicilerine, şuna buna milyonlarca lira ceza kesti "Fiyatları düşürün." diye. Ne oldu biliyor musunuz? Fiyatlar düşmedi. Sonra ihracat engellendi; önce limonda, ardından portakalda, şimdi hâlâ nohutta, şekerde, buğdayda ihracat yasağı var içeride mal bol olsun, fiyatlar düşsün diye. Tahmin ettiğiniz doğru; fiyatlar yine düşmedi. Tarım Kredi Kooperatifleri marketlerinde Erdoğan poz verdi "Ya, fiyatlar çok da güzel, herkes gelsin, buradan alışveriş yapsın." dedi, bin tane açılacağı söylendi, unutuldu. Sonra ne oldu? Fiyatlar düşmedi. Ardından teknolojik seralar kuruldu ki örtü altı üretim artsın diye; fiyatlar düşmedi. Sütte, kırmızı ette fiyatlar sabit tutuldu. Süt fiyatları on üç ay sabit tutuldu, millet süt ineğini kesmek zorunda kaldı; bunlarda da fiyatlar düşmedi. Sözleşmeli üretim yapıldı; fiyatlar düşmedi. Dijital tarım pazarı kuruldu, on-line, oradan alınırsa fiyatlar düşer diye; yine olmadı. Şimdi, "enflasyon timleri kurmak" diye böyle bir Zihni Sinir proje var, özellikle Nureddin Nebati'nin projesi bu, inzibati yöntemlerle bu işi yapacaklar. Mobil uygulamayla ucuz ürün alınacak, bakılacak nerede daha ucuzsa vatandaş koştur koştur… İşte, Ruhsar Pekcan'ın fikriydi, Nureddin Nebati bunu hayata geçirmeye çalıştı. Ne oldu? Fiyatlar düşmedi. Şimdi KDV indirimi, yüzde 8'lik KDV indirimi söz konusu, bununla fiyatların düşeceği zannediliyor. Arkadaşlar, 20 liralık domateste ne olur; yüzde 8 desek 1,6 lira, doğru mu? Yani 20 liralık domateste 1,6 liralık bir indirim olacak KDV'nin indirilmesiyle beraber. Bu da fiyatları düşürmeyecek ve enflasyona etkisi -hesaplanmış- 0,71 puan, bu ay içerisinde yapacağı etki. Neden? Çünkü iktisatta yeni bir ekol var, bu ekole "Erdoğan etkisi" diyoruz, Erdoğan sebep, enflasyon sonuçtur.

Şimdi ispatlıyorum size bunun niye böyle olduğunu. Bakın, geçen yıl eylül ayında petrolün varil fiyatı 70 ila 75 dolardı. İyi mi? Cepte dursun. Kur 8,5 liraydı arkadaşlar. Biz o zaman 1 varil petrole -yani aşağı yukarı 160 litre yanlış hatırlamıyorsam- 595 lira veriyorduk. Şimdi AKP'liler diyorlar ki: "Ya, bizden değil bu, dünyada bir fiyat artışı var." Şimdi, bakalım; evet, dünyada bir fiyat artışı oldu, 95 dolar bugün, Brent ham petrolün varili 95 dolardı bugün fakat kur ne oldu biliyor musunuz? Bugün 13,76'ydı. Şimdi, dünyadaki değişimi engelleyemeyebilirsiniz, peki, bu 8,5 liradan 13,76 liraya kuru çıkaran kimdir? Kimdir biliyor musunuz? Bu fahiş fiyatın sebebi olan, enflasyonun sebebi olan Erdoğan'ın ta kendisidir. Nasıl yaptı bunu? Demokrasiyi rafa kaldırarak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Demirtaş, Kavala kararları gibi kararları için "Bizim için yok hükmündedir." diyerek ve "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." diye bir zırvayı, iktisadi bir zırvayı -bu, tarih kitaplarına yazılacak, emin olun- bir teorem diye bize yutturmaya çalışarak yaptı yani para politikası araçlarıyla kuru düşürmeye dönük adım atmadı, faizi düşürdükçe, düşürdükçe, düşürdükçe geldi mi kardeşim bu 13,76'ya. Şimdi, biz, eylül ayında 595 liraya aldığımız petrolün varilini 1.307 liraya alıyoruz, aradaki 710 lira fark Erdoğan farkıdır yani demek ki böyle "Dış mihraktır." "O, oradan indi, bu, buradan çıktı." "Herkes de bizim perişan olmamızı istiyor." falan bunlar işin palavrası. Erdoğan'ın iktisat bilmezliğinin siyasi ve iktisadi sonucunu yaşıyoruz. Bunun sonucunda ne oldu? Bir varilde yüzde 100'den fazla fiyatın artmasının tek bir sebebi var bu ülkede arkadaşlar, tek bir sebebi, o sebebin adı: Recep Tayyip Erdoğan'dır, onun iktisat bilmezliğidir. Bu, kaçınılmaz bir biçimde üretici fiyatlarına yansıdı. E, ne yapacak şimdi? Petrol böyle artınca mazot artacak, ilaç artacak, tarım zehirleri artacak, gübre artacak, doğru mu? Ne oldu? Arttı. Erdoğan'ın sayesinde üretici fiyatları on bir yılın zirvesini gördü. Böylece üretici fiyat enflasyonu yüzde 52'yle on bir yılın zirvesine geldi, oturdu. Sebebi ne? Erdoğan'ın "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." teoremi. Gübreye bir yılda yüzde 320 zam geldi, Erdoğan sonra dedi ki: "Ya, kardeşim, biz çiftçimize güzellik olsun diye yüzde 30 indireceğiz." Anladım da yüzde 320'ye niye getirdin o zaman? Bir güzellik yapacaksan yüzde 320 zam getirmişsin sen, zam koymuşsun sadece gübreye ya, sadece gübreye bu kadar zam koymuşsun; yüzde 30 indirsen ne indirmesen ne, al senin olsun, ihtiyaç yok. Zannediliyor ki yüzde 30 indirince -çiftçinin derdi yüzde 30 da sanki- millet koşa koşa gübre alacak. Arkadaşlar, hububat ithalatına 3 milyar 679 milyon doları geçen sene ödedik. Bunun bugünkü kurdan karşılığı ne biliyor musunuz? 50 milyar 600 milyon Türk lirası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

RIDVAN TURAN (Devamla) – Peki, iktidarın çiftçiye verdiği destek ne? 23 milyar Türk lirası. E kardeşim, sen bu tahıl için Rusya'ya vereceğin, Ukrayna'ya vereceğin parayı kendi çiftçine ver de 9,5 milyon hektardan 7,5 milyon hektara düşürdüğün buğday üretim alanlarını tekrar çoğalt da işçiyi yeniden mutlu kıl da bu üretim burada olsun. Yani o kadar çok şey söylenebilir ki ama mesele şudur: Kardeşim, bu sebzenin, meyvenin fiyatı düşmeyecek; bakın daha da artacak, nisanda daha da fazla artacak çünkü bu kafa devam ediyor, bu kafa devam ettiği sürece bu fiyatların düşmesi imkân ve ihtimal dâhilinde değil. Tarıma bu kadar kötü davranırsan, çiftçiye bu kadar kötü davranırsan, tarım alanlarını azaltırsan, ithalatçılık yaparsan -sürem çok azaldı, anlatacak çok şey var bu konuda- bunun sonucunda bir tarım ülkesinde ancak ve ancak insanları daha pahalıya doyurabilirsiniz; hatta belki doyuramayabilirsiniz, hatta belki bir gıda kriziyle karşı karşıya bırakabilirsiniz. İnşallah bunlar olmaz.

Ama baştaki hipotezi şu anda doğrulamış olduk; Erdoğan sebep, hayat pahalılığı sonuçtur. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan…

BAŞKAN - Sayın Akbaşoğlu…

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

57.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın 194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir bilgi vermek için ben söz almıştım, Sayın Beştaş'ın dile getirdiği konuyla ilgili bir bilgiyi paylaşacaktım: Öncelikli olarak, tabii, şunu da ifade etmek isterim ki bu enflasyon ve faizle ilgili meseleye dair, kamuoyuna yansıyan bir bilgiyi Meclisin takdirine sunuyorum, kamuoyunun takdirine sunuyorum. Covid-19 salgını kaynaklı enflasyon rekorlarla tüm dünyanın sorunu. Avrupa Birliği genelinde de yüksek seyreden enflasyon rakamları Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde'a soruldu. "Neden faiz oranlarını yükselterek enflasyonla savaşmıyorsunuz?" önerisine Lagarde, "'Faiz artırmak enflasyonu aşağı düşürmez, sadece ekonomiye zarar verir.' cevabını verdi." diyor, bunu bilgilerinize sunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – "Ve devamında Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde 'Faizi artırsaydık pandeminin ve ekonomik krizin üstüne bir de finansal bir kriz gelirdi.' dedi." diye bütün dünya kamuoyunda paylaşılan bir bilgiyi takdirlerinize sunuyorum.

Aynı zamanda, Sayın Beştaş'ın dile getirmiş olduğu, Akdeniz Üniversitesinde, saat 17.00 sularında bugün bir kafenin önünde cereyan eden kavgayla ilgili İçişleri Bakanlığımızdan bilgi talep etmiştik, onu paylaşmak için ben asıl söz aldım. Bu konuyla ilgili tahkikatın başlatıldığı ve tespit çalışmalarının devam ettiği yönünde bilgi bizimle paylaşıldı, bunu da yüce Meclisin bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan…

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İç Tüzük 60'a göre kısa bir söz talebimiz var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

58.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Akbaşoğlu'nun benim argümanlarıma karşı Christine Lagarde'ı -ne diyelim- delil göstermesi, örnek göstermesi gerçekten ibretlik. Çok somut şeylerden bahsediyorum hem de ne Fransa'daki yakınlarıma sorarak bunu yapıyorum ne yüzde 7'yi "çarpı 7"

olarak alıyorum. Çok açık bir şey var yani bu kurun artmasının sebebi tek bir kişidir. Buna siz ne diyorsunuz? Yani buna ilişkin bir aydınlatıcı bilgi verirseniz biz de müstefit oluruz belki.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, ben de -yerimden- bir söz talebinde bulunmak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu, buyurunuz efendim.

59.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ben ne söylediğimin anlaşılması noktasında da bir açıklama yaptım, orada da ifade ettim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – O zaman da anlamadık!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok açık bir şekilde diyorum ki: Biraz evvel sizin de bahsettiğiniz, 2020 yılında brent petrolün varil fiyatı 25-26 dolardı, bugün, işte biraz evvel ifade ettiler 95-96 dolarlara geldi yani yaklaşık 4 kat, 4 misli artmış. Bu başka bir şey.

Bir de diyorum ki Fransa'da da Amerika'da da yüzde 5, 6, 7 oranında kırk elli yılın en büyük enflasyonuyla karşılaşılmış. Ve başka bir yere geçerken böyle bir husus söz konusu.

Bunu da bu vesileyle kayıtlara geçirmeme vesile olduğu için Sayın Milletvekiline teşekkür ediyorum.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Fransa'da, Almanya'da asgari ücret ne? Asgari ücret kaç euro?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir kez daha şunu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bakın, değerli arkadaşlar, Sayın Cumhurbaşkanımız diyor ki: "Enflasyon faizin sonucudur." Efendim, Avrupa Merkez Bankası Başkanı Christine Lagarde da aynı şeyi tekrarlıyor, bu kadar basit. Tayyip Erdoğan'a karşı çıkıyorsunuz, Avrupa Merkez Bankasına ne diyorsunuz?

Teşekkür ediyorum.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) (Devam)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası "Başkanın gerekli görmesi hâlinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca, teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

2'nci sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 261) (x)

(x) 261 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 261 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FAS KRALLIĞI ARASINDAKİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASINI TADİL EDEN ANLAŞMANIN NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 24 Ağustos 2020 tarihinde Rabat'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma"nın "Notalar"la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Ali Kenanoğlu.

Buyurunuz Sayın Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, uluslararası sözleşmelerle ilgili, hatiplerimiz, bu konudaki görüşlerimizi ifade ettiler. Biz de bu vesileyle ülkenin çeşitli gündemlerine ilişkin görüşlerimizi ifade etmek istiyoruz.

Bu geçtiğimiz günlerde İstanbul'da DİAYDER davası vardı. DİAYDER, Din Alimleri Yardımlaşma Derneği. Bu derneğin… Diyarbakır'da dernek olarak faaliyet yürüten bir dernek var, bir de İstanbul'da. Tabii, ben, İstanbul Milletvekili olmam hasebiyle DİAYDER'in İstanbul'daki davasını takip ettim. Tabii, esasında bütün dava da İstanbul üzerinden yürüyor çünkü orada bir kuyruk acısı var. Kuyruk acısı nedir? İstanbul Büyükşehir Belediyesinin iktidar tarafından yani merkezî iktidar tarafından kaybedilmesi ve bu kayıpla birlikte İstanbul Belediyesine yönelik yapılan çeşitli söylemler, iftiralar, yalanlar. Bunun üzerine kurulu ve bunu yaparken de genel olarak Kürtler üzerinden yapılan, HDP üzerinden yapılan bir karalama kampanyası var. Bizi ilgilendiren kısmı da bir taraftan bu, bir taraftan da hakikaten vekili olduğumuz ilin büyükşehir belediyesine yönelik haksız tutumlara karşı eleştirilerimiz var.

Şimdi, İstanbul Belediyesinde ne oluyor yani İstanbul Büyükşehir Belediyesinin suçlandığı mevzu nedir? Burada teröristlerin işe alındığı ve çalıştığı yönünde bir söylem geliştiriliyor. Bu söylem zaten seçimlerden önce yapılıyor, "İstanbul'u Ekrem İmamoğlu alırsa bunlar teröristleri işe alacaklar, sayaç okumalarında, şuralarda buralarda, bir sürü alanda bu teröristleri çalıştıracaklar." diye zaten bir kara propaganda yürütülüyor. Şimdi, akabinde seçimler bitiyor, tabii, seçimleri büyük bir hezimetle iktidar, AKP kaybediyor, Cumhur İttifakı kaybediyor ve arkasından da bu savlarını nasıl destekleyecekleri üzerine çalışmalara, araştırmalara giriyorlar ve buradan DİAYDER, Din Alimleri Yardımlaşma Derneğinden İstanbul Büyükşehir Belediyesine yani bu derneğin üyelerinden alınan kişiler üzerinden bir açık yakaladıklarını düşünüyorlar yani "Buradan bir kapı araladık, hadi biz buradan ilerleyelim." diye düşünüyorlar. Peki, bunun öncesinde ne imiş? Şimdi, Din Alimleri Yardımlaşma Derneği, Şafii din insanlarının, Şafii inancına mensup Müslümanların inançsal hizmetlerini yerine getirmek için kurulmuş bir dernek, daha doğrusu, Şafii din insanları tarafından oluşturulmuş bir dernek.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Mezhep, mezhep…

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Şafii mezhebi… Yanlış mı söyledim?

Yani İslam inancının, Müslümanlık inancının Şafii mezhebiyle ilgili inançsal hizmetler yürüten insanların bir araya gelerek oluşturdukları bir dernek ve bu derneğin bir özelliği de tabii bir taraftan Şafii inancına ait insanlara hizmet verirken bir taraftan da Kürtçe ibadet hizmeti de yürütüyorlar. Şimdi, daha önce İstanbul Belediyesinde yaklaşık 180 civarında din insanı çalışıyor yani bu şekilde inançsal hizmet veren insan çalışıyor ve bunların tamamı Hanefilerden oluşuyor. Yani İstanbul'da sanki Hanefilik dışında başka bir inanç yokmuş gibi tümüyle Hanefilerden oluşan -zaman zaman bu sayı artıyor, zaman zaman düşüyor ama- ortalama 180 kişi çalışıyor.

Şimdi, 24 Haziran seçimlerinden sonra, Belediye değişiklikten sonra Belediye şunu söylüyor, diyor ki: Ya, İstanbul'da sadece Hanefiler yaşamıyor, İstanbul'da Aleviler de var, Şafii mezhebine sahip insanlar da var, Hristiyanlar da var; bunlara ait insanların da bu hizmetleri vermesi gerekiyor belediye bünyesinde ve bunlar genelde "gassal hizmeti" dediğimiz cenaze hizmetlerinde istihdam ediliyorlar. Bu çerçevede, bunları işe alırken de şu kriter uygulanıyor: Yani mahallelerde, ilçelerde, bölgelerde inanç kurumları üzerinden gidiliyor. Yani böyle, herhangi bir derneğin, kurumun yani onların ifade ettikleri gibi bir terör örgütünün, hani kendi söylemlerine göre ifade ettikleri gibi bir örgütün ve benzeri şeylerin referansıyla olan işler değil. 39 ilçede hangi mahallelerde hangi inanç kurumları var? Cemevleri, camiler, Caferi inancına mensup insanların oluşturduğu camiler, Şafii inancına mensup insanların, mezhebine mensup insanların oluşturduğu mescitler, camiler üzerinden belediyeye alım yapılıyor ve bunlar sınavla filan oluyor yani. Alevi dedeleri de işe alınıyor, Şafii inancına mensup insanlar da iş alınıyor, Caferi mensubu insanlar da işe alınıyor ve ilk defa İstanbul'un çok inançlı yapısı da Belediyede temsil edilmiş oluyor aslında, iyi bir şey oluyor yani yapılamayan bir şey yapılıyor aslında. Bu, desteklenmesi gereken bir durum ama bunun üzerinden "Vay efendim, siz bu Şafii Kürtleri işe aldınız." diye İstanbul Büyükşehir Belediyesine teröristleri işe aldığı üzerinden bir muamele yapıyor ve geçtiğimiz bütçe konuşmasında burada İçişleri Bakanı bir sayı da vererek 250 küsur teröristten bahsetti ve zaten bu kapsamda DİAYDER'e bir soruşturma başlatılmıştı, bir gözaltı işlemi de yapılmıştı; 23 kişi yargılanıyor, 8 kişi tutuklu yargılanıyordu ve geçtiğimiz cuma ve pazartesi günleri bunların duruşması vardı. Ben duruşmaya da katıldım, bir Alevi olarak Şafii mezhebine sahip inanç insanlarının yargılandığı duruşmaya katıldım ve onlara destek olmak için oradaydım çünkü İstanbul Belediyesinin uygulaması doğru bir uygulamadır ve Türkiye genelinde yapılması gereken bir uygulamadır ve Diyanet İşleri Başkanlığı ya da Türkiye'nin inançsal sistemi içerisinde de yapılması gereken bir uygulamadır. Diyaneti eleştirimiz ayrı bir konu, tabii, o başka bir mesele.

Ancak şunu gördüm: Biz hani istiklal mahkemelerini çok konuşuruz ya, bir an kendimi istiklal mahkemelerinde hissettim yani orada 80-90 yaşındaki insanların yargılanmalarını, Türkçe bilmeyen insanların heceleyerek Türkçe savunma yapmaya çalışmalarını… Çünkü bir taraftan "Ya, ben Kürtçe savunma yaparsam muhtemelen bana 'terörist' diyecekler. O nedenle benim Türkçe savunma yapmam gerekiyor." düşüncesine kapılıyorlar bu insanlar. Yani evlerine gitmek istiyorlar çünkü hastalar, yaşlılar ve hapishanede vakit geçirebilecek insanlar değiller, dolayısıyla Türkçe savunma yapmak zorunda hissettiler kendilerini ve öyle bir Türkçe konuşmak zorunda kaldılar ki hece hece okumak zorunda kaldılar savunmalarını. Yani kendimi hakikaten… Hani -günümüzde onu çok yaşıyoruz- o istiklal mahkemelerinde şöyle bir söz vardır ya: "Sanıkların idamına, tanıkların bilahare dinlenmesine..." Şimdi, bu cümle istiklal mahkemelerini özetleyen bir ifadedir. Şimdi, burada, şu anda, aynı o mahkemede de işte Kobani kumpas davasında da benzer davalarda da aynı şeyi görüyoruz yani karar verilmiş sanıkların idamına, cezalarının belirlenmesine, tanıkları daha sonra dinleriz, delillere bakarız daha sonra; mesele bu. Şimdi, burada öyle bir yargılama var ki öyle bir yargılama var ki bütünüyle İstanbul Belediyesiyle olan hesaplaşmayı, oradaki kuyruk acısını çıkarmak için Kürtlere ve Kürt inanç insanlarına, Kürtçeye açılmış bir savaş var ve cezalandırma yöntemi uygulanıyor. "Melle, seyda" diyorlar inanç insanlarına tabirleriyle. Şimdi bunlar savunma yapıyorlar, diyor ki bir tanesi: "Ya, ben Binali Yıldırım'ın referansıyla işe girdim." yani "Benim işe girmem daha önceydi, ben o dönemde alınmadım." diyor. Bir tanesi "Ya, belgelere bakın, kayıtlara bakın, ben DİAYDER'in üyesi dahi değilim." diyor ama niye? Şafii ve Kürtçe konuşuyor, Kürtçe hutbe vermiş, dolayısıyla o da o torbanın içine konulmuş. Tümüyle hukuktan uzak, vicdandan uzak, ahlaktan uzak, inanç özgürlüğünden uzak, İslam'ın kendi değerlerinden uzak bir yargılama var; niye var? Süleyman Soylu buraya çıktı "Şu kadar terörist çalışıyor." dedi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi de –bir hata yaptı, yanlış yaptı, onu da buradan eleştiriyorum– çıktı, sanki bu ülkede bağımsız bir yargı varmış gibi, sanki işleyen bir devlet aklı varmış gibi "Hadi gel, kimse al bakayım!" dedi. Ya, bu ülkede sanki bağımsız yargı var ya. Yani bir kumpasla, bir gizli tanıkla herkesi içeri atabiliyorlar yani bu kadar basit bir yargılama sisteminde çalışıyoruz. Sen neyine meydan okuyorsun böyle koşullarda? Söylemen gereken şu: "Tümüyle iftira atıyorsunuz. Zaten kumpas da kuruyorsun, istediğin kumpası kurup istediğini suçlu ilan edebilirsin." denilmesi gerekirken

"Hodri meydan!" denildi ve gelinen sonuçta 80 yaşındaki, 90 yaşındaki insanlar haksız, hukuksuz, vicdansız ve ahlaksız bir şekilde orada yargılanıyorlar.

Şimdi, burada Kürtçe kelimeler –ben Kürtçe bilmiyorum tabii, ana dilim Kürtçe değil, ben bir Türkmen'im– sayıldı önceki konuşmalarda. Ya, insan isimleri dahi günlük kelime olarak konuşuluyor diye suç kabul ediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kenanoğlu.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, süremiz doldu, tabii, söyleyecek çok şey var ancak hani, imkân olsa da bu davalar canlı yayınlarda gösterilse, bu davaları herkes görebilse. Şimdi, Kürtçe hutbeyi, Kürtçe ana dilde ibadeti yasaklayan iktidar yani şöyle; Kürtçe Kur'an-ı Kerim'i alıp miting meydanlarında sallayabiliyor. Yani iş -kendisine oy gelsin- kendi siyaseti olduğu zaman miting meydanlarında dahi Kur'an-ı Kerim'i, Kürtçe Kur'an-ı Kerim'i o meydanlarda sallayabilen bir iktidarla karşı karşıyayız.

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – O başka, bu başka!

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Ama işine gelmediği zaman da Kürtçeyi bir suç unsuru olarak sunan, Kürtçe ibadet eden insanları da suçlu ilan eden bir iktidarla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bu iktidardan hep birlikte kurtulmak için birlikte mücadele edeceğiz ve mutlaka bu ülkeye demokrasiyi biz getireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, iddiaları reddettiğimizi kayıtlara geçirmek istiyorum.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İstediğin kadar reddet; gerçekler ortada duruyor, mahkeme tutanaklarında duruyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yahu, reddedince ret oluyor sanki.

BAŞKAN – Şahısları adına Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın.

Buyurunuz Sayın Aydın.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası anlaşmalarla ilgili söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Fas'la ilgili bir uluslararası anlaşma geldi, iki haftadır da Mecliste uluslararası anlaşmalar görüşüyoruz. Milletin, halkımızın yakıcı sorunları var; zamlar altında, enflasyon altında, işsizlik altında eziliyor ve milletin kayıtsız şartsız egemenliğinin tecelli edildiği yerde, biz, bu sorunlara çözüm üretmek yerine, bunlarla ilgili kanun üretmek yerine iki haftadır uluslararası anlaşmalar… Bunlar da olsun, itirazımız yok ancak halkımız cayır cayır yanıyor. Örnek, işçiler, maden işçileri, tersane, liman işçileri, metal işçileri, market çalışanları, kuryeler, hekimler, sağlık çalışanları, çay işçileri, enerji işçileri, kâğıt işçileri sokaklarda hak arıyor. Bakın, sadece 2021 yılında 1.600'e yakın hak arama eylemi yapmışlar, ortalama dört günde bir sokağa çıkmışlar. Niye çıkıyorlar? İşte, geçtiğimiz günlerde "Kızım hasta olsa ilaç alacak, hastaneye götürecek param yok." diyen Gülabi Aksu'nun günde saatlik 4 TL artış için bir şahsın evinin önünde eylem yaptı diye elleri kelepçelenerek ağlayan görüntülerini maalesef hep birlikte, içimiz sızlayarak izledik. Bunlara çözüm üretmemiz gerekiyor ancak bunlara gelince hep kulaklar duymuyor, herkes kayıtsız kalıyor.

Bakın, iktidarın bütün bu sorunlara ürettiği çözüm çok basit, 2 tane yol var; Genel Başkanından Grup Başkan Vekiline, milletvekilinden yöneticisine; birincisi dış mihraklar, ikincisi de muhalefet. Ne oluyorsa dış güçlerden, dış mihraklardan, o tutmuyorsa muhalefetten. İktidar partisinin Grup Başkan Vekili dedi ki: "Amerika'da enflasyon yüzde 7, hiper enflasyon var." Bu arada hiper enflasyon yüzde 200'lere denir, yüzde 7'ye denmez. Evet, enflasyon arttı. Bir diğer Grup Başkan Vekili dedi ki: "Fransa'da yüzde 7 var, fiyatlar 4-5 kat arttı." Bakın, bunları -tabii ki daha sonra düzeltme yapıldı- halkımız da gerçekten sanki bir komedi filmi izler gibi izliyor. Arkadaşlar, oralarda fiyatlar arttı ama bakın, şurada, sadece son bir yıl içerisinde benzine, mazota gelen zam var. Bizi kıskanan Almanya'da

ne kadar artmış? Yüzde 9,5, Amerika'da yüzde 31, Türkiye'de yüzde 110 artmış. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Bravo!

ERKAN AYDIN (Devamla) – Bizim bunlarla iştigal etmemiz lazım, bunların çözümüne uğraşmamız gerekiyor ama çözüm basit, hemen bir paket açıklayalım. Eylülde 22'nci paketi açıkladı Hükûmet, dedi ki: "Cari açığı düşüreceğiz." Kasımda 2,6 milyar dolar cari açık, aralıkta 3,5 milyar dolar cari açık, 22'nci paket dışarıda. Hemen aralıkta, meşhur şu 20 Aralıkta kur korumalı mevduat 23'üncü paket, orada âdeta doların yükselişi düşürüldü, aşağıya indirildi, "Millet TL'ye geçsin." denildi, iki ay geçti toplam mevduatın, döviz mevduatının sadece 5,8'i TL'ye döndü. Yani 23'üncü paket de çöp. Yetmedi, gözlerinden ışıltı parlayan Bakanımız geçen hafta 24'üncü paketi açıkladı. Ne yaptı? Dedi ki: "Şu milletin yastığının altındaki, evlerdeki altınlara da bir göz koyalım, onları da alalım." Niye? Çünkü kötü yönetmenin faturasını beş ayda 3 tane ekonomik paket açıklayarak halka yüklemek istiyorlar ama sorunun kaynağına gelince, paketleri çözüm olarak gösteren Hükûmet, sorunun kaynağını ya dış güçler ya da muhalefet görüyor, diğer taraftan da sorunu kabul edip ha bire paket açıklıyor. Bu çelişkiyi de buradan halkımızın takdirlerine sunuyoruz. Eğer gerçekten sizde böyle bir sorun yoksa, ekonomi gayet güzel gidiyorsa, enflasyon düşüyorsa… Ki yüzde 50 açıkladı TÜİK, orada bile yüzde 50. Ancak biz ne konuşuyoruz burada? Fildişi Sahili'ni, Fas'ı, Macaristan'ı konuşuyoruz.

Son olarak şunu söyleyeyim: Son paketi halk açıklayacak, sandıkta iktidarı paketleyecek ve o paketlemeyle de artık bu algı operasyonlarından…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ERKAN AYDIN (Devamla) - Yirmi yıldır ne iyi yapıldıysa iktidar yapıyor; sütte leke var, iktidarda leke yok; ne kötü yapıldıysa da dış mihraklar, dış güçler, karanlık odaklar; o tutmazsa muhalefet. Bu, halkımızın artık burasına kadar geldi; bardak doldu, taşıyor; bıçak kemiği deldi. Siz bu gündemlerle milleti oyalamayı bırakın, halkın gerçek gündemini buraya getirin ama şunu da söyleyeyim son olarak: Ne yaparsanız yapın, halkın sandıkta getireceği paketle iktidarınız son bulacak, Millet İttifakı da iktidara gelip bütün bu yakıcı sorunlara çözüm üretecek diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen, Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi Gündoğdu.

Buyurunuz Sayın Gündoğdu. (CHP sıralarından alkışlar)

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; beceriksiz, liyakatsiz yöneticilerin elinde ülke de ekonomi de âdeta yangın yerine döndü. Cumhuriyet tarihinin en büyük elektrik zammını bir buçuk ay önce hayata geçiren iktidar, sanki bu zamları yapan başkasıymış gibi davranmaya devam ediyor. Elektrik faturalarıyla millete elektrikli işkence yapıyorlar âdeta. Esnaf, dükkânında ampul yakamaz hâle gelmiş, karanlıkta oturmaya başlamış, elektrik parası da kirasını şu anda geçmiş. Köylerde içme suyu, su pompa elektrik ücretlerini muhtarlar artık ödeyemez hâle gelmiş ve sürekli, her gün telefon ederek "Lütfen bu elektrik faturaları biraz olsun düşsün." diye yalvarıyorlar.

Bu acımasız, fahiş zamların sorumlusu kim? Şu anki iktidar, AKP. Fahiş zamlar vatandaşı perişan edince "Nasıl, ne yaparız?" diye milleti oyalıyorsunuz, Cumhurbaşkanı "Düzenleme yapıyoruz." diyor, bakan "Çalışıyoruz." diyor, bürokratlar "Hesap yapıyoruz." diyor; vazgeçin milleti oyalamaktan da bir gecede yaptığınız zammı bu gece geri alın ve netice itibarıyla fiyatlar bir anda eski hâline dönsün. Yani bırakın şu tarifeymiş, yok kademeymiş, yok şirketmiş, yok EPDK'ymiş; milletin önüne sonuçla gelin, sonuçla. O sonuç, haneye gelen ucuz faturadır. Seçim zamanı kapı kapı dolaşıp oy isterken millet size faturaları gösterecek, daha sonra da emin olun ki hesabınızı kesecek. Her bir elektrik faturası, doğal gaz faturası sandıkta size inanın kırmızı kart olarak geri dönecek.

Değerli milletvekilleri, AKP, milletin cebini ve cüzdanını boşalttı, mutfaktaki tenceresini boşalttı, milletin tostunun, baklavasının içini boşalttı; ekmeğinin ya, gramajını düşürerek ekmeğinin içini boşalttı. Dolar çıktı, akaryakıta zam; dolar indi, yine akaryakıta zam. Bu nasıl bir ekonomi yönetimi, var mı bunun dünyada bir örneği, inanın bilmiyorum ama ne yazık ki milletle dalga geçen, milleti küçük gören bir iktidarla da karşı karşıyayız.

Cumhuriyet tarihinde ilk kez öğrenci yoksulluğu yaşıyoruz değerli milletvekilleri. Geleceğimiz olan gençler ekonomik sıkıntılar nedeniyle okulunu donduruyor. Öğrenci evlerinde kiralar ödenemiyor ve evler boşaltılıyor. Gençler "Nerede, hangi belediyede ücretsiz yemek yerim?" diye düşünüyor. Ulaşıma para yetişemiyor artık yürümeye başladılar. Anadan babadan harçlık isteyemez, istese de ana babada artık harçlık verecek takat kalmamış.

EYT'liler yıllardır çözüm bekliyor, yok. Atanamayan öğretmenler çözüm bekliyor, yok. Hemşire, imam, polis memurları 3600 ek göstergeyi bekliyor, çözüm yine yok.

40 milyon yurttaşımız yoksulluk sınırının altında yaşıyor, yirmi yıllık Hükûmet hâlâ sanki muhalefet partisiymiş gibi "Yapacağız, çözeceğiz." diyerek masal anlatıyor. Millete masal anlatırken bir yandan da fakirin sırtından zengini ihya ediyorsunuz. Türk lirası mevduata, dolar görünümlü faiz elbisesi giydirip varlıklı mevduat sahiplerine verdiğiniz faize milletin hazinesini de kefil ediyorsunuz. Fakir fukaranın sırtından zengini ihya ediyorsunuz, işte size "AKP adaleti" dediğimiz olay da bu. Şimdi de neymiş, sanki nimetler eşit ve adil paylaşılmış gibi "Külfeti beraberce sırtlayacağız." diyorlar. Ya, insafınız kurusun, ülkenin tüm nimetlerini yandaşlarla beraber yiyeceksiniz, ballı ihaleler, duble maaşlar alacaksınız milletin sırtından, sonra da millete "Acı reçeteyi gelin, beraber içelim." diyeceksiniz. Bu mu adaletiniz sizin, bu mu vicdan? Ben size bunu soruyorum: Hiç Allah'tan korkmaz mısınız ya? Hiç kimse kusura bakmasın, öyle hesabı paylaşmak falan da yok. Yirmi yıldır yediniz, içtiniz; millet yiyecek kuru ekmek bulamazken siz saraylarda gününüzü gün ettiniz gün; yandaşlarınıza dolarla, avroyla bol bol ihale dağıttınız. Sizler geminin lortlar kamarasında dümencilik yaparken millet o gemide kürek mahkûmu oldu, farkında mısınız? Sonra da "Aynı gemideyiz." diyorsunuz, millete bir avutma daha veriyorsunuz. Kusura bakmayın, milletin feryadına kulak tıkadınız, şimdi hesap ödeme sırası da size geldi, sandıkta o millet de o hesabı çatır çatır sizden soracak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

VECDİ GÜNDOĞDU (Devamla) – Buradan milletimize sesleniyorum: Umutsuzluk yok; elektrik faturası yüksek geldi diye evindeki ampulleri söndürme, seni karanlıkta bırakan o ampulü söndür. O ampul söndü mü karanlık ve zengini koruyan düzen de son bulacak. Haktan yana olanın, yoksulun düzeni kurulacak, aydınlık yarınlar da milletimizle birlikte olacak.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

3'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 288) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 288 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

A400M UÇAĞININ İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 1, 2 VE 3 SAYILI DEĞİŞİKLİK METİNLERİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) A400M Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "1 Sayılı Değişiklik" metninin 7 Ocak 2011 tarihinden, "2 Sayılı Değişiklik" metninin 27 Mart 2015 tarihinden ve "3 Sayılı Değişiklik" metninin 20 Şubat 2018 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu.

Buyurunuz Sayın Vahapoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 288 sıra sayılı Kanun Teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Dünyanın kargaşaya, kavgaya en yatkın bölgeleri olan Balkanlar, Orta Doğu ve Kafkasların merkezinde yer almaktayız. Hristiyanlık ile İslam'ın, Ortodoksluk ile Katoliklik ve Protestanlığın, Doğu ile Batı kültürünün kesiştiği yerdeyiz. Karşılıklı olarak doğunun batıyla, kuzeyin güneyle kesiştiği, dünya hâkimiyet teorilerinde mutlaka kontrol edilmesi gereken bölge olarak zikredilen bölgenin merkezindeyiz. Dünya tarihinin asli ögeleri olan koca bir Türk dünyası ve koca bir İslam dünyası mevcut. Bizim geçmişimizde imparatorluklar, cihan devletleri, Asya'nın steplerinden Roma'nın kapısına, Viyana'ya, Baltık sahillerine kadar uzanmış bir geçmişimiz ve bu dünyaya liderlik etme potansiyelimiz mevcut. Bunun bugün de yapılabilmesi için "soft power" yani yumuşak gücün yanında, bilinen millî güç ve imkânlarla birlikte sert güç "hard power" olarak bilinen caydırıcılığı yüksek silahlı gücümüzün de olması gerekmektedir. Oyunun kuralları da aslında bunu gerektiriyor. Hangi ekonomik güce sahip olursanız olun, caydırıcı bir askerî gücünüz yoksa maalesef küresel asıl oyuncu olamamaktasınız. Buna en güçlü örnek Almanya ve Japonya'nın durumudur. Her iki ülke de küresel anlamda bilim, teknoloji, sanayi, ekonomi vesaire vesaireye sahip olmalarına rağmen güçlü bir askerî yapıya sahip olamadıkları için istedikleri kadar etkili olamamakta, birilerinin hep arkalarında kalmakta, onların dümeninde gitme zorunluluğu hissetmektedirler. Tabii, bu gerçeğe karşı hayalperest barış güvercinlerinin çıkıp "barış, kardeşlik, insan hakları, halkların kardeşliği, demokrasi" gibi süslü laflar etmeleri, bunu insanlığa karşı "silahlanma" olarak "Kabul edilemez." diye sunmaları da mümkündür. Küresel oyun kurucuların dönemsel uşaklığına soyunmuş olanların telkin ve tavsiyelerine Türkiye'nin artık karnı toktur. Türkiye büyüyecekse, bölgesinde ve dünya genelinde saygınlığını sürdürecekse sert güce yani caydırıcı bir askerî güce de sahip olma zorunluluğu vardır. Ülkelerin hak ve menfaatlerini korumalarında, karşısındakinden beklediği saygıyı görmesinde, bugününden olduğu kadar yarınından da emin olmasında sadece diplomasinin yetmediğine hep şahit olmaktayız; bu nedenle, her alanda güçlü olabilmemiz için gereken neyse yapılması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, çoğunlukla Kara Kuvvetlerimizin nakliye uçağı olarak kullandığı C-130 ve C-160 uçaklarımız vardır, askerliğinizi yaptığınız sırada bu uçaklara da binmiş olabilirsiniz. Bu çilekeş

(x) 288 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

uçaklar uzun yıllardır Türk Silahlı Kuvvetlerinin envanterinde bulunmaktadır ve önemli bölümünün kullanım süresi dolmak üzeredir. C-160 uçaklarının yakın gelecekte kullanım dışı kalmaları söz konusudur. Türkiye, bu nedenle 2003 yılında A400M Yeni Nesil Nakliye Uçağı Tedarik Projesi'ne katılmıştır. Bu proje Almanya, Fransa, İspanya, İngiltere, Belçika ve Lüksemburg'un üyesi olduğu Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütü bünyesinde yürütülmektedir. Ülkemiz bu örgütün üyesi değildir.

Projenin bir gereği olan uçak gövdesi, sürat, fren sistemleri gibi ana parçaları ülkemizde üretilmektedir. Proje tasarım ve üretimde TUSAŞ'ın, motor üretiminde TEI'nin görev üstlendiği Türk Havacılık Uzay Sanayii ve Selex Komunikasyon gibi firmalarımızın yer aldığı, Kayseri'deki 2'nci Hava Bakım Fabrikamızın önemli rol üstlendiği bir projedir yani biz projenin içindeyiz. Ülkemiz, bu uçaklardan 10 adet sipariş vermiş ve bunun 9'unu teslim almış olup bu uçaklar hâlen kullanılmaktadır, 10'uncu uçağımızda Mart 2022'de Silahlı Kuvvetlerimizin envanterine girecektir.

A400M uçakları ağır ve hacimli yük taşıma kapasitesine sahip, yüksek süratli ve uzun menzil uçabilen uçaklardır. Bu uçaklar hava indirme harekâtları, birlik intikali, havadan havaya yakıt ikmali, elektronik gözetleme gibi faaliyetlerde kullanılmaktadır. Bunun yanında doğal afetlerde -mesela Elâzığ'da meydana gelen depremde- hava ikmal köprüsünün oluşturulmasında, salgın hastalıklarda hasta ve ilaç naklinde kullanılır. Çin'den, Wuhan'dan Covid aşılarının ilk getirildiği uçaklar bu uçaklardır. Afganistan'dan ülkemize askerlerimizin ve sivil şahısların getirilmesi konularında yararlanılmıştır. "Uçan kale" ya da "Koca Yusuf" gibi isimlerle adlandırılan uçaklar, bu uçaklardır. Bu projenin yürütülmesi ve geliştirilmesinde Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütü üyesi ülkelerden Fransa, mali katkı taahhüdünü artırmış ve bununla ilişkili 1 ve 2 Sayılı Değişiklikler 2011 ve 2014 yıllarında; Belçika'nın mali katkı taahhüdünü artırma kararına ilişkin 3 Sayılı Değişiklik 2018 yılında; Almanya'nın ve Belçika'nın tekrar, mali taahhüt karşılıklarını artırma kararı da 4 Sayılı Değişiklik olarak 2020 yılında imzalanmıştır. Bu değişiklik metinlerinin onaylanmasının ülkemize yüklediği herhangi bir ilave yük bulunmamaktadır. Bunun yanında, Türkiye'nin diğer ülkelerden farklı olan yönü projeyle ilgili 2003 Tarihli Mutabakat Muhtırası ve Program Üst Kurul Kararı kanunla uygun görüldüğü için bu metinlerde yapılan değişikliklerin onaylanmasının da Türkiye Büyük Millet Meclisi takdirine bırakılmış olmasıdır.

Değerli milletvekilleri, günümüzde gündem sürekli değişmektedir. Rusya'nın attığı her adımın Türkiye'nin hak ve menfaatlerine tehdit oluşturduğunun farkında olmak zorundayız. Rusya, eski ve tarihî hâkimiyet bölgelerini yeniden hâkimiyeti altına alma arayışındadır. Nitekim, Ukrayna'yı parça parça yutan bir Rusya bulunmaktadır. Kırım'dan sonra bu defa Ukrayna topraklarını, Donetsk ve Luhansk'da kurdurduğu kukla hükûmetleri tanıyarak ilhak yoluna giden ilk adımı atmıştır. Osetya, Kırım ve Donetsk ile Luhansk'tan sonra Batı'nın ne diyeceği fazla önemli değildir. Zira, ABD'nin başını çektiği Batı Bloku laf üretmenin hatta Rusya'yı kışkırtmanın ötesinde bir şey yapmamış ve yapmayacağını da göstermiştir. Bugün, Putin'in atacağı adımları öngörmek zor değildir. Çarlık Rusyası'nın hedefleri, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin hak ve menfaat bölgeleri, komünizmin genişleme ve hedef ülkeleri içten ele geçirme teknikleri, Rus millî hafızası ve Rus milliyetçiliğinin hedefleri ile Putin gibi bir Rus milliyetçisinin hedeflerini eğer önünüze koyarsanız, ileride atacağı adımları şimdiden kestirmeniz mümkündür. Buna karşılık olarak, bugün Biden'ın yayınlamış olduğu mesajda şu deniliyor: "Rusya'nın uluslararası hukuku bariz ihlallerinden çıkar elde etme şansını reddetmek için bir yürütme emri imzaladım. Sonraki adımlar konusunda da Ukrayna da dâhil olmak üzere müttefikler ve ortaklarla yakın istişarelerde bulunmaya devam ediyoruz." Yani laf, laf, laf.

Rusya'nın bundan sonraki adımının Baltık ülkeleri değil, Suriye olma ihtimali göz ardı edilmemelidir. Suriye'nin Rusya'yla birleşme kararı tüm dengeleri bozacaktır ki Suriye, hatırlayacaksınız, Mısır'la da birleşme kararı almış idi. Şu anda Esad fevkalade sıkışmış durumdadır, buradan kurtulmak için böyle bir yol izlerse stratejik olarak Rusya bütün dünya ülkelerinin önüne geçecektir. Suriye'nin böyle bir karar almasının önündeki en büyük engel, bu ittifakla birlikte oluşacak arazinin üzerinde İsrail'in hak iddia ediyor olmasıdır.

Milliyetçi Hareket Partisi lideri ve Genel Başkanım Sayın Devlet Bahçeli'nin bugün MHP grup toplantısında dikkat çektikleri üzere, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Rusya ve Ukrayna arasındaki muhtemel savaşı kesinlikle doğru bulmuyor, bu cinayet teşebbüsüne hiç kimsenin ortak olmamasını

temenni ediyoruz; barış, huzur ve istikrarın kökleşmesi için diplomasi ve diyaloğun tek çıkar yol olduğuna inanıyoruz; savaş yanlıştır, insanlığın kaybetmesidir diyoruz. Ayrıca, savaş çığırtkanlığı yapan "Savaş çıktı çıkıyor." yaygarası koparan ülkelerin asla iyi niyetli olmadığı kanaatindeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) – Cümlemi tamamlayayım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Devamla) – Milliyetçi Hareket Partisi olarak söz konusu kanun teklifini uygun gördüğümüzü ve desteklediğimizi yüce Meclisin bilgilerine sunuyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Ankara Milletvekili Sayın Nihat Yeşil.

Buyurunuz Sayın Yeşil. (CHP sıralarından alkışlar)

NİHAT YEŞİL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye içte ve dışta çok zor bir dönemden geçiyor. Türkiye yönetilmiyor, âdeta savruluyor. Enerji politikalarında dışa bağımlılığın bedelini bugün en ağır şekilde toplumumuz ödüyor. Doğal gaz faturaları ödenmediği için battaniye altında soğukta üşüyen yavrularımız var. Evine ekmek götürmekte zorlanan, en temel gıda ürünlerini dahi alamayan, pazarda etiketlere bakıp yutkunan, çocuğu meyve istediğinde alamayan çaresiz annelerimiz var. Kış günü ekmek ve yağ kuyruklarında saatlerce bekleyen vatandaşlarımız var. Kirasından fazla gelen elektrik faturalarını ödeyemeyen, dükkânlarını açamayan esnaflarımız var.

2020 yılında Türkiye genelinde doğal gazı kesilen 779 bin abone varken icra takibi başlatılan 53 bin abone vardı. 2021 yılının sadece ilk sekiz ayında doğal gazı kesilen 914 bin abone varken icra takibi başlatılan 48 bin abonemiz var. Ankara'mıza gelindiğinde ise, 2020 yılında doğal gazı kesilen 87 bin abonemiz var. 2021 yılının sadece ilk sekiz ayında Ankara'da doğal gazı kesilen 107 bin abonemiz var. Bu insanların üzerinde hepinizin ahı vardır. Bu yetmezmiş gibi milyonlarca işsiz gencimiz var. KYK borcundan dolayı evine icra gelen 400 bin öğrencimiz var. Atama bekleyen binlerce öğretmenimiz var. Ülkesine faydalı bir evlat olarak okulunu bitirip çalışmak isterken işsizlikten çıkar yol bulamayan, yarından ümidi kesilen, kesmek zorunda bırakılan, çaresiz, intihar eden gençlerimiz var. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, davul zurnayla duyurduğunuz asgari ücret de yüzde 50 artışla 4.250 lira oldu. TÜİK'e göre enflasyon yüzde 49, ENAG'a göre enflasyon yüzde 115. Elektrik faturalarının en düşüğü yüzde 52, en yükseği de yüzde 120 arttı, doğal gaz faturaları yüzde 25 arttı. TÜİK'in gıda enflasyonu dahi yüzde 44 oldu. Kiralar yüzde 50 arttı. İğneden ipliğe her şeye zam gelirken arttırdığınız asgari ücretin yüzde 50'si nerede? Nasrettin Hoca'nın sorduğu gibi: Kedi buysa ciğer nerede, ciğer buysa kedi nerede? (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

Değerli arkadaşlar, her alanda olduğu gibi, sağlık sistemi de alarm veriyor. Sağlık emekçilerimiz sesini duyuramıyor. Türk Tabipleri Birliği Meclis önünde "beyaz nöbet" eyleminde. "Eylem yapamazsınız." gerekçesiyle doktorlarımız itilip kakılıyor. Hekimlerimiz -özlük hakları nedeniyle- yıllardır hakkı olan iyileştirmeyi talep ediyor. Hastanelerimizde doktor eksikliği nedeniyle mevcut doktorlarımız muayenelere yetişemiyor. Ameliyathaneler yoğun bakım servisine dönüşüyor. Acil ameliyatlar dışında rutin ameliyatlar yapılamıyor. Döviz kurundaki artış nedeniyle ithal tıbbi malzemelere ulaşılamıyor. Kullanımı zorunlu ilaçlar ödeme listelerine alınamıyor. Hastalarımız hastanelere ulaşamıyor, sistemden randevu alamıyor. Bu da sizin sağlık karneniz.

Bu "şehir efsanesi" dediğiniz şehir hastaneleri tam bir kara deliğe dönüştü. Son beş yılda 21 milyar ödeme yapılmasına rağmen Sağlık Bakanlığı buralara para yetiştiremiyor, buna rağmen hizmette verim alınamıyor. Ankara Bilkent Şehir Hastanesi açılınca Ankara merkezindeki tarihî hastanelerimiz kapatıldı. Ankara Numune Hastanesi, Türkiye Yüksek İhtisas Hastanesi, Dışkapı Çocuk Hastanesi, Ankara Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi, Ulus Devlet Hastanesi tüm uyarılarımıza rağmen, halkın karşı çıkmasına rağmen teker teker kapatıldı.

Ayrıca yine Ankara'da temeli 2013 yılında atılan Etlik Şehir Hastanesi aradan dokuz yıl geçmesine rağmen açılamadı. Ankara Şehir Hastanesi açıldığı zaman Ankara'da tam 6 tane hastanemiz daha kapatılacak. Doktor Sami Ulus Hastanesi, Yenimahalle Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Etlik Zübeyde Hanım Araştırma Hastanesi, Ankara Gazi Mustafa Kemal Devlet Hastanesi, Keçiören Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesiyle Ankara'da toplam 12 hastanemizin kapısına kilit vurulmuş olacak. Girilen onca külfetin, yapılan onca yatırımın, verilen yirmi beş yıllık kira garantilerinin hastaya faydası olmadı, doktora faydası olmadı, eczacıya faydası olmadı, medikalciye faydası olmadı…

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİHAT YEŞİL (Devamla) - …hastane çevresine, esnafa faydası olmadı, toplu taşıma faydası olmadı, kamu bütçesine faydası olmadı yani bu milletin hiçbir ferdine faydası olmadı. Ya bu gerçekleri kabul edeceksiniz ya da iş işten geçince yine "Kandırıldık." diyeceksiniz.

Değerli arkadaşlar, çözüm belli; yapılan bu haksız zamlar geri alınsın, özelleştirmeler iptal edilsin, emekçinin sesi kesilmesin, kamuya atamalarda sadakat değil liyakat gözetilsin, yargıya müdahale edilmesin, hâkimlere baskı yapılmasın, sağlık emekçisine şiddet engellensin, kadına şiddet son bulsun, rantçıya değil, esnafa destek verilsin, yancıya değil, çiftçiye teşvik verilsin, 5'li çeteye değil, Türkiye'ye kaynak sağlansın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Sayın Fikret Şahin.

Buyurunuz Sayın Şahin. (CHP sıralarından alkışlar)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde ilk Covid tanısı 11 Mart 2020 tarihinde konuldu ve yaklaşık olarak iki yıldır da pandemi süreciyle mücadele ediyoruz. Her ne kadar Sayın Sağlık Bakanı "Hastalık azaldı." demiş olsa da bugünkü yayınlanan tabloda 271 vatandaşımızın hayatını kaybetmiş olduğunu, 86 binden fazla da yeni tanı konulduğunu görmüş oluyoruz.

Peki, bu iki yıllık pandemi sürecinde Meclisimizin ihtisas komisyonu yani Sağlık Komisyonu ne yapmıştır? Bunu ifade etmek istiyorum size: Sağlık Komisyonu iki yıllık pandemi sürecinde sadece 2 defa toplanmıştır; ilk toplantısını 21 Temmuz 2020 tarihinde, 2'nci ve son toplantısını da 19 Kasım 2020 tarihinde yapmıştır yani 19 Kasım 2020 tarihinden itibaren tam dört yüz altmış gün geçmiştir ve Sağlık Komisyonu bu tarihten sonra bir kez dahi toplanmamıştır. Sağlık Komisyonu 2021 tarihinde, pandeminin en yoğun izlediğimiz bu sürecinde bir kez dahi toplanmamıştır. Sağlık Komisyonunun 2021 yılında internet sitesindeki tablosuna bakacak olursanız hiçbir kaydın olmadığını göreceksiniz.

Ve yine, bu dört yüz altmış günlük süreçte bakınız nelerle karşılaştı ülkemiz ve Sağlık Komisyonu bunlarda nasıl davrandı, onu ifade etmek istiyorum: Bu dört yüz altmış günlük süreçte 13 milyonu aşkın vaka tanısı koyduk, 80 bini aşkın Covid nedeniyle vefat yaşadık. Sağlıkta Dönüşüm Programı denilen program sağlıkta çöküş programı hâline geldi, sağlık sistemi hızla sorunlarla boğuşur hâle geldi ve vatandaşlarımız hastanelerde muayene dahi olamaz hâle geldiler. Muayene olabilenler tetkiklerini yaptıramadılar, tıbbi malzeme eksikliği nedeniyle ameliyatlar yapılamadı, ilaçlar bulunamadı, tedaviler gecikti. Sağlık hizmetleri tamamen paraya endeksli hâle geldi, parası olmayan vatandaşlarımız hizmet alamaz hâle geldi. Yine, Sağlık Komisyonunun dört yüz altmış günlük toplantı yapmadığı süreçte 207'si hekim olmak üzere en az 543 sağlık çalışanı Covid nedeniyle hayatını kaybetti. Yine, bu pandemi sürecinde 9 bini aşkın hekim istifa etti, en azından 3 bin hekim yurt dışına gitti ve her geçen gün hekimlerin yurt dışına gidişleri arttı. Son on yılda yurt dışına giden hekim sayısı tam 24 kat arttı. Sadece 2021 yılında, geçtiğimiz yıl Türk Tabipleri Birliği kayıtlarına göre en az 1.405 hekim yurt dışına gitti.

Ve sağlık çalışanlarının özlük haklarıyla ilgili yasal düzenleme dahi yapılamadı. Aralık ayının içinde buraya hekimlerle ilgili bir düzenleme geldi ve iki gün sonra bu düzenleme tekrar çekildi. Bu düzenleme dahi, hekimlerle ilgili, sağlık çalışanlarıyla ilgili bu düzenleme dahi Sağlık Komisyonu üzerinden değil Sanayi Komisyonu üzerinden geldi ve Sağlık Komisyonu kendi görev alanına dahi sahip çıkamadı. Yine, sağlık çalışanları, Sağlık Komisyonunun çalışmadığı bu dört yüz altmış günlük süreçte pek çok greve imza attılar, önümüzde de 14 Mart Tıp Bayramı var ve büyük bir iş bırakma eylemine de hazırlanıyorlar. Yine, aşılama hızı neredeyse durmak noktası geldi. Uzun yıllar sonra üretilen yerli aşı Turkovac'la ilgili birtakım şüpheler giderilemedi, aşı karşıtlarına karşı yeterince mücadele yapılamadı bu dört yüz altmış günlük süre boyunca. Ve yine, Sağlık Komisyonu bu dört yüz altmış günlük süreçte herhangi bir çalışmaya gerek duymadı ve toplantı yapmadı. Ama bizler, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu sorunlara duyarlıyız. Bakın, 31 Ocak tarihinde Sağlık Komisyonunun Cumhuriyet Halk Partisi üyesi 6 milletvekili olarak Komisyona dilekçeyle başvurduk ve Sağlık Komisyonu Başkanı Sayın Recep Akdağ'dan yetkisini kullanarak Komisyonu toplantıya çağırmasını, Komisyonun bir an önce bu sorunlarla ilgili toplantı yapmasını talep ettik. Kendisi geçtiğimiz hafta toplantı yapacağımızı belirtti ama yapılamadı, bu hafta yapılabileceğini söyledi ama bu hafta da toplantıyla ilgili herhangi bir gündem maalesef önümüzde yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bitmek üzere Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİKRET ŞAHİN (Devamla) – Bakınız, Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminin bir handikabı da, Meclisteki ihtisas komisyonları yeteri kadar sorumluluk alamamakta, sorunları çözememektedir. Yüz yılda bir yaşadığımız pandemi sürecinde dahi Sağlık Komisyonu dört yüz altmış gündür çalışmıyor, geçen yıl hiçbir toplantı dahi yapmamıştır. Tabii, buradan AKP Grubuna sormak istiyorum: Sağlık Komisyonu bu süreçte çalışmayacak da ne zaman çalışacak?

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4'üncü sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 289) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 289 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

(x) 289 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

A400M UÇAĞI'NIN İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 4 SAYILI DEĞİŞİKLİK METNİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik" metninin 17 Aralık 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya.

Buyurunuz Sayın Yılmazkaya. (CHP sıralarından alkışlar)

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Cumhurbaşkanının dediği gibi, ülkemiz nereden nereye geldi? Ben size hangi konularda nereden nereye geldiğinizi anlatmak istiyorum, bu kısa zaman içinde bir kısmını saymaya çalışacağım. Hepsi birbirinden önemli ama en başta adalet ve hukuk sistemimiz nereden nereye geldi. Basit olarak, adalette terazi bırakmadınız, can çekişir hâle geldi. Özgürlükler ve yaşam şartları, insan hakları, düşünce ve basın özgürlüğü, güvenlik nereden nereye geldi. Mesleklere verdiğiniz değer ve devletteki liyakat, özellikle öğretmenlik ve sağlıkçıların durumu nereden nereye geldi arkadaşlar. Döviz kurları, özellikle 1,5 liradan aldığınız dolar nereden nereye geldi. Enflasyon nereden nereye geldi. Tarlasına ve hayvanına sahip çıkan çiftçimizin ve köylümüzün sayısı, ekilen tarım arazilerinin miktarı, alın teri döken işçimiz, esnafımız, emekçimiz, memurumuz, emeklimiz nereden nereye geldi. Elektrik ve doğal gazın fiyatı, yapılan zamlar, kömürün ve gübrenin ton başına fiyatı, akaryakıt ve su, ulaşım masrafları, kiralar, ev fiyatları, hastane, okul, eğitim masrafları, mevsimsel ihtiyaçlar, gıda ve mutfak masrafları ve daha sayamadığım birçok unsur sizin iktidarınızda, değerli arkadaşlar, nereden nereye geldi. İntihar eden vatandaş sayısında ve kadına şiddet sayısında nereden nereye geldik. Aslında sokağa çıkacak hâliniz kalmamış ama bir çıksanız da görseniz, gerçekten, memleketi nereden nereye getirdiniz. Daha size ülkenin dış politikadan nereden nereye geldiğini de söylemiyorum, Suriyelilerden de bahsetmiyorum.

Basit olarak söylenmek istenirse, siz ülkeyi devraldığınızdaki ülkenin durumunu gelin tartışalım ancak kesin olan bir şey var ki siz ülkeyi perperişan hâle getirdiniz değerli arkadaşlar. İnsanlarımızın tüm bu şartlara, pahalılığa rağmen bu kadar zorda kaldığı ülkemizde tek şansınız nedir biliyor musunuz değerli arkadaşlar? O kadar uğraşmanıza rağmen yok edemediğiniz dayanışma ve paylaşma kültürümüz, aile törelerimiz sayesinde ülkemiz hâlen ayakta kalabilmekte, biliyor musunuz? Ömrünün belki on on beş yılını rahatlıkla yaşayabilme planı yapan babalarımız, dedelerimiz veya büyüklerimiz çocuklarına, torunlarına veya konu komşu birbirlerine sahip çıkabildiği için insanlarımız aç da olsa hayatta kalabilmektedirler. İşsiz oğluna, işsiz kızına, aç kalacak torununa sahip çıkan büyüklerimiz sayesinde ülke hâlen ayakta durabilmektedir, biliyor musunuz? Ancak hayat pahalılığını öyle bir hâle getirdiniz ki artık 13,5 milyona varan emeklilerimiz de büyük sıkıntı içine girdiler, onlar da artık kendilerine dahi zor bakar hâle geldiler maalesef, nereden nereye.

Ülkeyi getirmiş olduğunuz perişan hâlden utanmayıp bir de neler söylediğinizi biliyor musunuz? Ben size söyleyeyim: Halktan kopuk bir şekilde sarayında yaşayan Fransa kraliçesi gibi -hani o kuru ekmeği bile bulamamaktan yakınan halka hitaben "Ekmek bulamıyorlarsa pasta yesinler." demişti ya- şimdi halktan kopuk bir şekilde sarayında yaşayanlar geçinemeyen vatandaşlara "Porsiyonlarını küçültün." diyor, Enerji Bakanı soğuktan donan ve gaz alamayan vatandaşa "Kombileri kısın." diyor vicdanı sızlamadan; bakanlarda da nereden nereye geldik arkadaşlar.

Halk yoksullaştıkça siz zenginleşiyorsunuz, yandaşlarınız zenginleşiyor, çoluk çocuğunuz zenginleşiyor; daha arabada kokain içenleri de söylemiyorum. İşçiye, memura, emekliye, çiftçiye "Para

yoktur.” deniliyor, yandaşların milyarlarca liralık vergi borcu bir gecede siliniyor fakat nereden nereye geldik!

Neyse arkadaşlar, burada bir diğer önemli konuya, sağlıkta şiddet konusuna değinmek istiyorum. Kime olursa olsun, kime yapılırsa yapılsın fiziki ya da sözlü şiddetin her türlüsüne karşıyız ve şiddete “Hayır.” diyoruz. Son dönemlerde Türkiye’nin hemen hemen her yerinde sağlık emekçilerimize yapılan saldırılar, sağlıkta şiddet olaylarında gelinen noktanın vahametini gözler önüne sermektedir. Sağlık emekçilerimize yönelik “Sen kim oluyorsun lan.”, “Seni mermi manyağı yaparım.”, “Seni döve döve öldürürüm.”, “Senin ağzını burnunu kırarım.”, “Senin gibi doktorun...”, “Bana ne zaman bakacaksın lan?”, “Bunun hesabını size soracağım.”, “Benim sıram ne zaman gelecek?”, “Sen benim kim olduğumu biliyor musun?” gibi sözlü ve fiziki saldırılar devamlı yapılmaktadır. Şimdi, değerli arkadaşlar, bu sözlü ve fiziki saldırıları bir hâkime, bir savcıya, bir Emniyet mensubuna, bir subaya yapamayan vatandaş, sağlık çalışanlarını istediği gibi tehdit edebilmekte, onlara sözlü veya fiziki şiddet uygulayabilmektedir ve bununla da övünebilmektedir. Bakın, nereden nereye!

Öncelikle, bu saldırı eylemlerinde bulunanları kınıyor, yargı mensuplarına karşı işlenen suçlarda olduğu gibi sağlıkçılara karşı yapılan saldırılarda da iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasının uygulanması adına Hükûmetin bu yönde gerekli düzenlemeleri yapmasını bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BAYRAM YILMAZKAYA (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bütün bu sağlıkta şiddet, beş dakikada bir hasta bakma zorunluğu, verilmeyen özlük hakları, söz verildiği hâlde yapılmayan maaş zamları, kötü çalışma koşulları nedeniyle insanlarımız ve hekimlerimiz bu meslekten soğudu. Bu nedenledir ki artık bu meslek hem tercih edilmiyor hem de var olan hekimlerimiz daha rahat mesleğini icra etmek ve insanca yaşamak için yurt dışına gitmenin yollarını arıyorlar.

Değerli arkadaşlar, hoca seviyesinde doktor kalmadı. Yakında kamuda asistan hekimleri eğitecek kimse de kalmayacak, hatta sıradan ameliyatları yapacak doktor bile bulamayacaksınız. Sağlığı da nereden nereye getirdiniz diyor ama her şeye rağmen dostlarımızla birlikte, perperişan ettiğiniz bu ülkeyi tekrar ayağa kaldırmanın sözünü veriyoruz. Sandık gelecek, gitti gidiyor iktidar ve geliyor gelmekte olan diyorum.

Teşekkür ediyorum arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5'inci sıraya alınan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 241) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 241 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MACARİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA YOLCU VE EŞYANIN KARAYOLU İLE ULUSLARARASI TAŞINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, ekonomik kalkınma, bir ülkenin ekonomik, siyasi ve sosyal refahının geliştiği bir süreçtir. Bir ülkenin ekonomik kalkınması nüfusun yaşam düzeyi, ekonomik rekabet yeteneği, ülkenin gayrisafi yurt içi hasılası, kişi başına düşen millî geliri ve ekonomik bağımsızlığının olumlu yönde değişmesiyle tanımlanan bir süreçtir. Ekonominin gelişmesinin temel dinamiği insan sermayesi ve yarattığı yeniliklerdir. İnsanın sermayesi insanların eğitimi, sağlığı, bilim, çalışma koşullarının ve yaşam kalitesinin artırılmasından oluşmaktadır. İşte, tam burada uluslararası anlaşmaların ülkelerin kalkınmasındaki önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır. Uluslararası anlaşmaların her iki muhatap ülkesi, bu anlaşmaların ekonomik faydalarını ülkelerin lehine çevirmek için gayret sarf etmektedir. Ekonomik, siyasi, teknolojik, çevresel ve kültürel etkenlerle oluşan küreselleşme sürecinde dünyanın şekillenmesinde derin değişiklikler oluşmaktadır. İşte cennet vatanımız Türkiye'miz bu küreselleşme sürecinde etkin rol oynamaktadır ve oynayacaktır. Diğer birçok ülkeyle kıyasladığımızda Türkiye'nin küreselleşme sürecindeki etkisi, kapasitesi çok daha yüksek. Bunun temelinde Türkiye'nin sahip olduğu siyasi, askerî ve ekonomik güç yatmaktadır. Bu çok yönlü güç sayesinde, Türkiye, gerek bölgesel gerek küresel anlamda etkin politikalar yürütebilme imkânı bulmaktadır. Uluslararası anlaşmalar da

(x) 241 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

bu politikaların en önemli parçalarından bir tanesidir, hatta -şöyle diyebilirim- lokomotif parçalarından biridir.

Bugün görüşmekte olduğumuz uluslararası anlaşmalar, özellikle son yıllarda ekonomik potansiyelin farkına varılmasıyla doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi bakımından çok büyük önem arz etmektedir. Uluslararası anlaşmalar, taraf ülkeler arasında 21'inci yüzyılın getirdiği yeni fırsatlarla birlikte, karşılıklı güven ve "kazan-kazan" anlayışıyla çözüm üretebilecek büyük bir potansiyel ortaya çıkarmaktadır. Bu açıdan Milliyetçi Hareket Partisi olarak uluslararası sözleşmeleri desteklediğimizi belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, ulaştırma, günlük hayatın devamında temel işlevleri olan bir hizmet türüdür. Eşya ve yolcunun bir yerden başka bir yere taşınması olayı insanoğlunun ortaya çıktığı tarihten bugüne kadar uzanmaktadır, bundan sonra da her daim devam edecektir. Ekonomilerin desteği ve itici gücü olan ulaştırma sektörü, son dönemde bütün dünyada gerek hacim gerek yapı itibarıyla muazzam gelişmeler göstermektedir. Bir yandan sanayinin yaygınlaşması ve dünya ticaretinin genişlemesi, diğer yandan başta iç ve dış turizm olmak üzere çeşitli nedenlerle insanların daha çok seyahat etmeleri ve kitle taşımacılığının ivme kazanması, daha emin, ucuz ve hızlı ulaştırma araçları yapma ve kullanma teknolojisinin gelişmesine yol açmaktadır. Sanayileşme hareketlerine paralel olarak ulaştırma faaliyetlerinin önemi her gün daha da artmaktadır. Diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de sabit sermaye yatırımları gerçekleştirme yüzdeleri itibarıyla ulaştırma sektörü hatırı sayılır bir yer işgal etmektedir.

Günümüzde kara yolu ulaşımı ülkelerin taşıma sistemleri için en önemli yeri işgal etmektedir. Özellikle İkinci Dünya Savaşı ve sonrasında motorlu kara taşıtlarındaki gelişmeler kara yolu taşımacılığını güvenli ve ucuz hâle getirmiş ve yaygınlaştırmıştır. Hâlen ileri ülkeler dâhil diğer taşıma sistemlerinin -hem hava hem deniz- çok gelişmiş olmasına rağmen eşyada kara yolu taşımacılığının toplam taşıma içindeki payı yüzde 50 ila yüzde 75 arasında değişmektedir, yolcuda ise yüzde 70 ila yüzde 95 arasında değişmektedir. Bu da neyi gösteriyor aslında? Kapasite tamamen dolmuş değil, bizim için de fırsatlar var, dünyadaki diğer ülkeler için de fırsatlar var. Bu oranlar Türkiye'de sırasıyla yüzde 76 ve yüzde 94'tür. Söz konusu oranların önümüzdeki yıllarda korunacağı düşülmektedir, hatta artırılması gerektiği de görülmektedir.

Kara yolu taşımacılığının bu kadar benimsenmesinin diğer önemli bir nedeni ise bu ulaştırma sisteminin coğrafi bakımdan gösterdiği esnekliktir. Başka bir deyişle, diğer ulaştırma sistemlerinin katkısına ihtiyaç duyulmaksızın taşıma kapıdan kapıya yapılabilmektedir. Ulaştırma sektörü içerisinde büyük bir yeri olan uluslararası kara yolu taşımacılığımız hızlı bir gelişme ve büyüme göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin uluslararası taşımacılık faaliyetlerinde kara yolu taşımacılığı geniş bir paya sahiptir. Türkiye, tarih boyunca doğu ve batıyı birbirine bağlayan en kısa yol olması nedeniyle köprü işlevi görmüştür. Son yıllarda ekonomik ve sosyal şartlarda meydana gelen hızlı değişim ve transit ticaretteki genişleme sonucu kara yolu taşımacılığının önemi artmıştır, artmaya da devam edecektir. Ülkemizde teşvik tedbirleriyle uluslararası kara yolu yük ve yolcu taşımacılığında hızlı bir gelişme sağlanmış olup bugün diğer ülkelerle rekabet edebilecek güçlü bir filoya sahip hâle gelinmiştir.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifiyle, Türkiye ile Macaristan arasındaki kara yolu taşımacılık faaliyetleri, 14 Eylül 1968 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma ve bu anlaşmanın değiştirilmesini teminen 21 Haziran 1976 tarihinde imzalanan Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir.

Türkiye-Macaristan ilişkileri 2013 yılından itibaren yüksek düzeyli stratejik iş birliği düzeyinde yürütülmüştür. Macaristan, başta Avrupa Birliği olmak üzere, Avrupa ve diğer uluslararası platformlarda

ülkemizle her zaman yakın dayanışma içerisinde olmuştur, ticari ve ekonomik ilişkilerimizin her geçen gün arttığı, salgın döneminde karşılıklı olarak maske ve ilaç ham maddelerinin tedarik edildiği bilinmektedir. Macaristan, ülkemiz ve Batı Avrupa ülkeleri arasında geçiş yolları üzerinde yer almaktadır ve kara ulaştırması açısından oldukça önemli bir ülkedir. Söz konusu anlaşmayla, 1968 ve 1976 tarihli anlaşmaların yenilenerek günümüz koşullarına uygun ve standart bir metin hâline getirilmesi amaçlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, bizler Milliyetçi Hareket Partisi olarak ülkeler arasında her türlü ilişkiyi her alanda geliştirme noktasında katkı vereceğimizi ifade ediyoruz; bugüne kadar ettik, etmeye de devam edeceğiz.

Türkiye, ülkeler arasındaki ilişkilere çok sayıdaki karmaşık sorunlar merceğinden değil, karşılıklı menfaat ilkesine dayalı, iş birliğini ve dostlukları geliştirici fırsatlar ve gelişmeler penceresinden bakmalıdır. Sonuç olarak, Türkiye dış siyasetini, Türkiye Cumhuriyeti'mizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de dediği gibi "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesi temeline dayalı, millî çıkarları karşılıklı olarak önceleyen bir vizyonla ve sahip olduğu tüm imkânları azami suretle seferber ederek hayata geçirmelidir. İşte, tam bu çerçevede baktığımızda uluslararası sözleşmelerin ve diğer ülkelerle geliştirilen ilişkilerin tamamının ne kadar önemli olduğunu görüyoruz. Güçlü Türkiye hedefine ulaşmak için bir ve birlikte olmamız gerektiğini, bu açıdan el ele vermemiz gerektiğini, uluslararası sözleşmelerin hiçbirine bir itirazın yapılmaması gerektiğini, yapılan itirazların siyasi saikle yapıldığını, nasıl ki Yunanistan ve diğer ülkeler, özellikle ülkemizi eleştirmek için birtakım siyasi saiklerle kararlar veriyorsa burada muhalefetin de eleştirilerine tamamıyla siyasi gözle baktığını belirtmek isterim.

Genel Kurulu ve değerli milletvekillerimizi saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına Mersin Milletvekili Sayın Alpay Antmen.

Buyurunuz Sayın Antmen. (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; uluslararası anlaşmaları görüşüyoruz. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bugüne kadar Türkiye'nin çıkarına ve yararına olan bütün anlaşmaları sonuna kadar destekledik, bugünden sonra da desteklemeye devam edeceğiz; bunu tartışmayız, tartıştırmayız bile. Ama ben bugün size ülkemizin başına açılan ve açılması muhtemel olan diğer uluslararası rezilliklerden bahsetmek istiyorum.

Öncelikle, Mersin Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekanı Profesör Erdal Baykan, bu vatandaş 2015 yılında AKP Adana milletvekili aday adayı olmuş, milletvekili adayı gösterilmemiş, daha sonra gelmiş Mersin Üniversitesinde dekan yapılmış ve çıkmış, birkaç gün önce ne diyor biliyor musunuz? Dikkatli dinleyin sayın milletvekilleri, Mersin'de Suriyeli öğrenciler için düzenlenen bir törende konuşuyor: "Suriyeli kardeşlerimizin Hafızlık İcazet Törenine katıldık -iyi, güzel- Halep'in, Şam'ın yurdumuz olduğunu, Mersin'imizin Halep'in nahiyesi olduğunu, bugün burada misafir değil ev sahibi olduklarını söyledik." Bunun neresi millî, neresi yerli, bunu söyleyin. (CHP sıralarından alkışlar) Bir de utanmadan diyor ki: "Her şey aslına döner." Orada duracaksın arkadaş, Mersin, ne zamandan beri Suriye'nin bir vilayeti oldu, nahiyesi oldu, ne zamandan beri Halep'in nahiyesi? Mersin'in aslı neymiş, neye dönecekmiş, hesap vereceksin. (CHP sıralarından alkışlar) Bir de diyor ki: "Suriyeliler misafir değil, ev sahibi." Bu kafaya bakar mısınız, demek ki biz misafirmişiz. İleride bu adam kalkacak diyecek ki: Ey Mersinliler, misafirsiniz, hadi bakalım, yallah!

Bakın arkadaşlar, Türkiye Cumhuriyeti'nin bir şehri olan Mersin'i Suriye'ye aitmiş gibi gösteren ve sığınmacıları da Türkiye'nin sahibiymiş gibi lanse eden bu dekanı neden görevden almıyorsunuz? Neden sesiniz çıkmıyor? Neden AKP'nin ve milliyetçi olduğunu söyleyen ortağının bu konuda bir yorumu yok, bir sesi çıkmıyor? Yoksa siz de aynı görüşte misiniz, lütfen açıklayın.

Bakın, sığınmacı konusu Türkiye'nin artık en önemli sorunlarından biridir. Büyükşehirlerde milyonlarca sığınmacı var. Bunlar misafir, misafir de misafirliklerini bilmiyorlar. Denetim yok, kim nerede, ne yapıyor bilen yok. Geldiği yerde sabıkalı mıydı, suç işledi mi, hiç kimse bilmiyor. Canı isteyen istediği şehre gidiyor, istediği şehirde oturuyor, vergi vermeden dükkân açıyor. Dünyanın neresinde böyle bir manzara var arkadaşlar? Afrika'nın kabile devletleri bile sınırlarını daha iyi korur. Süleyman Soylu, Sayın Bakan, belediye başkanlarımızı röntgenleyeceğine sınırları izle. Sana muhalif yazarları avlayacağına belinde kemer şeklinde kılıçlarla gezen sığınmacıları yakala, sınır dışı et.

Değerli milletvekilleri, sizlere bazı sorularım var: Şu an Türkiye'de kayıtlı, kayıtsız kaç tane sığınmacı var? Bunlar hangi kentlerde? Bunlardan AFAD'ın rakamları dışında kaydı olmayanlar kimler biliyor musunuz? Suriyeliler mi, Afganlar mı, İranlılar mı? Hayır, hiç kimse bilmiyor. Bu konuda elimizde gerçekçi veriler yok; AKP de bilmiyor, saray da bilmiyor, bilen yok. Peki, en önemli sorum: Yüz binlerce insan akın akın Türkiye'ye geldi, gelmeye devam ediyor. Bu insanlar arasında terörist var mı, biliyor musunuz? Hayır. Çocuk tecavüzcüsü var mı, biliyor musunuz? Hayır. Suç işleyenler var mı, suça bulaşanlar var mı, biliyor musunuz? Hayır, bilmiyorsunuz, umurunuzda da değil. Allah aşkına, devlet böyle mi yönetilir? Peki, dün bazı gazetelerde yayınlandı "Çocuklara tecavüz eden Afgan mafya lideri, çeteci Türkiye'ye geldi." diye. Bu nedir ya! Bir çocuk tecavüzcüsünü Türkiye'nin sınırları içine nasıl alıyorsunuz? Yazıktır, günahtır! (CHP sıralarından alkışlar) Anneler babalar çocuklarını gözlerinden bile sakınıyor, siz elin tecavüzcülerini Türkiye'ye getiriyorsunuz.

Bakın, sayın milletvekilleri, defalarca önerge verdim, ben soruyorum: Türkiye'de şirket kurarak kaç kişi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oldu? Şirketleri birbirine devrediyorlar, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını alıyorlar veya sözde, 250 bin dolar veriyorlar ya da vermiyorlar, bir ev alıyorlar, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı oluyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALPAY ANTMEN (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir kere, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığı bu kadar ucuz değil; bu ülke kanla, savaşla elde edildi, hiç kimseye Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığını peşkeş çekemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Soruyorum, defalarca sordum: Hangi şirket sahipleri Türk vatandaşı oldu? Hangi gayrimenkulleri alıp Türk vatandaşı oldular ve bu Türk vatandaşı olanların içinde suça bulaşanlar var mı, mafya liderleri var mı, yabancı teröristler var mı? Tek bir cevap geliyor, maşallah, Sayın Süleyman Soylu'nun imzasıyla tek bir cevap: "Mevcut kanun ve yönetmeliklere göre işlem yaptık." Daha sonra mahkemeler önünde de tarih önünde de bu cevabı verirsiniz, hesabını size bu millet soracak diyorum, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen? Yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen? Yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler… Kabul etmeyenler… Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum. Bu açıklama bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 241 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama soncu:

"Kullanılan oy sayısı : 292
Kabul : 280
Ret : 12 (x)

Kâtip Üye — Şeyhmus Dinçel — Mardin
Kâtip Üye — Sevda Erdan Kılıç — İzmir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.

194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 194) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 194 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 287
Kabul : 245
Ret : 42 (xx)

Kâtip Üye — Şeyhmus Dinçel — Mardin
Kâtip Üye — Sevda Erdan Kılıç — İzmir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

261 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 261) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 261 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 287
Kabul : 287 (x)

Kâtip Üye Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel Sevda Erdan Kılıç
Mardin İzmir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

288 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 288) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 288 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 287
Kabul : 276
Ret : 11 (xx)

Kâtip Üye Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel Sevda Erdan Kılıç
Mardin İzmir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

289 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 289) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 289 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin açık oylama sonucu:

"Kullanılan oy sayısı : 291
Kabul : 280
Ret : 11 (xxx)

Kâtip Üye Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel Sevda Erdan Kılıç
Mardin İzmir"

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(xx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(xxx) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Sayın milletvekilleri, 6'ncı sıraya alınan 187 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

7'nci sıraya alınan 243 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 243)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da Komisyonun bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 23 Şubat 2022 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.53

IX.- OYLAMALAR

1.- (S.Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu Ve Eşyanın Karayolu İle Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

2.- (S.Sayısı: 194) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki Ve Korunmasına İlişkin Anlaşma Ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

3.- (S.Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti İle Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

4.- (S.Sayısı: 288) A400m Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi Ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400m Program Üst Kurulu Kararına Dair 1,2 Ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

5.- (S.Sayısı: 289) A400m Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi Ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400m Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu

Sıra Sayısı	**: 241**
Oylama Saati	: 22:40
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 275
Reddedenler	: 12
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 5
Toplam	: 292
Açık Üyelikler	: 19
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 194**
Oylama Saati	: 22:44
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 243
Reddedenler	: 42
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 2
Toplam	: 287
Açık Üyelikler	: 19
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 261**
Oylama Saati	: 22:46
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 284
Reddedenler	: 0
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 287
Açık Üyelikler	: 19
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 288**
Oylama Saati	: 22:48
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 275
Reddedenler	: 11
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 2
Toplam	: 288
Açık Üyelikler	: 19
Kanunlaşmıştır	

Sıra Sayısı	**: 289**
Oylama Saati	: 22:50
Üye Sayısı	: 600
Kabul Edenler	: 277
Reddedenler	: 11
Çekimserler	: 0
Geçersiz Oylar	: 0
Mükerrer Oylar	: 3
Toplam	: 291
Açık Üyelikler	: 19
Kanunlaşmıştır	

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Çulhaoğlu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Hatmioğulları Oruç	Tulay	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Adana	Koncuk	İsmail	ZAFER P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sarıeroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Taş	Yakup	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Katılmadı	Kabul
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Ankara	Akdoğan	Yalçın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Arslan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşcıer	Gamze	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	SSK 241	SSK 194	SSK 261	SSK 288	SSK 289
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ankara	Yılmaz	Durmuş	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Baykal	Deniz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Akın	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S.241	S.S.194	S.S.261	S.S.288	S.S.289
Balıkesir	Ok	İsmail	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bolu	Küpçü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Ala	Efkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Karabıyık	Lale	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	ŞIS-241	ŞIS-194	ŞIS-261	ŞIS-288	ŞIS-289
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çankırı	Çiviteioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul/Muk.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salihe	DBP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Diyarbakır	Güzel	Semra	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçıer	İmam	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S.241	S.S.194	S.S.261	S.S.288	S.S.289
Edirne	Gaytancıoğlu	Okan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Balık	Semin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Katılmadı
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Erzurum	Cinisli	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözer	Utku	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Semiha	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S.S.241	S.S.S.194	S.S.S.261	S.S.S.288	S.S.S.289
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Giresun	Tığlı	Necati	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hakkari	Dinç	Hüsret	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Kaşkçı	Lütfi	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy Çelik	Sabahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Katılmadı	Kabul
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Isparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Isparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Başarır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kılavuz	Olcay	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Sıdalı	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 1943	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mersin	Turan	Rıdvan	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ağralioğlu	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Boyraz	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Canikli	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	SİS-241	SİS-194	SİS-261	SİS-288	SİS-289
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Emre	Yunus	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Emre	Zeynel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Erdoğdu	Aykut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütlü	Saliha Sera	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kaynarca	Tülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özlenir	Sibel	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Kabul	Ret	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Bölünmez Çankırı	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	MEMLEKET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
İzmir	Çıray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
İzmir	Kemalbay Pekgözegü	Serpil	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atila	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Işık	Fikri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	SSS 241	SSS 104	SSS 261	SSS 288	SSS 289
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Samancı	Gülay	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Gazel	İshak	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Katılmadı	Kabul	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Bakırlıoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvırcık	Semra	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuma	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul/Mük.
Mardin	Dinçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Muş	Işık	Mensur	BAĞIMSIZ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Monckşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Nevşehir	Saraslan	Faruk	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gülekün	Selim	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 238	S.S. 259
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Nesilhan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Danış Beştaş	Meral	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Siirt	Taş	Sıdık	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Ret	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul/Mük.	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S.241	S.S.194	S.S.261	S.S.288	S.S.289
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Trabzon	Öks	Hüseyin	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Kabul	Ret	Katılmadı	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Gülender	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğmuş	Nimetullah	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Fakıbaba	Ahmet Eşref	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Maçin	Nusrettin	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şanlıurfa	Sürücü	Ayşe	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Uşak	Yalım	Özkan	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Arvas	Abdulahat	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Partisi	ŞSS 241	ŞSS 194	ŞSS 261	ŞSS 288	ŞSS 289
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Sarısaç	Murat	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Çolakoğlu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Üçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Zonguldak	Yavuzyılmaz	Deniz	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Kabul	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)	Kabul 2 (Mük.1)
Batman	Tiryaki	Mehmet Ruştu	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Şırnak	İmir	Nuran	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Ret	Kabul	Kabul	Ret	Ret
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Partisi	S.S. 241	S.S. 194	S.S. 261	S.S. 288	S.S. 289
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Eksik	Habip	HDP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Iğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Osmaniye	Durmuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Kabul	Ret	Kabul	Kabul	Kabul
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul	Kabul

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Televizyonunun yenilenmesi çalışmalarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/57747)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğünün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **20.01.2022**

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

TBMM TV'nin altyapısının yenilenmesi çalışmalarına ilişkin sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

1- TBMM TV'nin yeni merkezine taşınması, TBMM TV'nin ihtiyacı olan teçhizatın temini, Genel Kurul salonunun, grup toplantı salonlarının kameralarının temini, TBMM TV rejisinin kurulumu ve montaj malzemelerinin temini, montajı, işletme, ölçü, bakım eğitimleri, TBMM TV için yapılacak olan görüntü sistemi, TBMM TV Televizyonu için yapılacak ışık sistemi gibi işlemler kim ya da kimler tarafından yapılmıştır?

2- TBMM TV'nin altyapısının yenilenmesi projesine hangi tarihte başlanmıştır?

3- TBMM TV'nin altyapısının yenilenmesi projesi, TBMM TV'nin yeni merkezine taşınması, TBMM TV'nin ihtiyacı olan teçhizatın temini, Genel Kurul salonunun, grup toplantı salonlarının kameralarının temini, TBMM TV rejisinin kurulumu ve montaj malzemelerinin temini, montajı, işletme, ölçü, bakım eğitimleri, TBMM TV için yapılacak olan görüntü sistemi, TBMM TV Televizyonu için yapılacak ışık sistemi gibi işlemler toplamda kaç TL'ye mal olmuştur?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07- 970539 21 . 02 2022
Konu : Soru Önergesi

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 21.01.2022 tarihli ve 7/57747 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Televizyonunun yenilenmesi çalışmalarına ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2 ve 3.- TBMM TV 10 Aralık 1994 tarihinde faaliyetlerine başlamıştır. Bu süreçte kullanılan ekipmanlar ekonomik ömürlerini doldurmuş ve yedek parça temininde önemli sıkıntılar yaşanmaya başlanmıştır. Ayrıca SD çözünürlükte yayın yapmakta olan TBMM TV, gelişen teknolojinin gerisinde kalmıştır. Söz konusu nedenlerle, TBMM TV'nin yenilenmesi zaruri hale gelmiştir. Bu doğrultuda, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurul Salonuna kamera alımı ile reji ve sistem odasının kurulumuna ilişkin mal ve hizmet alımları, 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'na ek Türkiye Büyük Millet Meclisi 2020 Yılı (E) Cetveli ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı arasında 31.03.2020 tarihinde imzalanan Protokol'e istinaden TBMM TV Modernizasyonu Projesi kapsamında T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığına yaptırılmıştır. Söz konusu Proje kapsamında çalışmalara TBMM'nin 18.07.2021 tarihinde tatile girmesini takiben başlanmıştır.

2.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM Başkan Danışmanı olarak görev yapan bir kişiye ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/57748)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğünün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim. **19.01.2022**

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 30'uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince 21.11.2019 tarihinden bu yana TBMM Başkan Danışmanı olarak görev yapan eski TRT Haber ve Spor Yayınları Dairesi Başkanı Nasuhi Güngör, Habertürk TV'nin siyasi tartışma, siyasi değerlendirme, siyasi yorum içeren programlarına "Habertürk yorumcusu" sıfatıyla katılmaktadır. Bu kapsamda sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir:

1- TBMM Başkan Danışmanı Nasuhi Güngör, özel bir yayın kuruluşu olan Habertürk TV'nin programlarına katılmak üzere izin almış mıdır? Şayet izin almışsa kimden izin almıştır?

2- Nasuhi Güngör'e, "Habertürk Yorumcusu" sıfatıyla Habertürk TV ekranlarına çıkma, programlarına katılma iznini, TBMM Başkanı Mustafa Şentop mu vermiştir?

3- Meclis'te, mevcut TBMM Başkanı Mustafa Şentop'un danışmanı olarak görev yapan Nasuhi Güngör'ün, "Habertürk Yorumcusu" payesiyle televizyon ekranlarında siyasi tartışma programlarına katılması, siyasi değerlendirmelerde bulunması, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'na, yasalara, düzenlemelere, Meclis teamüllerine aykırı değil midir?

4- TBMM Başkan Danışmanı Nasuhi Güngör, Habertürk TV'deki programlar nedeniyle ilgili yayın kuruluşundan herhangi bir ücret almakta mıdır? Şayet almaktaysa Nasuhi Güngör, "Habertürk Yorumcusu" sıfatıyla Habertürk TV'den, aylık, yıllık, program başı ayrı ayrı belirtilerek, ne kadar ücret almaktadır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : Z-43452547-120.07-970562 21.02.2022
Konu : Soru Önergesi

Sayın Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

İlgi : 21.01.2022 tarihli ve 7/57748 esas numaralı yazılı soru önergeniz.

TBMM Başkan Danışmanı olarak görev yapan bir kişiye ilişkin ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Süreyya Sadi BİLGİÇ
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı

EK

CEVAPLAR:

Cevap 1, 2, 3 ve 4.- 6253 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu'nun 30'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre TBMM'nin faaliyetleri ile ilgili alanlarda TBMM Başkanı'na danışmanlık yapmak üzere, kadro şartı aranmaksızın ve diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılması hakkındaki hükümlerine bağlı olmaksızın tam veya kısmi zamanlı sözleşmeli olarak TBMM Başkan danışmanı çalıştırılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Soru önergenizde bahsi geçen kişi söz konusu mevzuat hükmü çerçevesinde Sayın TBMM Başkanı'na basın ve medya işlerinde danışmanlık yapmak üzere kısmi zamanlı TBMM Başkan Danışmanı olarak görevlendirilmiş olup yapılan görevlendirmede ve ilgilinin söz konusu kısmi zamanlı danışmanlık görevinin yanı sıra kendi mesleği ile ilgili başka faaliyetlerde bulunmasında mevzuata aykırılık bulunmamaktadır.

3.- Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, kadın sanatçıların sorunlarına ilişkin sorusu ve Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık'ın cevabı (7/58060)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, ***Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya YANIK tarafından*** Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Pero DUNDAR

Mardin Milletvekili

HDP Kadın Meclisinin hazırladığı "Kadın Yoksulluğuna Hayır " raporunda yer alan bilgilere göre;

Cinsiyetçi sanat politikaları, pandemi süreci ile birlikte özellikle kadın sanatçılara ve müzisyenlere yönelik yaklaşımlarda daha açık bir şekilde görünür olmuştur. Sanatın, müziğin cinsiyeti yoktur. Sanatını icra etmek için mücadele eden kadınların pandemi sürecinde yoksulluğa mahkûm edildiği yapılan görüşmelerde de açığa çıkmıştır. Kadın müzisyenler, pandemi kısıtlamaları nedeniyle çalışamaz duruma gelmiş, yoksulluğun en ağır yüzü ile karşı karşıya bırakılmıştır. Güvencesiz ve kayıt dışı çalışan müzisyen kadınlar, pandemi sürecinde geçimlerini sağlayabilmek için enstrümanlarını satmak zorunda kalmıştır. Pandemi kısıtlamaları kalkarken de yine erkek egemen iktidar müziğin sanatın sesini kısmak için gece 12 yasaklamalarına devam ederek sanat düşmanı politikalara devam etmiştir. İş sözleşmeleri patronlar tarafından keyfi bir şekilde feshedilebilmektedir. Günün sonunda eline 150 ila 200 TL arasında para geçen kadın müzisyenler sahne öncesi ulaşım, yemek, taşınma gibi birçok zorluğun üstesinden de kendileri gelmek zorunda bırakılmıştır. Mesai saatleri işverenin insafına kalan kadın müzisyenler, keyfi uygulamalara maruz kalmaktadır. Her türlü taciz ve istismara maruz kalan kadın sanatçıların giydikleri kıyafetlere dahi patronlar tarafından müdahale edilebiliyor.

Farklı dillere, kültürlere tahammülü olmayan erkek egemen iktidar özellikle Kürtçe müzik, sanat, tiyatroya da her türlü engelleme ve kısıtlamalarla müdahale etmeye devam etmiştir. Kürtçe tiyatroların sahnelenmesini yasaklayarak, Kürtçe eğitim veren merkezlerin etkinliklerine müdahale ederek kadınların kendi anadillerinde sanat yapmalarını engellemek istemiştir.

Bu bağlamda;

1.) Pandemi sürecinde işsiz kalan kadın müzisyenlerin geçimlerini sağlayabilmeleri için Bakanlığınız neden bir çalışma yapmamıştır?
2.) Kadın müzisyenlere güvenceli iş ve istihdam sağlanacak mıdır?
3.) Kadın sanatçıların kazançları için belirli bir taban fiyatın belirlenip ve bu durum güvence altına alınacak mıdır?
4.) Kadın sanatçıların işyerlerinde yaşadıkları şiddete, tacize, mobbinge maruz bırakılmasına karşı Bakanlığınız yasal önlemler alacak mıdır?
5.) Kürtçe müzik, sanat ve tiyatroya yönelik özel bir uygulama mı vardır? Kendi anadillerinde sanatını icra eden kadınların yaşadıkları engellemelerden haberdar mısınız?

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 146 18.02.2022
Konu : Soru Önergesi (7/58060)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03.02.2022 tarihli ve 959223 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Mardin Milletvekili Sayın Pero DÜNDAR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/58060 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni

Mardin Milletvekili Sayın **Pero DÜNDAR**'a Ait **7/58060** Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında "şiddete karşı sıfır tolerans ilkesi" ile gerçekleştirdiğimiz çalışmalarımız; ilgili kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve medyanın katkıları ve işbirliğiyle çok taraflı ve çok yönlü biçimde devam etmektedir. Toplumun tüm kesimlerinin önleme, koruma, cezalandırma ve politika boyutuyla sürecin içinde ortak ve kararlı bir şekilde yer alması önemlidir.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun yürürlüğe girmesi yasal altyapı güçlendirilmiş ve kadına yönelik şiddetle mücadele bir üst seviyeye taşınmıştır. 6284 sayılı Kanun şiddete uğrayan veya şiddete uğrama tehlikesi bulunan kadınların, çocukların, aile bireylerinin ve tek taraflı ısrarlı takip mağduru olan kişilerin korunmasına ilişkin hükümler içermektedir.

Bakanlık olarak, kadına yönelik şiddetle mücadelede politikaların belirlenmesi ve etkin uygulamaların sağlanması amacıyla şimdiye kadar ulusal düzeyde 3 Eylem Planı kararlılıkla uygulanmıştır. 2021-2025 döneminde uygulanacak olan "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı" 2021 yılı Temmuz ayı itibarıyla yürürlüğe girmiş olup yeni dönemin şiddetle mücadele yol haritası için 5 ana hedef (Adalete Erişim ve Mevzuat, Politika ve Koordinasyon, Koruyucu Önleyici Hizmetler, Toplumsal Farkındalık, Veri ve İstatistik) ve 227 faaliyet belirlenmiştir.

IV. Ulusal Eylem Planının "Toplumsal Farkındalık" ana hedefi kapsamında "işyerinde kadına yönelik şiddet ve mobbingin önlenmesine yönelik farkındalık çalışmaları yapılması" ve benzer faaliyetlere yer verilmiştir. Bu kapsamda çalışmalarımız devam etmekte olup Ulusal Eylem Planının uygulanması ve izlenmesi gerçekleştirilmektedir.

Ayrıca Bakanlığımızca Sosyal Yardımlaşma Dayanışma (SYD) Vakıfları aracılığıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza yönelik başta 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu olmak üzere 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve diğer mevzuat hükümleri doğrultusunda çeşitli sosyal yardım programları yürütülmektedir. Yürütülmekte olan sosyal yardım programları düzenli ve süreli nitelikte olmak üzere aile yardımları, barınma ve gıda yardımları, engelli yaşlı yardımları, sağlık yardımları, eğitim yardımları ve proje destekleri olarak sınıflandırılmaktadır.

Bakanlığımızca mevzuatta ve yardım programlarının hedeflemelerinde yapılan düzenlemeler ile sosyal yardım alanında kadınlar önceliklendirilmiştir. Bu doğrultuda 2021 yılında Bakanlığımızca uygulanan düzenli sosyal yardımlardan faydalananların %65'ini kadın hak sahipleri oluşturmaktadır.

Bununla birlikte salgın sürecinde verilen sosyal yardımların %50' si kadın hak sahiplerine verilmiştir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğünün hizmet binası yapım işinin akıbetine ilişkin sorusu ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum'un cevabı (7/58072)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasanın 98'inci, Meclis İçtüzüğünün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla arz ederim. 25.01.2022

Deniz Yavuzyılmaz
Zonguldak Milletvekili

Zonguldak'ın Merkez ilçesinde, Mithatpaşa Mahallesi, Bülent Ecevit Caddesi üzerinde yapımı devam etmekte olan, Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İnşaatı Yapım İşi ilkin 25.11.2014 tarihinde ihale edilmiş ve 4.315.000,00 TL sözleşme bedeliyle yüklenicisine devredilmiştir.

450 gün süre ile 10.05.2016 tarihinde bitim tarihli olarak sözleşmesi imzalanan işin yapımı esnasında yüklenici değişmiş ve inşaatın yapımı yeniden ihale edilmiştir.

Yeni ihaleye göre, 8.645.000,00 sözleşme bedeli, 16.08.2018 başlama tarihi olan işin süresi 500 gündür ve bitim tarihi 29 Aralık 2019'dur.

Ancak yeni yüklenici sözleşme şartlarını yerine getirmediğinden yapım işine ait sözleşme bir kez daha fesih edilmiştir.

Tapu Dairesi İnşaatında yaşanılan gecikmelerle ilgili olarak 11.08.2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yönelttiğimiz 7/49156 esas sayılı soru önergemize 7.10.2021 tarihinde dönülen yanıtta ise Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin hali hazırda iksa ve imalat işlerinin tamamlandığı, temel grebetonun döküldüğü ve inşaatın %25 seviyesine ulaşmış olduğu belirtilerek;

"Yapılan üçüncü ihale kapsamında Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin 12.01.2021 tarihinde son ihalesi yapılmış olup, 9.560.000 TL bedel ile Alim İnş. San. Tic. Ltd. Şti uhdesinde kalmıştır. 12.02.2021 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. ***İnşaatın süresi 350 takvim gün olup inşaatın tamamlanma tarihi 28.01.2022'dir"*** denilmiştir.

Ancak söz konusu önergenin yanıtlandığı 07.10.2021 tarihinden bu yana farklı zamanlarda inşaat alanında tarafımızca yapılan gözlem ve tespitlerde, *Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin* bitiminin 28 Ocak 2022 tarihine yetişmesinin imkansız olduğu net bir şekilde görülmüştür.

Bu bağlamda;

1. 12.01.2021 tarihinde son ihalesi yapılan inşaat işinin taahhüt edilen sürede bitirilmemesinin nedeni nedir?

2. İnşaatta yaşanılan gecikmelerle ilgili olarak 7/49156 esas sayılı soru önergemize dönülen yanıt 7.10.2021 tarihinde "sadece 3 ay öncesinde" olmasına rağmen söz konusu gecikme neden öngörülememiştir?

3. Devam etmekte olan Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası yapım işi hangi aşamadadır, inşaatın hangi tarihte bitirilmesi planlanmaktadır?

4. İnşaatın gecikmesinden kaynaklı olarak sorumlulara rücu edilen tazminatlar bulunmakta mıdır? İnşaatta maliyet artışları yaşanmış mıdır? Yaşandı ise inşaatın güncel maliyeti ne kadardır?

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610-2990388
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

18 Şubat 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Liste
-Cevap Yazısı

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ
SAYIN DENİZ YAVUZYILMAZ'IN
TBMM 7/58072 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Zonguldak'ın Merkez ilçesinde, Mithatpaşa Mahallesi, Bülent Ecevit Caddesi üzerinde yapımı devam etmekte olan, Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İnşaatı Yapım İşi ilkin 25.11.2014 tarihinde ihale edilmiş ve 4.315.000,00 TL sözleşme bedeliyle yüklenicisine devredilmiştir.

450 gün süre ile 10.05.2016 tarihinde bitim tarihli olarak sözleşmesi imzalanan işin yapımı esnasında yüklenici değişmiş ve inşaatın yapımı yeniden ihale edilmiştir.

Yeni ihaleye göre, 8.645.000,00 sözleşme bedeli, 16.08.2018 başlama tarihi olan işin süresi 500 gündür ve bitim tarihi 29 Aralık 2019'dur.

Ancak yeni yüklenici sözleşme şartlarını yerine getirmediğinden yapım işine ait sözleşme bir kez daha fesih edilmiştir.

Tapu Dairesi İnşaatında yaşanılan gecikmelerle ilgili olarak 11.08.2021 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yönelttiğimiz 7/49156 esas sayılı soru önergemize 7.10.2021 tarihinde dönülen yanıtta ise Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin hali hazırda iksa ve imalat işlerinin tamamlandığı, temel grebetonun döküldüğü ve inşaatın %25 seviyesine ulaşmış olduğu belirtilerek;

"Yapılan üçüncü ihale kapsamında Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin 12.01.2021 tarihinde son ihalesi yapılmış olup, 9.560.000 TL bedel ile Alim İnş. San. Tic. Ltd. Şti uhdesinde kalmıştır. 12.02.2021 tarihinde yer teslimi yapılmıştır. ***İnşaatın süresi 350 takvim gün olup inşaatın tamamlanma tarihi 28.01.2022'dir"*** denilmiştir.

Ancak söz konusu önergenin yanıtlandığı 07.10.2021 tarihinden bu yana farklı zamanlarda inşaat alanında tarafımızca yapılan gözlem ve tespitlerde, *Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası İkmal İnşaatı işinin* bitiminin 28.01.2022 tarihine yetişmesinin mümkün olamayacağı olduğu net bir şekilde görülmüştür.

Bu bağlamda;
1) 12.01.2021 tarihinde son ihalesi yapılan inşaat işinin taahhüt edilen sürede bitirilmemesinin neden ya da nedenleri nelerdir?
2) İnşaatta yaşanılan gecikmelerle ilgili olarak 7/49156 esas sayılı soru önergemize dönülen yanıt 7.10.2021 tarihinde "sadece 3 ay öncesinde" olmasına rağmen söz konusu gecikme neden öngörülememiştir?
3) Devam etmekte olan Zonguldak Tapu ve Kadastro Müdürlüğü Hizmet Binası yapım işi hangi aşamadadır, inşaatın hangi tarihte bitirilmesi planlanmaktadır?
4) İnşaatın gecikmesinden kaynaklı olarak sorumlulara rücu edilen tazminatlar bulunmakta mıdır? İnşaatta maliyet artışları yaşanmış mıdır? Yaşandı ise inşaatın güncel maliyet ne kadardır?

CEVAPLAR

1) İşin sahibi olan Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün talepleri ve proje alanında yaşanan sıkıntılardan dolayı yeni deprem yönetmeliğine uygun olacak şekilde proje tadilatına gidilmiş, proje tadilatları yapılana kadar iş durdurulmuştur. Proje tadilatlarının bitirilmesine müteakip işe yeniden başlanmıştır. İşteki gecikmelerin sebebi proje tadilatı kaynaklıdır.

2) Söz konusu soru önergesi cevap tarihinde proje tadilatı kapsamındaki iş ve işlemler devam etmekte olduğu ve tekrar işe başlama tarihi belli olmadığından işin gecikme süresi bildirilememiştir.

3) Proje tadilatlarının bitirilmesine müteakip işe yeniden başlanmış olup; işin temel imalatları tamamlanmıştır. Bodrum kat perde imalatları da tamamlanmak üzere olup, bodrum kat tabliye imalatına başlanılacaktır. Zonguldak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğümüz Süre Uzatımı ve Ödenek Aktarma Komisyonu tarafından 24/12/2021 tarih ve 1 sayılı komisyon kararı ile yer teslim tarihi ile ruhsat alınıp fiili işe başlama tarihi arasındaki sürelerden ve proje tadilatından kaynaklı sürelere istinaden ilave süre verilerek yeni iş bitim tarihi 18/08/2022 olarak belirlenmiştir.

4) İlk yüklenici Çalışkaner İnş.Tur.San.ve Tic.Ltd.Şti. uhdesindeki yapım işi Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 21.maddesi gereği tasfiye edilmiş olup, bu konu ile ilgili dava devam etmektedir.

Ayrıca, ikinci ihalenin fesih olmasından dolayı yüklenici Ahmet Salih ÇELİKKANAT + Özbulut Yapı Taahhüt İnşaat Gıda Sanayi ve Tic.Ltd.Şti. adi ortaklığına dava açılmış olup, halen devam etmektedir.

Yapım İşinin maliyetinde herhangi bir artış meydana gelmemiştir.

5.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, pandemi döneminde öğrencilere dağıtılan tablet sayısına ve internete erişimde yaşanan sorunlara,

- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Süryanicenin seçmeli ders olarak okutulması talebine,

- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, KYK yurt başvurusu yapmasına rağmen yerleşemeyen öğrenci sayısına,

Öğrenci yurdu kapasitesinin artırılması talebine,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58224), (7/58226), (7/58369), (7/58374)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. **31.01.2022**

Onursal ADIGÜZEL
İstanbul Milletvekili

1. Önerge tarihi itibariyle pandemi sürecinin başlangıcından bu yana geçen süre zarfında öğrencilerin kullanımı için dağıtılan tablet sayısı kaçtır?

2. Dağıtılan tabletlerin illere göre dağılımı nasıldır?

3. Dünya Bankası tarafından uzaktan eğitim projesi için ülkemize verilen 160 milyon dolarlık krediden bugüne kadar hangi hizmetler için ne kadarlık bir harcama yapılmıştır?

4. Önerge tarihi itibariyle EBA'nın canlı yayın kapasitesi kaçtır?

5. Son 2 yılda EBA'nın önümüzdeki dönemler için geliştirilmesi, interaktif bir hale dönüştürülmesi için ne gibi çalışmalar yapılmıştır? Bu çalışmaların sürdürülebilir olması için alınan önlemler nelerdir?

6. Bilindiği üzere birçok köy okulunda okuyan öğrencilerin internete erişimi olmadığı gibi internet olan evlerde de sabit internet altyapısı olmadığı için mobil internet kullanılmaktadır. Özellikle kırsal bölgelerdeki internet altyapısı binlerce öğrencinin eğitim alamamasının önündeki en büyük engel olarak karşımıza çıkmaktadır. MEB, altyapının yaygınlaştırılması için ne gibi çalışmalar yürütmektedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.02.2022

TUMA ÇELİK

MARDİN MİLLETVEKİLİ

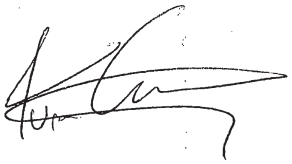

Öğrencilerimiz, 2021-2022 yılı için seçmeli ders için seçimlerini yapmaktadır. 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar da yaşayan diller ve lehçeler kapsamı altında, Adığece, Abazaca, Kurmancca, Zazaca, Lazca, Gürcüce, Boşnakça, Arnavutça dersleri seçilebilmektedir.

Türkiye'deki kadim dillerin seçmeli ders olarak okutulması yetersiz bir adım olmasına karşın dillerin yaşaması ve yaşatılması için oldukça önemlidir. Ermeniler, Rumlar ve Yahudiler oldukça sınırlı koşullarda kendi okullarında kendi dillerinde eğitim görebiliyor olmasına karşın Süryaniler halen bu imkanlara ulaşamamaktadır. Süryanicenin yaşaması için kendi okullarının olması gerekmektedir. Ancak dilin karşı karşıya olduğu yok olma tehlikesi acil adımlar atılmasını gerekli kılmaktadır.

Bu bağlamda,

1- Süryanice seçmeli ders olarak okutulmakta mıdır?

2- Süryanice ders alabilen kaç öğrenci bulunmaktadır?

3- Türkiye'de hangi illerde hangi seçmeli dersler açılmıştır?

4- Geçtiğimiz yıl seçmeli derslerdeki öğrenci dağılımı nedir?

5- Süryani çocuklarının kendi dillerinde eğitim alabilmesi herhangi bir çalışmanız var mıdır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sn. Mahmut Özer tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.02.02.2022

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1- KYK yurt sayılarının artmasına rağmen yurt başına düşen öğrenci sayıları son 5 yılda kaç kişidir?

2- 2019 yılı verisine göre ikamet ettiği ilden başka bir ile üniversite okumaya giden 18-24 yaş arası 411 bin 818 yükseköğretim öğrencisinden yurt başvuru yapmasına rağmen yerleştirilemeyen öğrenci sayısı ne kadardır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca T.C. Milli Eğitim Bakanı Sn. Mahmut Özer tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla.02.02.2022

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

1- Yurt başına düşen öğrenci sayılarının azaltılması, öğrencilerin okulunun uzaması, illere göre il dışından okumak için gelen öğrencilerin sayıları ve artış eğilimleri gibi parametreler dikkate alınarak yeni yurtlar yapılması ile ilgili bir çalışma yapılmakta mıdır?

2- Yeni yapılan yurtların arz-talep dengesi gözetilerek konum ve büyüklüğünün belirlenmesi ile ilgili bir hazırlık yapılmakta mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610-41
Konu : Soru Önergesi

22/02/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : a) 08.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-961116 sayılı yazınız.
b) 11.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-963030 sayılı yazınız.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Onursal ADIGÜZEL'in 7/58224, Mardin Milletvekili Tuma ÇELİK'in 7/58226, ilgi (b) yazınız ekinde alınan Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/58369, 7/58374 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ONURSAL ADIGÜZEL'İN 7/58224 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Salgın sürecinin başlangıcından bugüne kadar dağıtımı yapılan tablet bilgisayar seti sayısı 687.688'dir. Bu tabletlerin 665.157 adedi 25 GB'a kadar kotalı 4.5G GSM internet paketi ile birlikte dağıtılmıştır.

Dünya Bankası tarafından finanse edilen *"Güvenli Okullaşma ve Uzaktan Eğitim Projesi"* kapsamında bugüne kadar 59 milyon TL kaynak kullanılmıştır. Proje kapsamında Millî Eğitim Bakanlığı veri merkezlerinin kapasitesi ve güvenliği artırılmış, dijital eğitim platformunun eş zamanlı kullanıcı kapasitesi 40 binden 1 milyona yükseltilmiş, günlük toplam 3 milyon canlı ders yapma kapasitesine ulaşılmış, görme ve duyma engelli öğrenciler başta olmak üzere tüm alanlarda acil ihtiyaç duyulan dijital eğitim içerikleri temin edilmiş, Eğitim Bilişim Ağı (EBA) TV stüdyoları yenilenmiş ve TV içerikleri üretilmiş, öğretmenler için dijital eğitimler hazırlanmış, öğretmenlerin profesyonel gelişimleri ve eğitim teknolojileri ekosisteminin geliştirilmesine yönelik altyapı yatırımları gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu yatırımlar sayesinde salgın döneminde EBA üzerinden 18 milyon öğrencinin kesintisiz olarak eğitime devam edebilmelerine imkân sağlanmıştır. Ayrıca, Güvenli Okullaşma ve Uzaktan Eğitim Projesi 2021 yılında fırsat eşitsizliklerinin giderilmesi kapsamında birincilik ödülüne layık görülmüştür.

Uzaktan eğitim kapsamında öğretmenlerin öğrencileri ile senkron olarak ders yapmalarına imkân tanıyan EBA Canlı Ders özelliği 13.04.2020 tarihinde kullanıma sunulmuştur. Mevcut durumda tüm sınıf seviyelerinde anlık 300.000 canlı ders yapılabilmesine olanak sağlayan ve EBA platformundaki diğer interaktif hizmetler için de aynı anda 1 milyon kullanıcıya hizmet verebilen bir sistem bulunmaktadır.

EBA'da yapılan geliştirmelerle kullanıcılara kişiselleştirilmiş bir öğrenme ortamı da sunulmaktadır. EBA, salgınla birlikte okullarda yüz yüze eğitime ara verilmesiyle başlatılan uzaktan eğitim sürecinin yürütüldüğü platform olmuştur. Sosyal bir eğitim platformu olan EBA üzerinden öğretmen ve öğrenciler birbiri ile etkileşim içinde olabilmekte, her öğrenci ve öğretmen kendi duvar alanlarından birbirleriyle ileti paylaşabilmekte, tartışma ve oylama yapabilmekte, mesajlaşabilmektedir.

EBA, her öğrenciye özel olarak eksiklerini kapatabileceği içerikleri belirleyerek öğrencilerin EBA'yı kullanırken çözdükleri soru ve sınavlarda verdikleri cevaplara göre de her öğrenciye özel içerik önerisinde bulunmaktadır.

Öğrencilerin kendini tanıtma, katıldığı sosyal faaliyet belgelerini sunma ve akademik başarılarını sergileme imkânı bulduğu EBA Portfolyo alanı da mevcuttur. Bunların yanı sıra öğretmenler EBA'dan öğrencilerine çalışmalar gönderebilmekte ve öğrencilerinin hem bu çalışmalar için hem de genel olarak EBA kullanımına bağlı olarak ders konularındaki performanslarını detaylı olarak analiz raporlarından takip edebilmektedir.

Yapılan çalışmalarla salgın döneminde eğitimin kesintisiz olarak sürdürülmesini temin edecek önlem ve kapasite geliştirme faaliyetleri yürütülmüştür. Bir çok özelliği olan EBA'da sunulan hizmetlerin devamlılığının sağlanması, yeni özelliklerin eklenmesi için Bakanlığımız sürekli çalışmaktadır.

Bakanlığımız okullarımıza ait internet ağ altyapısı kurulumlarını FATİH Projesi kapsamında yürütmektedir.

Bu kapsamda; bugüne kadar toplamda 16.547 okulda ağ altyapısı kurulumu gerçekleştirilmiştir. ADSL veya fiber optik kablo altyapısı bulunmayan bölgelerde yer alan okulların dijital eğitim içeriklerine erişimi için 1.250 okula uydu internet erişimi hizmeti sunulmaktadır. Uydu internetine alternatif olarak daha yüksek kapasiteli, nitelikli ve ekonomik çözüm yöntemi olarak GSM şebekesi üzerinden 2.864 okula internet erişimi verilmektedir. Ayrıca FATİH Projesi kapsamında 7.000 okulun ağ altyapı kurulumu süreci devam etmektedir.

Salgın sürecinde Bakanlığımız tarafından, evinde internet ve bilgisayarı olmayan öğrencilerin uzaktan eğitim faaliyetlerine katılabilmelerine olanak sağlamak için 189'u gezici olmak üzere 15.374 EBA Destek Noktası kurulmuştur.

MARDİN MİLLETVEKİLİ TUMA ÇELİK'İN 7/58226 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasının başlamasıyla birlikte güncellenen İlköğretim Kurumları (İlkokul ve Ortaokul) Haftalık Ders Çizelgesinin seçmeli dersler bölümünde haftada 2 ders saati "Yaşayan Diller ve Lehçeler" dersine yer verilmiştir. Buna göre, ilgili kurum, kuruluş ve sivil toplum kuruluşlarının talepleri doğrultusunda ve iş birliği içerisinde hazırlanan öğretim programları Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca kabul edilmiş ve 2012-2013 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır.

Buna göre;

Adığece ve Abazaca (Kiril Alfabesi); 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2012/153,

Lazca; 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2013/119,

Gürcüce 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2014/89,

Adığece (Latin Alfabesi) 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2015/18,

Kürtçe (Kurmancca ve Zazaca);

5. Sınıf Öğretim Programı 2012/154,

6. Sınıf Öğretim Programı 2014/5,

7. Sınıf Öğretim Programı 2014/22,

8. Sınıf Öğretim Programı 2015/100,

Arnavutça 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2017/8,

Boşnakça 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar Öğretim Programı 2017/9 sayılı Talim ve Terbiye Kurulu Kararları doğrultusunda uygulamaya konulmuştur.

İlkokul ve ortaokullarda uygulanan *"İlköğretim Kurumları Haftalık Ders Çizelgesi"*nin Açıklamalar bölümünün 2 nci maddesinde; *"Okullarda seçmeli ders uygulaması konusunda esneklik sağlanacak ve her okul yönetimi kendi imkânları doğrultusunda çizelgenin seçmeli dersler bölümünde yer alan azami 10 dersten bir grup oluşturacaktır. Öğrenciler, kendi okullarında okul yönetimi tarafından oluşturulan gruptan derslerini seçecektir."* ifadesine yer verilmiştir. Bununla birlikte her öğretim yılının Ocak ayı içerisinde bir sonraki eğitim öğretim yılında okullarda okutulacak seçmeli derslerin seçiminde uygulanacak esas ve usullere yönelik okul müdürlüklerine detaylı açıklama gönderilmektedir. Açıklamalar doğrultusunda belirlenen tarihlerde okul müdürlüklerince seçmeli derslere yönelik gerçekleştirilen iş ve işlemler e-okul sistemine de işlenmektedir.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/58369 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde belirtilen konuda, Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluk alanlarına giren herhangi bir husus bulunmamaktadır.

NİĞDE MİLLETVEKİLİ ÖMER FETHİ GÜRER'İN 7/58374 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Soru önergesinde belirtilen konuda, Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluk alanlarına giren herhangi bir husus bulunmamaktadır.

6.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde bazı okulların ısınma problemine,

- İzmir Milletvekili Ahmet Tuncay Özkan'ın, Bakanlık tarafından düzenlenecek bilgi yarışmasının organizasyonunun bir vakıf tarafından yapılacağı iddiasına,

- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bakanlığın periyodik yayın alımlarına ve haberleşme giderlerine,

- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, son 5 yılda özel öğrenci teşviki verilen öğrenci sayısına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58366), (7/58367), (7/58368), (7/58379)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğünün 96. Maddesi gereğince Milli Eğitim Bakanı Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim.

Ali ÖZTUNÇ
Kahramanmaraş Milletvekili

01 Haziran 2021 tarihinde Kahramanmaraş'ın Elbistan İlçesindeki 4 Okul enerji verimliliği kapsamında onarıma alınmış ve 30 Kasım 2021 tarihinde tamamlanacağı taahhüt edilmiş, onarım süresince okullardaki öğrenciler başka okullara taşınmış ve ikili öğretime geçilmiştir.

Elbistan Fen Lisesi, İMKB Gazi Mustafa Kemal Lisesi, Elbistan Ortaokulu ve Şehit Teğmen Harun Kılınç Okulu öğrencileri yatılı bölge okulu yurtlarında pandemi tehlikesi altında 6-7 kişilik odalarda kalan ve saat 07:00'de ders başı yapan ısınmayan okullarda öğrenim gören bu öğrencilerin çalışma ortamı lise öğrencilerine uygun bir ortam değildir.

Buna istinaden;

1- Bu okulların enerji verimliliği kapsamındaki onarımlarının taahhüt edilen zamanda bitirilmemesinin sebepleri nelerdir?
2- Bu onarım işini alan yüklenici firma hangisidir? Bu firma onarım işini zamanında yerine getirmediği için herhangi bir cezai müeyyideye tabi tutulmuş mudur?
3- Özellikle YKS'ye hazırlanan Fen Lisesi öğrencilerinin pandeminin yoğun olduğu bugünlerde 6-7 kişilik odalarda ve sağlıksız bir ortamda ders çalışması sizce uygun mudur? Öğrencilerin kaderiyle oynamış olmuyor musunuz?
4- Firmanın onarım işini zamanında yapmamasının bedelini neden bu çocuklar çekmek zorunda bırakılmıştır? Bu okulların onarım işi ne zaman bitirilecektir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Milli Eğitim Bakanı Sayın Mahmut ÖZER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

A.Tuncay ÖZKAN
İzmir Milletvekili

21.01.2022 tarihinde tüm okullara gönderilen resmi yazıda ilkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik, "Sağlıklı Düşünmek" konulu "Ufka Yolculuk Bilgi ve Kültür Yarışması" düzenleneceği, çevrim içi olarak gerçekleştirilecek söz konusu etkinliğin; gönüllülük esasına göre, ücretsiz olarak yapılacağı belirtilmiştir. Ayrıca Ufka Yolculuk Bilgi Ve Kültür Yarışması Sağlıklı Düşünmek Konulu Bilgi Yarışması Şartnamesinde yarışma organizasyonunun Server Yaşam Vakfı tarafından yapılacağı, dereceye girecek olan öğrencilere 1000-10.000 TL arasında ödül verileceği ifade edilmiştir. Öte yandan 81 Sivil Toplum Kuruluşunun projenin ortağı olduğu görülmektedir.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Ülke genelinde yapılacak olan bilgi yarışması etkinliğinin kontrolü ve organizasyonu neden Server Yaşam Vakfı'na bırakılmıştır?
2. Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu tür organizasyonları yapacak kadroları ve organizasyon gücü yok mudur?
3. MEB'in yetkilerinin Server Yaşam Vakfı ve bazı STK'lara devredilmesi doğru mudur?
4. Çeşitli vakıf ve derneklerin MEB içerisindeki organizasyonlarda ve bürokrat atamalarında etkili oldukları doğru mudur?
5. Öğrencilere ödül olarak para vaat edilmesi pedagojik açıdan uygun mudur?
6. Şartnamede belirtilen komisyon üyelerinin hangi STK'lardan olacağı hususunda Bakanlık bilgi sahibi midir?
7. Milli Eğitim Bakanlığı gibi kurumsal kültürü ve bilgi birikimi yüksek düzeyde olması gereken bir kurum, pedagojik ve bilimsel ölçütleri ve geçmişi belirsiz olan daha çok ideolojik yapısı ön plana çıkmış sivil toplum kuruluşlarına öğrencilerimiz neden emanet etmiştir? Bu etkinlikten beklenen kazanımlar nelerdir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla dilerim. 2.2.2022

Ali Mahir BAŞARIR
Mersin Milletvekili

1- Bakanlığınızın Periyodik Yayın Alımları kaleminden harcamaları ne kadardır?
2- Bakanlığa hangi dergi, gazete ve diğer belirli sürelerde basılan yayınlar alınmaktadır?
3- Hizmet alımları kaleminin alt kalemi olan haberleşme giderlerinden 2021 yılında ne kadar harcanmıştır?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını, Anayasanın 98 ve İçtüzüğün 96. Maddeleri gereğince arz ederim. 02.02.2022

Alpay Antmen
Mersin Milletvekili

1 – Son 5 yılda kaç tane özel okula giden öğrenciye teşvik verilmiştir? Teşvik için son 5 yılda kaç aile başvuruda bulunmuştur? Sırasıyla belirtilmek üzere bunlar hangi şehirlerdedir?

2 – Son 5 yılda bünyesinde 'özel öğrenci teşviki' almış öğrenci olan kaç özel okul bulunmaktadır? Bu okullarda yine son 5 yılda, yıllar sırasıyla belirtilmek üzere hangi okulda kaç öğrenci teşvik almıştır? Bu okulların adları nedir?

3 – Son 5 yılda özel öğrenci teşvikini kullanan ailelerin gelir düzeyi nedir? Bu teşviki kullanan ailelerden kaçı yoksulluk sınırının altında, kaçı üzerindedir?

4 – Teşviklerin maddi durumu iyi olan ailelere verilmesinin gerekçesi nedir? Yoksul aileler bu imkandan neden yararlanamamıştır?

5- Teşvikten yararlanma hakkı olan ancak faydalanamayan yoksul ailelerle ilgili hangi çalışmalar yürütülmektedir? Bunlar nelerdir? Eğitimde fırsat eşitliğinin yaratılması için bakanlık olarak hangi çalışmaları yapmaktasınız?

6 – Teşvik isteyen velilerin sadece beyanlarının esas alınmasının nedeni nedir? Gerekli incelemeler ve araştırmalar neden yapılmamıştır? Tek bir sistemle her vatandaşın her türlü hesabının, mal varlığının ve maddi durumunun görülebildiği bir ortamda, bakanlık neden bunu kullanmamıştır? Bu ihmalin sorumlusu kim ya da kimlerdir? Bu kişiler hakkında idari herhangi bir soruşturma açılmış mıdır?

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-99074258-610- 42 22/02 /2022
Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.02.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-963030 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Kahramanmaraş Milletvekili Ali ÖZTUNÇ'UN 7/58366, İzmir Milletvekili A.Tuncay ÖZKAN'ın 7/58367, Mersin Milletvekili Ali Mahir BAŞARIR'ın 7/58368, Mersin Milletvekili Alpay ANTMEN'in 7/58379 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahmut ÖZER
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi

KAHRAMANMARAŞ MİLLETVEKİLİ ALİ ÖZTUNÇ'UN 7/58366 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kahramanmaraş Elbistan'daki söz konusu okulların tadilat ve onarım işlerinin ifası esnasında ortaya çıkan elektrik, mekanik ve inşaat imalat kalemlerindeki değişikliklere bağlı iş artışları, doğalgaz açma ve devreye alma onay sürecinin uzaması, Covid-19 salgın sürecinin aksamalara sebep olması gerekçeleriyle, yüklenicinin talebi ve söz konusu işin danışmanlık hizmetlerini yürüten müşavir firmanın da uygun bulması neticesinde, söz konusu işin sözleşmesinin ilgili maddelerinde yer alan hükümlere istinaden Bakanlığımızca değerlendirme yapılarak, işe ilişkin süre uzatımı verilmesi uygun bulunmuştur.

Kahramanmaraş İlinde 7 Okulda Yapılacak Enerji Verimliliği Tedbirleri Tadilat ve Onarım İşi, yüklenici firmanın taahhüdü altında bulunmakta olup, yukarıda ifade edilen gerekçelere bağlı olarak işin tamamlanmasına yönelik Bakanlığımız tarafından sözleşme hükümleri çerçevesinde süre uzatımı verilmiştir. Verilen süre uzatımı ile belirlenen yeni iş bitim tarihinde yüklenici tarafından işin tamamlanmaması halinde, sözleşmenin ilgili maddeleri gereğince ceza hükümleri uygulanır. Öngörülemeyen koşullar nedeniyle süre uzatımı verilmiş olan iş mart ayı içinde tamamlanacaktır.

Kahramanmaraş Valiliğince konuya ilişkin olarak;

Elbistan Borsa İstanbul Fen Lisesi öğrencilerinin okul tadilatı nedeniyle geçici olarak Elbistan Yatılı Bölge Ortaokulu pansiyonunda salgın tedbirlerine azami düzeyde dikkat edilerek 4 ile 6 kişilik odalarda kaldığı, öğrencilerin sağlığı için covid-19 salgınına karşı her türlü tedbirlerin alınmakta ve uygulanmakta olduğu, şu ana kadar pansiyonda kalan öğrenciler arasında covid-19 salgını ile ilgili herhangi bir pozitif vakaya rastlanılmadığı bildirilmiştir.

İZMİR MİLLETVEKİLİ A. TUNCAY ÖZKAN'IN 7/58367 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımıza bağlı her tür ve derecedeki eğitim kurumlarında, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar tarafından yapılacak sosyal etkinlik izinlerine ilişkin usul ve esaslar Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi ile düzenlenmiştir. Bu kapsamda Server Yaşam Vakfı tarafından Bakanlığımıza yapılan müracaat, ilgili birimlerce Yönerge çerçevesinde değerlendirilmiş ve söz konusu etkinliğin duyurusu yapılmıştır.

Ayrıca Bakanlığımıza yapılan sosyal etkinlik izin başvurularına eklenecek her türlü içerik ve materyal etkinliğin kapsadığı öğrenci ve kursiyerlerin gelişim seviyeleri, ilgi, istek, ihtiyaç ve yetenekleri ile pedagojik esaslara uygunluğu açısından ilgili birimlerce değerlendirilmektedir.

Bakanlığımızca öğrencilerimizin sosyal gelişimini destekleyici birçok faaliyet gerçekleştirilmekte olup bahse konu yarışma da mevzuatın kişi/kurum/kuruluşlara tanıdığı sosyal etkinlik düzenleme müracaatı hakkıyla ilgilidir. Kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve diğer kuruluşlar ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda Bakanlığımıza bağlı her tür ve derecedeki eğitim kurumlarında sosyal etkinlik düzenlemek üzere müracaat etmek hakkına sahip olup bu müracaatlardan sadece mevzuat hükümlerini taşıyanların duyurusu, ücretsiz olması koşuluyla yapılmaktadır.

Bahse konu faaliyetin ilgili vakıf tarafından gerçekleştirilmesi herhangi bir yetki devri anlamı taşımayıp Bakanlığımızın tüm birimleri, sosyal etkinlik müracaatlarının, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasına, Türk Millî Eğitiminin genel ve özel amaçlarına, uluslararası sözleşmelere, politika belgelerine, 24.3.2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu, 20.6.2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu başta olmak üzere yürürlükte olan mevzuata aykırılık teşkil etmeyecek şekilde değerlendirilmesi için koordineli bir şekilde çalışılmaktadır.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALİ MAHİR BAŞARIR'IN 7/58368 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımız Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğince günlük ulusal gazeteler satın alınmaktadır. 2021 yılında Periyodik Yayın Alımları kaleminden 15.063,50 TL, haberleşme giderleri (posta pulu, telefon faturası, taşınabilir internet paketi, canlı yayın uydu frekans vb. hizmetler) kaleminden ise 58.744,26 TL harcama yapılmıştır.

MERSİN MİLLETVEKİLİ ALPAY ANTMEN'İN 7/58379 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunun Ek-1'inci maddesindeki "*Bu Kanun kapsamında örgün eğitim yapan özel ilkokul, özel ortaokul ve özel liselerde öğrenim gören Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı öğrenciler için, resmî okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul türüne göre her kademede okulun öğrenim süresini aşmamak üzere, eğitim ve öğretim desteği verilebilir. Bu fıkra kapsamındaki eğitim ve öğretim desteğinden özel okul öncesi eğitim kurumlarından eğitim alanlar da, 48-66 ay arasında olmak şartıyla en fazla bir eğitim öğretim yılı süresince yararlandırılabilir. Eğitim ve öğretim desteği, Bakanlıkça eğitim kademelerine göre her bir derslik için belirlenen asgari öğrenci sayısının üzerinde ve her hâlükârda derslik başına belirlenen azami öğrenci sayısını geçmemek üzere verilebilir. Eğitim ve öğretim desteği verilecek toplam öğrenci sayısı her yıl Maliye Bakanlığı ve Bakanlıkça müştereken belirlenir. Eğitim ve öğretim desteği; yörenin kalkınmada öncelik derecesi ve gelişmişlik durumu, öğrencinin ailesinin gelir düzeyi, eğitim bölgesinin öğrenci sayısı, desteklenen öğrenci ve öğrencinin gideceği okulun başarı seviyeleri ile öncelikli öğrenciler gibi ölçütler ayrı ayrı veya birlikte dikkate alınarak verilebilir*" hükmüyle Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin Ek-2'nci maddesinin birinci fıkrasındaki "*Kanunun Ek-1 inci maddesine göre her yıl (Değişik ibare:RG-19/2/2020-31044) Mayıs ayında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile müştereken hazırlanacak olan tebliğde illere göre belirlenen sayıdaki öğrenciler için (Değişik ibare:RG-19/2/2020-31044) özel eğitim okulları hariç, okul türlerine göre eğitim ve öğretim desteği verilebilir. Tebliğde; her bir öğrenci için verilebilecek eğitim öğretim desteği tutarı resmi okullarda öğrenim gören bir öğrencinin okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve liselerde Devlete maliyetinin bir buçuk katını geçmemek üzere, bir önceki yılın verileri esas alınarak belirlenir.*" hükmü ile Hazine ve Maliye Bakanlığınca Resmî Gazete'de yayımlanan "*Eğitim ve Öğretim Desteği Ödemesine İlişkin Tebliğ*" doğrultusunda özel okullarda öğrenim gören öğrenciler için eğitim ve öğretim desteği verilmektedir. Ayrıca; 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren eğitim ve öğretim desteği uygulaması kademeli olarak kaldırıldığından, 2018-2019 eğitim öğretim yılından sonra eğitim öğretim desteği kapsamında yeni öğrenci alınmamıştır. Eğitim ve öğretim destekleri, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin ekinde yer alan "*Ek-12 Eğitim Ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu*"ndaki kriterlere göre belirlenmekte olup mezkur formun "*B-Ailenin Aylık Toplam Geliri*" bölümünde gelir düzeyi düşük ailelere daha yüksek puan verilerek dar gelirli ailelerin eğitim ve öğretim desteğinden daha fazla istifade etmesi sağlanmıştır.

Eğitim ve öğretim desteklerinin hangi öğrencilere verileceği, Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin Ek-2'nci maddesinin üçüncü fıkrasındaki *"... Eğitim ve öğretim desteği verilecek asil öğrenciler, Eylül ayı içerisinde Ek-12'ye göre tespit edilir..."* hükmü doğrultusunda "Ek-12 Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu"ndaki kriterler ve "*5580 sayılı Kanun Kapsamındaki Özel Okullarda Öğrenim Gören/Görecek Öğrenciler İçin Verilecek Eğitim Ve Öğretim Desteği Uygulama E-Kılavuzu*" doğrultusunda belirlenmektedir.

İlgili kılavuzdaki "*Eğitim ve öğretim desteği almaya hak kazanan öğrencilerin velileri/vasileri özel okula kayıtlarını yaptırırken, Yönetmelik eki Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu'nun (Ek-12) doldurulması esnasında sunulan belgelerin asıllarını özel okul müdürlüğüne teslim edecektir. Özel okul müdürlükleri bu*

belgeleri Devlet Arşiv Hizmetleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre muhafaza edecektir.", "*Okul yöneticileri, Yönetmelik eki Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu'nun (Ek-12) 2'nci maddesinde belirtilen; ailede çalışan anne ve baba, anne ile babanın ayrı olması durumunda öğrencinin velisine/vasisine ait 2018 yılı Mayıs-Haziran-Temmuz aylarından herhangi birinin (kira geliri, nafaka, bilirkişi ücreti, görev tazminatı, döner sermaye, ek ders ücreti gibi ek ödemeler ve diğer gelirler dâhil) toplam gelirlerinin aylık toplamına göre bilgileri Modüle girecektir. Belirtilen aylara ait bordrosu alınamayan kişiler için 2018 yılına ait son alınan bordroya göre işlem yapılacaktır. Anne ve baba veya veli/vasiden beyan ettikleri gelirlerin dışında başka herhangi bir gelirinin olmadığına ve ödeme almadıklarına dair Gelir Beyan Taahhütnamesi (e-Kılavuz Eki) doldurularak teslim alınacaktır. Herhangi bir gelir beyan etmeyen anne ve baba veya veli/vasi ise; ilgili resmî kurumlarından 2018 yılında gelir getirici herhangi bir işinin ve SGK kaydının olmadığına dair belgeyi alarak okul müdürlüğüne teslim edecektir.*", "*Okul yöneticileri, Yönetmelik eki Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu'nun (Ek-12) 4'üncü maddesinin 4'üncü ve 5'inci satırlarında yer alan durumlara ilişkin onaylı belgesini kontrol ederek bilgilerini Modüle girecektir.*", "*Okul yöneticileri, Yönetmelik eki Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu'nun (Ek-12) 6'ncı maddesinde belirtilen; 5580 sayılı Kanunun 13'üncü maddesinde belirtilen çocukların bilgilerini Modüle girecektir.*"*Okul yöneticileri, Yönetmelik eki Eğitim ve Öğretim Desteği Verilebilecek Öğrencilerin Tespit Formu'nda (Ek-12) yer alan bilgi ve belgeleri kontrol ederek Modüle girecektir. Başvuru çıktısının onaylı bir örneği veliye/vasiye verilecek bir örneği de okul müdürlüklerinde muhafaza edilecektir. Gerçeğe aykırı bilgi ve belge girişinde bulunan okul yöneticileri hakkında yasal işlem yapılacaktır.*", "*Başvuru esnasında okul yönetimlerince (a), (b), (c), (ç) ve (d) maddelerinde belirtilen belgelerin aslı görülerek birer örneği ile Gelir Beyan Taahhütnamesinin (e-Kılavuz Eki) aslı teslim alınacaktır.*", "*Veliler/vasiler, eğitim ve öğretim desteği alacak öğrencinin birlikte yaşadığı aile bireylerinden anne ve baba veya veli/vasiye ait 2018 yılı Mayıs-Haziran-Temmuz aylarından herhangi birinin (kira geliri, nafaka, bilirkişi ücreti, görev tazminatı, döner sermaye, ek ders ücreti gibi ek ödemeler ve diğer gelirler dâhil) aylık toplam gelir durumunu gösteren vergi dairesi, muhasebe birimleri veya ilgili kişi, kurum ve kuruluşlardan alınacak belge ile e-Kılavuz ekinde yer alan Gelir Beyan Taahhütnamesini başvuru esnasında okul müdürlüğüne teslim edecektir. Belirtilen aylara ait bordrosu alınamayan kişiler için 2018 yılına ait son alınan bordroya göre işlem yapılacaktır. Herhangi bir gelir beyan etmeyen anne ve baba veya veli/vasi ise; ilgili resmî kurumlardan 2018 yılında gelir getirici herhangi bir işinin ve SGK kaydının olmadığına dair belgeyi alarak okul müdürlüğüne teslim edecektir.*" hükümlerinde de açıkça belirtildiği gibi eğitim ve öğretim destekleri somut, objektif, resmi bilgi ve belgeler üzerinden belirlenmektedir.

Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinin Ek-2'nci maddesinin onuncu fıkrasındaki "*Söz konusu eğitim ve öğretim desteğini sunan ve yararlananlardan gerçek dışı beyanda bulunmak suretiyle fazladan ödemeye sebebiyet verenler hakkında Kanunun Ek-1 inci maddesi hükümleri uygulanır.*" hükmü ve mezkur kılavuzdaki "*Başvuru alacak, resmî/özel okul müdürlüklerinin işlemleri usulüne uygun ve zamanında yapabilmeleri için il/ilçe millî eğitim müdürlükleri gerekli desteği sağlayacaktır. Eğitim öğretim hizmetini sunan ve eğitim ve öğretim desteğinden ilk defa yararlananlara ilişkin bilgi ve belgeler ocak ayına kadar il/ilçe millî eğitim müdürlüğünce görevlendirilen maarif müfettişi/şube müdürü veya uygun görülen başka personel tarafından incelenecektir. Gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunanlar hakkında yasal işlem yapılacaktır.*" hükmü doğrultusunda gerçeğe aykırı bilgi ve belge

sunanlar ile haksız ödemeye neden olanlar hakkında gerekli cezai müeyyideler uygulanmaktadır.

Bakanlığımız, eğitimde fırsat eşitliğinin tesisi amacıyla mezkur eğitim ve öğretim desteklerinin yanında 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 13'üncü maddesindeki "*Kurumlar, öğrenim gören öğrenci sayısının yüzde üçünden az olmamak üzere ücretsiz öğrenci okutmakla yükümlüdür. Bakanlıkça bu oran yüzde ona kadar artırılabilir. (Ek cümle: 6/2/2014-6518/84 md.) Ücretsiz okutmada; 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlar, 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı, mülga 45 inci ve 64 üncü maddeleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesi kapsamında harp veya vazife malulü sayılanların ilk ve orta öğretim çağındaki çocukları ile haklarında korunma, bakım veya barınma kararı verilen çocuklara öncelik verilir. Ücretsiz okutulacak öğrencilerin yüzdesi, seçimi ve kurumlara kabul şartlarına ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir. Kurumlar ayrıca, öğrenim bursu verebilirler. Öğrenim bursu verilmesine ilişkin usûl ve esaslar yönetmelikle belirlenir.*" hükmü doğrultusunda belirlenen kontenjan dâhilinde yoksul, dezavantajlı aile çocuklarının özel okullarda ücretsiz eğitim alması imkânını sağlamaktadır.

DÖNEM: 27 **YASAMA YILI: 5**

56'NCI BİRLEŞİM
22 ŞUBAT 2022 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİSİ

1.- Genel Kurulun,

22, 23 ve 24 Şubat 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

22, 23 ve 24 Şubat 2022 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü Birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 02.02.2022 tarihli 51'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTISI

***İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu**
24.02.2022 Perşembe - Saat: 10.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

56'NCI BİRLEŞİM **22 ŞUBAT 2022 SALI** **SAAT: 15.00**

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın Ergenekon Davası Kapsamındaki Dava Süreçlerinin Yol Açtığı Mağduriyetlerin Giderilmesine İlişkin Kanun Teklifinin (2/1486) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

3 – SEÇİM

❄ ❄ ❄

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

❄ ❄ ❄

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

❄ ❄ ❄

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

❄ ❄ ❄

1.- **(S. Sayısı: 194)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) **(X)**

2.- **(S. Sayısı: 290)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/2058) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

3.- **(S. Sayısı: 291)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

4.- **(S. Sayısı: 190)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

5.- **(S. Sayısı: 172)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

6.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adlî Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

7.- **(S. Sayısı: 25)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

8.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) **(X)**

9.- **(S. Sayısı: 245)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

10.- **(S. Sayısı: 21)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

11.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) **(X)**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

12.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

13.- **(S. Sayısı: 136)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) **(X)**

14.- **(S. Sayısı: 191)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

15.- **(S. Sayısı: 95)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) **(X)**

16.- **(S. Sayısı: 153)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

17.-**(S. Sayısı: 47)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

18.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) **(X)**

19.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

20.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

21.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

22.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) **(X)**

23.- **(S. Sayısı: 86)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 114)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 119)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 127)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 147)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 148)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 152)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 154)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 169)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 178)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 179)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 181)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

35.- **(S. Sayısı: 183)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

36.- **(S. Sayısı: 184)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) **(X)**

37.- **(S. Sayısı: 186)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

38.- **(S. Sayısı:187)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

39.- **(S. Sayısı: 189)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) **(X)**

40.- **(S. Sayısı: 202)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

41.- **(S. Sayısı: 206)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) **(X)**

42.- **(S. Sayısı: 208)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

43.- **(S. Sayısı: 209)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

44.- **(S. Sayısı: 211)** İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) **(X)**

45.- **(S. Sayısı: 241)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

46.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) **(X)**

47.- **(S. Sayısı: 243)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 257)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 258)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 261)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 270)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Eğitim Enstitüsü (EİTEE) Arasında EİTEE'nin Hak, Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına Dair Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3168) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.06.2021) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 288)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 289)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 292)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel İş Birliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2756) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 296)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin KKTC'de Eğitim-Araştırma Yerleşkeleri (ASBÜ-KKTC) Kurmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 297)** Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Katar Devleti Hükûmeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3669) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2021) **(X)**

TBMM Basımevi / 2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	3

SIRA SAYISI: 194

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER **Sayfa**

• 2/2371 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi **5**

• Dışişleri Komisyonu Raporu **6**

• Muhalefet Şerhi **9**

• Teklif Metni **10**

• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin **10**

• Anlaşma Metni **11**

• Notalar **22**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 557314 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma" ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2371)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkânını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye girişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmıştır.

Bu itibarla 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve yatırımlarla ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun şartları oluşturmak.

2. Türkiye Cumhuriyeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti'nde yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek.

3. Her iki ülkede, taraf ülke yatırımcıları ile ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

4. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, taraf ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 68244839-599-175087 *25 Ekim 2019*
Konu: Anlaşma ve Notalar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma" ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair Notaları Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *27/2/2020*

Esas No: 2/2371

Karar No: 144

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 28/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma", 13/11/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 19/11/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/2371 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 19/2/2020 tarihli 20'nci toplantısında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile; taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve yatırımlarla ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik iş birliği için uygun şartların oluşturulmasını, Türkiye Cumhuriyeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti'nde yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirilmesini, her iki ülkede, taraf ülke yatırımcıları ile ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarının tespit edilmesini ve her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesinin güvence altına alınmasını öngören Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Fildişi Sahili'nin yıllar içerisinde gösterdiği ekonomik büyümeyle ülkemiz için Afrika kıtasındaki öncelikli ülkelerden biri hâline geldiği, 20 milyar dolarlık dış ticaret hacmi ve stratejik ulaştırma altyapısıyla bu ülkenin yatırımcılarımıza da büyük fırsatlar sunduğu, bu ülkeyle 2002 yılında 47 milyon dolar olan ticaret hacmimizin geçtiğimiz yıl 410 milyon dolara yükseldiği,

Ekonomik ilişkilerimizdeki istikrarlı büyümeye rağmen Fildişi Sahili ile ülkemiz arasında yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın bulunmadığı,

Fildişi Sahili'yle imzaladığımız bu Anlaşma henüz yürürlüğe girmediğinden yatırımcılarımızın gümrük, vergi ve arazi kayıtları gibi alanlarda bazı yapısal problemlerle karşılaşabildikleri,

Sayın Cumhurbaşkanımızın 29 Şubat 2016 tarihinde Fildişi Sahili'ne gerçekleştirdiği ziyarette bu sorunlara çözüm bulabilmek amacıyla bu Anlaşma'nın imzalandığı,

Fildişi Sahili'nde faaliyet gösteren Türk firmalarının yatırımlarının hacminin 200 milyon dolara yaklaştığı, 2019 yılında 60 iş insanımızın ülkeyi ve Abidjan Büyükelçiliğimizi ziyaret ederek yatırım imkânları hakkında bilgi aldığı, dolayısıyla iş insanlarımızın karşılaşacağı problemler bir an evvel çözülerek bu fırsatlardan daha çok istifade edilmek istendiği,

Çevre ve Şehircilik Bakanımızın eş başkanlığında ticaret ve yatırımları artırmak amacıyla Türkiye-Fildişi Sahili Karma Ekonomik Komisyon toplantısının ilkinin Nisan veya Mayıs ayında Abidjan'da gerçekleştirilmesinin öngörüldüğü,

Vatandaşlarımızın ekonomik iş birliği ve yatırımlarıyla ilgili tabi olacağı hukuki çerçeveyi çizen bu Anlaşma'nın, yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan tüm yatırımları kapsadığı ve sorunların çözümü için tahkim yollarını da belirlediği,

Ayrıca Anlaşma'nın yatırımcılarımızın kamulaştırma ve devletleştirme yönünden karşılaşacakları zararların hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanmasını ya da zararlara karşı tazminat ödenmesini sağladığı,

Son olarak, Anlaşma'nın yatırıma ilişkin elde edilen kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına aldığı,

Anlaşma şartlarının on yıl boyunca geçerliliğini koruyacağı ve bu ülkedeki yatırım imkânlarından iş insanlarımızın azami ölçüde istifade etmesinin ve böylece karşılıklı ticaret hacmimizin de gelişmesinin sağlanacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ahmet Berat Çonkar, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Volkan Bozkır	*Sena Nur Çelik*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	Antalya	İzmir
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Ahmet Haluk Koç*	*Aydın Adnan Sezgin*
Ankara	Ankara	Aydın
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim vardır)	

Üye
Mustafa Canbey
Balıkesir
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Atilla Ödünç
Bursa

Üye
Ali Şahin
Gaziantep

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay
(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
Ahmet Berat Çonkar
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Yunus Emre
İstanbul
(Muhalefet şerhim vardır)

Üye
Zafer Sırakaya
İstanbul

Üye
Serpil Kemalbay Pekgözegü
İzmir

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

MUHALEFET ŞERHİ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 13. Maddesinde notayla yapılan değişiklik uyarınca, uyuşmazlıklara ilişkin bildirimlerin ve diğer belgelerin "Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, 06560 Beştepe-Ankara-Türkiye" adresine teslim edilmesi istenmektedir.

Türkiye'nin imzaladığı uluslararası anlaşmalarla ilgili irtibat noktasının Dışişleri Bakanlığı olmasının daha doğru olacağını düşünüyoruz. Bu konuda, Filistin Devleti Hükümeti'yle imzalanan benzer nitelikli bir anlaşmada da tutumumuzu bir muhalefet şerhiyle ortaya koymuştuk.

Bu gerekçeyle, söz konusu teklife muhalifiz.

19/02/2020

Ahmet Haluk Koç	*Yunus Emre*	*Mehmet Güzelmansur*
Ankara	İstanbul	Hatay

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMA VE ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma" ve Anlaşmada değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin l'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

YATIRIMLARIN

KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN

ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti:

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Bu gibi yatırımlara tanınacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1
Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak edinilen, iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) özellikle patentler, endüstriyel tasarımlar ve modeller, teknik süreçler gibi sınai ve fikri mülkiyet haklarının yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları;

Şu şartla ki, bu gibi yatırımlar; bir şirketin %10'dan azına karşılık gelen veya temsil eden hissesinin veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi niteliğinde olduğunda işbu Anlaşma kapsamına girmez.

2. "Yatırımcı" terimi:

Diğer Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

(a) kanunlarına göre, bir Akit Tarafın vatandaşı olan gerçek kişileri,

(b) kayıtlı işyerleri ile birlikte esaslı iş faaliyetleri bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, kuruluşları, firmaları veya iş ortaklıklarını,

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Fildişi Sahili Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, uluslararası hukuka uygun olarak Fildişi Sahili'nin denizde, deniz yatağında ve deniz yatağının altında bulunan biyolojik, madeni ve doğal kaynakların araştırılması ve işletilmesi için egemen haklara sahip olduğu münhasır ekonomik bölge ve kıta sahanlığını da içerecek şekilde ülkesini ifade eder.

MADDE 2
Uygulama Kapsamı

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf yatırımcısı tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan yatırımlarına uygulanacaktır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara uygulanmaz.

MADDE 3
Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.

2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olamaz.

MADDE 4
Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.

2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, Ulusal Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanımış olduğu tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Maddenin 1. ve 2. Fıkralarında geçen En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi, Akit olmayan bir Tarafın yatırımcılarına ve yatırımlarına, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin Akit olmayan bir Tarafla imza koyduğu diğer bir uluslararası anlaşmada düzenlenen yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyuşmazlığın çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.

(d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki ayni hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

MADDE 5
Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde;

yorumlanamaz.

MADDE 6
Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2.Fıkrasında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.

4. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda tazminat, kamulaştırma yapılan tarihten ödeme yapılan tarihe kadar geçen süre için uygun bir faiz oranını içerecektir.

MADDE 7
Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş veya silahlı çatışma, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. Bu Maddenin 1. Fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan Fıkrada belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde zarar gören bir Akit Taraf yatırımcılarının zararları;

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarına el konulması; veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarının çatışma halinde olmadığı ya da bunu zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi durumunda;

hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanacak ya da tazminat ödenecektir. Hasıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir olacaktır.

MADDE 8
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle yapılmasını garanti eder. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

(a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar,

(b) gelirler,

(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,

(d) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar,

(e) geri ödemeler ve yatırımla ilgili kredilerin faiz ödemeleri,

(f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,

(g) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olması veya sebep olma tehdidini oluşturması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmadan ve iyi niyeti esas alarak geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

MADDE 9
Halefiyet

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10. Maddesinin hükümlerine göre çözümlenir.

MADDE 10
Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. İşbu Madde, bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, Akit Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü ihlal ettiği iddiasıyla yatırımcının veya yatırımının kayıp veya zarara uğramasına sebep olan uyuşmazlıklara uygulanacaktır.

2. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

3. Bu uyuşmazlıkların, işbu Maddenin 2. fıkrasında belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği üzere:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine,

veya

(b) İşbu Maddenin 5. fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere:

(i) Her iki tarafın Sözleşmeye taraf olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID);

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nun Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine,

sunulabilir.

4. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 3. fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

5. İşbu Maddenin 3. fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın; yalnızca, Akit Tarafların yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, herhangi bir iznin gerekli olması halinde, gerekli izni almış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir.

6. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümlerine, uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alır.

7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

MADDE 11
Faydaların Reddi

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşmadan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın bir şirketi olan bu Akit Tarafın bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu şirketin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması veya Akit Taraf olmayan bir Tarafın

yatırımcısının veya Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcılarının bu şirkete sahip olması veya idare etmesi halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafı haberdar edecektir.

MADDE 12
Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, bu Madde'nin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi kararını, işbu Anlaşma ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak alır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir. Bununla birlikte, Tahkim Mahkemesi giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

MADDE 13
Belgelerin İletilmesi

İşbu Anlaşmanın 10. ve 12. Maddeleri kapsamındaki uyuşmazlıklara ilişkin Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

Başbakanlık Hukuk Hizmetleri Başkanlığı
Başbakanlık Merkez Bina
Vekaletler Caddesi B Blok 06573
Bakanlıklar/ Ankara
Türkiye

adresine iletilir.

İşbu Anlaşmanın 10. ve 12. Maddeleri uyarınca ortaya çıkan uyuşmazlıklara ilişkin Fildişi Sahili Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

Ministère auprès du Premier Ministre, chargé de l'Economie et des Finances,
Direction Générale de l'Economie,
Direction des Etudes et de la Promotion Economique,
sise aux 1er et 2ème étage, Immeuble Le Bélier Plateau
01 BP V163 Abidjan 01
Côte d'Ivoire
Tél : 20 22 94 07/08 Fax : 20 33 50 92

adresine iletilir.

MADDE 14
Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 3. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

2. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

3. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Abidjan'da, 29 Şubat 2016 tarihinde ikişer nüsha olarak Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA	**FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ADINA**
Mustafa ELİTAŞ **Ekonomi Bakanı**	**Adama KONE** **Başbakan nezdinde Ekonomi ve Maliyeden Sorumlu Bakan**

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BÜYÜKELÇİLİĞİ

2019/36519520-Abidjan BE/23054371

İVEDİ

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Fildişi Sahili Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına saygılarını sunar ve aşağıdaki hususları bildirmekten onur duyar :

Türkiye Parlamenter sistemden Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtiğinden, onay aşamasındaki bazı anlaşmaların bazı terimlerinin gözden geçirilmesi gerekli görülmektedir. Türkiye'de artık Başbakanlık kurumu bulunmamaktadır. Bu nedenle, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan « Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma » nın 13. maddesini gözden geçirmek istemektedir.

Türk Hükümeti, bu maddenin bundan böyle, mezkur anlaşmanın 10. ve 12. maddeleri kapsamındaki uyuşmazlıklara ilişkin bildirimlerin ve diğer belgelerin Türkiye'ye « Başbakanlık Hukuk Hizmetleri Başkanlığı, Başbakanlık Merkez Bina, Vekaletler Caddesi B-Blok 06573, Bakanlıklar/Ankara/Türkiye » yerine « Cumhurbaşkanlığı Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi, 06560 Beştepe-Ankara-Türkiye » adresine teslim suretiyle bildirilmesini içermesini arzu etmektedir.

Büyükelçilik Saygıdeğer Bakanlığın, işbu Nota'nın alındığını bildirmesinden ve bu adres değişikliği önerisine ilişkin rızasını kendisine yazılı yolla bildirmesinden memnuniyet duyacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği bu vesileyle Fildişi Sahili Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığına en derin saygılarını yineler.

Abidjan, 22 Şubat 2019

-Fildişi Sahili Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı

ABİDJAN

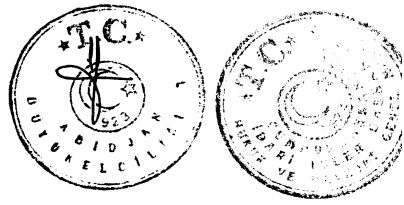

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ
BİRLİK-DİSİPLİN-ÇALIŞMA

No: 04831/MAE-SG/DGAJCEC/DAJ/LR/KDF

Fildişi Sahili Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Fildişi Sahili'ndeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine saygılarını sunar ve 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan « Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma » nın 13. maddesinin gözden geçirilmesine ilişkin 22 Şubat 2019 tarihli ve 2019/36519520-Abidjan BE/23054371 sayılı Nota'sının alındığını bildirmekten onur duyar.

Karşılığında Bakanlık, Fildişi tarafının bu adres değişikliği önerisine hiçbir itirazının bulunmadığını Büyükelçiliğin bilgisine sunmak ister.

Fildişi Sahili Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Fildişi Sahili'ndeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine nazik işbirliği için teşekkür eder ve bu vesileyle en derin saygılarını yineler.

Abidjan, 22 Mart 2019

-Fildişi Sahili'ndeki Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği

ABIDJAN

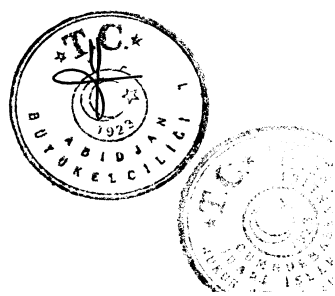

TBMM Basımevi - 2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 194)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 261

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• **2/3323 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

• **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

• **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

• **Teklif Metni** **9**

• **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **9**

• **Anlaşma Metni** **10**

• **Notalar** **19**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 758691 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma"nın "Notalar"la birlikte onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3323)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

7 Nisan 2004 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması" (STA), 29 Aralık 2006 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu STA uyarınca ülkemizin Fas menşeli sanayi ürünleri ithalatına uyguladığı bütün gümrük vergisi ve eş etkili vergiler STA'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte sıfıra indirilmiştir. Buna mukabil, Fas için hassasiyet arz eden bir grup sanayi ürünü bakımından Fas'ın ülkemize uyguladığı gümrük vergileri 10 yıllık bir geçiş dönemi zarfında sıfıra indirilirken, diğer tüm sanayi ürünlerinde Fas'ın tatbik ettiği gümrük vergileri STA'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte kaldırılmıştır.

Nota teatisi yoluyla 24 Ağustos 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma" ile daha önce STA'da indirime tabi olan ürünlerin bir kısmı negatif listeye alınmıştır. Fas tarafının talepleri ve ülkemizin hassasiyetleri gözetilerek düzenlenen negatif liste iki grup halinde 932 üründen oluşmaktadır.

Tadil Anlaşmasının I sayılı Ekinde, tekstil ve konfeksiyon ürünleri, plastikten eşya, kilim, ayakkabı, araba parçaları ve buzdolapları yer almakta olup toplam ürün sayısı 626'dır. Bu ürünlere, 5 yıl boyunca Dünya Ticaret Örgütünün (DTÖ) En Çok Kayırılan Ülke (MFN) kuralı uyarınca Fas tarafınca belirlenmiş olan gümrük vergisi oranının % 90'ı kadar gümrük vergisi uygulanacak ve bu süre tarafların ortak kararıyla 5 yıl uzatılabilecektir.

Tadil Anlaşmasının II sayılı Ekinde ise ahşap paneller, sıcak haddelenmiş sac, soğuk haddelenmiş sac, filmaşin, çelik tüp ve borular yer almakta olup bu ürünlerin sayısı 306'dır. II sayılı Ekte yer alan ürünler halihazırda DTÖ Anlaşmalarına uygun olarak yürürlükte bulunan korunma önlemine tabi ürünleri kapsamakta olup korunma önlemi sona eren ürünler I sayılı Eke dahil edilecektir.

Tarafların negatif listeyi süreç içinde gözden geçirerek gelişmelere ve önceliklere göre daraltması ve vergi oranlarını düşürmesi mümkün olacaktır.

Bahse konu Tadil Anlaşmasının taraflar arasında ikili ticaret hacminin artırılmasına, mal ticaretindeki kısıtlamaların tedricen giderilmesine, ekonomik ve ticari işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesine, Türk ve Fas ticaret erbabı arasında işbirliği yapılmasına katkıda bulunması beklenmektedir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 90666677-599-50362 *25 Aralık 2020*
Konu: Anlaşma ve Notalar

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

24 Ağustos 2020 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma"yı Notalarla birlikte onaylanması uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *30/4/2021*

Esas No: 2/3323

Karar No: 173

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 25/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma" ve Anlaşma'ya ilişkin "Notalar", 31/12/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 5/1/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen 2/3323 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 28/4/2021 tarihli 28'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Teklif ile Türkiye ile Fas arasında imzalanan Serbest Ticaret Anlaşması kapsamındaki bazı sanayi ürünlerimizin, gelişmekte olan sanayi dallarını korumak amacıyla, geçici süreyle STA kapsamı dışına çıkarılmasını ve Dünya Ticaret Örgütündeki en çok gözetilen ulus kaydı ve korunma önlemleri uygulamaları çerçevesinde gümrük vergisine tabi olmasını öngören Anlaşma'nın notalarla birlikte onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Akdeniz havzasının ve Kuzey Afrika'nın önemli bir ülkesi olan Fas'la ilişkilerimizin 2013 yılında stratejik ortaklık düzeyine çıkarıldığı, salgının ağır koşullarına rağmen ekonomik ilişkilerimizin güçlü şekilde sürdürüldüğü, 10'uncu Karma Ekonomik Komisyon toplantısının önümüzdeki dönemde ülkemizde yapılmasının planlandığı,

Halihazırda 160 Türk şirketinin Fas'ta faaliyet gösterdiği, yüklenici firmalarımızın bugüne kadar Fas'ta 4 milyar dolar değerinde iş üstlendiği, Fas'ın Afrika kıtasında en çok ihracat yaptığımız 2'nci ülke olduğu, 2000'li yıllarda 200 milyon dolar seviyesinde olan ticaret hacmimizin özellikle son yirmi yılda 13 kat arttığı,

2020'de Afrika'ya yaptığımız 15 milyar dolar civarındaki ihracatın yaklaşık 2 milyar dolarının Fas'a gerçekleştirildiği,

Geçtiğimiz yıl 2,7 milyar dolar olan ticaret hacmimizde 2,1 milyar dolar fazla verildiği,

Temel ihracat kalemlerimiz arasında motorlu kara taşıtları, makineler, plastik ürünleri, mücevherat, elektrikli cihazlar ve pamuklu tekstil ürünlerinin yer aldığı,

Fas'la ticaretimizdeki artışta 2006 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması'nın önemli bir rol oynadığı ancak güncel gelişmeler ışığında, 2019 yılında Fas tarafından STA'nın gözden geçirilmesi talebinin geldiği, bu talep üzerine yapılan müzakereler sonucunda gündemimizdeki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Anlaşması'nın 24 Ağustos 2020 tarihinde imzalandığı,

Anlaşma'nın ekindeki iki listeyle bazı sanayi ürünlerimizin geçici süreyle STA kapsamı dışına çıkarıldığı,

Birinci listede beş yıllık bir süre için STA kapsamı dışına çıkarılacak ve gümrük vergisine tabi olacak 626 ürün tespit edildiği, bu ürünlerin ağırlıklı olarak tekstil ürünleri olduğu, bu listedeki ürünlerin Dünya Ticaret Örgütündeki en çok gözetilen ulus kaydı uyarınca Fas'ın diğer ülkelere uyguladığı gümrük vergilerine kıyasla daha düşük olarak vergilendirileceği,

İkinci listede ise Fas'ın yine Dünya Ticaret Örgütü kuralları çerçevesindeki koruyucu önlemler uygulamalarına tabi 306 ürün bulunduğu, bu ürünler arasında da ahşap ve demir çelik ürünlerinin olduğu,

Mevcut STA'nın 17'nci maddesinin hem ülkemiz hem Fas için gelişmekte olan sanayi dallarını korumak amacıyla geçici vergi uygulamaları getirmeye imkân tanıdığı,

Gündemimizdeki Anlaşma'yı imzalayarak Fas'la Serbest Ticaret Anlaşmamızın daha uzun vadeli bir yapıya kavuşacak şekilde tadil edilmiş olduğu,

Anlaşma'nın ekli listelerinde yer alan gümrük vergisine tabi ürünlerin Fas'a yönelik ihracatımızın yüzde 15'lik kısmını oluşturduğu, Anlaşmayla geriye kalan yüzde 85'lik ihracatımızın korunmuş olduğu, aynı zamanda gümrük vergisine tabi yüzde 15'lik bölümün vergilerinin beş yıllık bir geçiş süreci sonunda sıfırlanmasının sağlanacağı,

Fas'ın, Anlaşma'yı 8 Şubat 2021 tarihinde Temsilciler Meclisinde ve 13 Nisan 2021 tarihinde Parlamentonun üst kanadı olan Danışmanlar Meclisinde onayladığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Hasan Turan ve Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Akif Çağatay Kılıç	*Ahmet Berat Çonkar*	*Asuman Erdoğan*
İstanbul	İstanbul	Ankara
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Ahmet Haluk Koç	*Aydın Adnan Sezgin*	*Mustafa Canbey*
Ankara	Aydın	Balıkesir

Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Hişyar Özsoy*	*Kamil Aydın*
Bursa	Diyarbakır	Erzurum
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Derya Bakbak*	*Mehmet Güzelmansur*
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Ahmet Ünal Çeviköz*	*Yunus Emre*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Oğuz Kaan Salıcı	*Zafer Sırakaya*	*Hasan Turan*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye
Niyazi Güneş	*İsmail Özdemir*
Karabük	Kayseri
(Bu raporun özel sözcüsü)	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FAS KRALLIĞI ARASINDAKİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASINI TADİL EDEN ANLAŞMANIN NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FAS KRALLIĞI ARASINDAKİ SERBEST TİCARET ANLAŞMASINI TADİL EDEN ANLAŞMANIN NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 24 Ağustos 2020 tarihinde Rabat'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşma"nın "Notalar"la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
FAS KRALLIĞI
ARASINDAKİ
SERBEST TİCARET ANLAŞMASINI
TADİL EDEN ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı (bundan böyle uygun olduğu yerde "Taraflar", "Türk Tarafı" veya "Fas Tarafı" olarak anılacaktır);

Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı arasında Serbest Ticaret Alanı kuran, 7 Nisan 2004'te imzalanmış Serbest Ticaret Anlaşmasını (bundan böyle "Anlaşma" olarak anılacaktır) göz önünde bulundurarak;

Anlaşma'nın yönetimi için bir Ortak Komite kuran Anlaşma'nın 30 ve 31 inci Maddelerini dikkate alarak;

Tarafları Anlaşma'yı değiştirmek için yetkilendiren Anlaşma'nın 36 ve 37 nci Maddelerini göz önünde bulundurarak;

Fas Tarafının, Fas Krallığı'nın Türkiye Cumhuriyeti ile olan ticaret açığını ve Fas Krallığı'nın bebek endüstrileri ile pazar bozulması riski altındaki endüstrilerinin daha fazla korunması ihtiyacını göz önünde bulundurarak, Anlaşma'nın 4 üncü Maddesi'nden sapma olarak Türkiye Cumhuriyeti menşeli bazı sanayi ürünlerine yeniden gümrük vergisi konulması şeklinde sınırlı süreli önlemlere dair talebini dikkate alarak;

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır:

Madde 1

Fas Tarafı, istisnai bir önlem ve Anlaşma'nın 1 ve 4 üncü Maddelerinden sapma olarak, işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde listelenen Türkiye Cumhuriyeti menşeli sanayi ürünlerine işbu Anlaşma'nın 2 nci Maddesinde belirtilen gümrük vergilerini 5 yıllık bir dönem boyunca yeniden uygulayacaktır.

Madde 2

İşbu Anlaşma'nın 1 inci Maddesinde belirtilen gümrük vergileri, yürürlükteki En Çok Kayırılan Ülke (MFN) gümrük vergilerinin % 90'ı olacaktır.

Madde 3

1. Fas Tarafı, işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde listelenen ürünler için Türkiye Cumhuriyeti menşeli ithalata gümrük vergileri ile eş etkili vergiler koymayacaktır.

2. Fas Tarafı, bu Maddenin 1 inci fıkrası hükümlerine halel getirmeksizin, işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde listelenen ürünler de dahil olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti menşeli ithalata Anlaşma'nın 18 ve 19 uncu Maddeleri doğrultusunda önlem uygulayabilir.

Madde 4

Fas Tarafı, Anlaşma'nın 7 nci Maddesi hükümlerine uygun olarak, işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'inde listelenen ürünler için Türkiye Cumhuriyeti menşeli ithalata hiçbir miktar kısıtlaması uygulamayacaktır.

Madde 5

1. Fas Tarafınca GATT 1994'ün XIX uncu Maddesi ve DTÖ Korunma Önlemleri Anlaşması kapsamında korunma önlemlerine tabi tutulan işbu Anlaşma'nın II sayılı Ek'inde listelenen ürünler, anılan korunma önlemlerinin sona ermesini müteakip işbu Anlaşmanın I sayılı Ek'ine dahil edilecek ve dolayısıyla işbu Anlaşma'nın 2 inci Maddesinde belirtilen gümrük vergilerine tabi olacaklardır.

2. Fas Tarafı, işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'indeki ürünlerle ilgili korunma önlemlerinin sona ermesinden üç ay önce, korunma önlemlerinin sona ereceğine ilişkin olarak Türk Tarafına yazılı bildirimde bulunacaktır.

Madde 6

Ortak Komite, ilk 5 yıllık dönemin sona ermesinden üç ay önce, ikinci bir 5 yıllık döneme ihtiyaç olup olmadığını iyi niyetli bir şekilde değerlendirmek üzere toplanacaktır. Ortak Komite, karşılıklı mutabakat ile ilk 5 yıllık dönemi 5 yıl uzatabilir.

Madde 7

1. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takip eden altı ay sonrasında, Ortak Komite ikili ticaretin gelişimini yıllık olarak değerlendirecektir. Ortak Komite, karşılıklı mutabakat ile işbu Anlaşma'nın uygulanmasını, I sayılı Ek'indeki ürün kapsamının azaltılması veya uygun görüldüğünde, işbu Anlaşma'nın 2 nci Maddesinde belirtilen gümrük vergilerinin düşürülmesi ve gerekli değişikliklerin yapılması açısından da gözden geçirecektir.

2. Taraflar, ihtiyaç olduğunda, Ortak Komite Kararı ile işbu Anlaşma'nın I sayılı Ek'ine ilave ürünler eklemeye de karar verebilirler.

Madde 8

1. Anlaşma'nın 17 nci Maddesi değiştirilmiş olup aşağıdaki şekilde okunur:

"MADDE 17

GEÇİCİ UYUM ÖNLEMLERİ

1. Taraflar, 4 ncü Madde hükümlerinden sapma olarak, sınırlı bir süre için, gümrük vergilerinin yükseltilmesi şeklinde geçici uyum önlemleri ihdas edebilir.

2. Bu önlemler, ancak bebek endüstriler veya yeniden yapılanmakta olan veya ciddi güçlüklerle karşılaşan endüstriler bakımından söz konusu olabilecektir.

3. Taraf ülkeler menşeli ürünlerin ithalatında, bu önlemler kapsamında uygulanabilecek gümrük vergileri, ad valorem %30 düzeyini geçemeyecek ve Taraf ülkeler menşeli ürünler için tercih unsurunu koruyacaktır. Bu önlemlere tabi ürünlerin toplam ithal kıymeti, 3 ncü Maddede tanımlanan sanayi ürünlerinin diğer Taraftan toplam ithalatının, istatistiklerin temin edilebildiği son yıl itibariyle %15'ini geçemeyecektir.

4. Bu önlemler, Ortak Komite tarafından daha uzun bir süreye izin verilmedikçe 5 yılı aşmayacak bir dönem için uygulanacaktır.

5. Bir ürüne ilişkin olarak bu Maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen önlemlerin kaldırılmasından itibaren üç yıldan fazla bir zamanın geçmiş olması halinde söz konusu ürüne karşı bu tür önlemler ihdas edilemeyecektir.

6. Taraflar, almayı düşündükleri istisnai önlemler hakkında Ortak Komiteyi bilgilendirecekler ve Taraflardan herhangi birinin talebi üzerine, bu önlemler ve uygulanacakları sektörler konusunda, önlemlerin uygulanmasından önce, Ortak Komite'de danışmalarda bulunulacaktır. Taraflar söz konusu önlemleri alırken, Ortak Komite'ye, bu Madde kapsamında ihdas edilen gümrük vergilerinin kaldırılmasına yönelik bir takvim sunacaklardır. Söz konusu takvim, bu vergilerin, yürürlüğe konulmalarından en geç iki yıl sonra başlamak üzere, eşit oranlarda tedricen kaldırılmalarını sağlayacaktır. Ortak Komite farklı bir takvime karar verebilir.

2. Anlaşma'nın, işbu Anlaşma ile değiştirilen 17 nci Maddesinin 5 inci fıkrası, Taraflarca, Anlaşma'nın 17 nci Maddesine bağlı olarak işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden önce uygulanan önlemleri kapsamamaktadır.

Madde 9

1. İşbu Anlaşma, Tarafların birbirlerine, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için iç yasal gereklerin yerine getirildiğini bildiren son yazılı bildirimin diplomatik kanallar vasıtasıyla alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma, 7 Nisan 2004'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı arasında Serbest Ticaret Anlaşması"nın tamamlayıcı bir parçasını oluşturmaktadır.

BUNUN KANITI OLARAK aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

İşbu Anlaşma Rabat'da, / /2020 tarihinde, bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ikişer orijinal nüsha olarak yapılmıştır. İşbu Anlaşma'nın yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Adına

Ruhsar PEKCAN
Ticaret Bakanı

Fas Krallığı
Adına

Moulay Hafid ELALAMY
Sanayi, Ticaret ve Yeşil ve
Dijital Ekonomi Bakanı

Fas'ın AS kodlarına göre Fas Krallığına ithalatları durumunda yeniden konulan gümrük vergileri şeklinde sınırlı süreli olarak istisnai önlemlere tabi olacak Türkiye Cumhuriyeti menşeli ürün listesi

Ek I

3926909290	5702100000	5801271000	6104330000	6107990080
4202121092	5702320000	5801361000	6104390020	6108110010
4202199090	5702390010	5801362100	6104390090	6108110090
4202921091	5702390090	5801371000	6104410000	6108190010
4203109000	5702420000	5801901000	6104420000	6108190020
5407439930	5702490010	6001109929	6104430000	6108190090
5407539930	5702490090	6001929919	6104440000	6108210000
5407619970	5702500010	6101200000	6104490000	6108220020
5407699970	5702500020	6101300010	6104520000	6108220080
5407739730	5702500091	6101300090	6104530000	6108290020
5407839991	5702500099	6101900000	6104590000	6108310010
5408239931	5702910000	6102200000	6104610000	6108310090
5408339991	5702920000	6102300010	6104620000	6108320011
5512119010	5702990010	6102300090	6104630000	6108320019
5512219010	5702990090	6102900000	6104690000	6108320090
5512999010	5703100010	6103100000	6105100000	6108390010
5514119010	5703100091	6103220000	6105200010	6108390090
5514129010	5703100099	6103230000	6105200090	6108910000
5514198010	5703200010	6103290000	6105900010	6108920000
5514219010	5703200091	6103320000	6105900090	6108990010
5514239010	5703200099	6103330000	6106100000	6108990090
5514299010	5703300010	6103390090	6106200010	6109100010
5514301020	5703300091	6103410010	6106200090	6109100091
5514303020	5703900010	6103410090	6106900010	6109100099
5514419010	5703900091	6103420010	6106900020	6109900010
5514439010	5703900092	6103420090	6106900090	6109900092
5514499010	5703900099	6103430010	6107110000	6109900093
5515119010	5704100000	6103430090	6107120010	6109900099
5515129010	5704200000	6103490010	6107120090	6110110010
5515139010	5704900000	6103490091	6107190000	6110110020
5515199010	5705000010	6103490099	6107210010	6110110091
5515219010	5705000029	6104130000	6107210090	6110110099
5515229010	5705000030	6104190010	6107220011	6110120020
5515299010	5705000040	6104190080	6107220019	6110190010
5515919010	5705000051	6104220000	6107220090	6110190020
5515998010	5705000059	6104230000	6107290010	6110190091
5516239020	5705000060	6104290010	6107290090	6110190099
5701100090	5705000090	6104290080	6107910000	6110200010
5701900090	5801261000	6104320000	6107990010	6110200091

6110200099	6114900080	6203190020	6204510000	6208920098
6110300010	6115290013	6203190090	6204520000	6208990010
6110300021	6115300019	6203220000	6204530000	6208990080
6110300029	6115941010	6203230000	6204590010	6209200010
6110300091	6115941090	6203290010	6204590090	6209200020
6110300099	6115959090	6203290080	6204610010	6209300010
6110900010	6115961099	6203310000	6204620010	6209300020
6110900020	6115991000	6203320000	6204620090	6209900015
6110900099	6115999010	6203330000	6204630010	6209900025
6111200010	6116100010	6203390010	6204630090	6209900055
6111200030	6116100020	6203390090	6204690011	6210100011
6111200080	6116100094	6203410020	6204690019	6210100015
6111300010	6117100020	6203410090	6204690091	6210100017
6111300031	6117100090	6203420010	6204690099	6210100030
6111300039	6117801010	6203420020	6205200000	6210100041
6111300080	6117802100	6203420090	6205300010	6210100042
6111900040	6117802900	6203430010	6205300090	6210100049
6111900050	6117809100	6203430020	6205900000	6210100050
6111900060	6117809910	6203430090	6206300000	6210100061
6111900092	6117809990	6203490011	6206400000	6210100069
6111900098	6117900000	6203490013	6206900000	6210100071
6112110000	6201110000	6203490019	6207110000	6210100072
6112120000	6201120010	6203490091	6207190010	6210100073
6112190000	6201120090	6203490093	6207190090	6210100079
6112200010	6201130010	6203490099	6207210000	6210100081
6112200020	6201130090	6204110000	6207220010	6210100082
6112310010	6201190000	6204120000	6207220090	6210100089
6112310090	6201910000	6204130000	6207290000	6210100091
6112390019	6201920000	6204190010	6207910010	6210100092
6112390090	6201930000	6204190090	6207910090	6210100099
6112410090	6201990000	6204210000	6207990020	6210200010
6112490011	6202110000	6204220000	6207990080	6210200091
6112490019	6202120010	6204230000	6208110010	6210200092
6112490090	6202120090	6204290010	6208110090	6210200093
6113000015	6202130010	6204290090	6208190010	6210200099
6113000022	6202130090	6204310000	6208190090	6210300010
6113000024	6202190000	6204320000	6208210000	6210300092
6113000028	6202910000	6204330000	6208220010	6210300093
6113000080	6202920000	6204390010	6208220090	6210300099
6113000091	6202930000	6204390090	6208290000	6210401000
6113000099	6202990000	6204420000	6208910010	6210409011
6114200090	6203110000	6204430000	6208910080	6210409019
6114300090	6203120000	6204440000	6208920010	6210409030
6114900020	6203190010	6204490090	6208920092	6210409042

6210409043	6211390015	6214900090	6302910010	6306290000
6210409049	6211390017	6215100000	6302910090	6306300000
6210409091	6211390023	6216001000	6302939090	6306400010
6210409092	6211390027	6301300010	6303120000	6306400090
6210409099	6211390040	6301300090	6303190010	6306900010
6210501000	6211390080	6301401000	6303190080	6402200011
6210509010	6211420011	6301409010	6303910010	6402910094
6210509021	6211420012	6301409090	6303910020	6403400020
6210509029	6211420019	6301901000	6303910091	6404209012
6210509035	6211420020	6301909090	6303910099	6404209019
6210509036	6211420030	6302100010	6303920010	6405100029
6210509037	6211420040	6302100020	6303920020	6813810090
6210509038	6211420090	6302100090	6303920091	7007111000
6210509093	6211430011	6302210010	6303920099	7007193000
6210509095	6211430012	6302210090	6303990010	7320101000
6210509097	6211430019	6302229010	6303990020	7326909998
6211110010	6211430020	6302229090	6303990091	8409993010
6211110090	6211430030	6302290011	6303990099	8409995000
6211120010	6211430040	6302290019	6304110010	8418100011
6211120090	6211430091	6302290091	6304110020	8418100019
6211200011	6211430099	6302290099	6304110090	8418210010
6211200012	6211490013	6302310010	6304199010	8418210093
6211200013	6211490015	6302310090	6304199090	8418210099
6211200019	6211490017	6302329010	6304200000	8421239000
6211200092	6211490023	6302329090	6304910010	8421291000
6211200093	6211490027	6302390011	6304910040	8421310000
6211200099	6211490050	6302390019	6304910090	8484100000
6211320011	6211490080	6302390091	6304920010	8484200000
6211320012	6212100010	6302390099	6304920090	8484900000
6211320019	6212100090	6302400010	6304930010	8507100010
6211320021	6212200090	6302400020	6304930021	8507800500
6211320029	6212300000	6302400090	6304930029	8536501300
6211320030	6213200010	6302510011	6304930090	8536691000
6211320090	6213200091	6302510012	6304990011	8538100000
6211330011	6213900012	6302510019	6304990019	8708301000
6211330012	6213900018	6302510091	6304990091	8708309091
6211330019	6213900092	6302510092	6304990092	8708911020
6211330021	6214100000	6302510099	6304990093	8708939200
6211330029	6214200010	6302539010	6304990099	8708993000
6211330030	6214200090	6302539090	6306120000	
6211330091	6214300000	6302590020	6306190010	
6211330099	6214400000	6302590080	6306190080	
6211390013	6214900010	6302600000	6306220000	

Ek II

4410112011	7208389010	7209250010	7211130021	7211290010
4410112019	7208389020	7209250090	7211130029	7211290031
4410112090	7208389031	7209260010	7211130030	7211290039
4410113011	7208389039	7209260091	7211130040	7211290040
4410113019	7208389090	7209260099	7211130051	7211290061
4410113090	7208391000	7209270010	7211130059	7211290062
4410199211	7208399010	7209270090	7211130090	7211290063
4410199219	7208399020	7209280010	7211140010	7211290064
4410199290	7208399031	7209280090	7211140021	7211290069
4410199311	7208399039	7209901000	7211140022	7211290090
4410199319	7208399090	7209902010	7211140029	7211901000
4410199390	7208400010	7209902090	7211140031	7211902010
7208100010	7208400091	7209909000	7211140039	7211902020
7208100091	7208400099	7210201000	7211140040	7211902090
7208100099	7208510010	7210202100	7211140050	7211909000
7208250010	7208510090	7210202200	7211140061	7212301000
7208250020	7208520010	7210202900	7211140069	7212302100
7208250031	7208520091	7210209000	7211140090	7212302900
7208250039	7208520099	7210411000	7211190010	7212309100
7208250090	7208530010	7210412000	7211190020	7212309200
7208260010	7208530020	7210419000	7211190031	7212309300
7208260020	7208530090	7210491000	7211190039	7212309400
7208260031	7208540010	7210492000	7211190041	7212309900
7208260039	7208540020	7210499000	7211190049	7212401000
7208260090	7208540030	7210611000	7211190051	7212403100
7208270010	7208540041	7210612000	7211190059	7212403990
7208270020	7208540049	7210619000	7211190060	7212409100
7208270031	7208540090	7210691000	7211190071	7212409900
7208270039	7208901000	7210692000	7211190072	7212501000
7208270090	7208902010	7210699000	7211190073	7212503100
7208360010	7208902090	7210701000	7211190074	7212503200
7208360020	7208909010	7210702100	7211190079	7212503300
7208360031	7208909090	7210702900	7211190090	7212503900
7208360039	7209150010	7210709000	7211230021	7212504000
7208360090	7209150090	7210901000	7211230029	7212505100
7208371000	7209160010	7210902911	7211230030	7212505200
7208379010	7209160091	7210902919	7211230051	7212505900
7208379020	7209160099	7210902999	7211230052	7212506100
7208379031	7209170010	7210909010	7211230053	7212506200
7208379039	7209170090	7210909020	7211230054	7212506900
7208379090	7209180010	7210909090	7211230059	7212509000
7208381000	7209180090	7211130010	7211230090	7212601000

7212602100	7225309900	7226110039	7226200051	7226999091
7212602900	7225401000	7226110040	7226200052	7226999099
7212603000	7225402000	7226110050	7226200059	7305311000
7212609110	7225409000	7226110091	7226200061	7305319900
7212609190	7225501000	7226110099	7226200069	7306191090
7212609900	7225509000	7226190010	7226200091	7306199900
7213919000	7225921000	7226190021	7226200099	7306301099
7214209000	7225929010	7226190029	7226910010	7306309900
7214999100	7225929091	7226190031	7226910020	7306501090
7225301100	7225929099	7226190039	7226910091	7306509900
7225301200	7225991010	7226190040	7226910092	7306611000
7225301900	7225991091	7226190050	7226910099	7306619000
7225302100	7225991099	7226190091	7226920010	7306691000
7225302200	7225999010	7226190099	7226920091	7306699000
7225302900	7225999091	7226200011	7226920099	7306901090
7225303100	7225999099	7226200019	7226992000	7306909900
7225303200	7226110010	7226200021	7226999011	
7225303900	7226110021	7226200029	7226999019	
7225309100	7226110029	7226200030	7226999020	
7225309200	7226110031	7226200040	7226999030	

2020/52954198/31565996 – ÇOK ACELE

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Fas Krallığı Dışişleri, Afrika İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Faslılar Bakanlığı'na saygılarını sunar ve 7 Nisan 2004 tarihli Türkiye Cumhuriyeti-Fas Krallığı Serbest Ticaret Anlaşması'nın tadili konulu 3 Temmuz 2020 tarih ve 1428 sayılı ve 27 Temmuz 2020 tarih ve 1669 sayılı Notalarına atfen aşağıdaki bilgileri aktarmaktan onur duyar:

- Anlaşma, Türkçe/İngilizce/Arapça nüshalarından ikişer adet olmak üzere, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanı Sayın Ruhsar Pekcan tarafından imzalamıştır. Fas tarafının imzası için asılları ekte takdim kılınmıştır.

- Her sayfa, Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürü tarafından paraflanmıştır. Fas mevkidaşı, aynı şekilde her sayfayı paraflayacaktır.

- İç hukuk sürecini başlatmak üzere, Türk tarafı, Fas Krallığı Sanayi, Ticaret, Yeşil ve Dijital Ekonomi Bakanı Moulay Hafid Elalamy'ın imzasını taşıyan Anlaşmanın aslını beklemektedir.

- Türk tarafının, imza tarihi olarak son imza tarihinin belirlenmesinde itirazı yoktur, ancak bilgilendirmeyi talep etmektedir.

- Türk tarafı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Bakan Pekcan adına anılan Anlaşmayı imzalama yetkisi tanıyan yetki kararı istihsalinin bir adet kopyasını ekte iletmektedir. Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği, Bakan Elalamy'i anılan Anlaşmayı imzalamaya yetkili kılan belgenin bir adet kopyasını almaktan memnuniyet duyacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği, yukarıda belirtilen hususların ilgili Fas makamlarına iletilmesi ve sonucundan bilgi verilmesi konusunda Fas Krallığı Dışişleri, Afrika İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Faslılar Bakanlığı'nın yardımlarını rica eder.

Bu vesileyle, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliği Fas Krallığı Dışişleri, Afrika İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Faslılar Bakanlığı'na teşekkürlerini sunar ve en derin saygılarını yinelemekten onur duyar.

Rabat, 18 Ağustos 2020

Ferhat ALKAN
Daire Başkanı
OKGY-III

DIŞİŞLERİ, AFRİKA İŞBİRLİĞİ
VE YURTDIŞINDA YAŞAYAN FASLILAR BAKANLIĞI
HUKUK İŞLERİ VE ANLAŞMALAR MÜDÜRLÜĞÜ
CC: TEŞVİK VE EKONOMİK İŞBİRLİĞİ MÜDÜRLÜĞÜCC: AVRUPA İŞLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

Fas Krallığı Dışişleri, Afrika İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Faslılar Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine saygılarını sunar ve 18 Ağustos 2020 ve 2020/52954198/31565996 sayılı Türkiye Cumhuriyeti-Fas Krallığı Serbest Ticaret Anlaşması'nın tadili konulu Notasına atfen Fas Krallığı Sanayi, Ticaret, Yeşil ve Dijital Ekonomi Bakanı Moulay Hafid Elalamy tarafından imzalanmış ve Fas Krallığı Sanayi, Ticaret, Yeşil ve Dijital Ekonomi Bakanlığı Ticaret Genel Müdürünce paraflanmış Anlaşmanın Türkçe, İngilizce ve Arapça dillerindeki Türk tarafına ait nüshaları ekte takdim kılmaktan onur duyar.

Bakanlık, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine, her iki tarafın da anlaşmış olduğu üzere, anılan Anlaşmanın imza tarihi, Fas tarafının imza tarihi olan 24 Ağustos 2020 olarak belirlendiğini aktarmaktan onur duyar.

Bakan Elalamy'i bahsekonu Anlaşmayı imzalamaya yetkili kılan yetki belgesinin bir nüshası ayrıca ekte takdim kılınmaktadır.

Bu vesileyle, Fas Krallığı Dışişleri, Afrika İşbirliği ve Yurtdışında Yaşayan Faslılar Bakanlığı Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine en derin saygılarını yinelemekten onur duyar.

26 Ağustos 2020

TÜRKİYE CUMHURİYETİ BÜYÜKELÇİLİĞİ

- Rabat -

Ferhat A. KAN
Daire Başkanı
OKGY-III

TBMM Basımevi - 2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi (Sıra Sayısı: 261)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	5

SIRA SAYISI: 288

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/2220) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2220 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı **4**

- Genel Gerekçesi **4**

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** **5**

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** **6**

- **Muhalefet Şerhi** **9**

- **Teklif Metni** **10**

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** **10**

- **Değişiklik Metinleri** **11**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 533766 evrak numaralı A400M Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik metinlerinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2220)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti adına 18 Nisan 2003 tarihinde imzalanan A400M Uçağının Geliştirilmesi, Üretimi ve Başlangıç Desteğine İlişkin Tek Aşamalı Bir Programda İşbirliği Konusunda Mutabakat Muhtırası ve 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanan A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararının onaylanması 28 Ekim 2005 tarihli ve 5421 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve bahse konu Mutabakat Muhtırası ile A400M Program Üst Kurulu Kararı 20 Aralık 2010 tarihli ve 2010/1198 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

Mezkûr Mutabakat Muhtırası ile katılımcı ülkeler adına Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütüne (OCCAR) A400M Uçağı ile ilgili idari ve mali hususlarda karar alma ve yönetme yetkisi verilmiştir. Katılımcı ülkelerin bütçe artırım talepleri OCCAR tarafından değerlendirilerek Programla ilgili metinlerde değişiklik yapılabilmektedir.

Program kapsamında, uçak ve motor ile ilgili uzun dönem lojistik ihtiyaçlar detaylandırılmış ve ihtiyaçlar doğrultusunda katılımcı ülkeler tarafından ilgili metinlerde güncelleme yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu çerçevede, Fransa'nın mali taahhüt karşılıklarının artırılmasına ilişkin olarak A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "1 Sayılı Değişiklik" ve "2 Sayılı Değişiklik" Türkiye Cumhuriyeti adına 7 Ocak 2011 ve 26 Kasım 2014 tarihlerinde imzalanmıştır. Belçika'nın mali taahhüt karşılıklarının artırılmasına dair "3 Sayılı Değişiklik" ise Türkiye Cumhuriyeti adına 20 Şubat 2018 tarihinde imzalanmıştır.

Fransa ve Belçika'nın mali taahhütlerindeki artırımları içeren ve Ülkemize herhangi bir ilave yükümlülük getirmeyen 1, 2 ve 3 Sayılı Değişikliklerin onaylanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 68244839-599-150928 *13 Eylül 2019*

Konu: A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklikler

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "1 Sayılı Değişiklik" metnini 7 Ocak 2011 tarihinden, "2 Sayılı Değişiklik" metnini 27 Mart 2015 tarihinden ve "3 Sayılı Değişiklik" metnini 20 Şubat 2018 tarihinden geçerli olmak kaydıyla onaylanması uygun bulunmak üzere Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *17/12/2021*

Esas No: 2/2220

Karar No: 184

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 13/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinleri, 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "A400M Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 Sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 7/10/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilen 2/2220 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 30/11/2021 tarihli 31'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Savunma Sanayii Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile A400M uçağının iş birliği içinde geliştirilmesi, üretimi evresi ve başlangıç desteğine ilişkin A400M Program Üst Kurulu kararına dair, Fransa ve Belçika'nın mali taahhütlerindeki artırımları içeren 1, 2 ve 3 sayılı değişikliklerin onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

Türk Silahlı Kuvvetlerinin yurt içinde yürüttüğü operasyonlar ve üstlendiği uluslararası görevlerde geçmişte C-130 ve C-160 nakliye uçaklarından yararlanıldığı, C-160'ların ileride kullanım dışı kalacak olması nedeniyle 2003 yılında A400M Yeni Nesil Nakliye Uçağı Tedarik Projesi'ne katıldığımız, bu programın Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütü (OCCAR) bünyesinde yürütüldüğü,

Almanya, Fransa, İspanya, İngiltere, Belçika ve Lüksemburg'un program ortaklarımız olduğu, ülkemizin bu örgütün üyesi olmamakla birlikte programın tasarım ve üretiminde rol üstlendiği,

A400M Programı'nın Türk savunma sanayisinin Avrupa havacılık sanayisine entegrasyonu yönünde atılan en önemli adımlardan biri olduğu, uçağın gövdesinden sürat frenlerine kadar birçok temel parçasının ülkemizde üretildiği,

TUSAŞ Motor Sanayii ile Türk Havacılık Uzay Sanayii ve alt yüklenicisi olan Selex Komünikasyon'un üretime katkı sağladığı,

TUSAŞ'ın uçağın kullanım ömrü boyunca tasarım ve mühendislik desteğine ek olarak teslimat sonrası lojistik destek sorumluluğunu üstlendiği,

Uçağın güçlendirme çalışmalarının 2020 itibarıyla Kayseri'deki 2. Hava Bakım Fabrika Müdürlüğü'nde gerçekleştirildiği,

Bu Program çerçevesinde, üye ülkelerin sağladıkları maddi katkıyla orantılı olacak şekilde A400M uçağı siparişi verdikleri,

Silahlı Kuvvetlerimizin sipariş verdiği 10 uçaktan 9'unu 2014 ile 2019 arasında teslim aldığı, son A400M uçağımızın Mart 2022'de envantere alınmasının planlandığı,

A400M'nin ağır ve hacimli malzeme taşıma kapasitesi, yüksek sürat ve uzun menziliyle "uçan kale" unvanına sahip olduğu; havadan indirme harekâtı, birlik intikali, hasta yaralı nakli gibi işlevleri başarıyla yerine getirdiği; havadan havaya yakıt ikmali ve elektronik gözetleme gibi görevlerde etkin kullanım imkânı sağladığı; bu özellikleriyle hava kuvvetlerimizin çok yönlü lojistik ve taktik hava aracı ihtiyacına uzun vadeli çözüm sunduğu,

A400M uçağının askerî nakliyelerin yanı sıra doğal afet, tıbbi tahliye gibi acil ve özel operasyonlarda da başarıyla kullanıldığı; Ocak 2020 Elâzığ ve Ekim 2020 İzmir depremleri sonrasında ülkemizin dört bir yanından bu uçaklarla hava köprüsü oluşturulduğu,

Bangladeş'e sığınan Rohingyalı Müslümanlara ve deprem felaketi yaşayan Haiti'ye insani yardım operasyonlarının A400M'lerle icra edildiği,

Salgın döneminde tıbbi malzeme yardımlarının yine bu uçaklarla taşındığı, Wuhan'dan yapılan ilk tahliye operasyonunun "Koca Yusuf" adını taşıyan A400M'le gerçekleştirildiği,

Afganistan'dan askerlerimizin dönüşünde ve vatandaşlarımızın tahliyesinde de A400M'lerden istifade edildiği,

A400M programının hukuki temelini 2003 tarihli Mutabakat Muhtırası ve Program Üst Kurulu Kararı'nın oluşturduğu, üst kurul kararının 7'nci maddesinin her bir program üyesinin yapacağı azami mali taahhüt miktarlarını belirlediği, bugün ele alınan değişiklik metinlerinin bu maddeye ilişkin olduğu,

Fransa'nın mali katkı taahhüdünü arttırdığı 1 ve 2 sayılı değişikliklerin 2011 ve 2014'te, Belçika'nın mali katkı taahhüdünü arttırdığı 3 sayılı değişikliğin ise 2018'de imzalandığı,

Bu değişiklik metinlerinin onaylanmasının taahhütte bulunan ülkelere bütçe artırma sorumluluğu yüklediği, ülkemize ilave yükümlülük getirmediği,

Diğer ülkelerden farklı olarak 2003 tarihli Mutabakat Muhtırası ve Program Üst Kurulu Kararı kanunla uygun bulunduğu için bu metinlerde yapılan değişikliklerin onaylanmasının da TBMM'nin takdirinde olduğunun değerlendirildiği,

Savunma Sanayii Başkanlığı temsilcisi tarafından;

Değişiklik metinlerine konu bütçe artışlarının ülkemizin de ihracatına vesile olacağı, şu anda şirketlerimizin yaptığı satış rakamının 500 milyon doların üzerinde olduğu, siparişler tamamlandığında yaklaşık 186 uçak ile bu rakamın 1 milyar dolara yaklaşacağı,

ifade edilmiş,

Komisyon üyeleri tarafından;

Programın çok yararlı bir program olarak değerlendirildiği,

Savunma sanayimizin güçlendirilmesinin, güçlü Türkiye'nin bölgedeki ve dünyadaki barışın teminatı olacağı,

Program kapsamında 2020'den beri kaç tane uçak üretildiği, programa döviz cinsinden toplam katkımızın ne olduğu, değişiklik metinlerinde öngörülen gerçekleştirildiğinde bundan Türkiye'nin programa katılım oranının ne şekilde etkileneceği, bu projede yerli katkı oranının ne kadar olduğu,

Gün geçtikçe yoksullaştığımız bir dönemde, savunma ve silahlanma bütçesine para ayrılmasının doğru olmadığı,

hususlarında yöneltilen soru ve görüşlere cevaben Dışişleri Bakan Yardımcısı tarafından;

Program kapsamında toplam 118 uçak üretildiği, yılda ortalama 14-15, hatta 18 uçak üretilebildiği ancak pandemi nedeniyle sayının biraz azaldığı; geçtiğimiz yıl toplam 15 uçak üretildiği,

Ülkemizin A400M'leri 100 milyon avro civarında bedelle satın aldığı, uçakların çok daha pahalı olduğu ancak program ortağı olmamız sebebiyle ülkemizce uygun bedelle alınabildiği,

Türkiye'nin programa katkısının 1,3 milyar avro olduğu, yüzde 5,56 olan katılım oranımızın artırma taahhütlerinden etkilenmeyeceği,

TUSAŞ'ın yerli üretimden kazandığı 750 milyon avro gibi bir miktarın söz konusu olduğu,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin l'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
Akif Çağatay Kılıç	*Ceyda Bölünmez Çankırı*	*Asuman Erdoğan*
İstanbul	İzmir	Ankara
Üye	Üye	Üye
Aydın Adnan Sezgin	*Mustafa Canbey*	*Atilla Ödünç*
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Derya Bakbak*	*Ahmet Hamdi Çamlı*
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Ahmet Ünal Çeviköz	*Zafer Sırakaya*	*Hasan Turan*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Niyazi Güneş	*İsmail Özdemir*	*Gülüstan Kılıç Koçyiğit*
Karabük	Kayseri	Muş
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin aşağıda Esas numarası yazılı kanun teklifine dair muhalefet şerhimizi bilgilerinize sunarız.

2/2220: Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; A400M Uçağının İş Birliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretim Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 1, 2 ve 3 sayılı Değişiklik Metinlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifine muhalefet şerhimizdir.

Anlaşma İçeriği Airbus 400M Atlas uçağı, Avrupa ülkeleri ordularını havadan taşımasını karşılamak amacıyla Avrupa Havacılık Kurumu EADS'a bağlı Airbus Military tarafından tasarlanmıştır. Birim maliyetinin 152,4 milyon Avro olduğu uçağın ana kullanıcıları Fransa, Türkiye, Almanya, İspanya, Birleşik Krallık ve Lüksemburg'tur. Şu ana kadar 10 sipariş veren Türkiye'ye 9 uçak teslim edilmiştir. Son uçağın da 2022 yılında teslim edileceği taahhüt edilmiştir.

Uçağın ilk projelendirmesi 1982 yılında yapılsa da birçok sebepten dolayı ilk üretimi 2007 yılında yapılmıştır. Türkiye'ye teslim edilmek üzere üretilen bir uçak ise 2015 yılında İspanya'da düşmüş ve 4 kişi kazada hayatını kaybetmişti. Uçağın askeri amaçla üretilmesini bir yana bıraktığımızda, projelendirme ve üretim maliyetleri ortak ülkeler için gün geçtikçe daha da artmaktadır. Anlaşmada bahsi geçen değişikliklerde Almanya ve Belçika'nın mali yükümlülüklerinin arttırılacağı ve buna karşı Türkiye'nin yükümlülüklerinde bir değişiklik olmayacağı taahhüt edilse de Türkiye'nin askeri ve savunma sanayisine ayırdığı bütçe göz önünde bulundurulduğunda gün geçtikçe yoksullaşan halkın vergisini savunma ve savaş bütçesine ayrılmasının yanlış bir politika olduğunu düşünmekteyiz. Bu anlaşmanın bütününe karşı çıktığımızdan ilkesel olarak anlaşma içeriğine dair değişikliğe de karşıyız. Bu sebeple söz konusu teklife **şerh düşüyoruz.**

02.12.2021

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
A400M UÇAĞININ İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 1, 2 VE 3 SAYILI DEĞİŞİKLİK METİNLERİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ	**A400M UÇAĞI'NIN İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 1, 2 VE 3 SAYILI DEĞİŞİKLİK METİNLERİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) A400M Uçağının İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "1 Sayılı Değişiklik" metninin 7 Ocak 2011 tarihinden, "2 Sayılı Değişiklik" metninin 27 Mart 2015 tarihinden ve "3 Sayılı Değişiklik" metninin 20 Şubat 2018 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin l'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Amblem - OCCAR)

A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin

A400M Program Üst Kurulu Kararı

1 SAYILI DEĞİŞİKLİK

Kısa Adı:
A400M PB Kararı 1 Sayılı Değişiklik

İŞBU BELGE ASLINDA FAKSINDA FOTOKOPİSİNDEN İBRAZ EDİLEN İNGİLİZCE/TÜRKÇE TÜRKÇE/İNGİLİZCE TARAFIMDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU BEYAN EDERİM. YEMİNLİ MÜTERCİM BELMA KUVANCI

İŞBU BELGE DAİREMİZDE KİMLİĞİ SAKLI YEMİNLİ TERCÜMAN BELMA KUVANCI TARAFINDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU ONAYLARIM

İçindekiler Tablosu

Önsöz .....
Kısım 1 Değişiklikler .....
Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza ... .

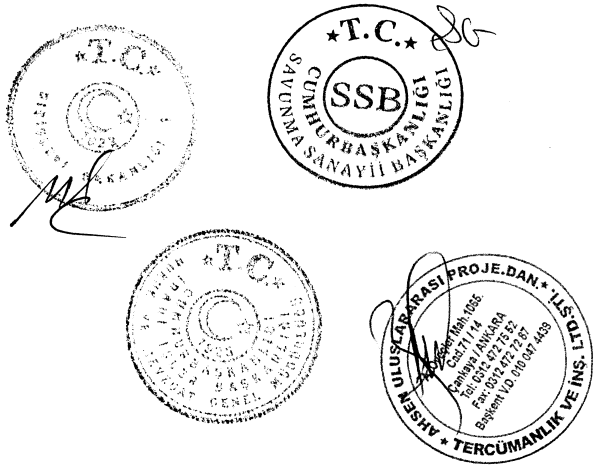

Önsöz :

22 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan A400M Uçağının geliştirme üretimi ve ilk desteğine ilişkin tek fazlı bir programa yönelik işbirlikleri hususundaki mutabakat zaptını kaydeden,

ve A400M programının yönetiminin OCCAR EA'ya devredilmesine ilişkin olarak 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan OCCAR BoS kararına uyarak

Belçika Katılımcı Devlet temsilcisi

Fransa Katılımcı Devlet temsilcisi

Almanya Katılımcı Devlet temsilcisi

İngiltere Katılımcı Devlet temsilcisi

Türkiye Katılımcı Devlet temsilcisi

İspanya Katılımcı Devlet temsilcisi

ki bunların hepsi bundan böyle A400M Program Kurulu olarak anılmıştır

- Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Almanya Federal Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığının, ki bunların hepsi bundan böyle münferit olarak Belçika Katılımcı Devleti, Fransa Katılımcı Devleti, Almanya Katılımcı Devleti, İspanya Katılımcı Devleti, Türkiye Katılımcı Devleti, İngiliz Katılımcı Devleti ve toplu olarak da "Katılımcı Devletler" olarak anılmıştır, A400M Programına iştirak ettiklerini

- 9 Eylül 1998 tarihinde Farnborough'daimzalanmış olan ve 28 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe giren Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütünün (OCCAR) kurulmasına dair Sözleşmeyi

kayda alarak,

- 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olanA400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararını göz önünde bulundurarak,

- Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Savunma Bakanlığı arasında, kapsamında Belçika Krallığının Lüksemburg Büyük Dükalığı adına sürümün ardından sekiz uçaktan birini satın alacağı düzenlemelerin yapılmış olduğu hususunun Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı tarafından bildirilmesinden sonra,

- 5 Mart 2010 tarihinde kendi ilgili Dışişleri Bakanları tarafından Berlin'de imzalanmış olan Katılımcı Devletler arasındaki anlaşmayı göz önünde bulundurarak,

Fransa Katılımcı Devleti hususunda mali taahhüt karşılıklarını artırmak için OCCAR Sözleşmesinin tatbik edilmesinde A400M Program Kurulu Program kararını aşağıdaki şekilde değiştirmeye karar vermişlerdir:

Kısım 1 Değişiklikler

1.1. Kısım 7 : Mali Taahhütler

1.1.1. Azami mali taahhütlere ilişkin bent 7.1 içindeki tabloda,

Fransa Cumhuriyeti	5263

ifadesini

Fransa Cumhuriyeti	Adım 1	5811
Fransa Cumhuriyeti	Adım 2	113
Fransa Cumhuriyeti	Adım 3	312

ifadesi ile değiştiriniz.

1.1.2. Bent 7.1 içindeki tabloyu takiben,

"İşbu Program Kararı kapsamında Fransa Katılımcı Devleti Adım 1'e taahhütte bulunacaktır.

Fransa Katılımcı Devleti, daha sonra ise, kendi temsilcisinin A400M Program Kuruluna çekeceği özel bildirimler ile, azami yukarıda öngörülmüş olan miktarlar dahilinde, ek adımlara kısmen ya da tamamen taahhütte bulunmayı tercih edebilir.

Normal olarak, bu opsiyonel / isteğe bağlı adımların bildirilmesi, Fransız Ulusal onayı süreçleri çerçevesinde, aşağıdaki zaman diliminde gerçekleşecektir:

- 2011'de adım 2

- 2012'de adım 3

ifadesini ilave ediniz.

Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza

2.1. İşbu Değişiklik, tüm Katılımcı Devletler tarafından en son imzayı takiben yürürlüğe girecektir.

2.2. A400M Program Kurulu Kararının işbu Değişiklik ile tadil edilmemiş ya da değiştirilmemiş olan tüm hükümleri yürürlükte kalmaya devam edecektir. Özellikle de, Fransa Katılımcı Devleti dışındaki diğer Katılımcı Devletlere ilişkin Azami Mali Taahhüt değiştirilmemiştir.

2.3. İşbu Değişiklik tek bir asıl nüsha olarak İngilizce lisanında imzalanmıştır.

A400M PB Belçika Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Fransa Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Almanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB İspanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Türkiye Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB İngiltere Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

(Amblem - OCCAR)

A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin

A400M Program Üst Kurulu Kararı

2 SAYILI DEĞİŞİKLİK

Kısa Adı:
A400M PB Kararı 2 Sayılı Değişiklik

İŞBU BELGE ASLINDA FARSINDA FOTOKOPİSİNDEN İBRAZ EDİLEN İNGİLİZCE/TÜRKÇE TÜRKÇE/İNGİLİZCE TARAFIMDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU BEYAN EDERİM. YEMİNLİ MÜTERCİM BELMA KUVANCI

İŞBU BELGE DAİREMİZDE KİMLİĞİ SAKLI YEMİNLİ TERCÜMAN BELMA KUVANCI TARAFINDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU ONAYLARIM

İçindekiler Tablosu

Önsöz .....
Kısım 1 Değişiklikler .....
Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza .....

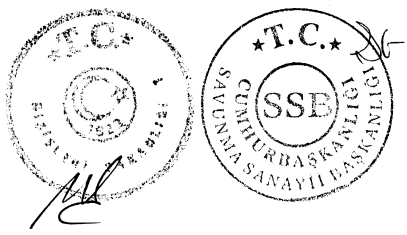

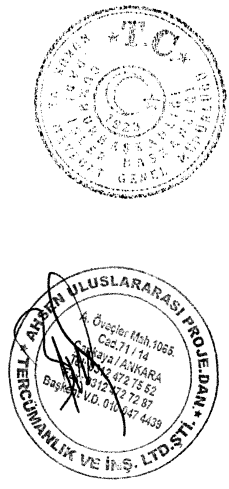

Önsöz :

22 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan A400M Uçağının geliştirme üretimi ve ilk desteğine ilişkin tek fazlı bir programa yönelik işbirlikleri hususundaki mutabakat zaptını kaydeden,

ve A400M programının yönetiminin OCCAR EA'ya devredilmesine ilişkin olarak 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan OCCAR BoS kararına uyarak

Belçika Katılımcı Devlet temsilcisi

Fransa Katılımcı Devlet temsilcisi

Almanya Katılımcı Devlet temsilcisi

İngiltere Katılımcı Devlet temsilcisi

Türkiye Katılımcı Devlet temsilcisi

İspanya Katılımcı Devlet temsilcisi

ki bunların hepsi bundan böyle A400M Program Kurulu olarak anılmıştır

- Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Almanya Federal Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığının, ki bunların hepsi bundan böyle münferit olarak Belçika Katılımcı Devleti, Fransa Katılımcı Devleti, Almanya Katılımcı Devleti, İspanya Katılımcı Devleti, Türkiye Katılımcı Devleti, İngiliz Katılımcı Devleti ve toplu olarak da "Katılımcı Devletler" olarak anılmıştır, A400M Programına iştirak ettiklerini

- 9 Eylül 1998 tarihinde Farnborough'daimzalanmış olan ve 28 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe giren Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütünün (OCCAR) kurulmasına dair Sözleşmeyi

kayda alarak,

- 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olanA400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararını ve 07 Ocak 2011 tarihinde imzalanmış olan 1 Sayılı Değişikliği göz önünde bulundurarak,

- Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Savunma Bakanlığı arasında, kapsamında Belçika Krallığının Lüksemburg Büyük Dükalığı adına sürümün ardından sekiz uçaktan birini satın alacağı düzenlemelerin yapılmış olduğu hususunun Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı tarafından bildirilmesinden sonra,

- 5 Mart 2010 tarihinde kendi ilgili Dışişleri Bakanları tarafından Berlin'de imzalanmış olan Katılımcı Devletler arasındaki anlaşmayı göz önünde bulundurarak,

LPM olarak anılan Fransız Askeri Programlama Kanununun (Loi de ProgrammationMilitaire) A400M Programı üzerindeki finansal neticelerini hesaba katmak üzere Fransa Katılımcı Devleti hususunda mali taahhüt karşılıklarını artırmak için OCCAR Sözleşmesinin tatbik edilmesinde A400M Program Kurulu Program kararını aşağıdaki şekilde değiştirmeye karar vermişlerdir:

Kısım 1 Değişiklikler

1.1. Kısım 7 : Mali Taahhütler

1.1.1. Azami mali taahhütlere ilişkin bent 7.1 içindeki tabloda,

Fransa Cumhuriyeti	Adım 1	5811
Fransa Cumhuriyeti	Adım 2	113
Fransa Cumhuriyeti	Adım 3	312

ifadesini

Fransa Cumhuriyeti	Adım 1	6163,62
Fransa Cumhuriyeti	Adım 2	269,40
Fransa Cumhuriyeti	Adım 3	3,10

ifadesi ile değiştiriniz.

1.1.2. Bent 7.1 içindeki tabloyu takiben,

"İşbu Program Kararı kapsamında Fransa Katılımcı Devleti Adım 1'e taahhütte bulunacaktır.

Fransa Katılımcı Devleti, daha sonra ise, kendi temsilcisinin A400M Program Kuruluna çekeceği özel bildirimler ile, azami yukarıda öngörülmüş olan miktarlar dahilinde, ek adımlara kısmen ya da tamamen taahhütte bulunmayı tercih edebilir.

Normal olarak, bu opsiyonel / isteğe bağlı adımların bildirilmesi, Fransız Ulusal onayı süreçleri çerçevesinde, aşağıdaki zaman diliminde gerçekleşecektir:

- 2011'de adım 2

- 2012'de adım 3

ifadesini şu ifadeyle değiştiriniz:

"İşbu Program Kararı kapsamında Fransa Katılımcı Devleti Adım 1'e taahhütte bulunacaktır.

Fransa Katılımcı Devleti, daha sonra ise, kendi temsilcisinin A400M Program Kuruluna çekeceği özel bildirimler ile, azami yukarıda öngörülmüş olan miktar dahilinde, adım 2'ye kısmen ya da tamamen taahhütte bulunmayı tercih edebilir.

Fransa Katılımcı Devleti, 2025 ila 2030 arasındaki döneme ilişkin idari bütçenin kendi payını karşılamak amacıyla adım 3'ü de kısmen ya da tamamen taahhüt edecektir. Bu taahhüt, en geç 2024 yılı sonuna kadar yapılacaktır."

Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza

2.1. İşbu Değişiklik, tüm Katılımcı Devletler tarafından en son imzayı takiben yürürlüğe girecektir.

2.2. A400M Program Kurulu Kararının işbu Değişiklik ile tadil edilmemiş ya da değiştirilmemiş olan tüm hükümleri yürürlükte kalmaya devam edecektir. Özellikle de, Fransa Katılımcı Devleti dışındaki diğer Katılımcı Devletlere ilişkin Azami Mali Taahhüt değiştirilmemiştir.

2.3. İşbu Değişiklik tek bir asıl nüsha olarak İngilizce lisanında imzalanmıştır.

A400M PB Belçika Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Fransa Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Almanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB İspanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB Türkiye Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

A400M PB İngiltere Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
.....

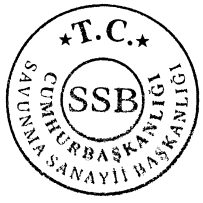

(Amblem - OCCAR)

A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin

A400M Program Üst Kurulu Kararı

3 SAYILI DEĞİŞİKLİK

Kısa Adı:
A400M PB Kararı 3 Sayılı Değişiklik

İŞBU BELGE ASLINDA FAKSINDA FOTOKOPİSİNDEN İBRAZ EDİLEN İNGİLİZCE/TÜRKÇE TÜRKÇE/İNGİLİZCE TARAFIMDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU BEYAN EDERİM. YEMİNLİ MÜTERCİM BELMA KUVANCI

İŞBU BELGE DAİREMİZDE KİMLİĞİ SAKLI YEMİNLİ TERCÜMAN BELMA KUVANCI TARAFINDAN ÇEVRİLMİŞ OLDUĞUNU ONAYLARIM

AHSEN ULUSLARARASI PROJE DANIŞMANLIK VE TERCÜMANLIK İNŞ. LTD.ŞTİ.

İçindekiler Tablosu

Önsöz .....
Kısım 1 Değişiklikler .....
Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza .....

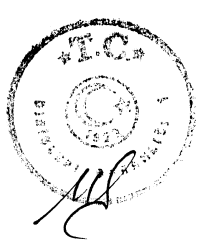

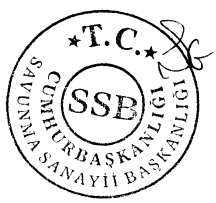

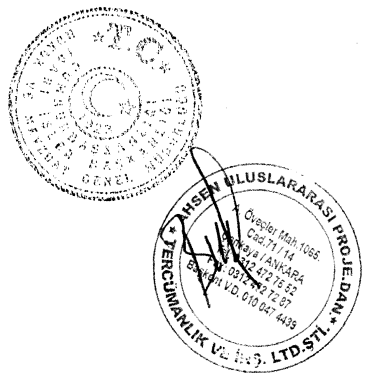

Önsöz :

22 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan A400M Uçağının geliştirme üretimi ve ilk desteğine ilişkin tek fazlı bir programa yönelik işbirlikleri hususundaki mutabakat zaptını kaydeden,

ve A400M programının yönetiminin OCCAR EA'ya devredilmesine ilişkin olarak 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan OCCAR BoS kararına uyarak

Belçika Katılımcı Devlet temsilcisi

Fransa Katılımcı Devlet temsilcisi

Almanya Katılımcı Devlet temsilcisi

İngiltere Katılımcı Devlet temsilcisi

Türkiye Katılımcı Devlet temsilcisi

İspanya Katılımcı Devlet temsilcisi

ki bunların hepsi bundan böyle A400M Program Kurulu olarak anılmıştır

- Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Almanya Federal Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığının, ki bunların hepsi bundan böyle münferit olarak Belçika Katılımcı Devleti, Fransa Katılımcı Devleti, Almanya Katılımcı Devleti, İspanya Katılımcı Devleti, Türkiye Katılımcı Devleti, İngiliz Katılımcı Devleti ve toplu olarak da "Katılımcı Devletler" olarak anılmıştır, A400M Programına iştirak ettiklerini

- 9 Eylül 1998 tarihinde Farnborough'daimzalanmış olan ve 28 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe giren Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütünün (OCCAR) kurulmasına dair Sözleşmeyi

kayda alarak,

- 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olanA400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararını, 07 Ocak 2011 tarihinde imzalanmış olan 1 Sayılı Değişiklik ve 27 Mart 2015 tarihinde imzalanmış olan 2 Sayılı Değişikliği göz önünde bulundurarak,

- Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Savunma Bakanlığı arasında, kapsamında Belçika Krallığının Lüksemburg Büyük Dükalığı adına sürümün ardından sekiz uçaktan birini satın alacağı düzenlemelerin yapılmış olduğu hususunun Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı tarafından bildirilmesinden sonra,

- 5 Mart 2010 tarihinde kendi ilgili Dışişleri Bakanları tarafından Berlin'de imzalanmış olan Katılımcı Devletler arasındaki anlaşmayı göz önünde bulundurarak,

Belçika Katılımcı Devleti hususunda mali taahhüt karşılıklarını artırmak için OCCAR Sözleşmesinin tatbik edilmesinde A400M Program Kurulu Program kararını aşağıdaki şekildedeğiştirmeye karar vermişlerdir:

Kısım 1 Değişiklikler

1.1. Kısım 7 : Mali Taahhütler

1.1.1. Azami mali taahhütlere ilişkin bent 7.1 içindeki tabloda,

Belçika Krallığı	891

ifadesini

Belçika Krallığı	1032

ifadesi ile değiştiriniz.

Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza

2.1. İşbu Değişiklik, tüm Katılımcı Devletler tarafından en son imzayı takiben yürürlüğe girecektir.

2.2. A400M Program Kurulu Kararının işbu Değişiklik ile tadil edilmemiş ya da değiştirilmemiş olan tüm hükümleri yürürlükte kalmaya devam edecektir. Özellikle de, Belçika Katılımcı Devleti dışındaki diğer Katılımcı Devletlere ilişkin Azami Mali Taahhüt değiştirilmemiştir.

2.3. İşbu Değişiklik tek bir asıl nüsha olarak İngilizce lisanında imzalanmıştır.

A400M PB Belçika Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

A400M PB Fransa Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

A400M PB Almanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

A400M PB İspanya Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

A400M PB Türkiye Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

A400M PB Birleşik Krallık Temsilcisi
(İmza) (Adı ve Soyadı - Unvanı) (Tarih ve Yer)
....

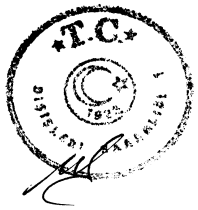

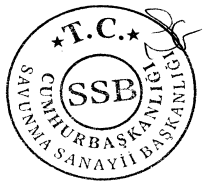

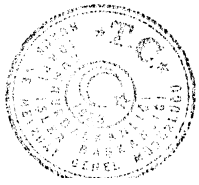

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	5

SIRA SAYISI: 289

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/3670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/3670 Esas Numaralı Teklifin**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Genel Gerekçesi 4
- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6
- **Muhalefet Şerhi** 8
- **Teklif Metni** 9
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 9
- **Değişiklik Metni** 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 825137 evrak numaralı A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik"in 17 Aralık 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop

Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3670)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti adına 18/4/2003 tarihinde imzalanan A400M Uçağının Geliştirilmesi, Üretimi ve Başlangıç Desteğine İlişkin Tek Aşamalı Bir Programda İşbirliği Konusunda Mutabakat Muhtırası ve 27/5/2003 tarihinde imzalanan A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararının onaylanması 28/10/2005 tarihli ve 5421 sayılı Kanunla uygun bulunmuş ve bahse konu Mutabakat Muhtırası ile A400M Program Üst Kurulu Kararı 20/12/2010 tarihli ve 2010/1198 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanmıştır.

Mezkûr Mutabakat Muhtırası ile katılımcı ülkeler adına Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütüne (OCCAR) A400M Uçağı ile ilgili idari ve mali hususlarda karar alma ve yönetme yetkisi verilmiştir. Katılımcı ülkelerin bütçe artırım talepleri OCCAR tarafından değerlendirilerek Programla ilgili metinlerde değişiklik yapılabilmektedir.

Program kapsamında, uçak ve motor ile ilgili uzun dönem lojistik ihtiyaçlar detaylandırılmış ve ihtiyaçlar doğrultusunda katılımcı ülkeler tarafından ilgili metinlerde güncelleme yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu çerçevede, Almanya ve Belçika'nın mali taahhüt karşılıklarının artırılmasına ilişkin olarak A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik" Türkiye Cumhuriyeti adına 27/11/2020 tarihinde imzalanmıştır.

Almanya ve Belçika'nın mali taahhütlerine yönelik artırımları içeren ve Ülkemize herhangi bir ilave yükümlülük getirmeyen "4 Sayılı Değişiklik"in onaylanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-22210 *3 Haziran 2021*

Konu: A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişiklik

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik" metnini, 17 Aralık 2020 tarihinden geçerli olmak üzere onaylanmasının uygun bulunmasını teminen Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu *17/12/2021*

Esas No: 2/3670

Karar No: 185

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 4/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik" metni, 11/6/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 15/6/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Milli Savunma ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilen 2/3670 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 30/11/2021 tarihli 31'inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Savunma Sanayii Başkanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile A400M Uçağı'nın geliştirilmesi ve üretilmesiyle ilgili A400M Program Üst Kurulu Kararına yönelik, Almanya ve Belçika'nın mali taahhütlerini artıran değişikliğin onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yavuz Selim Kıran tarafından;

A400M programının hukuki temelini 2003 tarihli Mutabakat Muhtırası ve Program Üst Kurulu Kararı'nın oluşturduğu, üst kurul kararının 7'nci maddesinin her bir program üyesinin yapacağı azami mali taahhüt miktarlarını belirlediği, bugün ele aldığımız 1, 2, 3 ve 4 sayılı değişiklik metinlerinin bu maddeye ilişkin olduğu,

Fransa'nın mali katkı taahhüdünü arttırdığı 1 ve 2 sayılı değişikliklerin 2011 ve 2014'te, Belçika'nın mali katkı taahhüdünü arttırdığı 3 sayılı değişikliğin ise 2018'de imzalandığı,

2020'de imzalanan 4 sayılı değişiklikle A400M Program Üst Kurulu Kararı'nın 7'nci maddesindeki mali taahhütlere bir değişiklik daha getirildiği, Belçika ve Almanya'nın mali katkı taahhütlerini artırdığı,

Bu değişiklik metinlerinin onaylanmasının taahhütte bulunan ülkelere bütçe artırma sorumluluğu yüklediği, ülkemize ilave yükümlülük getirmediği,

TBMM'nin anlaşmaları onaylama yetkisine dair değerlendirmenin diğer ülkelerden farklı olduğu, 2003 tarihli Mutabakat Muhtırası ve Program Üst Kurulu Kararı kanunla uygun bulunduğu için bu metinlerde yapılan değişikliklerin onaylanmasının da Meclisimizin takdirinde olduğunun değerlendirildiği,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin başlığı ve 1'inci maddesi, kanun yapım tekniğine uygunluk sağlanmasını teminen kabul edilen önerge doğrultusunda ibare değişikliği yapılarak; 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasını müteakip Teklifin tümü oy çokluğuyla kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey ve İstanbul Milletvekili Hasan Turan, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Kâtip	Üye
Akif Çağatay Kılıç	*Ceyda Bölünmez Çankırı*	*Asuman Erdoğan*
İstanbul	İzmir	Ankara
Üye	Üye	Üye
Aydın Adnan Sezgin	*Mustafa Canbey*	*Atilla Ödünç*
Aydın	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Utku Çakırözer	*Derya Bakbak*	*Ahmet Hamdi Çamlı*
Eskişehir	Gaziantep	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ahmet Ünal Çeviköz	*Zafer Sırakaya*	*Hasan Turan*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
Niyazi Güneş	*İsmail Özdemir*	*Gülüstan Kılıç Koçyiğit*
Karabük	Kayseri	Muş
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)

MUHALEFET ŞERHİ

Komisyonumuzun uluslararası anlaşmaların uygun bulunmasına ilişkin aşağıda Esas numarası yazılı kanun teklifine dair muhalefet şerhimizi bilgilerinize sunarız.

2/3670: Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; "A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair 4 Sayılı Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifine dair muhalefet şerhimizdir.

Airbus 400M Atlas uçağı, Avrupa ülkeleri ordularını havadan taşımasını karşılamak amacıyla Avrupa Havacılık Kurumu EADS'a bağlı Airbus Military tarafından tasarlanmıştır. Birim maliyetinin 152,4 milyon Avro olduğu uçağın ana kullanıcıları Fransa, Türkiye, Almanya, İspanya, Birleşik Krallık ve Lüksemburg'tur. Şu ana kadar 10 sipariş veren Türkiye'ye 9 uçak teslim edilmiştir. Son uçağın da 2022 yılında teslim edileceği taahhüt edilmiştir.

Uçağın ilk projelendirmesi 1982 yılında yapılsa da birçok sebepten dolayı ilk üretimi 2007 yılında yapılmıştır. Türkiye'ye teslim edilmek üzere üretilen bir uçak ise 2015 yılında İspanya'da düşmüş ve 4 kişi kazada hayatını kaybetmişti. Uçağın askeri amaçla üretilmesini bir yana bıraktığımızda, projelendirme ve üretim maliyetleri ortak ülkeler için gün geçtikçe daha da artmaktadır. Anlaşmada bahsi geçen değişikliklerde Almanya ve Belçika'nın mali yükümlülüklerinin arttırılacağı ve buna karşı Türkiye'nin yükümlülüklerinde bir değişiklik olmayacağı taahhüt edilse de Türkiye'nin askeri ve savunma sanayisine ayırdığı bütçe göz önünde bulundurulduğunda gün geçtikçe yoksullaşan halkın vergisini savunma ve savaş bütçesine ayrılmasının yanlış bir politika olduğunu düşünmekteyiz. Bu anlaşmanın bütününe karşı çıktığımızdan ilkesel olarak anlaşma içeriğine dair değişikliğe de karşıyız. Bu sebeple söz konusu teklife **şerh düşüyoruz.**

02.12.2021

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Muş

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
A400M UÇAĞI'NIN İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 4 SAYILI DEĞİŞİKLİĞİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ	**A400M UÇAĞI'NIN İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE GELİŞTİRİLMESİ, ÜRETİMİ EVRESİ VE BAŞLANGIÇ DESTEĞİNE İLİŞKİN A400M PROGRAM ÜST KURULU KARARINA DAİR 4 SAYILI DEĞİŞİKLİK METNİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik"in 17 Aralık 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** (1) A400M Uçağı'nın İş Birliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına dair "4 Sayılı Değişiklik" metninin 17 Aralık 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere onaylanması uygun bulunmuştur.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

(Amblem-OCCAR)

A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin

A400M Program Üst Kurulu Kararı

4 SAYILI DEĞİŞİKLİK

Kısa Adı:

A400M PB Kararı 4 Sayılı Değişiklik

İşbu Çeviri İNGİLİZCE Aslından TÜRKÇE'ye Tarafımdan ve Aslına Sadık Kalınarak Yapılmıştır. Yeminli Mütercim - Tercüman

NET TRANSLATION SERVICES
www.nettercume.com.tr
Cumhuriyet Cd. 26/6 Kızılay/ANK.

İçindekiler Tablosu

Önsöz
…….
Kısım 1 Değişiklikler……..……
Kısım 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza ……

T.C. SSB CUMHURBAŞKANLIĞI SAVUNMA SANAYİİ BAŞKANLIĞI

İşbu Çeviri İNGİLİZCE Aslından TÜRKÇE ve Tarafımdan ve Aslına Sadık Kalınarak Yapılmıştır.
Yeminli Mütercim - Tercüman

Önsöz

22 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan A400M Uçağının geliştirme üretimi ve ilk desteğine ilişkin tek fazlı bir programa yönelik işbirlikleri hususundaki mutabakat zaptını kaydeden,

ve A400M programının yönetiminin OCCAR-EA'ya devredilmesine ilişkin olarak 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan OCCAR BoS kararına uyarak,

Belçika Katılımcı Devlet temsilcisi,

Fransa Katılımcı Devlet temsilcisi,

Almanya Katılımcı Devlet temsilcisi,

İngiltere Katılımcı Devlet temsilcisi,

Türkiye Katılımcı Devlet temsilcisi,

İspanya Katılımcı Devlet temsilcisi,

ki bunların hepsi bundan böyle A400M Program Kurulu olarak anılmıştır

- Belçika Krallığı, Fransa Cumhuriyeti, Almanya Federal Cumhuriyeti, İspanya Krallığı, Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığının ki bunların hepsi bundan böyle münferit olarak Belçika Katılımcı Devleti, Fransa Katılımcı Devleti, Almanya Katılımcı Devleti, İspanya Katılımcı Devleti, Türk Katılımcı Devleti, İngiliz Katılımcı Devleti ve toplu olarak da "Katılımcı Devletler" olarak anılmıştır, A400M Programına iştirak ettiklerini

- 9 Eylül 1998 tarihinde Farnborough'da imzalanmış olan ve 28 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe giren Ortak Silahlanma İşbirliği Örgütünün (OCCAR) kurulmasına dair Sözleşmeyi

kayda alarak,

- 27 Mayıs 2003 tarihinde imzalanmış olan A400M Uçağı'nın İşbirliği İçinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararını, 07 Ocak 2011 tarihinde imzalanmış olan 1 Sayılı Değişiklik, 27 Mart 2015 tarihinde imzalanmış olan 2 Sayılı Değişiklik ve 20 Şubat 2018 tarih imzalanmış olan 3 Sayılı Değişikliği göz önünde bulundurarak,

- Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı ve Lüksemburg Büyük Dükalığı Savunma Bakanlığı arasında, kapsamında Belçika Krallığının Lüksemburg Büyük Dükalığı adına sürümün ardından sekiz uçaktan birini satın alacağı düzenlemelerin yapılmış olduğu hususunun Belçika Krallığı Savunma Bakanlığı tarafından bildirilmesinden sonra,

- 5 Mart 2010 tarihinde kendi ilgili Dışişleri Bakanları tarafından Berlin'de imzalanmış olan Katılımcı Devletler arasındaki anlaşmayı göz önünde bulundurarak,

Belçika Katılımcı Devleti ve Alman Katılımcı Devletinin mali taahhüt karşılıklarını artırmak için OCCAR Sözleşmesinin tatbik edilmesinde A400M Program Kurulu Program Kararını aşağıdaki şekilde değiştirmeye karar vermişlerdir:

İşbu Çeviri İNGİLİZCE Aslından TÜRKÇE'ye Tarafımdan ve Aslına Sadık Kalınarak Yapılmıştır. Yeminli Mütercim Tercüman

Kısım 1 Değişiklikler

1.1 Kısım 7 : Mali Taahhütler

1.1.1 Azami mali taahhütlere ilişkin bent 7.1 içindeki tabloda,

Belçika Krallığı	1032

ifadesini

Belçika Krallığı	1099

ifadesi ile değiştiriniz.

1.1.2 Azami mali taahhütlere ilişkin bent 7.1 içindeki tabloda,

Almanya Federal Cumhuriyeti	6210

ifadesini

Almanya Federal Cumhuriyeti	6368.3

ifadesi ile değiştiriniz.

1.1.3 Tablo ve Bent 7.1 kapsamında,

"Belçika, İspanya ve Türk Katılımcı Devletleri için İşbirliği İçinde A400M Uçağı ISS Faaliyetlerine ilişkin Program Üst Kurulu Kararının Bölüm 10.2.1'ine göre, yukarıda zikredilen Mali Taahhütler, A400M Uçağı ISS Faaliyetlerine ilişkin Program Üst Kurulu Kararının güncellenen Ek-1'i aksini yansıtana dek Azami İşletme Mali Taahhüdü kapsayacaktır."

Bölüm 2 Geçerlilik Tarihi, Lisan ve İmza

2.1 Türk Katılımcı Devleti istisna olmak üzere işbu A400M PB Kararı 4 Sayılı Değişiklik, imzacı Katılımcı Devletler arasında yürürlüğe girecek olup beşinci Katılımcı Devletin imza tarihi itibarı ile yürürlüğe girecektir. Türk Katılımcı Devleti için işbu A400M PB Karar 4 Sayılı Değişikliğin son olarak imza altına alındığı tarih itibarı ile ve iç sürecin tamamlanmış olduğunun tüm Katılımcı Devletlere yazılı olarak tebliğ edilmesiyle yürürlüğe girecektir.

2.2 A400M Program Kurulu Kararının işbu Değişiklik ile tadil edilmemiş ya da değiştirilmemiş olan tüm hükümleri yürürlükte kalmaya devam edecektir. Özellikle de, Belçika Katılımcı Devleti ve Alman Katılımcı Devleti hariç olmak üzere diğer Katılımcı Devletlere ilişkin Azami Mali Taahhüt değiştirilmemiştir.

2.3 İşbu Değişiklik tek bir asıl nüsha olarak İngilizce lisanında imzalanmıştır.

İşbu Çeviri İNGİLİZCE Aslından TÜRKÇE ve Tarafımdan ve Aslına Sadık Kalınarak Yapılmıştır. Yeminli Mütercim Tercüman

A400M PB Belçika Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

A400M PB Fransa Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

A400M PB Almanya Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

A400M PB İspanya Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

A400M PB Türkiye Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

A400M PB Birleşik Krallık Temsilcisi

(İmza)	(Adı ve Soyadı - Unvan)	(Tarih ve Yer)
.....	.....	.....

İşbu Çeviri İNGİLİZCE Aslından TÜRKÇE'ye Tarafımdan ve Aslına Sadık Kalınarak Yapılmıştır.
Yeminli Mütercim - Tercüman

İşbu Çevirinin Dairemizde Kimliği Saklı Yeminli Tercümanımız Bektaş TÜMOK Tarafından İNGİLİZCE'den TÜRKÇE'ye Yapılmış Olduğunu Onaylıyorum.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ	YASAMA YILI
27	4

SIRA SAYISI: 241

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **2/2704 Esas Numaralı Teklifin**

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4

- Genel Gerekçesi 4

- **Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi** 5

- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 6

- **Muhalefet Şerhi** 10

- **Teklif Metni** 11

- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 11

- **Anlaşma Metni** 12

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 629256 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2704)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Türkiye ile Macaristan arasındaki karayolu taşımacılık faaliyetleri, 14 Eylül 1968 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma" ve bu Anlaşmanın değiştirilmesini teminen 21 Haziran 1976 tarihinde imzalanan "Uluslararası Karayolu Nakliyatına İlişkin Anlaşmayı Tadil Anlaşması" çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu Anlaşma uyarınca karayolu taşımaları geçiş belgesi sistemine tabidir.

16-17 Nisan 2019 tarihlerinde Budapeşte'de yapılan Türkiye-Macaristan Kara Ulaştırması Karma Komisyon Toplantısında 1968 tarihli Anlaşmanın güncellenmesi hususunda mutabık kalınmıştır.

7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma" ile 1968 tarihli Anlaşmanın adının ve metninde yer alan bazı terimler ve ifadelerin güncellenmesi amaçlanmaktadır. 2019 tarihli Anlaşma içerik bakımından 1968 tarihli Anlaşmadan esaslı bir farklılık ihtiva etmemektedir.

T.C.
Cumhurbaşkanlığı
Sayı: 90666677-599-10479 *3 Mart 2020*
Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu *14/12/2020*
Esas No: 2/2704
Karar No: 161

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 4/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma", 10/3/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi" olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 13/3/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilen 2/2704 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27'nci Yasama Dönemi 25/11/2020 tarihli 24'üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti arasında karayolu taşımacılık faaliyetlerine ilişkin olarak imzalanan 14 Eylül 1968 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Halk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma'nın adının ve metninde yer alan bazı terim ve ifadelerin güncellenmesini öngören Anlaşma'nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Türkiye-Macaristan ilişkilerinin 2013 yılından itibaren yüksek düzeyli stratejik iş birliği düzeyinde yürütüldüğü, Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinin 4'üncü toplantısının 2019 yılında Budapeşte'de yapıldığı,

Macaristan'ın başta AB olmak üzere Avrupa ve diğer uluslararası platformlarda ülkemizle yakın dayanışma içindeki bir ülke olduğu,

Macaristan ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin her geçen gün arttığı, güncel ikili ticaret hacmimizin 3 milyar olduğu, bunun 6 milyara çıkarılmasının hedeflendiği,

Salgın döneminde karşılıklı olarak maske ve ilaç hammaddelerinin tedarik edildiği,

Macaristan'daki Türk yatırımlarının Merkez Bankası verilerine göre bugün itibarıyla 84 milyon ABD doları olmakla birlikte üçüncü ülkeler üzerinden giden yatırımlar ve Macaristan'da yerleşik Türk vatandaşlarının yatırımları da dikkate alındığında 600 milyon dolar civarında olduğu,

Türkiye-Macaristan Karma Ekonomik Komisyon (KEK) toplantısının 8 Aralık 2020 tarihinde yapılmasının planlandığı,

Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma'nın son Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyinde imzalanan anlaşmalardan biri olduğu ve Macar tarafınca Nisan 2020'de onay sürecinin tamamlandığı,

Söz konusu Anlaşma'nm KEK toplantısından önce imzalanmış olmasının Macar tarafıyla yapılacak müzakerelerde ülkemizin elini güçlendireceği,

Macaristan'ın ülkemizle Batı Avrupa ülkeleri arasındaki geçiş yolları üzerinde bulunan, kara ulaştırması açısından önemli bir ülke olduğu,

Anlaşma'nın esasen mevcut 1968 ve 1976 tarihli anlaşmaların yenilenerek günümüz koşullarına uygun ve standart bir metin hâline getirilmesini amaçladığı,

Bu çerçevede Anlaşma'nın metninin günümüz Türkçesi ve terminolojisi kullanılarak yeniden düzenlendiği, tanımlar kısmına güncel ve standart açıklamalar eklendiği, yine Anlaşma'nın yeni uluslararası anlaşmalara da atıflarda bulunduğu,

Anlaşma'da "Macaristan Cumhuriyeti" ifadesi yerine ülkenin "Macaristan" şeklindeki yeni adının kullanıldığı,

Önceki anlaşmalar sadece İngilizce dilinde imzalanmışken bu Anlaşma'nın Türkçe, Macarca ve İngilizce olarak üç dilde imzalandığı,

Anlaşma'nın bu alandaki temel, güncel hukuki dayanağı oluşturacağı,

Ulaştırmanın Macaristan ile ekonomik ilişkilerimizde, bu ülkenin nakliyecilerimize uyguladığı geçiş belgesi kotası nedeniyle, tek pürüzlü alan olduğu, bu Anlaşma'nın geçiş belgesi kotası sorununun çözümüne doğrudan bir etkisi olmayacak ise de Macar tarafının bu konudaki müzakerelerde öne sürdüğü bir husus olarak ortaya çıktığı,

Ticaret açısından Almanya'ya transit geçişte Macaristan üzerinden geçiş belgelerinin ülkemiz için çok değerli olduğu, bu şartı koymalarının da orada elimizi güçsüzleştirdiği,

Anlaşma'nın ivedilikle kanunlaşmasının geçiş belgesi kotalarının artırılması yönünde katkı sağlayacağı,

ifade edilmiş,

Komisyon üyeleri tarafından,

Macaristan'ın ülkemize uyguladığı tır geçiş kotasının tüm Avrupa'ya yapacağımız ihracat için aylık yaklaşık 3 bin tıra denk geldiği, Macaristan'ın her yıl bu kotayı düşürdüğü, şu an ülkemizin minimum 100 bin tıra ihtiyacının olduğu, aylık kotanın ilk birkaç günde bittiği ve sonrasında ihracatçıların on-on beş gün sınırda beklemek zorunda kaldıkları ifade edilerek Macaristan'la bu sorunun çözümü noktasında neler yapıldığı,

Macaristan'dan geçiş sırasında kotaların aşılması hâlinde keyfi olarak talep edildiği anlaşılan yüksek ücretleri belirli bir tarifeye oturtma yönünde bir girişimin mevcut olup olmadığı,

konularında yöneltilen sorulara cevaben,

Dışişleri Bakan Yardımcısı Faruk Kaymakçı tarafından;

Geçiş kotasının Macaristan'la sürekli gündemimizde olan bir konu olduğu, yıllık 40 bin kotanın ücretsiz geçiş imkânı sağladığı, bunun üstündekilerin ücrete tabi olduğu,

Macaristan'ın tır sürücülerimize belli bir dönem "ticaret dışı engel" denilebilecek bir vergi uyguladığı, konunun ülkemiz tarafından Avrupa Birliği Adalet Divanına götürüldüğü ve davanın kazanıldığı, sonrasında Macaristan'ın daha korumacı bir politikaya büründüğü ve kotalarda elini güçlendirme çabalarını sürdürdüğü,

Karşılıklılık ilkesi yönünden de kendilerince sağlanan imkânların daha fazla olduğu gerekçesiyle Macaristan'ın bu defa farklı talepler ortaya koyduğu, örneğin Türkiye toprakları üzerinden geçecek Macar tırları için yakıtta vergi alınmamasını istedikleri, böyle bir istisnayı getirmemizin ise mümkün olmadığı,

2020 yılı için toplamda 40 bin geçiş belgemizin olduğu, en son tırlarımızın sınırda beklemek zorunda kaldığı, yapılan müzakereler sonucu 2.200 ilave belge alındığı,

Bu belge sayılarının Kara Ulaştırma Karma Komisyonu toplantılarında yapılan müzakerelerle belirlendiği, bu toplantılardan birinin de bugün, şu anda devam ettiği,

Macaristan'ın henüz bu Anlaşma dahi onaylanmamışken sürekli geçiş belgesi sayısının artırılması talebini kabul etmediği,

12 Mart 2020 tarihi itibarıyla Macaristan'ın Anlaşma onayını Resmî Gazete'de yayımladığının bilindiği,

Öte yandan, yine tır sürücülerimizin son dönemde pandemiyle bağlantılı olarak karşılaştıkları vize sorunları konusunda da hem tüm Avrupa Birliği ülkeleri hem de Avrupa Birliği Ulaştırma Genel Müdürlüğü nezdinde girişimlerde bulunulduğu,

Yine gerek kotaların artırılması gerekse Türk tırlarına uygulanan ayrımcı politikaların durdurulması amacıyla girişimlerde bulunulduğu ancak ulaştırma konusunun büyük ölçüde ülkelerin uhdesinde olduğu, Avrupa Birliğinin konuyu üye ülkelere havale ettiği, bu ülkelerle geliştirilen iyi ilişkiler çerçevesinde bu tür engellerin aşılmaya çalışıldığı,

Türkiye ile Avrupa Birliği arasında, Rumlar ve Yunanlılar 15 Temmuz 2019 kararını aldırana kadar Türkiye-AB Yüksek Düzeyli Ulaştırma Diyalogu toplantılarının yapıldığı, bu toplantılarda tarafımızca ülkemiz Gümrük Birliği üyesi olmasına rağmen burada asimetrik bir ilişki mevcut olduğunun ısrarla dile getirildiği ve AB'den konu hakkında destek istendiği.

Dönemin Ulaştırma Komiseri Bulc tarafından ayrımcılık uygulanmaması hususunda üye ülkelere mektup da gönderildiği ancak konunun daha ziyade ulusal yetki alanında olduğu,

Macaristan'ın da ülkemizle iyi ilişkileri olmasına rağmen kendi tır filosunu, kendi sürücülerini korumak istediği,

Avusturya'da da benzer bir sorunla karşılaşıldığı, Avusturya'nın tır sürücülerimizin kara yolunu kullanmamasını teşvik ettiği, ülke içerisinde bir trene binip öbür tarafta inmelerini önerdiği, konu yargıya intikal ettiğinde Avrupa Birliği Adalet Divanının Avusturya'nın böyle bir hakka sahip olduğuna hükmettiği,

Anılan davada AB, Mahkeme'ye Türk sürücülerine serbest dolaşım imkânı sağlandığı şeklinde bilgi sunduğu için oradan sonuç alınamadığı ancak Macaristan'a karşı açtığımız davada Avrupa Komisyonunun Türk tırlarına ve sürücülerine ilave bir vergi getirilemeyeceğini, uygulamanın Gümrük Birliğinin ruhuna aykırı olduğunu belirttiği ve davanın ülkemizce kazanıldığı,

Sonuç itibarıyla konunun ülkelerin elinde tuttuğu ulusal bir araç olduğu ve ilişkilerimizin düzeyine göre bunu dengelememizin gerektiği,

Konunun Yüksek Düzeyli Stratejik İşbirliği Konseyi, bakanlar arası görüşmeler, KEK toplantıları ve Karma Ulaştırma Komisyonu toplantıları olmak üzere en üst düzeyde takip edildiği ve ülkemiz için en fazla imkânın sağlanmaya çalışıldığı,

Türkiye Avrupa Birliğine üye olduğu zaman bu gibi sorunların da gündemden düşmüş olacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Akif Çağatay Kılıç	*Ahmet Berat Çonkar*	*Ceyda Bölünmez Çankırı*
İstanbul	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
Asuman Erdoğan	*Mustafa Canbey*	*Ahmet Kamil Erozan*
Ankara	Balıkesir	Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
Atilla Ödünç	*Hişyar Özsoy*	*Utku Çakırözer*
Bursa	Diyarbakır	Eskişehir
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Muhalefet şerhim ektedir)	
Üye	Üye	Üye
Derya Bakbak	*Mehmet Güzelmansur*	*Aziz Babuşcu*
Gaziantep	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
Ahmet Hamdi Çamlı	*Ahmet Ünal Çeviköz*	*Zafer Sırakaya*
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
Hasan Turan	*Niyazi Güneş*	*İsmail Özdemir*
İstanbul	Karabük	Kayseri
	(Bu raporun özel sözcüsü)	

MUHALEFET ŞERHİ

TBMM DIŞİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

2/2704 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi İle ilgili muhalefet şerhim aşağıdaki gibidir.

Bilgilerinize sunarım.

2/2704 Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi Esas: Dışişleri Komisyonu, Tali: Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

2010 yılından itibaren Macaristan Başbakanı olarak görev yapan Viktor Mihayl Orban, bugün Avrupa'da popülist ve aşırı sağın önde gelen isimlerindendir. 2004 yılında AB'ye üye olan Macaristan, demokrasi ve insan hakları gibi temel alanlarda önemli ilerlemeler sağlarken Orban'ın başbakanlığı süresi boyunca bu alanlarda ciddi anlamda gerilemeler yaşanmıştır. Orban'ın başbakanlığı döneminde çok sayıda gazeteci tehdit edilmiş ve işlerinden edilmişti. Son olarak 2020 yazında Macaristan'ın en büyük muhalif gazetesi Index'in genel yayın yönetmeninin görevden alınmasıyla birlikte 80 gazeteci bu durumu protesto etmek için istifa etmiş ve binlerce kişi Budapeşte'de 'özgür basın' ve 'bağımsız medya' pankartları açarak Orban yönetimini protesto etmişti. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün 2020 yılı raporunda da Macaristan'da medya mensuplarına yönelik tehlikenin arttığına dikkat çekmiştir.

21. yüzyılda insanlığın en büyük krizlerinden biri mülteci sorunudur. Afganistan, Irak, Suriye, Somali ve Libya gibi bir çok çatışma bölgesinden kaçıp güvenli bölgelere geçmek isteyen mültecikerin temel geçiş noktalarından biri de Macaristan'dır. Fakat Macaristan'deki mevcut hükümet, mülteci ve sığınmacı haklarını garanti altına alan bütün yasaları yok sayarak on binlerce mülteciyi sınır dışı etmeye devam etmektedir.BM İnsan Hakları Komiserliği Macaristan Sözcüsü Erno Simon, Orban'ın bu mülteci politikasının hem Avrupa hem de Uluslararası hukuku çiğnediğini defalarca söylemiştir. Buna ek olarak AİHM, Macaristan'ı hukuk dışı bir şekilde mültecileri sınır dışı ettiği için tazminata mahkûm etmiştir.

Bu sebeple demokrasinin temelini oluşturan basın ve ifade özgürlüğüne karşı saldırılarını arttırarak devam eden Orban hükümetiyle ekonomik, askeri ve siyasi anlaşmalar yapmak Orban'ın bütün hukuk dışı uygulamalarına göz yummak demektir. Bu sebeple bu anlaşmaya ***şerh düşüyoruz.***

Hişyar Özsoy
Diyarbakır

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN TEKLİFİ	DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN
TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MACARİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA YOLCU VE EŞYANIN KARAYOLU İLE ULUSLARARASI TAŞINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ	**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE MACARİSTAN HÜKÜMETİ ARASINDA YOLCU VE EŞYANIN KARAYOLU İLE ULUSLARARASI TAŞINMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**
MADDE 1- (1) 7 Kasım 2019 tarihinde Budapeşte'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.	**MADDE 1-** Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	**MADDE 2-** Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.	**MADDE 3-** Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile
Macaristan Hükümeti arasında
Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile
Uluslararası Taşınmasına İlişkin
ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti (bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır);

İki ülke arasında karayoluyla gerçekleştirilen yolcu ve eşya taşımacılığının ve transit trafiğin; karşılıklılık, işbirliği ve ortak menfaatler temelinde düzenlenmesi ve geliştirilmesi arzusu ile,

Aşağıda belirtilen konularda anlaşmıştır:

I. BAŞLANGIÇ HÜKÜMLERİ

Madde 1

(1) Bu Anlaşma, transit olarak veya iki ülke arasında ya da bir üçüncü ülkeye/üçüncü ülkeden; Akit Taraf ülkelerinden birinin topraklarında kayıtlı otobüs ile uluslararası yolcu taşımacılığı ve Akit Taraf ülkelerinden birinin topraklarında kayıtlı taşıt ile eşya taşımacılığı faaliyetlerinde uygulanır.

(2) Bu Anlaşma, Akit Tarafların diğer uluslararası anlaşmalardan doğan hak ve yükümlülüklerini etkilemez. Bu Anlaşma, Macaristan'ın bir Avrupa Birliği Üyesi Ülke olarak yükümlülüklerine halel getirmez ve söz konusu yükümlülüklere tabidir. Dolayısıyla, işbu Anlaşmanın hükümlerinin tümüne veya bir kısmına; bunları geçersiz kılmak, değiştirmek veya Macaristan'ın Avrupa Birliği'ne Giriş Anlaşması, Avrupa Birliği'ni kuran Anlaşmalar ile Avrupa Birliği'nin birincil ve ikincil kanunlarından doğan sorumluluklarını başka şekilde etkilemek amacıyla başvurulamaz veya yorumlanamaz.

Madde 2

Bu Anlaşma'da aşağıdaki terimler şu anlamları ifade eder:
(1) "taşımacı":
Türkiye Cumhuriyeti'nin veya Macaristan'ın ilgili ulusal mevzuatına uygun olarak, kendi hesabına veya ücret karşılığı olarak; uluslararası karayoluyla yolcu ve/veya eşya taşımacılığı yapmaya yetkili kişi;
(2) "otobüs":
Yolcu taşıyan ve mekanik olarak yürütülen, Akit Tarafların teknik şartlarına uygun, 9'dan (sürücü dahil) fazla kişi ve bagaj için römork taşımaya uygun karayolu aracı;

(3) "motorlu taşıt":
Akit Taraflardan birinin topraklarında kayıtlı olan, Akit Tarafların teknik şartlarına uygun, eşya taşımacılığına uygun, refakatindeki römork veya yarı-römorku kapsayan taşımacının mülkiyeti olarak veya kiralama veya leasing sözleşmesi ile çalıştırdığı, mekanik olarak yürütülen karayolu aracı;
(4.1) "ikili taşımacılık":
Dolu veya boş taşıtlarla Akit Taraflardan birinin topraklarında başlayıp, diğer Akit Taraf topraklarında son bulan taşımacılık faaliyeti;
(4.2) "transit taşımacılık":
Akit Taraflardan birinde kayıtlı taşıtlarla yükleme/boşaltma olmaksızın diğer Akit Taraf toprakları üzerinden geçerek yapılan taşımacılık faaliyeti;
(4.3) "üçüncü ülke taşımacılığı":
Akit Taraflardan birinin topraklarında yerleşik bulunan bir taşımacının, yerleşik olmadığı üçüncü bir ülkenin topraklarından diğer Akit Taraf topraklarına yaptığı taşıma, veya diğer Akit Taraf topraklarında yerleşik olan taşımacının, Akit Taraflardan birinin topraklarından yerleşik olmadığı bir üçüncü ülke topraklarına yaptığı taşıma;
(5) "kabotaj":
Yolcuların veya eşyanın bir Akit Taraf topraklarında kayıtlı otobüs veya taşıt tarafından, diğer Akit Taraf toprakları içinde bulunan kalkış noktası ile varış noktası arasında taşınması;
(6) "otobüs ile transit yolcu taşımacılığı":
Bir Akit Taraf topraklarında kayıtlı otobüs ile, yolcuların indirme/bindirme yapılmaksızın diğer Akit Taraf toprakları üzerinden taşınması;
(7) "düzenli yolcu taşımacılığı":
Yolcuların; yalnızca önceden belirlenmiş duraklarda inebildiği veya binebildiği şekilde, belirli sıklıkta, önceden belirlenmiş güzergahta ve verilen zaman çizelgesi ile ücret tarifesine göre herhangi bir Akit Tarafta kayıtlı otobüsle taşınması;
(8) "arızi yolcu taşımacılığı":
'Düzenli yolcu taşımacılığı' kategorisine girmeyen yolcuların herhangi bir Akit Tarafta kayıtlı otobüsle taşınması.

II. YOLCU TAŞIMACILIĞI

Madde 3

(1) Düzenli yolcu taşımacılığı servisleri; kalkış, varış ve transit ülkesinin yetkili makamları tarafından verilen izin belgesi sistemine tabidir.

(2) Bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen izin belgesi başvurusu, taşımacının yerleşik olduğu ülkenin yetkili makamlarına yapılmalıdır. Eğer yerleşik olunan ülkenin yetkili makamları başvuruyu onaylarsa, izin belgesi ev sahibi ülkenin yetkili makamlarına iletilir.

İzin belgelerine yönelik başvuru aşağıdaki bilgileri içerir:

(2.1) başvuru sahibi taşımacının adı ve soyadı veya taşımacı firmanın adı ve merkezi,
(2.2) taşıma türü,
(2.3) izin belgesinin geçerlilik süresi,
(2.4) faaliyet süresi ve öngörülen sefer sıklığı,
(2.5) kesin güzergah, duraklar (yolcu indirme ve bindirme durakları, dinlenme yerleri, sınır geçiş noktaları),
(2.6) kilometre bazında güzergah uzunluğu: varış yeri ve dönüş arası,
(2.7) günlük güzergah uzunluğu,
(2.8) sürücülerin sürüş ve dinlenme süreleri,
(2.9) otobüslerin zaman çizelgesi,
(2.10) yolcu taşımacılığı ücretleri (tarife çizelgesi) ve seyahat koşulları.

Akit Taraf topraklarındaki düzenli transit yolcu taşımacılığı için izin belgeleri, toprakları transit taşımacılık için kullanılan Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilir.

Düzenli transit yolcu taşımacılığına yönelik izin belgesi başvurusu, bu Maddenin bu paragrafının (2.1), (2.2), (2.3), (2.5) ve (2.9) sayılı alt paragraflarında sıralanan bilgiler ile taşıma faaliyetinin gerçekleştiği ülkelerden alınan izin belgelerinin örneklerini içerir.

(3) İzin belgesi, Akit Tarafların yetkili makamlarının ortak kararıyla verilir.

Bir izin belgesinin verilmesi veya reddi kararı, beklenmedik koşullar olmaması halinde, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından, izin belgesi başvurusunun yerleşik bulunan ülkenin yetkili makamlarından alındığı günden itibaren 90 gün içerisinde verilir.

Beklenmedik koşullar olması durumunda, söz konusu son başvuru tarihi değiştirilebilir ve bu konuda yetkili makamlar birbirlerini bilgilendirir.

Bu Maddenin birinci paragrafında belirtilen izin belgesi en fazla beş yıl süreyle geçerlidir. Düzenli yolcu taşımacılığı faaliyetinin gerçekleştirilmesine ilişkin çalışma koşullarını düzenler.

(4) Çalışma koşullarında değişiklik ve servisin iptaline ilişkin hususlar bu Maddenin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak belirlenir.

Servis için talep olmaması halinde taşımacı, izin belgelerini veren yetkili makamlar ile müşterileri bu Anlaşmanın 12. Maddesi, 2. paragrafı uyarınca kurulan Karma Komisyon tarafınca belirlenen süre içerisinde bilgilendirerek servisi iptal edebilir.

3

Madde 4

Arızi yolcu taşımacılığı faaliyetleri, Otobüs ve Otokarla Uluslararası Arızi Yolcu Taşımacılığı Anlaşması (INTERBUS Anlaşması)'na tabidir.

Madde 5

(1) Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen taşıma izinleri kişiseldir ve başka taşımacılara devredilemez.

(2) Kabotaj hizmetleri yasaktır. Aynı taşımacı tarafından yalnızca belli bir yere götürülen bir grup yolcu için düzenlenen yerel seyahatler; kontrol dokümanında belirtilmesi halinde, kabotaj olarak addedilmez.

(3) Madde 3 ve Madde 4'te belirtilen yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunan arızalı otobüsün yerine geçen bir otobüs için izin belgesi gerekmez.

III. EŞYA TAŞIMACILIĞI

Madde 6

(1) Akit Tarafların toprakları arasında veya bu topraklar üzerinden transit olarak ve üçüncü ülkelere /ülkelerden yapılan eşya taşımacılığı, Akit Tarafların yetkili makamları tarafından verilen geçiş belgeleri kullanılarak gerçekleştirilir.

(2) Akit Tarafların yetkili kurumları geçiş belgelerinin türünü ve sayısını, basım sırasını ve kullanım süresini bu Anlaşma'ya göre kurulan Karma Komisyon yoluyla belirler.

(3) Teati yoluyla alınan geçiş belgesi, taşımacının yerleşik olduğu ülkenin yetkili makamları tarafından taşımacıya verilir. Geçiş belgesi, sadece adına belge düzenlenen taşımacı tarafından kullanılabilir, ayrıca geçiş belgesi kişiseldir ve başka taşımacılara devredilemez.

(4) Geçiş belgesi her bir motorlu taşıt için verilir, motorlu bir taşıta verilen geçiş belgesi motorlu taşıta bağlı römork veya yarı-römork için de geçerlidir. Geçiş belgesi, yüklü veya boş bir taşıtın bir gidiş ve dönüş seferi için verilir.

(5) Geçiş belgeleri, diğer Akit Taraf topraklarında taşıma faaliyeti gerçekleştirilirken taşıt içinde bulundurulur ve yetkili makamın talebi üzerine ibraz edilir.

(6) Geçiş belgeleri mevcut takvim yılında geçerlidir, ayrıca bir sonraki yılın 31 Ocak tarihine kadar kullanılabilir.

4

(7) Kabotaj taşımasına sadece ev sahibi ülkenin yetkili makamının özel yetki belgesi ile izin verilir.

Madde 7

(1) Aşağıda belirtilen taşıma faaliyetleri, Akit Taraf topraklarında geçiş belgesiz yapılabilir:
1.1. tanıtım ve eğitim amaçlı eşyaların taşınması (örneğin fuar veya sergilerde sunulmak üzere),
1.2. tiyatro, müzikal veya sinema amaçlı; spor organizasyonları, sirkler, sergiler veya fuarlar veya radyo veya televizyon yayınları veya sinema filmi yapımına yönelik ekipman ve aksesuarların taşınması; bunların yanısıra prodüksiyonla ilgili hayvanların taşınması,
1.3. hasarlı veya bozuk motorlu taşıtların dönüşü, arızalı tamirat taşıtlarının gidişi,
1.4. cenaze kalıntılarının ayaklı vazoda veya tabutlarda taşınması,
1.5. insani gönderiler ve tıbbi malzemeler,
1.6. taşınabilir mülkün yerleşme amaçlı taşınması,
1.7. posta taşımacılığı,
1.8. sanatsal eşya ve çalışmaların taşınması,
1.9. yolcu taşıyan otobüslerin römorklarındaki bagajların taşınması,
1.10. akit taraflardan birinde yerleşik taşımacılar için yurtdışından alınan otobüs veya motorlu taşıtların transit olarak ilk boş seferleri.

(2) Bu Madde'de belirtilen taşıma faaliyetlerine yönelik olarak, sürücü yukarıdaki taşıma türlerinden birinin söz konusu olduğunu açık bir biçimde gösteren tüm evrak ve belgeleri bulundurmak zorundadır.

IV. GENEL HÜKÜMLER

Madde 8

(1) Akit Tarafların taşımacıları, diğer Akit Tarafın topraklarında gerçekleştirilen yolcu veya eşya taşımacılığı faaliyeti sırasında ilgili ulusal mevzuata uymakla yükümlüdür.

(2) Bu Anlaşma'nın veya diğer Akit Tarafın ulusal mevzuatının herhangi bir hükmü, Akit Taraflardan birinde yerleşik taşımacı tarafından ihlal edilirse, hükümlerin ihlalinin gerçekleştiği Akit Tarafın yetkili makamları, kendi yasal işlemlerini yürütmenin yanısıra, taşımacının yerleşik olduğu ve kendi ulusal mevzuatı uyarınca gerekli adımları atacak olan Akit Tarafın yetkili makamlarını bilgilendirir.

(3) Akit Tarafların yetkili makamları bu Maddenin (2). paragrafı gereğince uygulanan yaptırımlar hakkında birbirlerini bilgilendirir.

Madde 9

(1) Ağırlık ve boyut sınırlarına ilişkin olarak, Akit Tarafların yetkili makamları, eşya taşımacılığı geçiş belgesi olan diğer Akit Tarafın taşıtlarına, kendi topraklarındaki taşıtlara uyguladığından daha kısıtlayıcı kurallar koymayacağını taahhüt eder.

(2) Şayet taşıtın veya yükünün ağırlık ve boyutları, diğer Akit Tarafta müsaade edilen azami sınırları aşarsa, taşıma faaliyeti gerçekleşmeden önce anılan Akit Tarafın yetkili makamlarından özel izin belgesi alınmalıdır.

(3) Diğer Akit Taraf topraklarında tehlikeli mal taşımacılığı, gerekli görülüyorsa, ulusal mevzuata uygun olarak söz konusu Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilen özel izin belgesi gerektirir.

(4) Bu Maddenin (2). ve (3). paragraflarında belirtilen özel izin belgelerine ilişkin olarak, yetkili makamlar taşıma faaliyetine sınırlamalar getirebilir veya önceden belirlenmiş taşıma güzergahının ve karayolu sınır geçişi noktasının kullanımını zorunlu tutabilir.

Madde 10

(1) Taşımacı, diğer Akit Tarafın topraklarına girerken, yetkili makamların talebi üzerine, diğer taraflara yapılan zararı karşılayan üçüncü şahıs mali sorumluluk sigortasının geçerliliğini doğrulayan dokümanları ibraz eder.

(2) Bir otobüs veya motorlu taşıt, bu Maddenin (1). paragrafında adı geçen dokümanlara sahip değilse, taşımacı diğer Akit Tarafın topraklarına girerken, ev sahibi ülkenin yürürlükteki ulusal mevzuatı uyarınca üçüncü şahıs mali sorumluluk sigortasını işletir.

Madde 11

(1) Her iki Akit Taraf da diğer Akit Taraf topraklarında kayıtlı bir taşıttan kendi toprakları dışında geçici olarak yaptığı taşıma faaliyeti için- aşağıdakiler hariç olmak üzere- ithalat veya ihracat vergisi almaz veya ücret (gümrük vergisi dahil) tahsil etmez:
a. Karayolu ağı altyapısı için alınan ücretler (karayolu ve köprü ücretleri gibi),
b. Taşıtın ağırlık, boyut veya dingil ağırlığının, yüklü veya yüksüz olarak, Akit Tarafların ulusal mevzuatında tanımlanan sınırları aşması halinde alınan ücretler.

(2) Taşıtın standart yakıt deposundaki yakıt ve yağlar ile taşıtın tamiratı için yedek parka ve aletler, ev sahibi ülkenin topraklarındaki ithal vergilerden muaftır.

(3) Bu Anlaşma kapsamında uluslararası taşımacılık faaliyetinde bulunan ve seyir sırasında arızalanan motorlu taşıtın veya otobüsün tamiri amacıyla, Akit Taraflardan birinin topraklarına geçici olarak ithal edilen yedek parçalar ve aletler, gümrük makamlarının nezareti altında taşımacının sorumluluğunda ihraç veya imha edilir.

(4) Bu Anlaşmanın Madde 1, 2. paragrafı uyarınca, bu Anlaşma kapsamındaki taşımalara ilişkin olarak; Macaristan Avrupa Birliği'nde yürürlükte olan gümrük mevzuatı ile bu mevzuatta yer alan prosedürler ve kurallar uyarınca, gümrük vergileri ve harçlarına, ithal ve ihraç kısıtlamalarına ve yasaklardan istisnalara muafiyet ve imtiyazlar verir.

Madde 12

(1) Bu Anlaşma'nın uygulanması için yetkili makamlar:
- Türkiye Cumhuriyeti adına: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı – Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü.
- Macaristan adına: Ulaştırmadan sorumlu Bakanlık ile karayolu taşımacılığından sorumlu diğer ilgili makamlar.

Taraflar, yetkili makam değişikliğine ilişkin olarak birbirlerini bilgilendirir. Akit Tarafların yetkili otoriteleri bu Anlaşma'nın uygulanması için gerekli tüm adımları atmakla yükümlüdür ve bu Anlaşma'nın uygulanmasını etkileyecek herhangi faydalı bir bilgiye veya karayolu taşımacılığı alanındaki ulusal mevzuattaki herhangi bir değişikliğe ilişkin olarak birbirlerini bilgilendirir.

(2) Yetkili makamlar bu Anlaşmanın uygulanması ve Akit Taraflar arasında karayolu taşımacılığı alanındaki ilişkiler göz önünde bulundurularak; güvenlik, çevrenin korunması, taşıt ekibi, teknik konular ve karayolu taşımacılığı alanındaki işletmelerin teşviki, karşılıklı işbirliği ve anlaşmazlıkların çözümüne ilişkin hususlar dahil olmak üzere, tüm konuların görüşülmesi amacıyla bir Karma Komisyon kurar. Karma Komisyon toplantıları herhangi bir Akit Tarafın talebi üzerine dönüşümlü olarak Akit Tarafların topraklarında yapılır.

V. SON HÜKÜMLER

Madde 13

(1) Bu Anlaşma, anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli ulusal yasal prosedürlerin tamamlandığına dair Akit Tarafların diplomatik kanallardan birbirlerini bilgilendirdiği son yazılı bildirimin alındığı tarihte yürürlüğe girer.

(2) Bu Anlaşma, Akit Taraflardan birinin diplomatik kanallardan yazılı bir fesih bildirimi olmadıkça yürürlükte kalır. Bu durumda, Anlaşmanın feshi, diğer Akit Tarafın yukarıda bahsedilen fesih bildirimini aldıktan altı ay sonra gerçekleşir.

7

(3) Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, Türkiye Cumhuriyeti ve Macar Halk Cumhuriyeti arasında 14 Eylül 1968 tarihinde Budapeşte'de imzalanan ve 21 Haziran 1976 tarihinde Budapeşte'de tadil edilen Uluslararası Karayolu Nakliyatına Mütedair Anlaşma geçersiz sayılır ve hükümsüz kalır.

Bu Anlaşma, tam salahiyetli kılınan ve aşağıda imzaları bulunan murahhaslar tarafından imza edilmiştir.

07/11/2019 tarihinde Budapeşte'de iki orijinal nüsha halinde, Türkçe, Macarca ve İngilizce dillerinde tüm metinler aynı derecede geçerli olacak şekilde düzenlenmiştir.

Anlaşma'nın yorumlanmasından kaynaklanacak ihtilaf veya görüş ayrılıklarında İngilizce metin geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına	**Macaristan Hükümeti Adına**
Mehmet Cahit TURHAN	**Prof. Dr. László PALKOVICS**
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı	**Yenilik ve Teknoloji Bakanı**

8

TBMM Basımevi - 2020